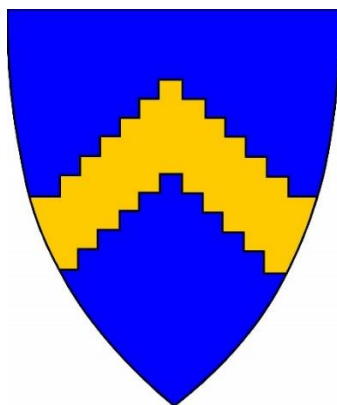

SILLAMÄE LINNA ARENGUKAVA

2014-2020

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	3
2. SEOS TEISTE STRATEEGILISTE DOKUMENTIDEGA	6
3. SILLAMÄE LINNA SEISUNDI JA ARENGUSUUNDUMUSTE ÜLEVAADE	11
3.1. OLULISEMAD ARENGUTRENDID SILLAMÄEL AASTATEL 2000-2012	11
3.1.1. Sillamäe elanikud.....	11
3.1.2. Majandusareng.....	21
3.1.3. Sotsiaalelu.....	32
3.1.4. Keskkond	48
3.2. SILLAMÄE SWOT- ANALÜÜS	50
3.2.1. Linna tugevused.....	50
3.2.2. Linna nõrkused	50
3.2.3. Väliskeskonna võimalused	51
3.2.4. Ohud väliskeskkonnast	51
3.3. OLUKORRA ANALÜÜSI KOKKUVÕTE	52
4. SILLAMÄE LINNA VISIOON 2020.....	53
5. SILLAMÄE LINNA ARENGU STRATEEGILISED EESMÄRGID.....	53
6. SILLAMÄE LINNA ARENDUSTEGEVUSE VALDKONNAD.....	54
6.1. TÖÖHÕIVE JA ETTEVÕTLUS.....	54
6.2. MAAKASUTUS JA LINNAPLANEERIMINE	56
6.3. TRANSPORDIÜHENDUSED, TEHNILISED INFRASTRUKTUURID JA KOMMUNAALMAJANDUS.....	57
6.4. KESKKONNAKAITSE JA JÄÄTMEKÄITLUS	59
6.5. HARIDUS.....	61
6.6. HUVIHARIDUS, HUVITEGEVUS JA NOORSOOTÖÖ	62
6.7. KULTUUR.....	63
6.8. SPORT JA TERVISEEDENDUS.....	64
6.9. SOTSIAALHOOLEKANNE JA TERVISHOID	65
6.10. TURVALISUS	66
6.11. JUHTIMINE, KOOSTÖÖ JA VÄLISSIDEMED	67
7. TERVISEPROFIIL	69
8. SILLAMÄE LINNA EELARVESTRAATEEGIA.....	71
8.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse majandusliku olukorra analüüs ja prognoos.....	71
8.2. Eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud	72
8.3. Investeermistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud.....	85
8.4. Eeldatav finantseermistegevuse maht ning likviidsete varade muutus	93
8.5. Ülevaade kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuvate üksuste majandusolukorrast	94
8.6. Kohaliku omavalitsuse üksuse ja sõltuva arvestusüksuse põhitegevuse tulemi prognoos	97
8.7. Kohaliku omavalitsuse üksuse ja sõltuva üksuse netovõlakoormuse prognoos	100
8.8. Muu oluline informatsioon	103
8.8.1. Sillamäe linna poolt Rahandusministeeriumile esitatavad eelarvestrateegia vormid	103
8.8.2. Sillamäe linna investeerimisvajadused.....	118

1. SISSEJUHATUS

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 2 lõike 1 järgi on kohalik omavalitsus põhiseaduses sätestatud omavalitsusüksuse - valla või linna - demokraatlikult moodustatud võimuorganite õigus, võime ja kohustus seaduste alusel iseseisvalt korraldada ja juhtida kohalikku elu, lähtudes valla- või linnaelanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla või linna arengu iseärasusi. Erinevate seadustega on kohalikele omavalitsusüksustele antud otsustada väga erinevaid kohaliku elu küsimusi, kuid õigusaktidega pole määratud kohaliku elu küsimuste ring, millega linn peab tegelema. Lisaks kohaliku elu küsimustele peab kohaliku omavalitsuse üksus teatud juhtudel täitma riiklikke kohustusi. Käesolev arengukava on eelkõige dokument määratlemaks linnaelanike huvidest ja vajadustest ning Sillamäe linna arengu iseärasustest linna arengu eesmärgi ja nende saavutamiseks vajalikke tegevusi, planeerides ühtlasi nende tegevuste elluviimiseks vajalikke vahendeid.

KOKSi § 37 lõike 1 järgi peab igal linnal olema arengukava ja eelarvestrateegia, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele. Seaduse kohaselt esitatakse arengukavas vähemalt majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalised suundumused ja vajadused, mis tulenevad tegevusvaldkondade probleemide ja võimaluste hetkeolukorra analüüsist. Arengukavas kajastatakse kuni arengukava perioodi lõpuni strateegilised eesmärgid ja tegevused eesmärkide saavutamiseks.

KOKSi § 37¹ lõike 1 järgi on arengukava osa või sellega seotud iseseisev dokument eelarvestrateegia, mille nõuded sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses. Seaduse kohaselt on arengukava ja eelarvestrateegia aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeeringute kavandamisel ning investeeringuteks toetuse taotlemisel. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse järgi on eelarvestrateegia kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavast tulenev finantsplaan nelja eelseisva eelarveaasta kohta. Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 20 lõike 3 järgi esitatakse eelarvestrateegias:

- 1) kohaliku omavalitsuse üksuse majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks;
- 2) eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud aasta tegelikud, jooksvaks aastaks kavandatud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, eeldatavad põhitegevuse kulud, investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;
- 2¹) informatsioon eelarvestrateegia perioodiks kavandatavatest kohalike maksude ja maamaksu muudatustest;
- 3) ülevaade kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuvate üksuste majandusolukorrast, sealhulgas arvnäitajad, mis on vajalikud põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse määra arvutamiseks;
- 4) kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tulemi eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodi igaks aastaks prognoositav põhitegevuse tulemi;
- 5) kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse tegelik netovõlakoormus eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus;
- 6) muu kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon.

KOKS § 37² lõike 3 järgi peavad arengukava ja eelarvestrateegia hõlmama iga aasta 15. oktoobri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat. Kui kohaliku omavalitsuse üksusel on pikemaajalisi kohustusi või neid kavandatakse pikemaks perioodiks, tuleb arengukavas esitada andmed arengukava kehtivusaega ületavate kohustuste kohta.

Nõuded arengukavadele ja linna kohustus teatud valdkondade osas arengukava koostada tulenevad ka teistest seadustest. Säästva arengu seaduse § 4 lõike 2 järgi peab kohalik omavalitsus omavalitsusüksuse arengukava kinnitamisel ja ettevõtluse korraldamisel arvestama välislepingutest tulenevaid kohustusi ja nende täitmiseks kinnitatud riiklike programme. Eelkõige on seda nõuet arvestatud käesoleva arengukava kolmandas osas. Ühistranspordiseaduse § 5 lõike 1 punkti 1 järgi omavalitsusorgan oma haldusterritooriumil suunab ja koordineerib ühistranspordi arengut ning töötab välja ja viib ellu asjaomaseid arengukavasid, mida rahastatakse omavalitsusüksuse eelarvest, riigieelarvest ning ettevõtjate sihteraldistest. Seda nõuet on arvestatud eelkõige peatükis 6.3. Noorsootöö seaduse § 8 punkti 1 järgi linnavolikogu määrab noorsootöö prioriteedid oma haldusterritooriumil ning sätestab nende saavutamiseks vajalikud ülesanded linna arengukavas. Noorsootöö prioriteedid ja ülesanded on toodud peatükis 6.6. Jäätmeseaduse § 42 lõike 1 järgi on kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb valla või linna jäätmehoolduse arendamist. Sillamäe linna jäätmekava on eraldi dokumendina vastu võetud Sillamäe Linnavolikogu 31. mai 2005. a määrusega nr 34/83-m. Sotsiaalhoolekande seaduse § 8 punkti 1 järgi on kohaliku omavalitsusüksuse ülesandeks sotsiaalhoolekande korraldamisel kohaliku sotsiaalhoolekande arengukava väljatöötamine linna arengukava osana. Sotsiaalhoolekande tegevused on toodud peamiselt arengukava peatükis 6.9. Lähtudes ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse §st 4, on Sillamäe Linnavolikogu 28. septembri 2010.a määrusega nr 34 kehtestatud Sillamäe linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava.

KOKS § 37 lõike 4 järgi peavad täiendavad arengukavad olema kooskõlas linna arengukavaga, mis omakorda peab arvestama linna üldplaneeringut. Arengukava koostamisel on arvestatud Sillamäe Linnavolikogu 26. septembri 2002. a määrusega nr 43/102-m kehtestatud Sillamäe linna üldplaneeringut, Sillamäe linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava ning Sillamäe linna jäätmekava.

Arengukava koostamine on kokkuleppemenetlus, mille tulemusel valmiv dokument peab arvestama terviklikult erinevate eluvaldkondade vajadusi, üha laienevaid võimalusi koostööks ja tegevuste rahastamiseks. Vastavalt kehtivale õigusele, riiklikele arengukavadele ja regionaalprogrammidele on käesolev arengukava linnaeelarve koostamise lähtekohaks ja linna arengule kaasaaitavate projektide esitamise aluseks ning aluseks linna arengu vahendite kaasamiseks Euroopa Liidu struktuurifondidest, riiklikest fondidest ning erasektorilt.

Sillamäe arengu strateegiliseks ja erinevate eluvaldkondade terviklikuks kavandamiseks kinnitas Sillamäe Linnavolikogu esimese linna arengukava 2001. aastal. Seda arengukava on igal aastal üle vaadatud ja täiendatud.

Eelnevast lähtuvalt on arengukava koostatud järgmise struktuuriga:

Esimene peatükk "Sissejuhatus" kirjeldab arengukava ülesannet, samuti metodoloogilisi põhiprintsiipe, annab ülevaate arengukava koostamise protsessist.

Teine peatükk loob seoseid teiste strateegiliste dokumentidega.

Kolmandas peatükis "Sillamäe linna seisundi ja arengusuundumuste ülevaade" on toodud hetkeolukorra analüüs ning analüüsitud majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi. Linnaelu analüüs koostati olemasolevate statistiliste andmete, registriteabe, uuringute, rahandusministeeriumi prognooside jms põhjal. Analüüsis esitatud andmed loovad faktilise aluse püstitatud strateegilistele eesmärkidele mõõdikute ja täitmist näitavate kriteeriumite seadmisel. Analüüsi valdkonnad põhinevad Statistikaameti põhistatistika valdkondadel, mis võimaldab peatüki süstematiseerimist ja analüüsi paremat integreeritust, võrreldes eelarve klassifikaatoris toodud valdkondlikele klassifikaatoritele (eelarveklassifikaatorite järgi on üles ehitatud kuues peatükk, et võimaldada tegevuste paremat sidumist eelarve ja majandusaasta aruandega).

Samas peatükis on koostatud "Sillamäe SWOT-analüüs", kus selgitatakse välja linna arenguvõimalused ja –riskid.

Neljas peatükk "Sillamäe linna visioon" esitab linna arengu visiooni.

Viendas peatükis "Sillamäe linna arengueesmärgid" on sõnastatud linna pika- ja lühiajalised strateegilised eesmärgid, lähtudes linna arengu visioonist, linnaelu analüüsist ja SWOT-analüüsist.

Kuuendas peatükis "Sillamäe linna arendustegevuse valdkonnad" on tegevusvaldkondade kaupa määratud tegevused strateegiliste eesmärkide saavutamiseks. Tegevusvaldkondade määratlemisel on lähtutud Vabariigi Valitsuse poolt kohaliku omavalitsuse üksustele eelarve liigendamiseks kehtestatud kulude klassifikaatorist tegevusalade järgi, mis võimaldab arengukavaga kavandatava parimal viisil siduda eelarve kavandamise, täitmise ja aruandlusega.

Seitsmendas peatükis on toodud linna terviseprofiil. Terviseprofiil on elanike tervise ja seda mõjutavate tegurite kvantitatiivne ja kvalitatiivne kirjeldus, mis määratleb probleemid, sekkumist nõudvad valdkonnad ja vajalikud tegevused. Peatükis on toodud sekkumist nõudvad valdkonnad ja vajalikud tegevused.

Kaheksandas peatükis "Eelarvestrateegia" on toodud finantsplaan kavandatavate tegevuste finantseerimiseks investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht, näidatud likviidsete varade muutus ja prognoositav põhitegevuse tulem.

Linna arengukava ülevaatamise algatab igal aastal linnavolikogu, arengukava ja selle muutmise eelnõu koostab linnavalitsus.

Linna arengukava eelnõu ja selle muutmise eelnõu avalikustatakse pärast nende heakskiitmist linnakantseleis ja Sillamäe linna veebilehel. Avalikustamise, arutelu toimumise ja ettepanekute esitamise aja kehtestab volikogu. Sellekohase informatsiooni avaldab linnavalitsus ajalehes ja linna veebilehel.

Ettepanekud kehtiva linna arengukava muutmise kohta esitab linnavalitsus volikogule hiljemalt iga aasta 1. juuniks. Hiljemalt iga aasta 1. oktoobriks vaatab volikogu läbi ja võtab vastu otsuse arengukavade muutmise kohta.

Arengukava ja eelarvestrateegia ning volikogu ja volikogu komisjonide istungite protokollid arengukava ja eelarvestrateegia menetlemise kohta avaldatakse linna veebilehel seitsme tööpäeva jooksul arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmisest arvates.

Arengukava viivad ellu Sillamäe Linnavalitsus koos Sillamäe Linnavolikoguga. Linnavalitsus esitab igal aastal volikogule läbivaatamiseks aruande linna arengukava ja valdkondade arengukavade täitmise kohta. Arengukava ning valdkondade arengukavade täitmise aruanne esitatakse ülevaatenähtena majandusaruande koosseisus tegevusaruandes. Arengukava täitmise aruandes antakse hinnang arengukavas püstitatud eesmärkide täitmisele, analüüsitakse eesmärkide saavutamises tõhusust ja selleks kasutatud abinõude otstarbekohasust, samuti tuuakse välja arengukava mõju linna arengule tervikuna. Ülevaates tuleb esitada indikaatorite kavandatud ja tegelikud andmed.

2. SEOS TEISTE STRATEEGILISTE DOKUMENTIDEGA

Et linn ei toimi suletud süsteemina, on arengukava koostamisel arvestatud riiklikke strateegiadokumente. Seepärast on käesolevas peatükis refereeritud olulisemaid riiklikke strateegiadokumente, milles toodud eesmärkide ja tegevustega peab linna arengukava kooskõlas olema.

Konkurentsivõime kava 'Eesti 2020' (kinnitatud Vabariigi Valitsuse poolt, 26.04.2012)

HARITUD RAHVAS JA SIDUS ÜHISKOND

1. Haridussüsteemi kvaliteedi parandamine ning kohandumine demograafiliste muutustega.
2. Tööjõu väljaõppe vastavusse viimine kaasaegse tööturu vajadustega (sh kasutades paremini EL siseturu ja teiste poliitikate võimalusi) ning kutse- või kõrghariduse tasemel erialase haridusega inimeste osakaalu suurendamine.

KONKURENTSIVÕIMELINE ETTEVÕTLUSKESKKOND

11. Transpordi, IKT ja teiste riigi poolt pakutavate ettevõtlust toetava taristu ja institutsioonide viimine rahvusvahelisele tasemele.

KESKKONNASÕBRALIK MAJANDUS JA ENERGEETIKA

13. Majanduse üldise ressursi- ja energiamahukuse vähendamine.

JÄTKUSUUTLIK JA KOHANDUV RIIK

15. Avaliku sektori sotsiaalkulutuste jätkusuutlikkuse parandamine tööealise elanikkonna vähenemise ja vanemaaliste osakaalu suurenemise tingimustes, kindlustades seejuures tulemuslik tervishoid ning hästi sihitud ja tulemuslik sotsiaalpoliitika (sh vajalikud tugiteenused).

Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020

Soovituslikud tegevused kohaliku omavalitsuse tasandil rakendamiseks. Kohalik omavalitsus korraldab tegevuste rakendamist oma pädevuse piires (sh luues vajalikud õiguslikud alused). Tagab inimestele piisava teabe, mis võimaldab teha teadlikke valikuid terviseriskide vähendamiseks.

- Käivitada omavalitsuste juures partnerlusel põhinevate tervisenõukogude ja tervise tööühmade töö, kaasata sotsiaalselt tundlike grupe.
- Integreerida rahvastiku tervise arengukava eesmärgid kohalike omavalitsuste arengukavadesse või koostada omavalitsuse tervise arengukava.
- Arendada kohaliku tasandi sotsiaalset infrastruktuuri, toetada koostöö- ja toetusvõrgustike ja huvialaühenduste tegevust ning luua inimeste omaalgatus ja sotsiaalset aktiivsust soosiv keskkond.
- Arendada elukvaliteeti ja toimetulekut suurendavaid teenuseid ja meetmeid.
- Tagada tervisega seonduva teabe kättesaadavus sotsiaalselt tundlikele gruppidele nende õiguste, neile suunatud hüvitiste ja teenuste kohta, kasutades selleks neile arusaadavaid suhtlusvorme.

Laste ja perede arengukava 2012–2020

Meede 3.2: varase sekkumise ja lastekaitstesüsteemi tõhustamine

Praeguse lastekaitstesüsteemi korralduse kitsaskohad

Kohalikule omavalitsusele langeb põhiline vastutus laste kaitsmisel ja abistamisel. Praegu ei ole aga kohalikel omavalitsustel, eriti väikese tulubaasiga omavalitsustel, piisavat ressursi lastekaitse teenuste arendamiseks ja elluviimiseks. Paljudes kohalikes omavalitsustes puudub professionaalne lastekaitsetöötaja. Selline olukord ei võimalda efektiivsete abimeetme rakendamist ning õigeaegset sekkumist laste heaolu tagamiseks.

Tegevussuund 3.2.4: lastekaitsetöö korraldamise ja järelevalve tõhustamine

- Lastekaitsetöötajatega kaetuse tagamine kohalikes omavalitsuses, määratledes muuhulgas minimaalsed haridus- ja kvalifikatsiooninõuded

Eesti merenduspoliitika 2012-2020

Eesmärk 2 – Kaubavood läbi Eesti sadamate on suurenenud.

Samas omab sadamate areng tähtsust ka regionaalpoliitilisest seisukohast ja sealjuures on positiivne mõju vastastikune. Ida-Virumaal on üheks oluliseks arengumootoriks ja tööandjaks kujunenud Sillamäe sadam koos oma territooriumil tegutsevate terminalidega, kelle kaubavoogude suurenemist toetab samas piirkonnas arenev ettevõtlus.

Lahendamist vajavad probleemid

Oluliselt on vaja parandada sadamate koostööd kohalike omavalitsustega. Seda ei saa teha kohalikke omavalitsusi survestades, vaid kõigil osapooltel peab olema huvi sadamate arengu vastu.

Meede 2.3. Sadamate infrastruktuuri väljaarendamise soodustamine

Kuna sadamate areng sõltub muuhulgas kohalikust omavalitsusest, mille territooriumil sadam paikneb, siis on oluline koostöö sadama omaniku, kohaliku omavalitsuse ja riigi vahel. Lisaks kaubavahetust puudutavatele arengutele on vaja tagada ka sadamate infrastruktuuri vastavus riigikaitsele vajadustele.

Meede 8.4. Täiendõppe ja huvihariduse edendamine

Varane kokkupuude merega ja merendusega seotud tegevustega on üks olulisemaid mõjutajaid noorte huvi tekkimisel merenduse vastu. Seetõttu on oluline merelise huvihariduse kättesaadavus kõikides regioonides. Samas peaks ressurside kokkuhoiu mõttes nii huvikui täiendharidus koonduma kutseõpet andvatesse piirkondadesse.

Peamised tegevusvajadused:

- Koostöö riigi, kohalike omavalitsuste ja ettevõtjate vahel huvihariduse võimaldamiseks.
- Väikesadamate võrgustikku kuuluvate sadamate juures merendusega seotud noortele suunatud klubide toetamine.
- Noortekeskustesse (eriti merega piirnevates omavalitsustes) merendusega seotud tegevuste juurutamine (purjetamine, meremehesõlmed, mere- ja kalalaagrid).

Liikumisharrastuse arengukava 2011-2014

3. Liikumisharrastuse tugisüsteem

Liikumisharrastuse edendamisel on väga oluline kohaliku omavalitsuse roll, suhtumine, võimalused ja rahaline panustamine. Liikumispaijade rajamine ja hooldamine ning liikumisharrastuse propageerimine oma kodukandis mõjutavad oluliselt inimeste harjumusi.

4.1 Liikumispaijad

Liikumis- ja spordipaijade ning mänguväljakute rajamine programmitoetuse põhimõttel

Spordi- ja mänguväljakute rajamine on eelkõige kohalike omavalitsuste kohustus, kuid seda tegevust on toetanud programmitoetuse põhimõttel ka Kultuuriministeerium. Spordi- ja mänguväljakute rajamine asulate ja ka külade territooriumile on olulise tähtsusega maal elavate laste ja noorte tervisliku ja sportliku eluviisi kujunemisel. Spordi- ja mänguväljakud peavad olema kõigis asulates ning lastele ja nende vanematele võimalikult kodu või kooli lähedal. Järgnevate aastate jooksul on vaja rajada palliplatse, multifunktsionaalseid spordiväljakuid, ka laste mänguväljakuid ja terviselinnakuid tervisespordikeskustesse.

Koolispordi arendamine – (...) Koostöö Kohalike omavalitsustega:

Sportimisvõimaluste kättesaadavuse parandamine – hinnapoliitika ja transpordiühenduse loomise osas – peab toimuma koostöös kohalike omavalitsustega. KOV-dega koostöös toimub ka mänguväljakute rajamine ning olemasolevate spordiobjektide ja -paijade käigushoidmine.

Üleriigiline planeering Eesti 2030+

3.2.3. Elukeskkonna kvaliteet

(21) Kohalikud omavalitsused peavad senisest rohkem võtma vastutuse kohaliku ruumilise arengu kujundamise eest üldplaneeringute kaudu ja tunnistama vajaduse korral kehtetuks detailplaneeringud, mille elluviimine ei taga kestlikku arengut ega elukeskkonna kvaliteeti. Eesmärgiks tuleb seada ühtsem asustuse kujundamine, mida on võimalik ellu viia ajakohaste üldplaneeringute abil.

Planeeringu elluviimine

(3) Ruumi planeerimisel tuleb kõikjal lähtuda sarnastest põhimõtetest. Seetõttu töötatakse välja riigi suunised, mille eesmärk on väljendada avalikku huvi ja parandada ruumi kvaliteeti, pidades silmas energiatõhususe ja kestliku arengu põhimõtteid, mida maavalitsused ja kohalikud omavalitsused peavad planeeringute koostamisel arvestama.

2014–2020 perioodi Euroopa Liidu eelarve vahendite rahastamisvaliku ettepanek

EL VAHENDITEST KAASRAHASTATAVAD EESMÄRGID

1. Haridus on kvaliteetne, kättesaadav ning õppija ja ühiskonna vajadusi arvestav

Lahendusteed:

1.1. Haridusasutuste võrgu paindlik arendamine.

Koostöös kohalike omavalitsustega on võimalik suunata vahendeid koolivõrgu korrastamise tulemusel vabaneva infrastruktuuri kasutamiseks huvihariduse, noorsootöö teenuste ja teiste avalike teenuste

osutamise eesmärgil. Haridusasutuste võrgu arendamisel tehtavate investeeringute puhul tuleb tagada hoonete energiatõhusus (ülalpidamiskulude kokkuvõid) ja multifunktsionaalsus. Koolivõrgu korrastamisel tuleb arvestada piirkonna prioriteetidega ning lähtuda põhimõttest kasutada võimalusel piirkonnas olemasolevaid ühiskasutuses olevaid hooneid (nt spordirajatised) ka kooli õppetöö (sh huvihariduse) läbiviimiseks. Kvaliteetse hariduse kättesaadavus on oluline eeldus inimeste tööhõive tõstmiseks ning suhtelise vaesuse riski ja sotsiaalsüsteemi koormuse vähendamiseks.

1.2. Õppe vastavusse viimine muutuva tööturu ja ühiskonna vajadustega.

1.3. Kõrghariduse rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmine.

2. Kõrge tööhõive ja kvaliteetne tööelu

Lahendusteel:

2.1. Tööturuteenuste arendamine ja tulemuslik rakendamine.

2.2. Tööjõu mobiilsuse toetamine ning selle kasutamine Eesti heaks.

2.3. Hoolekandeteenuste arendamine ja kättesaadavuse parandamine.

2.4. Kvaliteetsete terviseteenuste arendamine ja nende kättesaadavuse parandamine.

2.5. Ühiskondliku kihistumise ja tõrjutuse vähendamine ning kõikidele Eesti elanikele võrdsete võimaluste tagamine ühiskonnas osalemiseks ja eneseteostuseks

3. Teadmistemahukas ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline majandus

Lahendusteel:

3.1. Majanduse kasvualade arendamine ning TA&I süsteemi kohaliku mõju suurendamine läbi nutika spetsialiseerumise.

3.2. TjaA tegevuse rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine.

3.3. Kasuvõimelise ettevõtluse arendamine ja rahvusvahelistumise toetamine.

4. Puhas ja mitmekesine looduskeskkond ning loodusressursside tõhus kasutus

Lahendusteel:

4.1. Loodusressursside kasutamise tõhususe suurendamine.

4.2. Elurikkuse säilitamine ja taastamine.

4.3. Kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

4.4. Säästev energia tootmine, ülekanne ja tarbimine.

5. Elanike vajadusi rahuldavad ja ettevõtlust toetavad kestlikud ühendused ja liikumisvõimalused

Lahendusteel:

5.1. Piirkondlikke eripärasid arvestava, erinevaid liikumisviise integreeriva ning efektiivse liikuvuskeskkonna terviklik arendamine.

5.2. Ühendusvõimaluste parendamine välispartneritega.

5.3. IKT taristu ja seotud teenuste viimine rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisele tasemele.

Ida-Viru maakonna arengukava 2014-2020

2.3 Majandus

2.3.1 Tehniline taristu

Sadamate arengus on maakonna seisukohalt suurima mõjuga Sillamäe sadama perspektiivid. Sillamäe sadamas käivitub konteinerivedude terminal. Tulevikus on Sillamäe sadam huvitatud ka reisijate kai rajamisest ning reisiliikluse käivitamisest.

Sillamäe sadama laienemist arvesse võttes on oluline rajada maanteetranspordivõimalused planeeritavaks konteinerite veoks. Konteinerite vedu hakkab toimuma autotranspordiga, nii Narva suunal kui ka Tartu-Luhamaa suunal. Seetõttu on olulisteks maanteevõrgu edasiarendusteks Ida-Virumaal Sillamäe ümbersõit ning Jõhvi idapoolne ümbersõit.

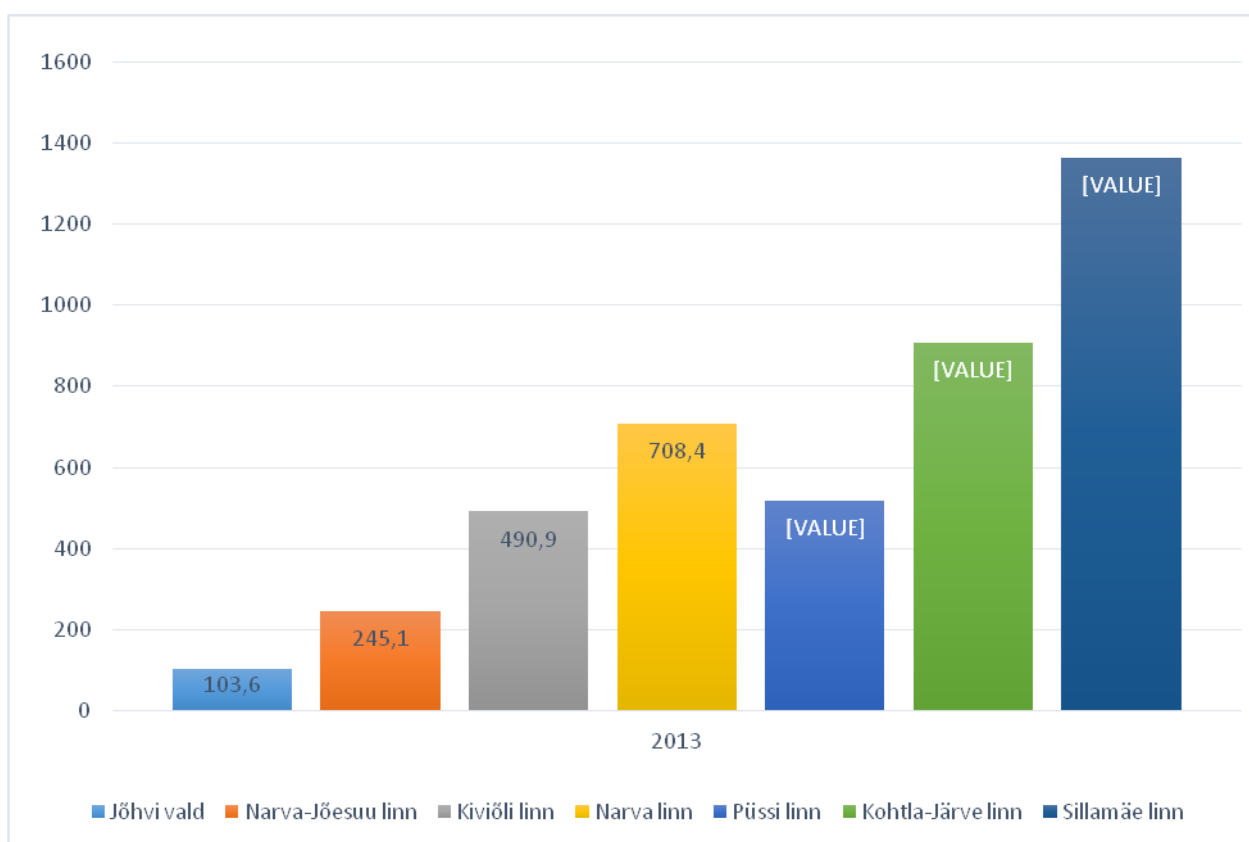
Kitsaskohaks on selgelt vähene reisijatevedu, mis ida-lääne suunal raudteel toimub. Arvestades praegusi arenguid – uute tööstusobjektide käivitumist Narvas ja Sillamäel, Sillamäe sadama laienemist, uute tööstusalade väljaarendamist Jõhvis, Kiviõli-Aidu turismipiirkonna väljaarendamist – saab nii tööjõu, kui turistide mobiilsuse tagamine Tallinn – Rakvere - Kiviõli – Jõhvi – Sillamäe - Narva suundadel lähiaastatel maakonna arengu seisukohalt oluliseks küsimuseks. Arengukava ajalises perspektiivis tähendaks see reisirongiliikluse kasvu ning reisirongiliikluse kiiruse kasvu.

3. SILLAMÄE LINNA SEISUNDI JA ARENGUSUUNDUMUSTE ÜLEVAADE

Tulevikku suunatud arendustegevuse kujundamisel on tähtis teada seda, kus ollakse ja kuidas on sinna jõutud – teiste sõnadega, millised on olnud valitsevad arengutrendid ja millises punktis oma arengutes ollakse ning millised võivad olla tulevikuarengud. Järgnev käsitus haarab olulisemaid arenguid, mis iseloomustavad Sillamäel toimunud muutusi 21. sajandi algul. Arengusuundumuste analüüsil on lähtutud põhimõttest, et linnaelu valdkonnad on omavahel tihedalt seotud ja mõjutavad üksteist, seepärast ei saa neid vaadelda eraldi, kuid parema ülevaate andmiseks on arengusuundumused jagatud nelja valdkonda. Iga valdkonna lõpus on toodud kokkuvõtlikud järeldused valdkonna arengusuundumustest.

3.1. OLULISEMAD ARENGUTRENDID SILLAMÄEL AASTATEL 2000-2012

3.1.1. Sillamäe elanikud

Joonis 3.1. Asustustihedus Ida-Virumaal, elanikku km² kohta. Allikas: Statistikaamet

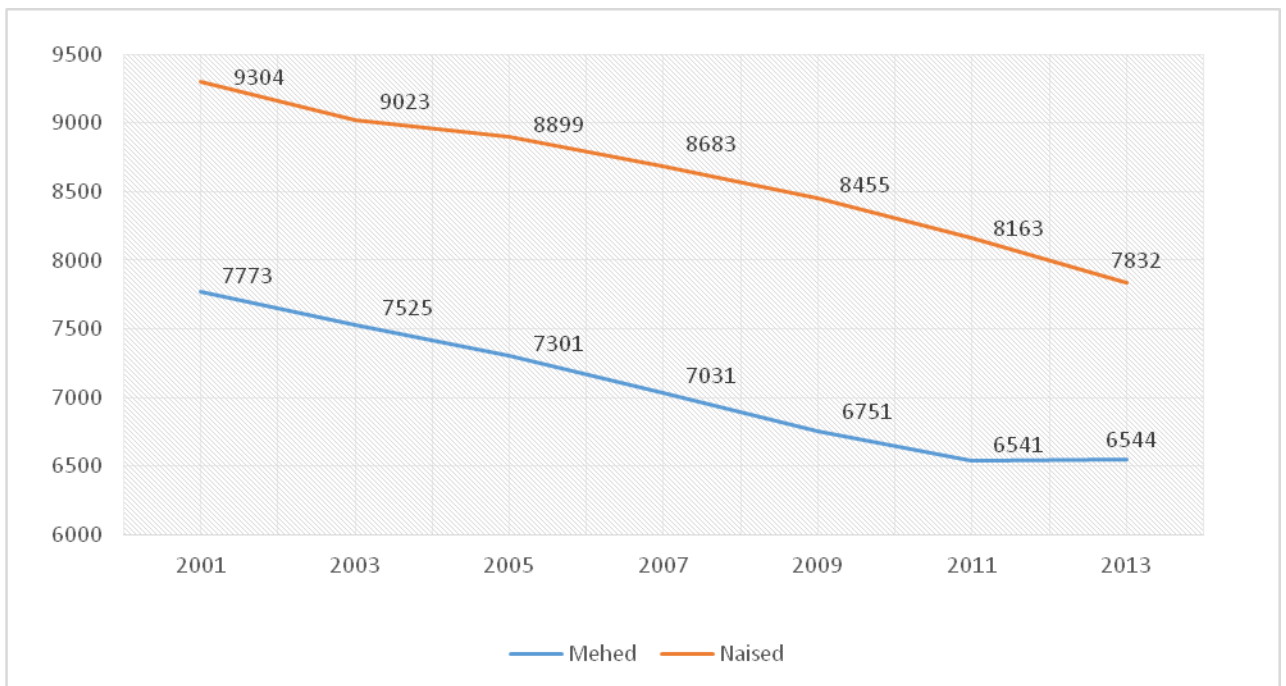
Sillamäe on Ida-Virumaa linnadest suurima asustustihedusega (1364 inimest km² kohta). Sillamäe kuulub suurima rahvaarvuga linnade hulka: rahvastikuregistri 2014. aasta 1.aprilli andmetel elab linnas 14 520 inimest, nendest 6620 meest ja 7900 naist. Võrreldes varasemate aastatega on elanike arv vähenenud. Nii oli alles 2003.a. alguses Sillamäel elanikke 17 593, mis on ligi kolm tuhat inimest rohkem kui täna, 1990. aastate alguses oli elanikke üle 20 tuhande.

Tabel 3.1

Sillamäe elanike arv

	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013
Mehed	7773	7525	7301	7031	6751	6541	6544
Naised	9304	9023	8899	8683	8455	8163	7832
Mehed ja naised	17077	16548	16200	15714	15206	14704	14376

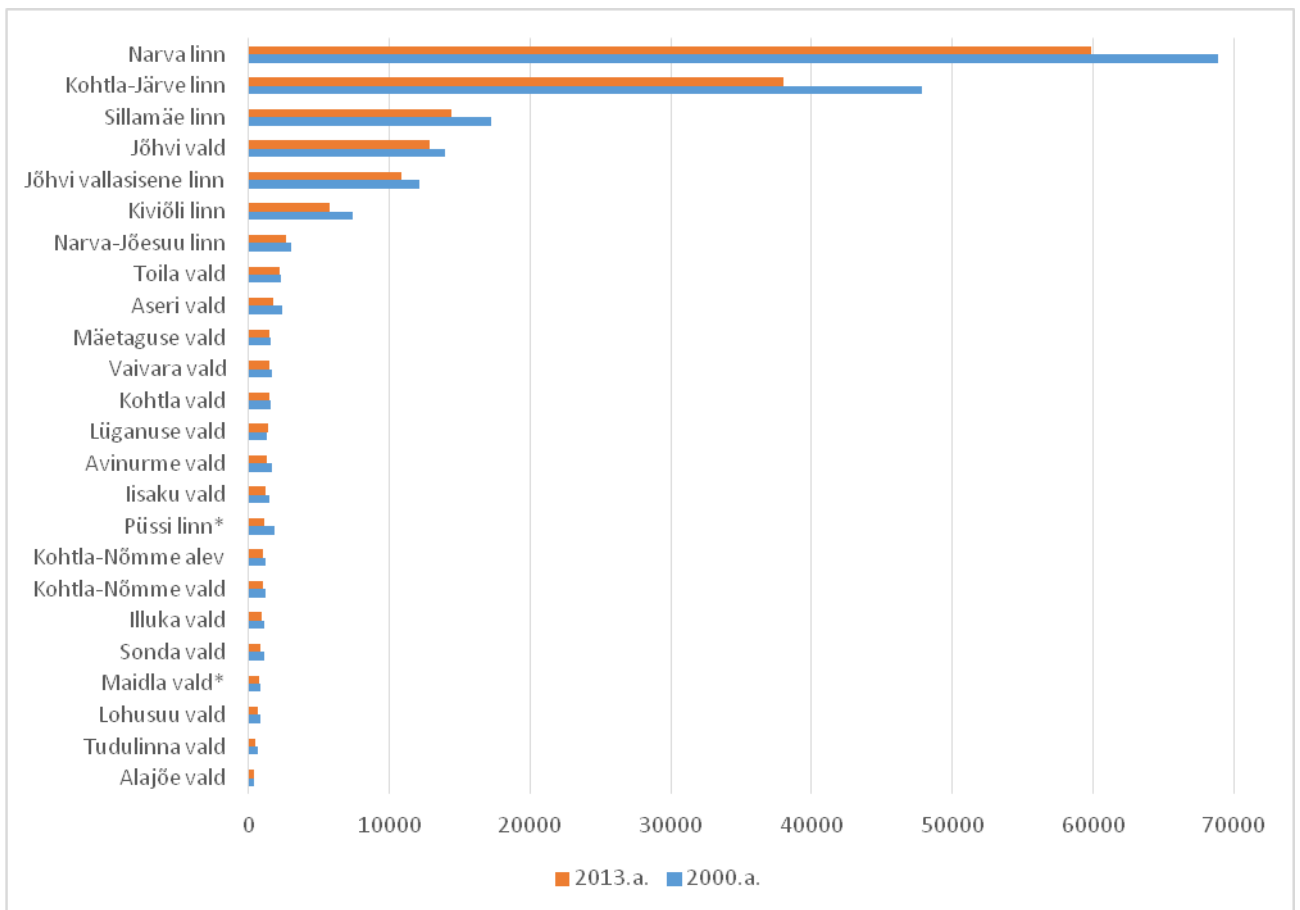
Allikas: Statistikaamet

Joonis 3.2. Sillamäe elanike arvu muutus soo järgi. Allikas: Statistikaamet

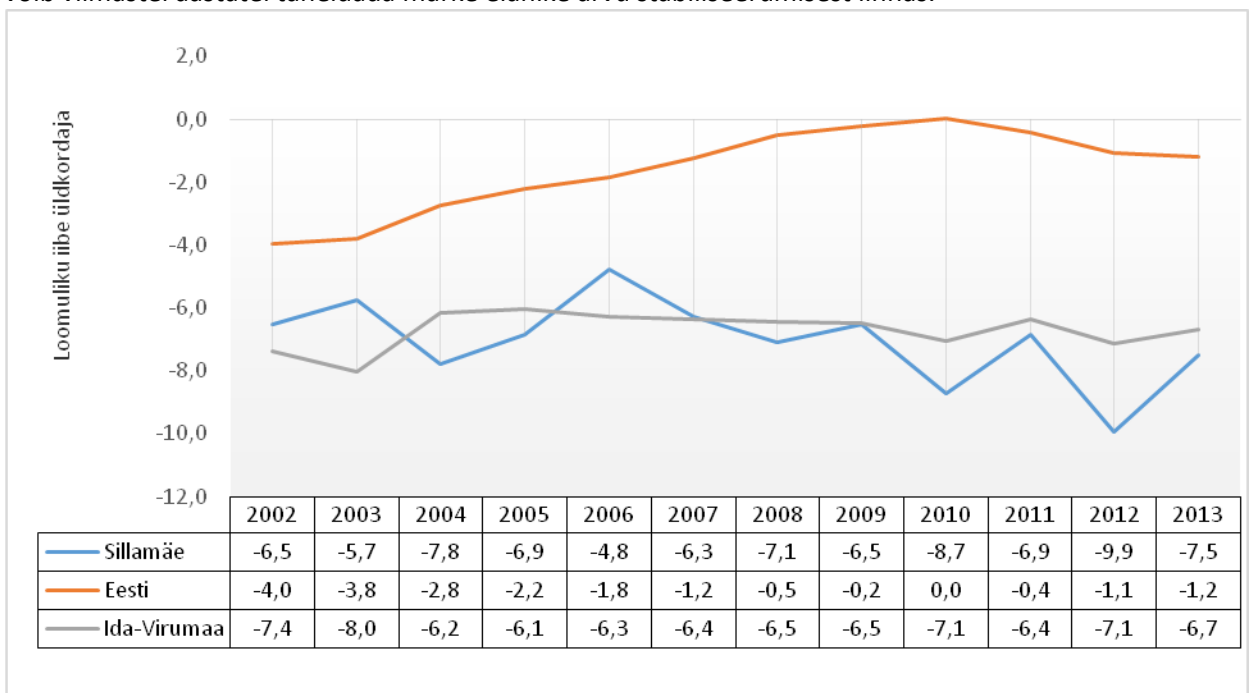
Rahvaarv Sillamäel näitab langustendentsi. Aastast 2000 kuni 2013 lõpuni on linna elanike arv vähenenud 2 861 inimese võrra. Samal ajal oli Eesti rahvaarv tervikuna 2000. aastal 1 401 250 inimest, 2013. aastal aga 1 320 174 inimest, seega sama perioodi jooksul vähenenud 81 076 elaniku võrra.

Statistikaameti andmetel näitab Ida-Viru maakonna rahvaarv samuti langustendentsi. Aastast 2000 (183 850 inimest) kuni 2013 lõpuni (151 909 inimest) on maakonna elanike arv vähenenud 31 941 inimese võrra. Ida-Virumaa on viimase 13 aasta jooksul kaotanud 17,4% elanikkonnast, seejuures on elanikke kaotanud kõik Ida-Virumaa linnad. Maakonna suurim ja iidseim linn Narva on kaotanud elanikkonnast ligi 15%, Kohtla-Järve 22%, Sillamäe kuuendiku, Kiviõli ligi veerandi ja Püssi koguni üle kolmandiku:

Joonis 3.3. Ida-Viru maakonna rahvastik 2000-2013. Allikas: Statistikaamet

Linnas on negatiivne iive, 2012. aastal oli loomulik iive -109 inimest ja mehhaaniline iive -145 inimest. Siiski võib viimastel aastatel täheldada märke elanike arvu stabiliseerumisest linnas.

Joonis 3.4. Loomuliku iibe kordaja. Allikas: Statistikaamet

Antud diagrammilt näeme, et Sillamäe linna iseloomustab 2012. aastal negatiivne iibe kordaja -9,9, samal ajal kui Ida-Virumaal on see -7,1 ja Eestis keskmisena -1,1. Nii Eesti kui Sillamäe iibe kordaja lähenevad negatiivse arvu suunas, Ida-Virumaa olukord on aga suhteliselt stabiilne.

Sündide arv on mõnevõrra vähenenud: kui 2006. aastal sündis 135 last, siis 2012. aastal ainult 109 last. Rahvastiku vähenemine on Eesti omavalitsusüksustele iseloomulik ning erandiks on vaid Tallinn ja selle lähiümbruse vallad ning maakonnakeskused. Eesti rahvastiku arengud lähenevad Lääne-Euroopa arengutele, kus tendentsideks on rahvastiku vähenemine, vananemine, tööealise elanikkonna osakaalu vähenemine ja üksikute inimeste osakaalu suurenemine. Erinevuseks on Eesti suhteliselt madalam immigratsioon. Eeldatavalt jääb Sillamäe iive lähiaastatel negatiivseks, kuid elanike arvu kahanemine pidurdub. Siinjuures võib ette näha ka alglinnastumisest tuleneva väljarände suurenemist (eelkõige Vaivara valda ning eeldatavalt jõukama ja nooremapoelse elanikkonna osas). Ka arenenumates Euroopa riikides on tendentsiks jõukamate elanike väljaränne linna lähialadele. Sillamäe elanikkonna suurenemine ei ole reaalne sisserände arvelt ja ka sündivuse osas on piiravaks noorte vähesus.

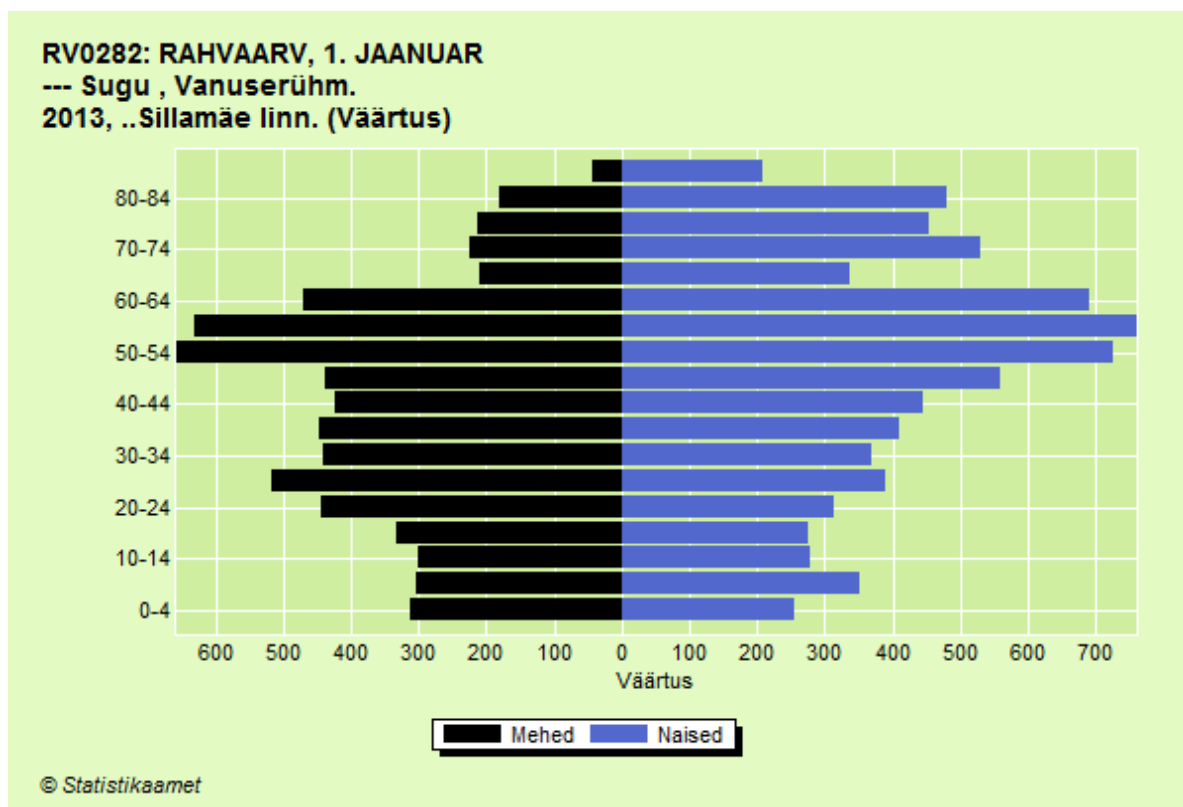
Tabel 3.2

Sisserände, väljarände ja rändesaldo kordajad

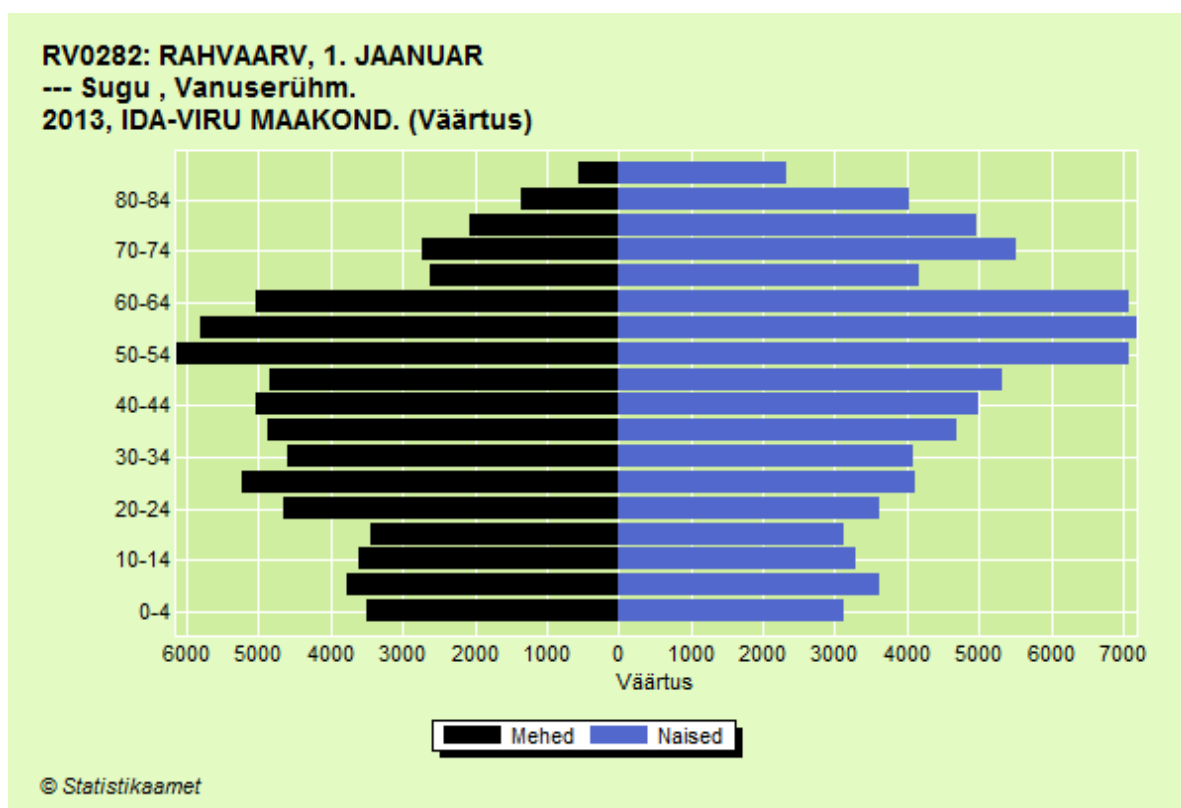
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sisseränne (sise- ja välisränne)	Arv	115	125	114	138	155	128	168	126
	1000 elaniku kohta	7,2	8,0	7,4	9,1	10,3	8,7	11,6	8,7
Väljaränne (sise- ja välisränne)	Arv	250	261	282	243	322	243	334	271
	1000 elaniku kohta	15,7	16,6	18,2	16,0	21,5	16,5	23,1	18,7
Rändesaldo	Arv	-135	-136	-168	-105	-167	-115	-166	-167
	1000 elaniku kohta	-8,5	-8,7	-10,9	-6,9	-11,1	-7,8	-11,5	-11,4

Allikas: Statistikaamet

Suurim negatiivne rändesaldo oli 2002. aastal. Aastal 2013 on rändesaldo 1 000 elaniku kohta –11,4 ehk linnast on lahkunud 167 inimest rohkem kui siia sisse rännanud.

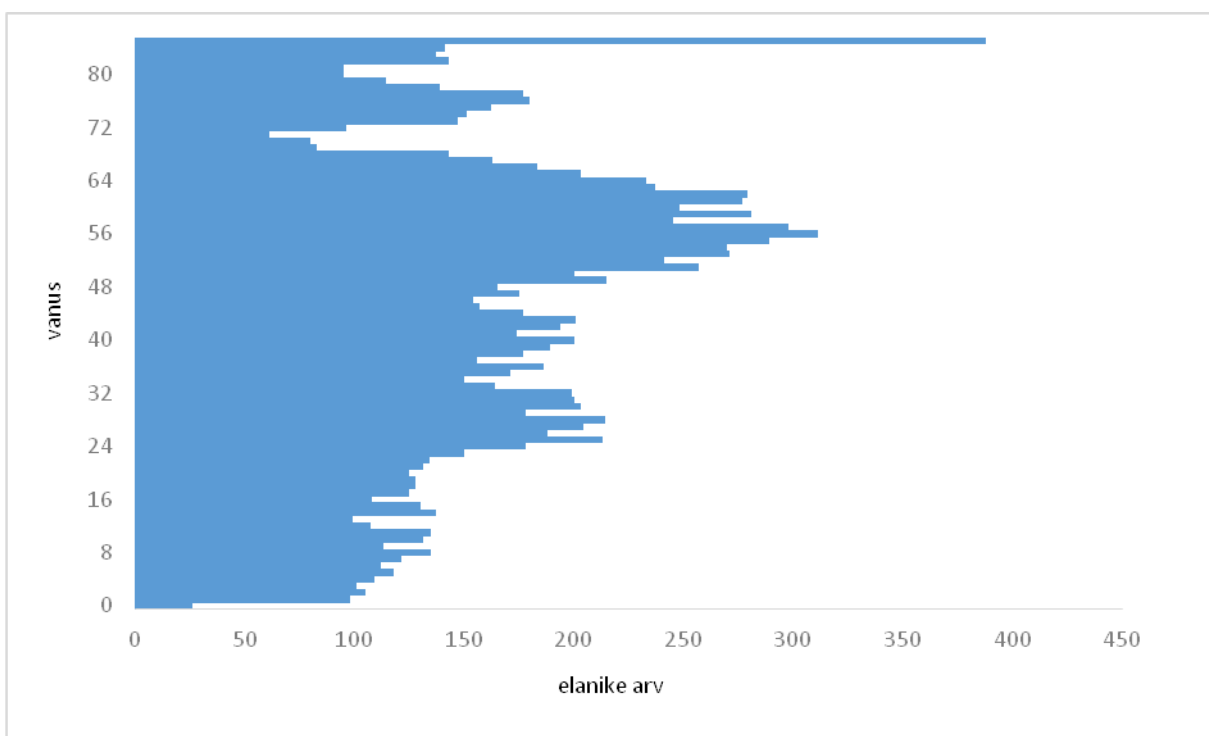
Joonis 3.5. Sillamäe linna rahvastikupüramiid seisuga 01.01.2014

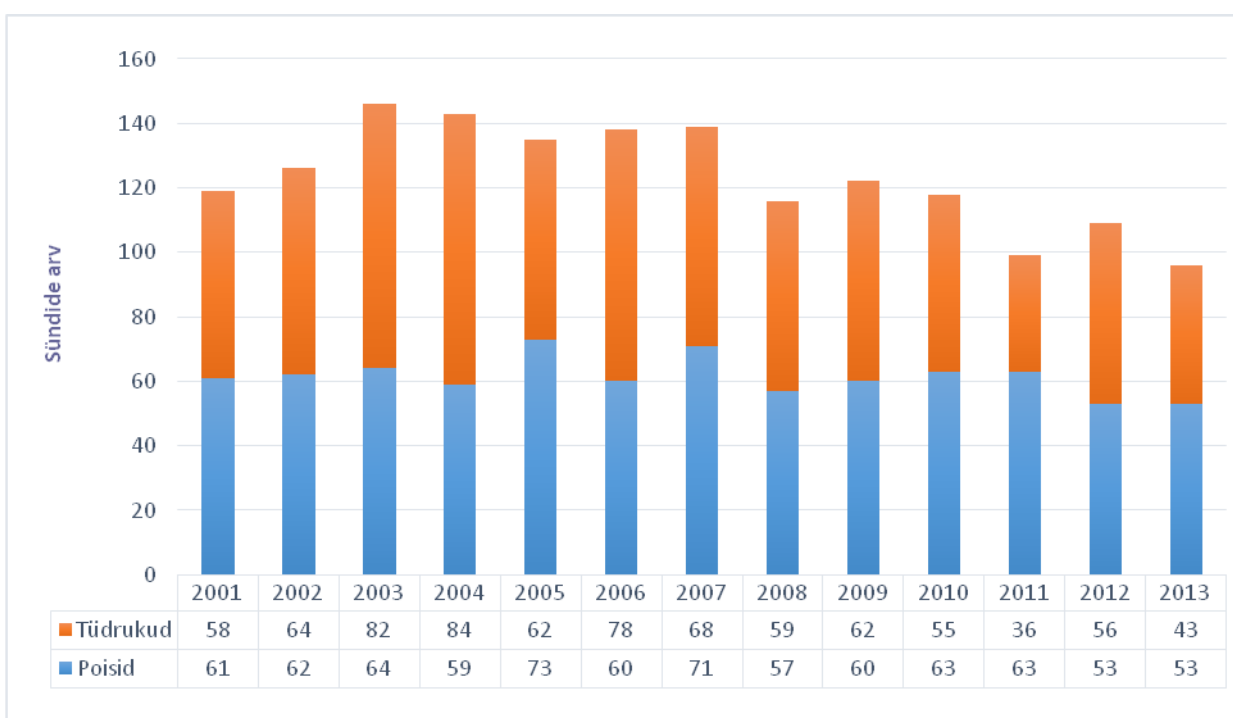
Joonis 3.6. Ida-Viru maakonna rahvastikupüramiid seisuga 01.01.2014

Nii Sillamäe linna kui Ida-Viru maakonna elanike soolis-vanuselise struktuuri iseloomustab väga ebaühtlane vanuskoostis. Kõige arvukamad on 20-29 ja 50-59 aastaste vanuserühmad. Ühelt poolt võib olukorda hinnata soodsaks, sest parimas tööeas elanikerühm ning noorte vanuserühm, mille liikmed on just tööjõuturule sisenemas, on teistest suhteliselt arvukamad. Linna tuleviku seisukohalt on oluline, et need noored ei lahkuks linnast jäädavalt, vaid isegi kui õpingud viivad neid teistes regioonides asuvasse kõrgkoolidesse, nad sooviksid linna naasta. Ettevõtluse arengu ja tööhõivepoliitika kõrval saab oma panuse anda sellesse ka noortele peredele suunatud sotsiaalteenuste ja -toetuste areng. Teisalt jääb Sillamäe linnas sarnaselt kogu Eestiga praegu kõige nooremates vanuserühmades paiknevate vanuskohortide (0-4, 5-9, 10-14) arvukus väga oluliselt alla eelnenud rahvastikukohordi arvukusele, millest tingitult toimub koolivõrgu korrastamine.

Üldisem tendents on suunatud rahvastiku vananemisele. 2014. aasta 1 aprilli seisuga moodustasid 65-aastased ja vanemad 21% elanikkonnast, kusjuures nendest mehi on vaid 30,5%. Selline asjaolu viitab meeste suurele tervisekaole võrreldes naistega ning vajadusele panustada elanikkonna tervise väärtustamisele. Praegu arvukaima 50-54 aastaste rahvastikurühma jõudmine 10-15 aasta pärast pensioniikka tähendab, et valmistuda tuleb vanuritele suunatud sotsiaalteenuste nõudluse oluliseks kasvuks. Rahvastiku vananemine ei tähenda ainult ja peamiselt pensionikulu, hoopis suurem on tervishoiu-, hoolekande-, nii elukohtade kui ka avaliku ruumi, infrastruktuuri jms ümberkorraldamise kulu. Lisaks vananemisele iseloomustab elanikkonda tööealiste inimeste vähenemine, sest arvukamad elanike vanusegrupid jõuavad pensioniikka ja tööikka jõuavad vanusegrupid, mille arvukus on väga madal. Pensioniseaduse kohaselt kõik 1961. aastal sündinud või nooremad saavad pensioniõiguse 65. eluaastast, mis omakorda toob kaasa töötaja keskmise vanuse tõusu.

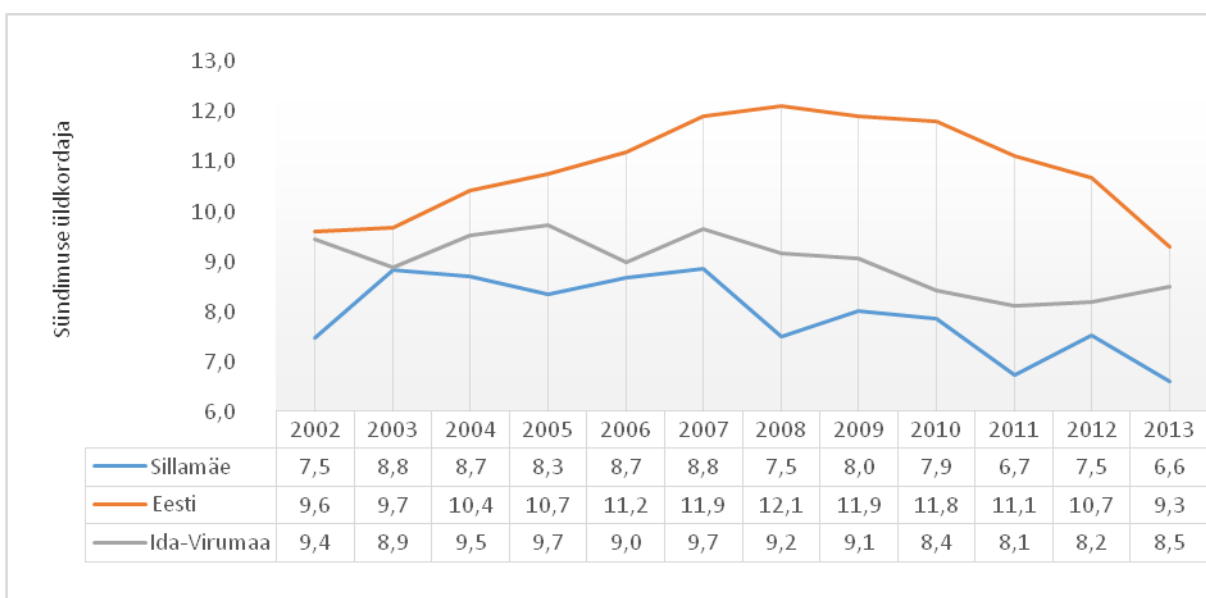

Joonis 3.7. Sillamäe elanike arv vanuse järgi seisuga 01.04.2014. Allikas: Rahvastikuregister

Joonis 3.8. Elussünnid. Allikas: Statistikaamet

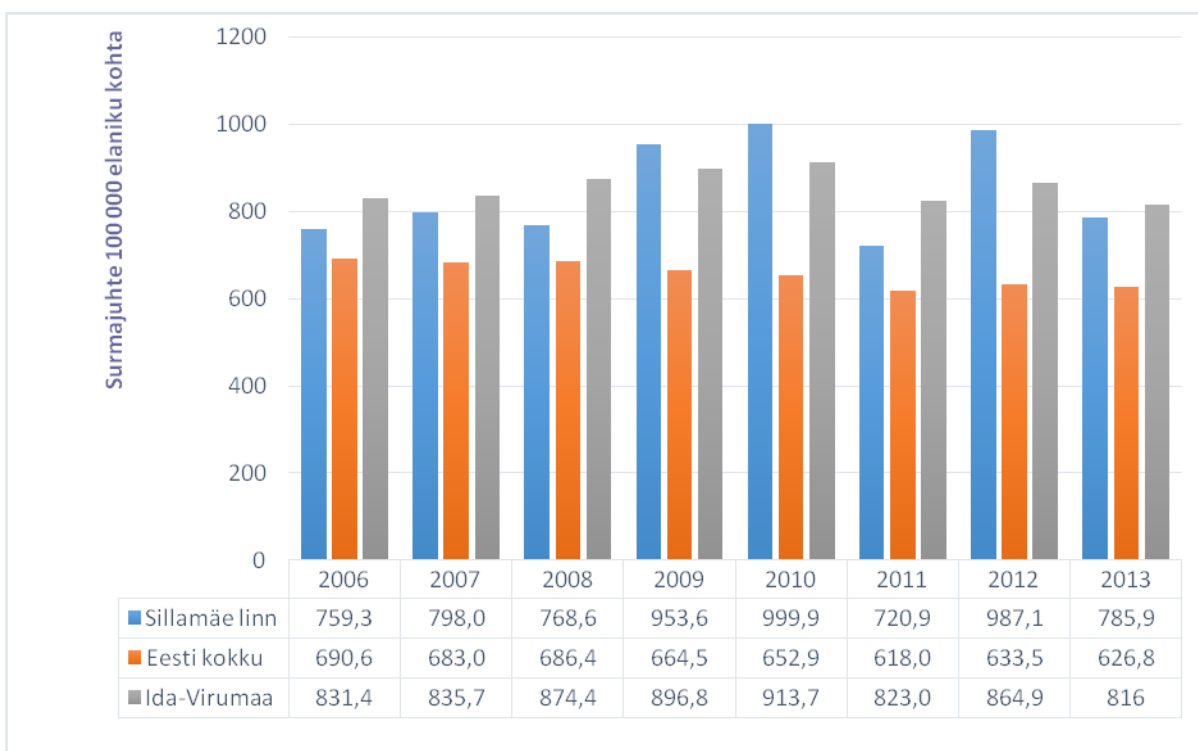
Analüüsisel elussünnide soo järgi võib öelda, et tüdrukuid sünnib keskmiselt natuke rohkem kui poisse. 2011. aastal sündis aga ainult 36 tüdrukut, mis on madalaim näitaja läbi aegade.

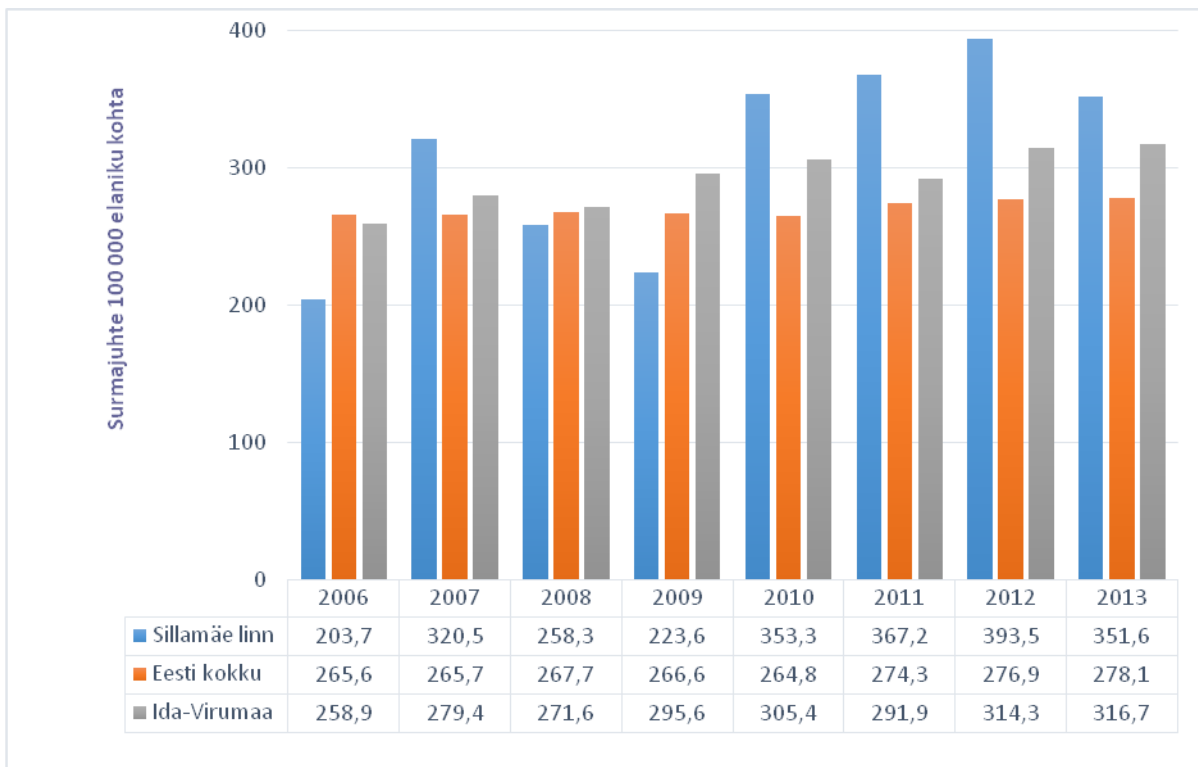
Joonis 3.9. Sündimuse kordajate võrdlus (1000 elaniku kohta). Allikas: Statistikaamet

Sündimuskordaja on olnud kõrgeim 2003. ja 2007. aastatel, kuid siiski madalam kui Eestis tervikuna.

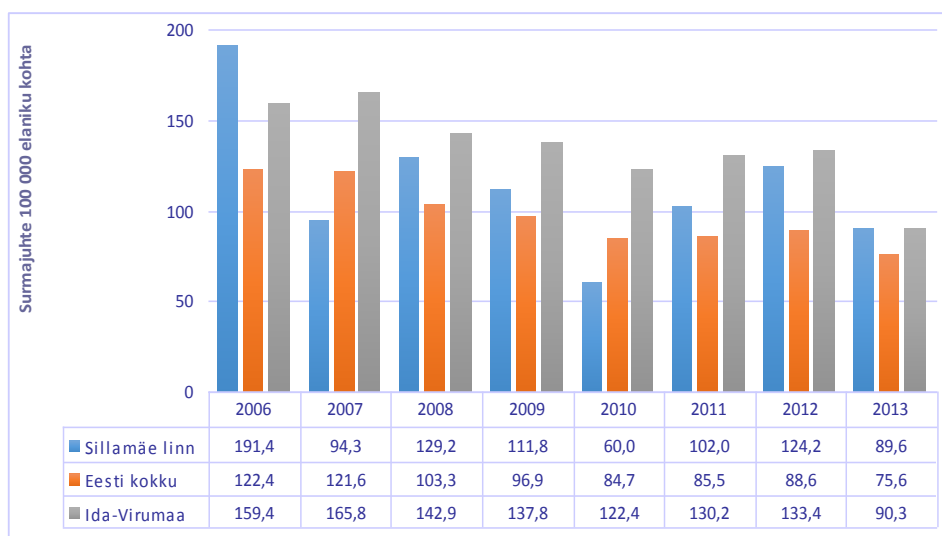
Sotsiaalministeeriumi kogumiku "Tervis, töö- ja sotsiaalelu 2000-2008" andmetel on nii meeste kui naiste surmade põhjusena esikohal vereringehaigused, seejärel pahaloomulised kasvaja ning kolmandal kohal on õnnetusjuhtumid, mürgistused, traumad. Sama kehtib Sillamäe linna kohta. Südameveresoontehaiguste suurem esinemine on Sillamäel natuke kõrgem kui Eestis tervikuna.

Joonis 3.10. Suremuskordaja vereringeelundite haigustesse. Allikas: Tervise Arengu Instituut

Joonis 3.11. Suremuskordaja pahaloomulistes kasvajatesse. Allikas: Tervise Arengu Instituut

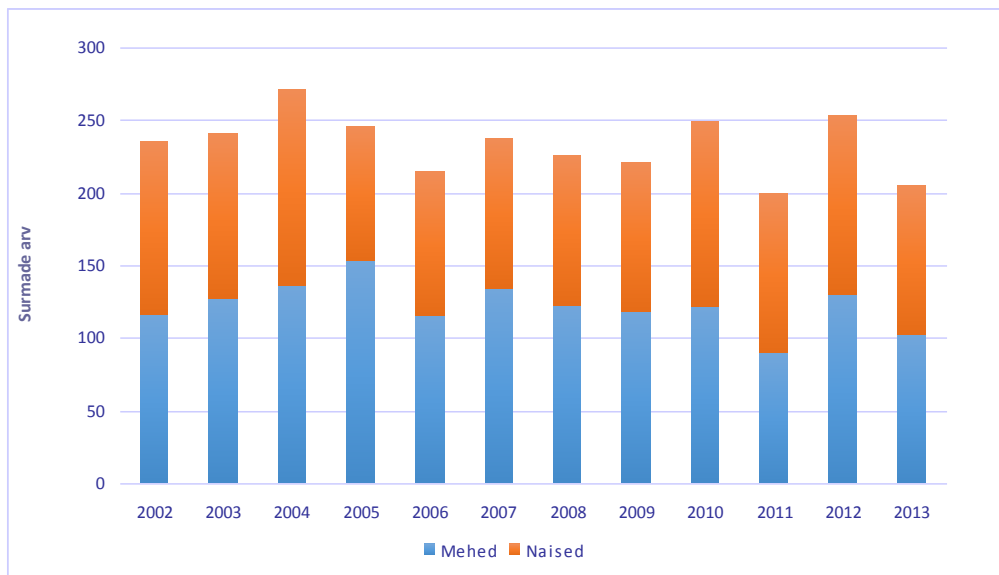
Joonis 3.12. Suremuskordaja välispõhjustesse. Allikas: Tervise Arengu Instituut

Tabel 3.3
Suremajuhtude arv Sillamäel

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013
Mehed	116	136	115	123	121	130	102
Naised	120	135	99	103	128	123	103
Kokku	236	271	214	226	249	253	205
Surmad 1000 elaniku kohta	14,0	16,5	13,4	14,6	16,6	17,5	17,2

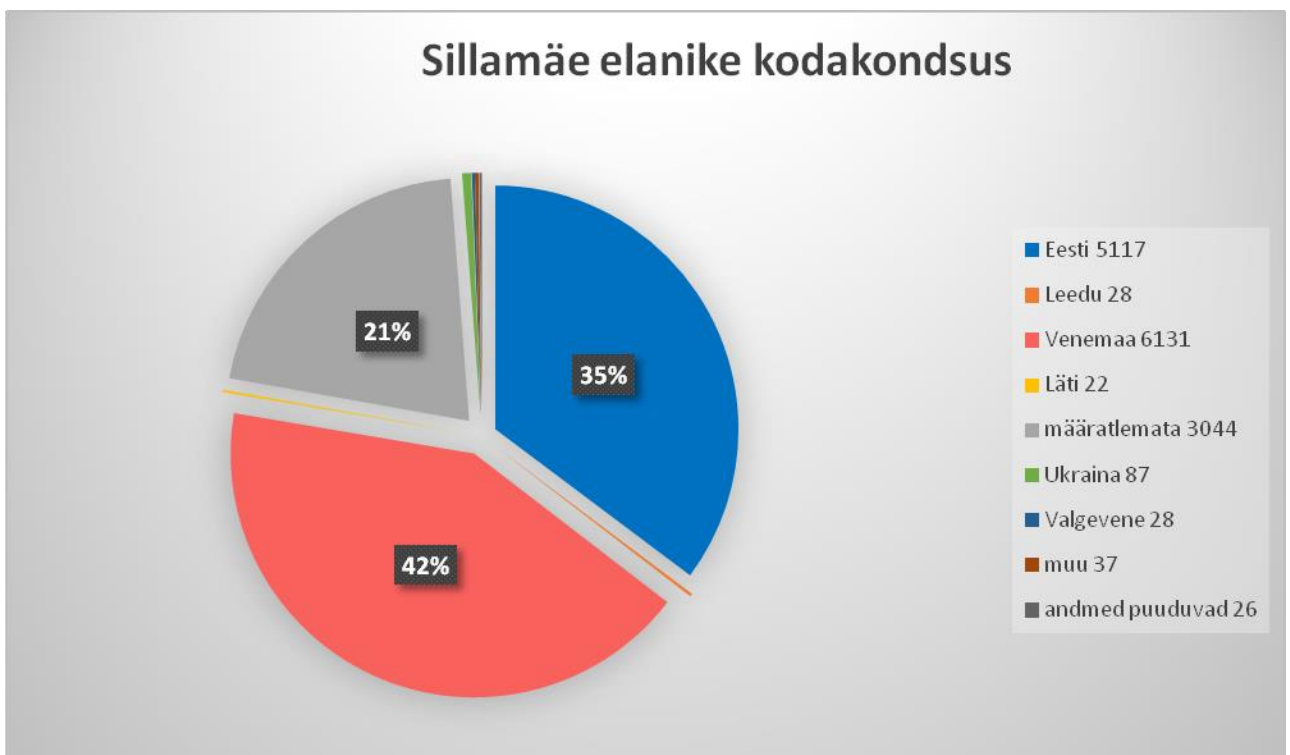
Allikas: Statistikaamet

Võrreldes 2011. aastaga on 2012. aasta surmajuhtude arv kasvanud 53 juhtumi võrra.

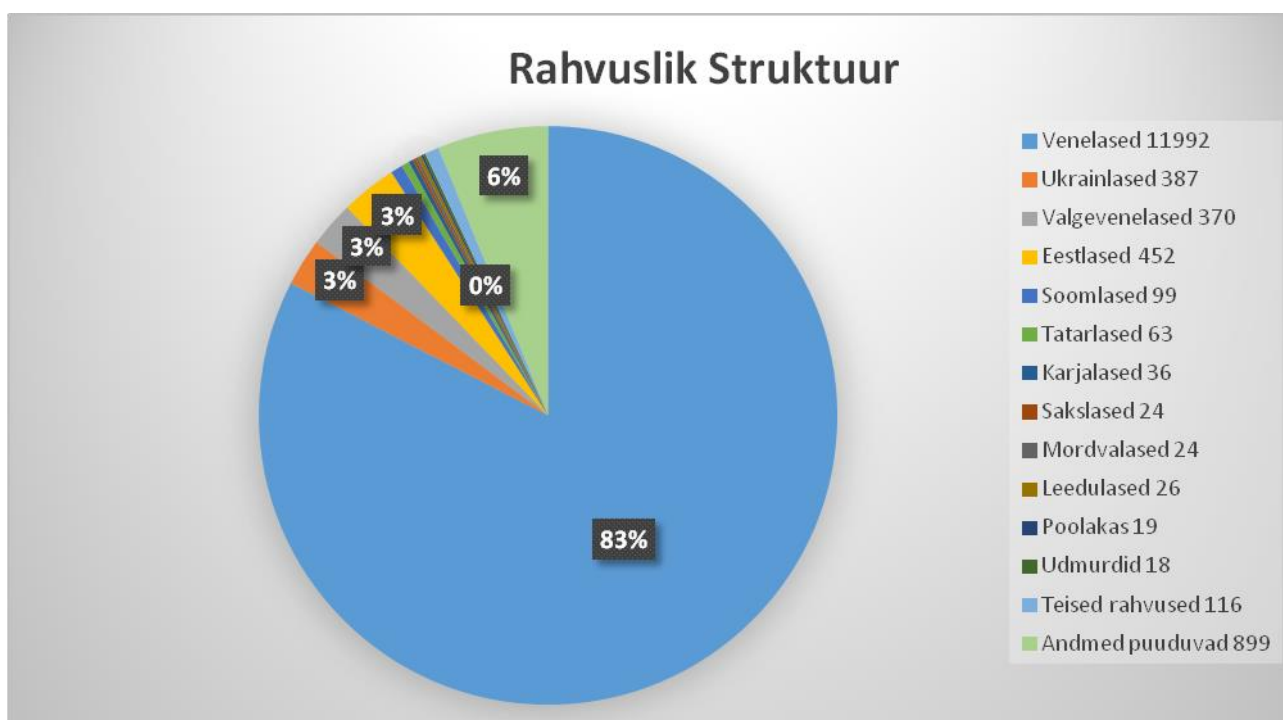

Joonis 3.13. Surmajuhtude arv. Allikas: Statistikaamet

Linna elanikkonnast omab Eesti kodakondsust 5187 (34,97%), Vene Föderatsiooni kodakondsust 6204 (41,8%), esineb ka teiste riikide kodanikke (Ukraina, Valgevene, Usbekistan, Läti, Leedu, Kasahstan ja muu kodakondsusega) ja määratlemata kodakondsusega on 3204 inimest (21,6%). Seega on Sillamäe elanikkond riikliku identiteedi alusel jaotunud kolme suuremasse rühma. Positiivne on, et Eesti kodanike arv jätkuvalt näitab kasvutrendi ja vähenenud on määratlemata kodakondsusega inimeste arv. Alla 18-aastaste seas on valdavaks Eesti kodakondsus (1576 inimest). Enese kodakondsust mittemääratud väga suur osakaal elanikkonnas tähendab, et selles suunas on oluline jätkata tööd, soovitatavalt Eesti kodanikkonna laiendamise suunas.

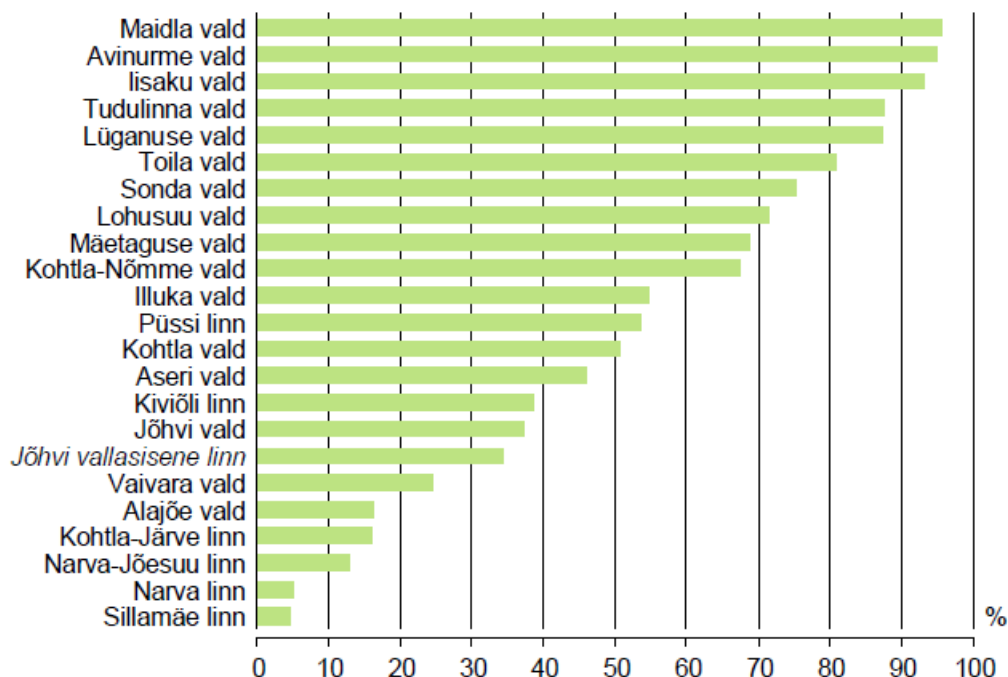

Joonis 3.14. Sillamäe elanike kodakondsus seisuga 01.04.2014. Allikas: Rahvastikuregister

Joonis 3.15. Sillamäe elanike rahvuslik struktuur seisuga 01.04.2014. Allikas: Rahvastikuregister

Rahvuselise koosseisu iseloomustamiseks võib öelda, et Sillamäe on küll paljurahvuseline, kuid 83% elanikest on vene rahvusest. Eestlasi on 3,1%, ukrainlasi 2,6% ja valgevenelasi 2,5%, teistest rahvustest inimesi vähem. Rahvuselise koosseisu iseärasusi tuleb arvestada nii kultuurielu korraldamisel, elanike informeerimisel kui ühiskonnaellu kaasamisel.

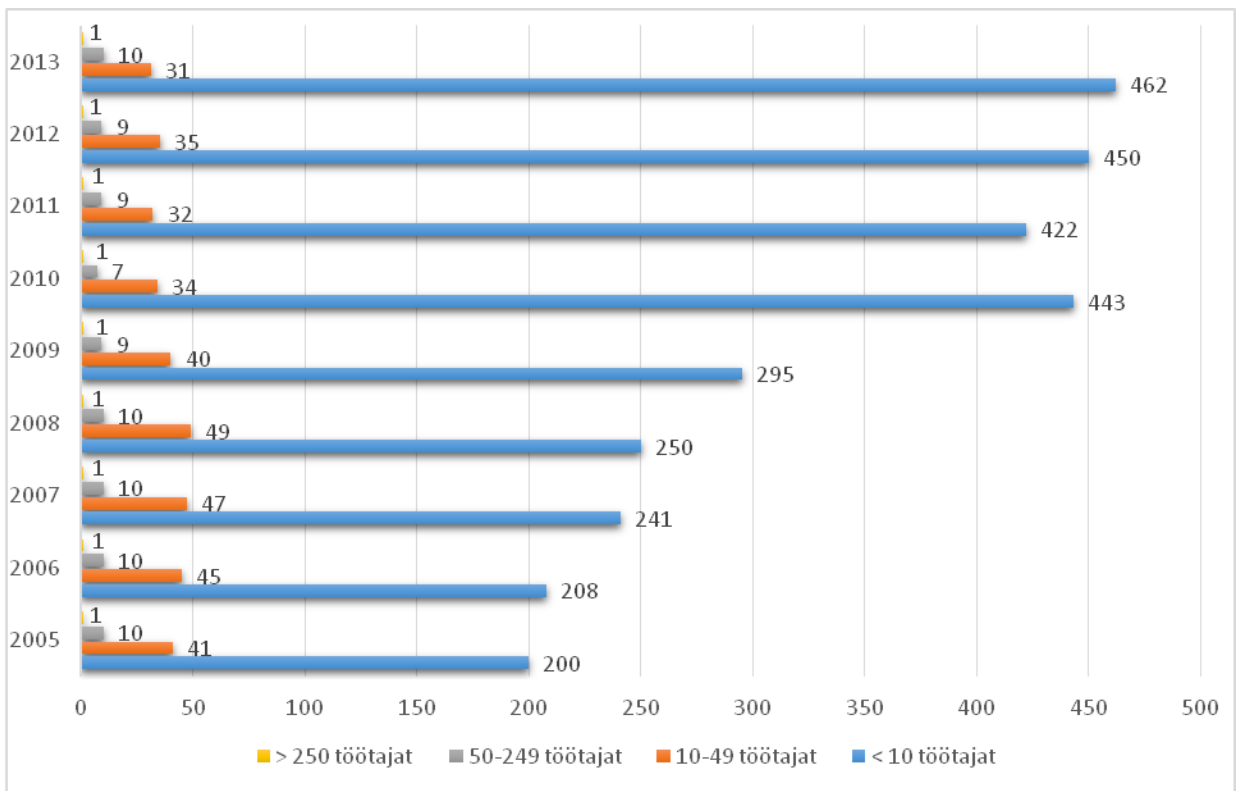
Joonis 3.16. Eestlaste osatähtsus Ida-Viru maakonnas. Allikas: Statistikaamet.

Järeldused. Linnaelu korraldatakse linnaelanike huvidest lähtuvalt ja linna eesmärgiks ei saa olla ainult elanike arvukuse kasv, vaid elukvaliteedi tõus. Linna arengu kavandamisel tuleb arvestada elanike arvu langemisega ja stabiliseerumisega (arvestades iibe negatiivsusega, kuid negatiivse iibe mõningase vähenemisega, võib 2017. aasta alguseks prognoosida Sillamäe elanike arvuks 14 000 elanikku). Sündide arv

on viimase viie aasta jooksul mõnevõrra vähenenud. Suureneb pensionialise elanikkonna osakaal ja väheneb tööealise elanikkonna osakaal. Seega suureneb ka ülalpeetavate määr ja väheneb tulu teenivate inimeste osakaal. Seeläbi võib muutuda linnaelarve tulude ja kulude struktuur – väheneb üksikisiku tulumaksu osakaal ja suureneb sotsiaalhoolekande kulude osatähtsus. Elanike arvu stabiilsuseks on oluline toetada noori peresid, et luua eeldusi sündivuse tõusuks, ja luua noortele linnas sobilik elukeskkond ning eneseteostusvõimalused. Eelnev tähendab ka sotsiaalteenuste ja –toetuste struktuuri muutust: noortele peredele paremate võimaluste loomine ja vanemaealistele suunatud teenuste osakaalu tõus. Noorte arvu vähenemine tingib vajaduse täpsustada haridus- ja kultuuriasutuste kasutust. Lisaks tuleb korrastada ka kultuuritegevust. Seda nii elanike vanuselise struktuuri muutuse tõttu (vanemaealistele kultuuritegevuse võimaluste loomine, noorte huvitegevuse ja vaba aja veetmise võimaluste mitmekesistamine) kui elanikkonna rahvuselisest struktuurist tingituna (erinevate rahvuste kultuuritegevuse toetamine). Rahvuselist eripära on vaja arvestada ka elanike kaasamisel ja informeerimisel, samuti turismi korraldamisel (rahvuslike ürituste läbiviimine, suveniirid jmt). Mehaanilise iibe parandamiseks tuleb panustada elu- ja ettevõtluskeskkonna parandamisele (võimalused individuaalelamuehituseks, miljöõala elamute renoveerimise toetus, avalikud spordi- ja mänguväljakud, koostöö ettevõtluskeskkonna arendamisel ja tööjõu ettevalmistamisel). Valglinnastumisega seonduvate probleemide ennetamiseks tuleb teha koostööd naabervaldadega maakasutustingimuste seadmisel. Oluline on tervise väärtustamine, spordiklubide tegevuse toetamine ning võimaluste loomine sportimiseks ja vaba aja aktiivseks veetmiseks omal käel.

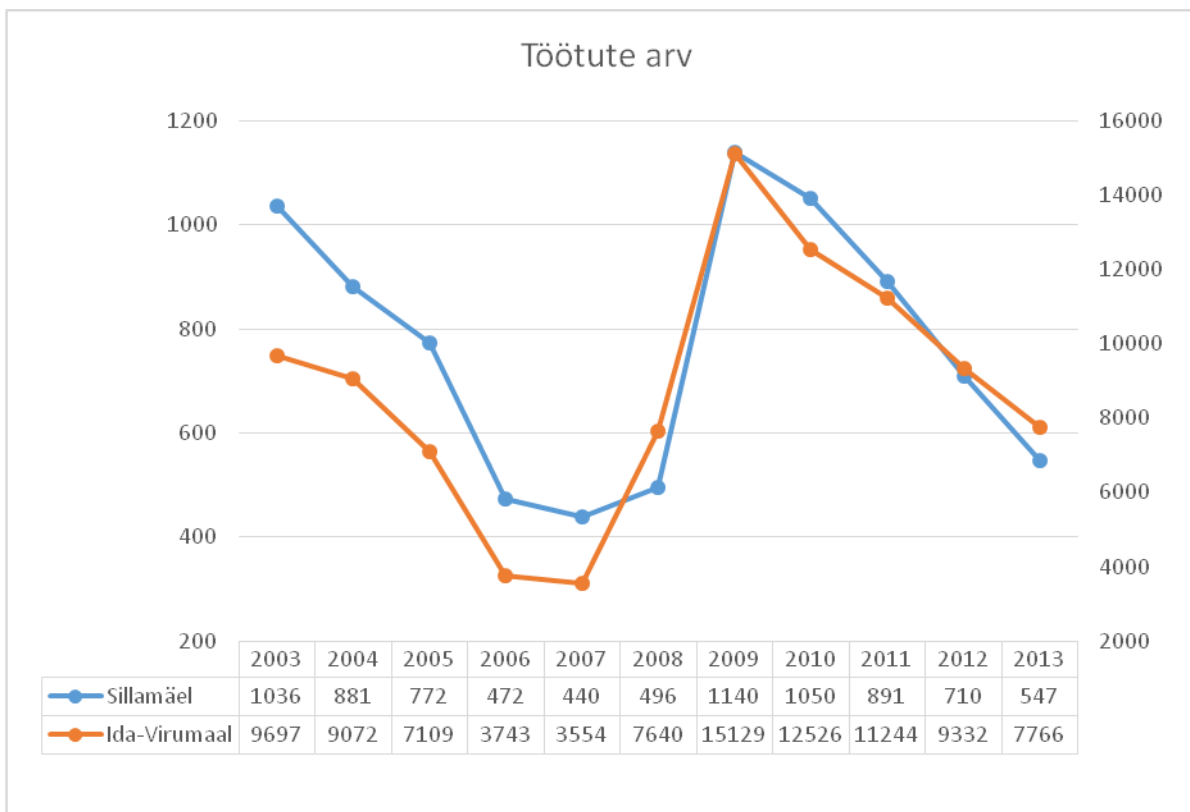
3.1.2. Majandusareng

Sillamäe kuulub Ida-Viru majandusregiooni, kus muutused viimastel aastatel on olnud suurimad Eestis. Muudatused puudutavad eelkõige endiste suurettevõtete ümberstruktureerimist ja sellest tulenenud muutusi ning hilisemaid suuri investeringuid. Ettevõtlusaktiivsus Sillamäe linnas on 64,7 ettevõtet 1000 elaniku kohta. Kuigi ettevõtlusaktiivsus on tõusnud, on see jätkuvalt madalam Eesti keskmisest, kuid see on iseloomulik kogu regioonile ning tuleneb osaliselt tõsiasjast, et Ida-Virumaale on koondunud rohkem suurettevõtteid. 2014. aasta 1. jaanuari seisuga on Sillamäel äriregistri andmetel 944 ettevõtet (sh MTÜd), nendest 21 aktsiaseltsi, 466 osühingut, 15 täisühingut, 11 usaldusühistut, 9 sihtasutust, 35 tulundusühistut ja 238 füüsilisest isikust ettevõtjat. Ettevõtjatest on linnaelanikele suurimad tööandjad Eesti Energia Kaevandused AS, AS Molycorp Silmet, AS Sillamäe Sadam ning sadama terminaali, AS Sillamäe SEJ, AS Meke-Sillamäe. Sillamäe elanikud saavad tulu rohkem kui 1500 ettevõttest üle Eesti. Kodanikuühiskonna arengus edasiliikumist iseloomustab vabatahtlike ühenduste loomine. Seisuga 01. jaanuar 2014 on Sillamäel registreeritud 149 mittetulundusühingut, sealhulgas 64 hoone-, korteri- ja aiandusühistut, 8 usulist organisatsiooni ning ülejäänud 77, mis teeb mittetulunduslikuks aktiivsuseks 10,2 ühendust 1000 elaniku kohta. Sillamäe elanikud on kohaliku elu korraldamisel aktiivsed, mida iseloomustab ka Eesti keskmisest veidi kõrgem kohalikel valimistel osalemise protsent (63,21% Sillamäel ja 60,57% Eestis 2009.a. KOV volikogu valimistel).

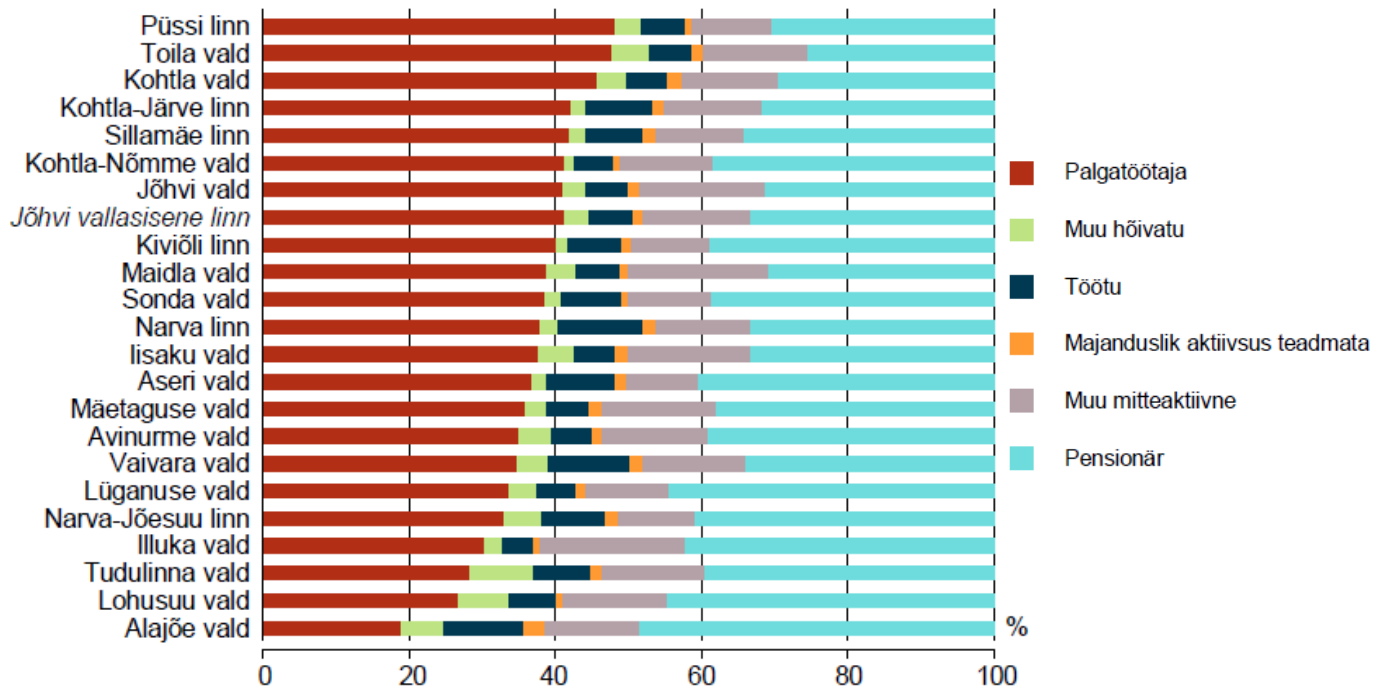
Joonis 3.17. Majanduslikult aktiivsed üksused/ettevõtted Sillamäel. Allikas: Statistikaamet

Hõive seisukohast on oluline käsitleda Ida-Virumaad ühe piirkonnana, kus vahemaad linnade vahel on suhteliselt väikesed. Pärast 2008. aasta III kvartali tööpuuduse suurenemise algust on 2010. ja 2011. aastal näha töötute inimeste vähenemist olulisel määral. Samal ajal töötuid on linnas suhteliselt palju, eriti noori.

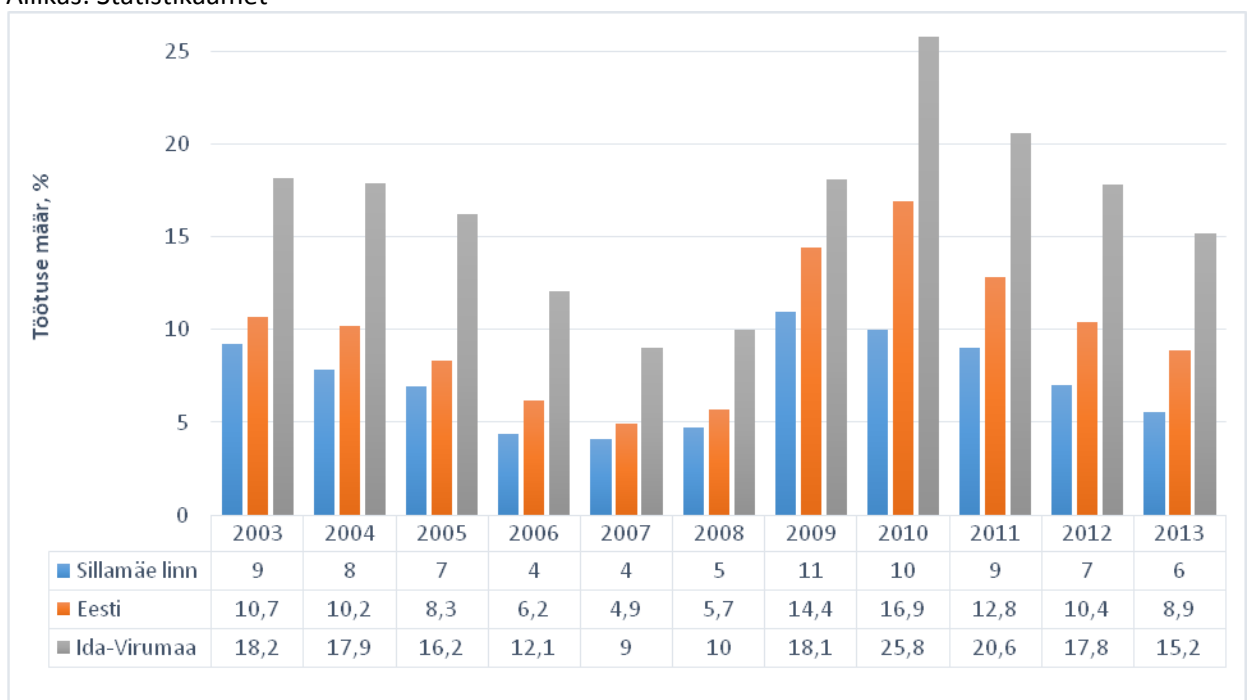

Joonis 3.18. Keskmise töötute arv Sillamäel ja Ida-Virumaal. Allikas: Töötukassa

Palgatöötajate ja pensionäride vahekord on Ida-Virumaa valdades ja linnades üsnagi erinev. Suhteliselt palju on palgatöötajaid Toila ja Kohtla vallas, samuti Püssi linnas. Narva, Kohtla-Järve, Jõhvi ja Sillamäe linnas on küll palgatöötajaid rohkem kui enamikus valdades, kuid linnades on ka võrdlemisi palju töötuid – ligi kaks korda riigi keskmisest rohkem.

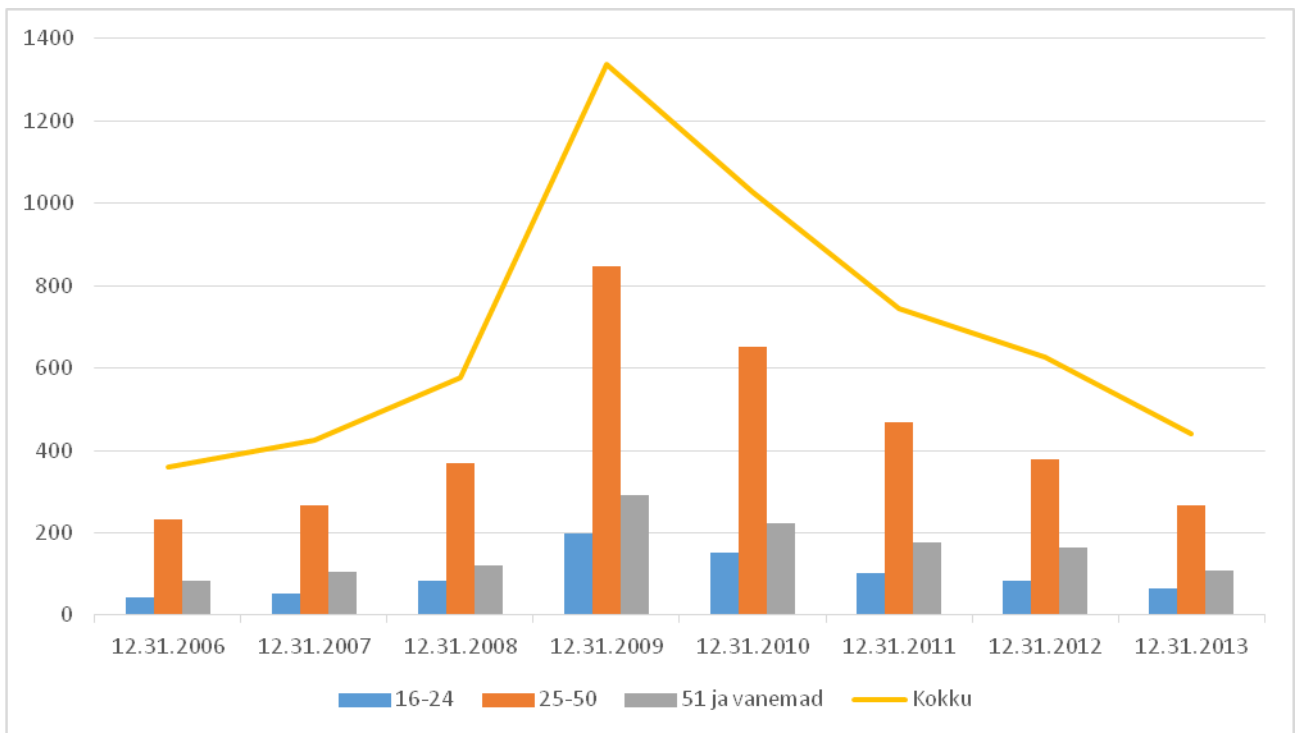

Joonis 3.19. Ida-Viru maakonna vähemalt 15-aastased sotsiaal-majandusliku seisundi järgi, 31.12.2011. Allikas: Statistikaamet

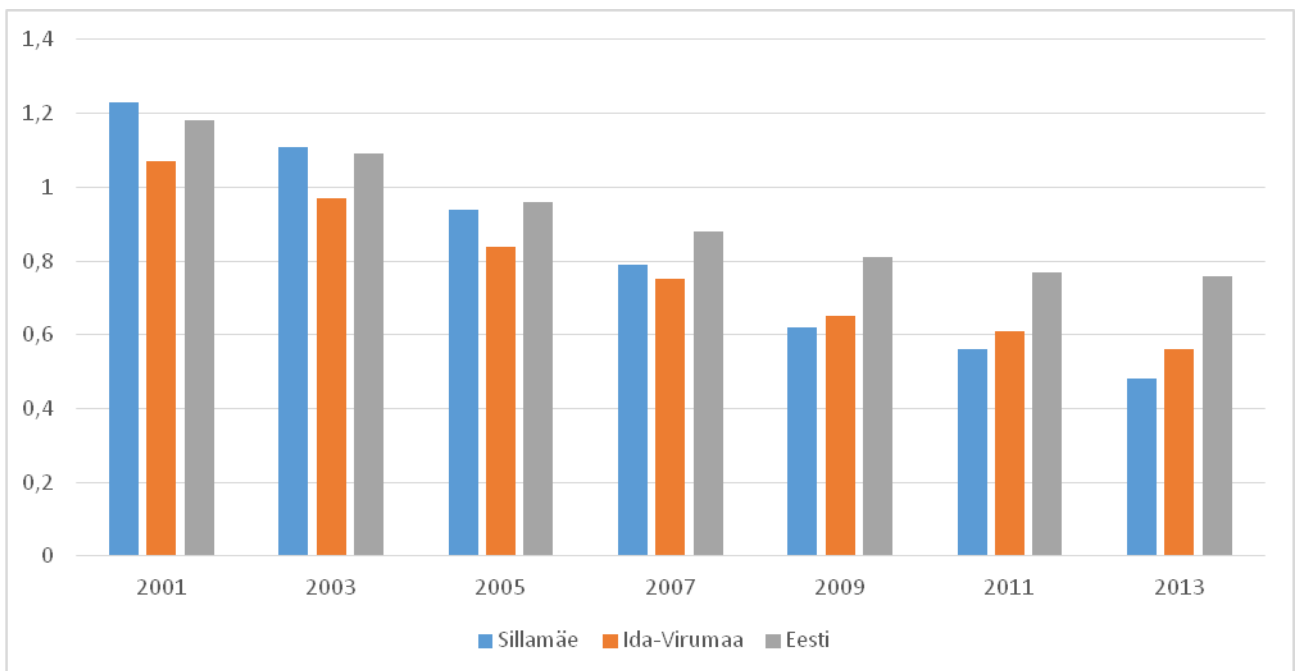
Joonis 3.20. Registreeritud töötuse määr. Allikas: Statistikaamet

Töötuse määr langes Sillamäel 2003. aastast alates ning jõudis 4 protsendini 2007. aastal, hakkas aga uuesti tõusma 2008. aastal. Sama tendents iseloomustab kogu Ida-Virumaad ja Eestit tervikuna.

Joonis 3.21. Registreeritud töötute arv vanuserühmade kaupa Sillamäe linnas. Allikas: Töötukassa

Töötutest ligikaudu pooled on pikaajalised töötud. Tööpuudus Sillamäel 16-24-aastaste seas on viimase kolme aasta jooksul oluliselt vähenenud ning peaaegu jõudnud kriisieelsele tasemele. Töötute arv teistes vanusegruppides on samuti vähenenud. Samal ajal teeb muret see, et töötute seas on eesti keele mitteoskajaid endiselt palju: kui 2006. aastal oli neid 78,5%, siis 2013. aastal juba 89,5%. Positiivseks võib pidada asjaolu, et riigikeelt valdavate inimeste osakaal tööturuse pidevalt suureneb. Vanuse poolst ligikaudu 24,5% töötutest on üle 51-aastased ja ligikaudu 14,7% 16-24-aastaseid).

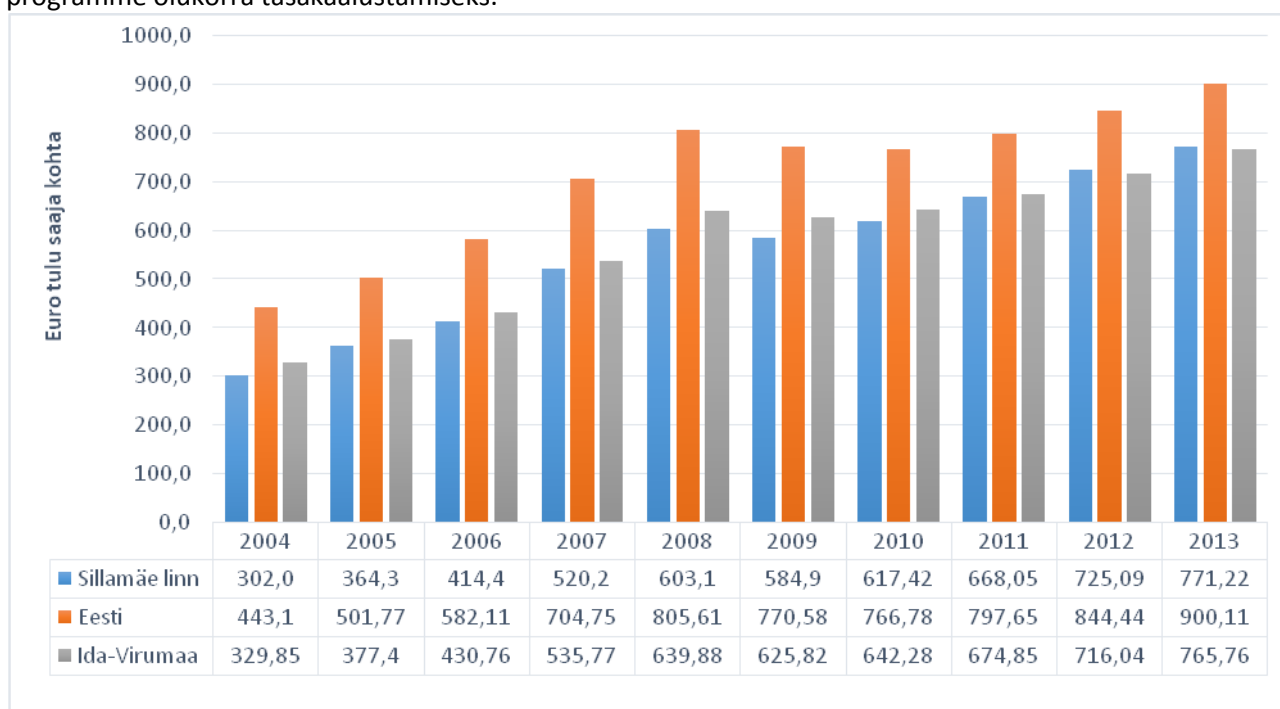

Joonis 3.22. Demograafiline tööturuseindeks. Allikas: Statistikaamet

Demograafiline tööturuseindeks on eelseisval kümnendil tööturule sisenevate noorte (5-14-aastased) ja sealt vanuse töttu potentsiaalselt lahkuvate inimeste (55-64-aastased) suhe. Kui indeks on ühest suurem,

siseneb järgmisel kümnendil tööturule rohkem inimesi, kui sealt vanaduse tõttu potentsiaalselt välja langeb.

Olukord Sillamäe linnas on viimase kümne aasta jooksul oluliselt halvenenud: kui 2001. aasta prognooside järgi oleks kahe tööturule siseneva inimese kohta ainult üks lahkuv, siis praegu on hoopis vastupidi. Antud juhul tasub mõelda vastavate strateegiliste suundade arendamise peale ning kavandada erinevaid programme olukorra tasakaalustamiseks.

Joonis 3.23. Keskmine brutotulu. Allikas: Statistikaamet

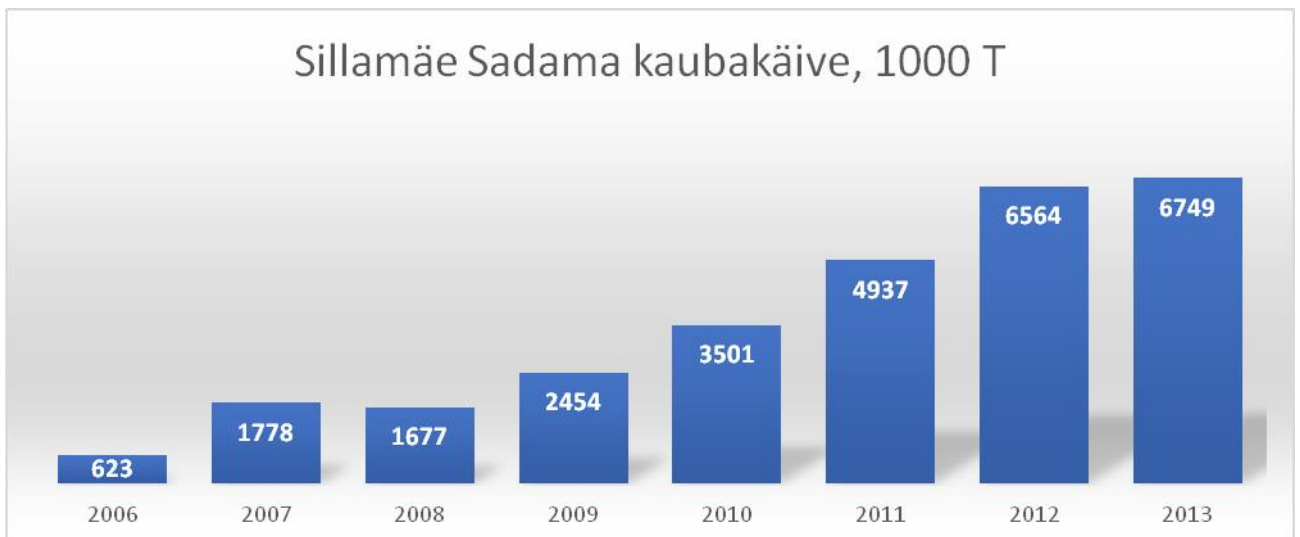
Linna arengu planeerimisel tuleb arvestada ka Rahandusministeeriumi 2014. aasta suvise majandusprognoosiga, mille põhistsenaariumi kohaselt kasvab Eesti sisemajanduse koguprodukt 2014. aastal 0,5% ja 2015. aastal 2,5%. Rahandusministeerium on selle aasta majanduskasvu prognoosi võrreldes kevadise prognoosi põhistsenaariumiga alandanud, mille peamised põhjused on esimese poolaasta nõrgad reaalkasvu näitajad ja halvenenud tulevikuväljavaated. Majanduskasvu toetab ennekõike sise-tarbimine, kuigi eksport hakkab selle aasta teisel poolel kiirenema. Import kasvab ekspordist kiiremini, mille tagajärjel netoeksporti negatiivne panus majanduskasvu eelmise aastaga võrreldes suureneb. 2015. ja 2016. aasta majanduskasvu prognoosid on võrreldes eelneva prognoosiga samuti allapoole korrigeeritud. 2015. aastal ja samuti kahel järgmisel aastal ootame ekspordi kasvu kiirenemist, kuid ka sisenõudluse tugi püsib tugev, mistõttu netoeksporti mõju SKP kasvule jääb negatiivseks.

Prognoosist samuti tuleneb, et tarbijahindade tõus ulatub 2014. aastal 0,3 protsendini, seejärel kiireneb 2015. aastal 1,9 protsendini ning 2016. aastal 2,5 protsendini. Inflatsioon hakkab sügiskuu del järk-järgult kiirenema energiatoodete hinnalanguse pidurdumise ning toiduainete mõningase kallinemise tõttu tingituna aiasaaduste madalast hinnatasemest. 2015.–2016. aastal kergitavad inflatsiooni ka riigi meetmed, millest valdava osa moodustab alkoholi ja tubakatoodete aktsiisimäära tõstmine. Teenuste ja tööstuskaupade hinnamuutust kajastav baasinflatsioon hakkab järk-järgult kiirenema palgakasvuga kaasnevate hinnasurve, imporditud tööstuskaupade kallinemise ning sideteenuste hinnalanguse oodatava pidurdumise tõttu. Lisaks hakkab inflatsiooni suuremal määral panustama toiduainete kallinemine välisturgudel. Prognoosiperioodi lõpus võib oodata inflatsiooni kiirenemist 3 protsendini hoogsamast palgakasvust tingitud teenuste kiirema hinnatõusu, välistegurite suureneva panuse ning riigipoolsete meetmete mõjul.

On avastatud, et loomemajanduse kasvutempo on ülemaailmselt kiirem kui teistes majandussektorites, kuna loomemajandus põhineb teadmistepõhisel majandusel ja rakendab maksimaalselt innovatsiooni. Selles mõttes võib loomemajanduse taset pidada kogu majanduse edukuse indikaatoriks. Samuti on

tõdetud, et majanduse arenedes suudab kultuur end ise paremini majandada, suurenevad investeeringud kultuuri kui elukeskkonna kujundamise võtmetegurisse ning traditsioonilised tööstusharud panustavad senisest enam loominguuliste valdkondade, nagu näiteks disain, muusika, kunst, arendamisele. Loomemajandus on otseselt seotud uute tehnoloogiate kasutuselevõtuga loomeprotsessides, mis tagab kultuuripärandi säilimise ja vahendamise, avardades nii kultuurist osasaamise võimalusi.

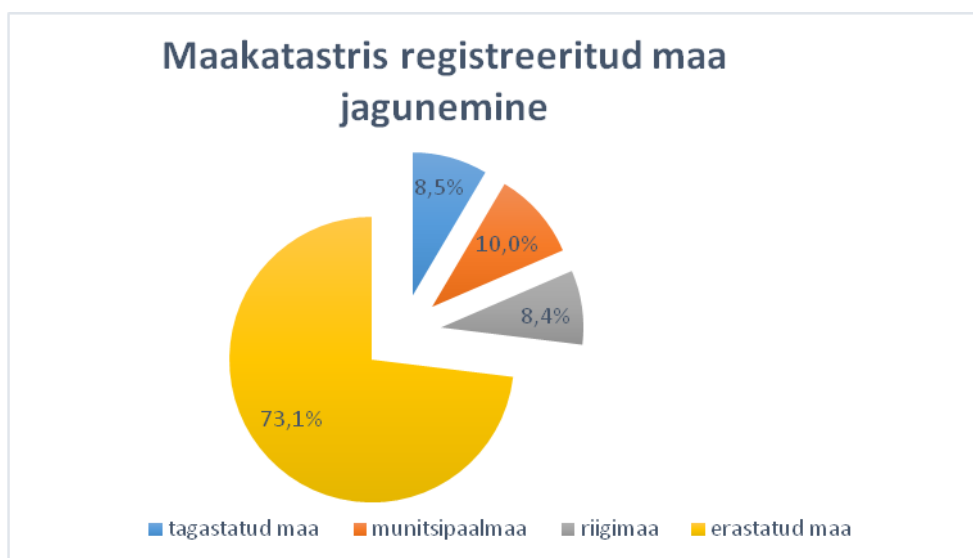
Linna majanduselu arendamine toimub avaliku-, era- ja mittetulundussektori koostöös. Sillamäe linn koos tööstusettevõtetega asutas ettevõtluse toetamiseks mittetulundusühingu Sillamäe Vabatsooni Arendus. Mittetulundusühingu eesmärkideks on vabamajandustsooni arendamine, alustavate ettevõtjate nõustamine ja rendipindadega toetamine, samuti muud linna majanduselu soodustavad tegevused. Äriinkubaatorisse mahub kuni 20 ettevõtet. Keskseks Sillamäe majanduselus on sadama arendamine ja strateegiliseks valikuks tööstusala arendamine sadamaga seotud ettevõtetele. Sillamäe Sadama eelisteks on tema lähedus Venemaale ja paiknemine Euroopa Liidu õigusruumis, samuti suur süvis, aastaringne navigatsioonivõimalus, hea raudtee- ja maanteeühendus ning vabatsooni kasutamisest tulenevad tootmissisendi eelised. Viimastel aastatel on Sillamäe tööstusalale lisandunud mitmeid uusi suuri ettevõtteid - AS Sillamäe Sadam, Alexela Sillamäe (naftatooted), EuroChem Terminal Sillamäe AS (vedelkeemia), Silsteve (üldkaubad), AS BCT (vedelkeemia) jt. Sillamäe Sadama kaubakäive on iga aastaga kasvanud ja vaatamata Rahandusministeeriumi majandusprognosile, mille järgi üldine ekspordikasv pidurdub, on Sillamäe sadamas oodata ekspordikasvu jätkumist. Sillamäe sadama kaubakäive kasvas 2013 aastal 2,8%.

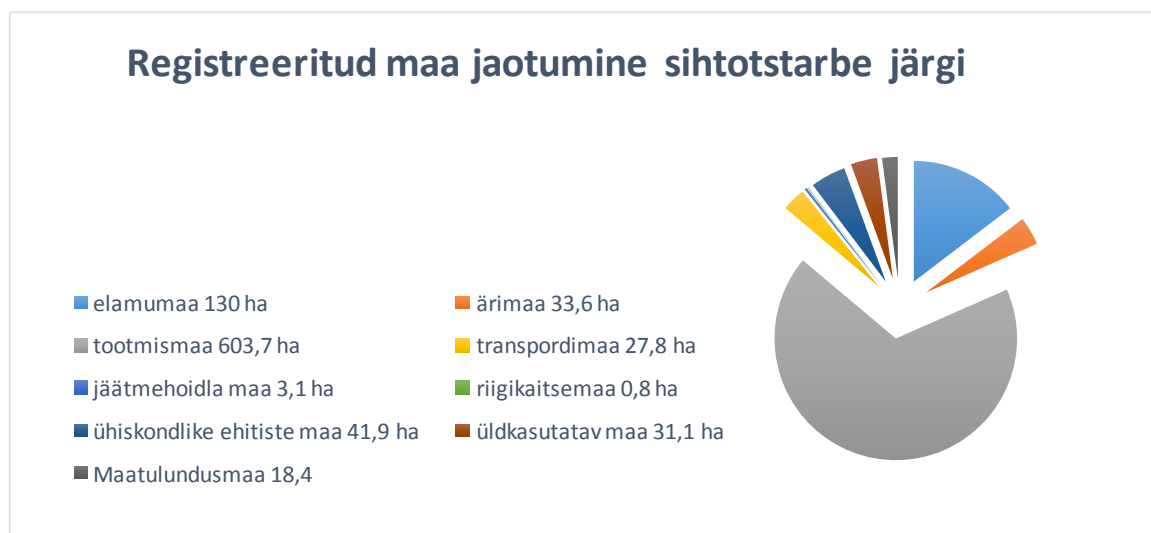
Joonis 3.24. Sillamäe Sadama kaubakäive 2006-2013. Allikas: Sillamäe Sadam

2006. ja 2007. aastal toimis regulaarne reisiliiklus Sillamäe-Kotka (Soome) liinil, reisijate arv liinil suurenes pidevalt. Sobiva operaatori leidmisel on võimalik reisiliikluse jätkamine ning sadamal on tingimused reisilaevaliikluse taastamiseks olemas. Praegu käib praamiliiklus Ust-Luugasse. Üritatakse pikendada liini Kotka-Hamina sadamani ja reisida kolmnurgas. Sillamäe Sadama arenguplaanides on eraldi reisikaehitamine ja kruisilaevade vastuvõtmine. Selleks on olemas juba tegutsev tolliterminal mere ääres. Seoses elanike elatustaseme üldise tõusuga, sadama arenguga ja tööstusettevõtete tegevuse laienemisega on elavnenud teenindussfäär, mille tähendus suureneb ka tulevikus kindlasti. Majandustegevuse registri andmetel on seisuga 01. 01. 2014.a. registreeritud Sillamäel 689 ettevõtjat, sh 411 jaekaubanduses, 87 hulgikaubanduses, 50 toitlustuses, 224 teeninduses. Turismiteenustega tegeleb 2 ettevõtjat. Kaubanduspindade osas on linnas avatud uusi kaubanduskeskusi ja planeeritakse kaubanduspindade juurdeehitamist.

Linna ruumilise arengu põhimõtted on määratud Sillamäe linna üldplaneeringuga. Riigi maakatastris on Sillamäe linnas 31.03.2014.a seisuga registreeritud 1312 katastriüksust pindalaga 890,5 ha, mis moodustab 83,2% omavalitsuse pindalast.

Joonis 3.25. Maakatastris registreeritud maa jagunemine 31.03.2014. Allikas: Maa-amet

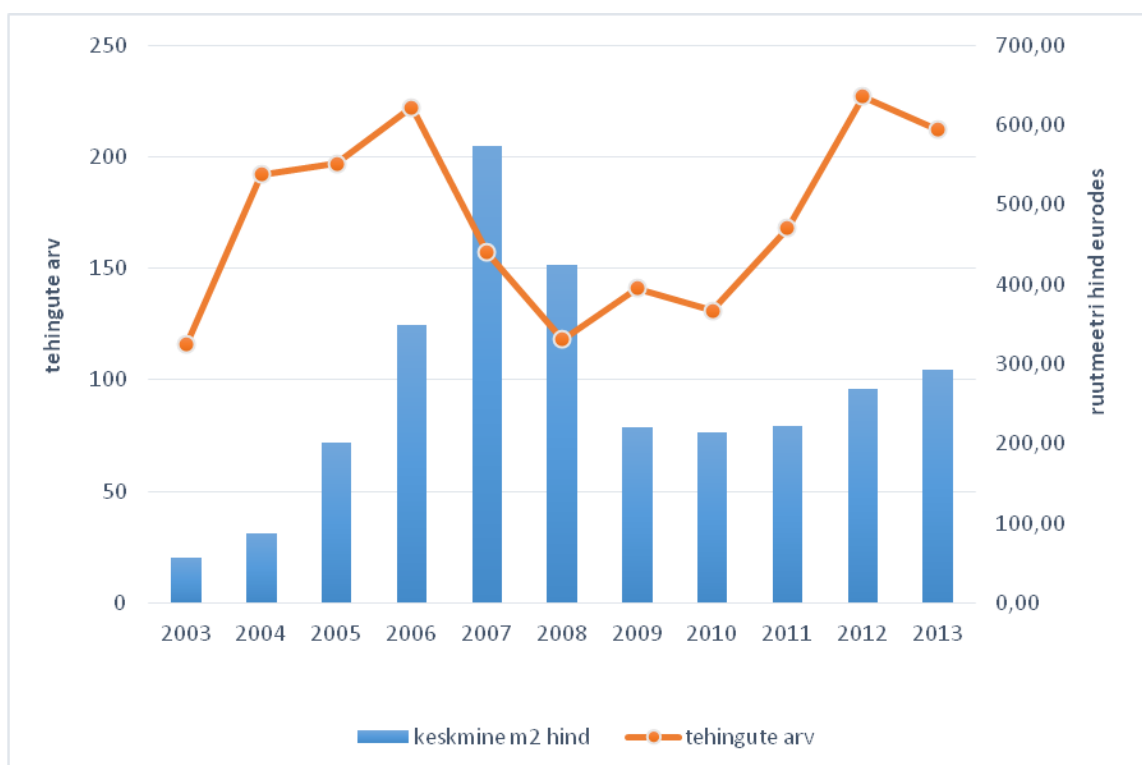

Joonis 3.26. Maakatastris registreeritud maa jagunemine sihtotstarvete järgi 31.03.2014. Allikas: Maa-amet

Seega võib järeldada, et ligikaudu 16,8% maa osas ei ole omandireform lõppenud. Katastrisse on kantud praktiliselt kogu tööstusala, samas aga toimuvad kruntide piiride ja ehitusõiguse täpsustamised seoses tööstusala arendamisega.

Suuremahulisemad ehitused on toimunud tööstusrajoonis seoses sadama ja selle hulka kuuluvate kaide, terminalide ja muu infrastruktuuri rajamisega. Linna tänavate kogupikkus teederegistri andmetel on 38,6 km, nendest 36,7 km kuuluvad Sillamäe linnale 1,6 km on erateed ning 0,3 km avalikuks kasutamiseks määratud erateed. Tänavate rahuldava seisundi säilitamiseks ei piisa olemasolevast investeeringutemahust. Põhitänavad, sõiduteed ja kõnniteed vajavad remonti. Välja on vaja ehitada ühendused põhimaanteega (L. Tolstoi tänav ning kogujatee I. Pavlovi ja Geoloogia tänava vahelisel lõigul). Kõrvtänavad vajavad samuti remonti, arendamist vajab tööstusala teedevõrk ja kaasajastamist linna liikluskkeem, sh parkimislahendused. Ka tänavavalgustuse viimine kaasaja tasemele nõuab olulisi investeeringuid. Seoses sadama arenguga on ette näha uute tänavate ehitamise vajadust. Linnaruumis jätkuvalt leidub alakasutatud ja heakorrastamata maa-alasid.

Kuni 2007. a. alguseni kasvasid kinnisvara hinnad. 2008. a. algusest aga ületab korteriomandite pakkumine kinnisvaraturul oluliselt nõudlust ning eluruumide hinnad langesid järsult. Aastatel 2009-2013 on näha hindade stabiliseerumist ja isegi mõningat tõusu. Sama perioodi jooksul on tehingute arv teinud hüppelist kasvu ning jõudnud 2006. aasta rekordusele tasemele, mis näitab kinnisvaraturu märgatavat elavnemist.

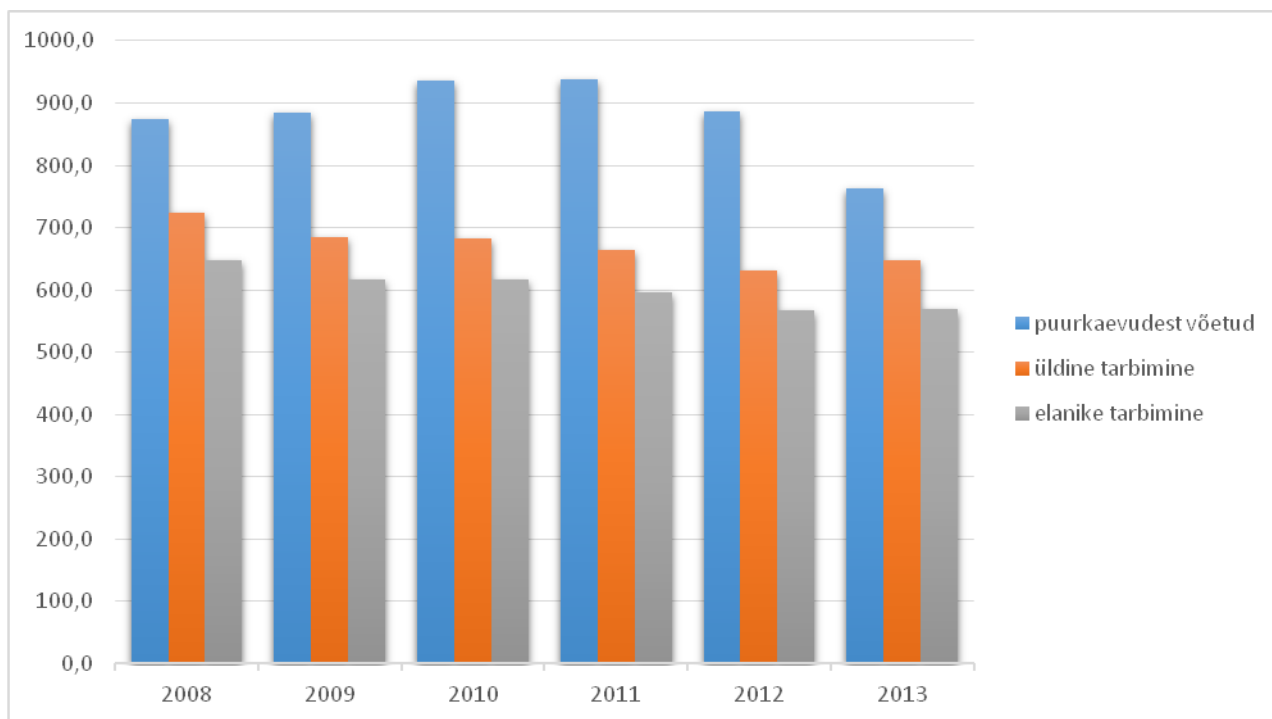

Joonis 3.27. Ostu-müügi tehingud korteriomanditega Sillamäel. Allikas: Maa-amet

Sillamäe hoonete kasulik pind on ligikaudu 368 567 m², sellele lisanduvad veel aiamajad 10 000 m². Eluruumide kasuliku pinna suurus ühe elaniku kohta on ligikaudu 24,2 m². Munitsipaalalamufondi suurus on 9 825,2 m². Kõrgema elatusasemega riikides on suurem ka elamispind elaniku kohta. Rahvastiku tihedus Sillamäel on 1364 inimest/km², mis on Eesti mõistes suur. Arvutused näitavad, et linnas on võimalik ehitada ligi 100 individuaalamut, samuti saab laiendada ehitustegevust aiandusühistu „Sillamäe Sputnik” alal. Üldiselt võib järeldada, et uute eluruumide järele on ette näha nõudlust, kuid see sõltub eelkõige elanike ostujõu ning laenuvõimaluste paranemisest.

Linna elamud on tagatud soojavarustusega ning linnas on moodustatud kaugkütte piirkond. Põhiliseks soojusenergia tootjaks on AS Sillamäe SEJ, umbes 14% elamufondist on käesoleval ajal üle viidud alternatiivküttele (gaas, elekter). Soojamajanduse ökonoomsemaks muutmiseks on vajalik teha olulises mahus investeeringuid. Kõik elamud on ühendatud ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemiga, kuid ühisveevärgi ja ühiskanalisatsioonivõrkude ja süsteemi teiste rajatiste renoveerimiseks on vaja jätkuvalt eraldada märkimisväärses mahus vahendeid.

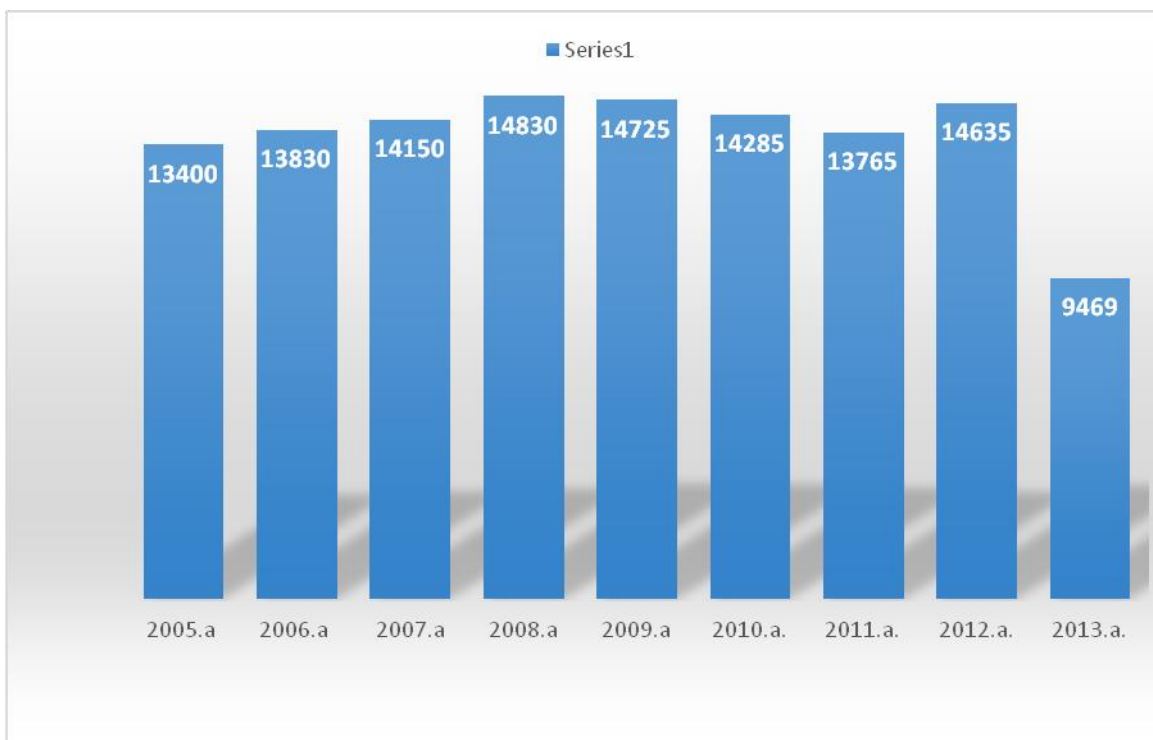
Kommunaalkulude kasv on olnud märkimisväärne peamiselt tänu sooja hinna kasvule, mis omakorda tingib sotsiaaltoetust vajavate inimeste arvu suurenemise. Seega tekib vajadus investeerida energiasäästu meetmetesse. Suuremaid investeeringuid on teinud soojuselektrijaam, mis võimaldab soojuse ja elektri koostootmist ning kus on võimalik kasutada erinevaid kütteid (põlevkivi, gaas, puiduhake). Soojatorustiku rekonstrueerimine võimaldab vähendada soojakadusid trassides. Investeeringud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni võrgu ja seadmete renoveerimisse jätkuvad. AS Sillamäe Veevõrk investeeringute tulemusel vähenevad veekaod ja paraneb vee kvaliteet. Kommunaalteenuste tarbimine on üldkokkuvõttes vähenenud, mida võib osaliselt seletada teenuste täpsema mõõtmisega. AS Sillamäe Veevõrk andmetel on vee tarbimine stabiilne.

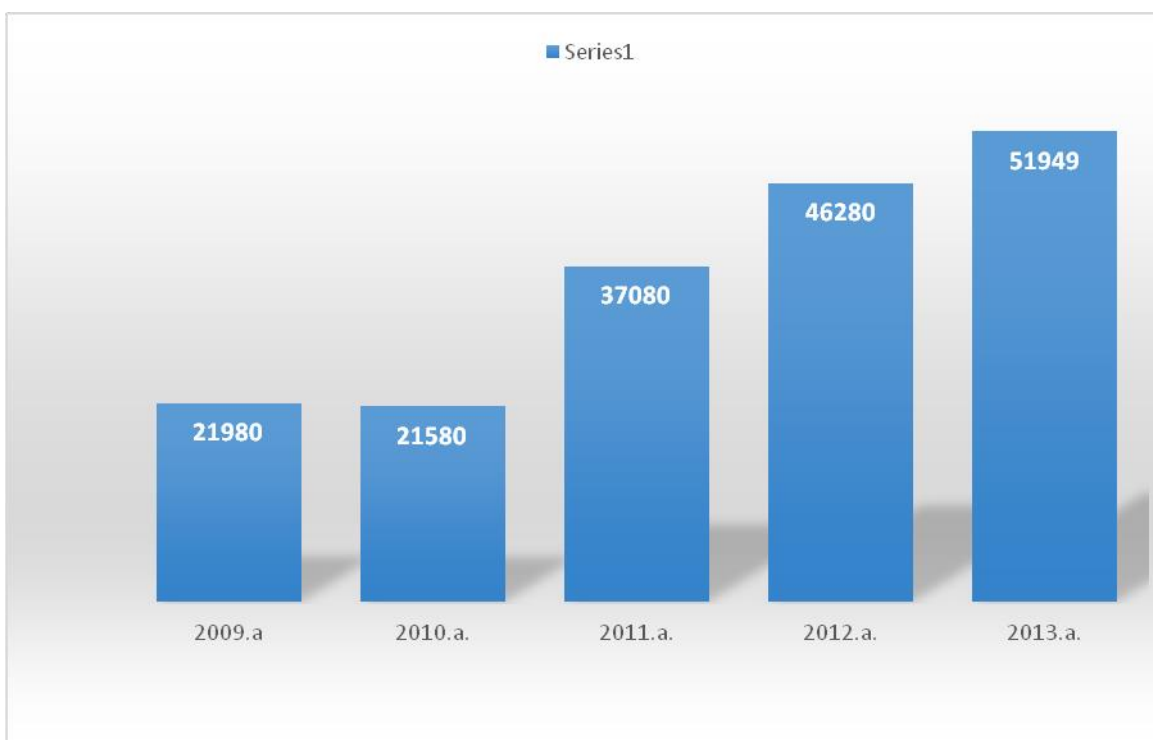
Joonis 3.28. Vee tarbimine Sillamäel läbi AS Sillamäe Veevärk (Sillamäe Veevärgi andmetel)

Sillamäe elanikud on vee tarbimise osas hinnatundlikud. Elaniku kohta tarbiti 2013. aastal 105,2 liitrit vett päevas (2012. aastal 102,2 liitrit), mis on 3 liitri võrra rohkem, kui aasta tagasi. Elanike vee tarbimine kasvas aastaga 2 000 m³ võrra. Seoses veevärgi renoveerimisega, tõuseb vee hind ja see mõjutab ka tarbimist. Kuigi Lääne-Euroopa eeskujul prognoosivad spetsialistid vee tarbimise kasvu ligikaudu 150 liitrit inimese kohta päevas, võib seoses hinnatõusu ja mõtteviisi muutusega siiski eeldada stabiilset vee tarbimist ligikaudu 100 liitrit elaniku kohta päevas. Selge on ka vee hinna tariifi prognoos (hind hakkab mõõdukalt tõusma ja aastaks 2017 peab vee hind olemasolevaga võrreldes kahekordistuma, kuid jääb ilmselt alla 2% keskmisest leibkonnaliikme netosissetulekust) ja linnapoolsete investeeringute hinnanguline maht ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni renoveerimise projektis (linna investeerimiskohustus langeb aastatele 2010-2013).

Ka majapidamisgaasi tarbimine on vähenenud, kuid selles osas tuleb arvestada, et tarbimist mõjutab oluliselt ilm, so suur on kütteks kasutatava gaasi osakaal. Tarbimismahud on püsinud stabiilsena. VKG Elektrivõrgud OÜ andmetel näitab elanike elektritarbimine mõningast langust. Elektri tarbimise tase iseloomustab üldiselt elatustaseme tõusu. Üheks oluliseks küsimuseks nii eratarbijatele kui ettevõtjatele ja linnale on kohanemine avaneva elektri vabaturuga, st hindade muutust, võimalikke muutusi tarbimises ja vajadust säästumeetmeteks. Tööstusettevõtetele müüb elektrit AS Sillamäe SEJ ja osaliselt VKG Elektrivõrgud OÜ. Tööstusettevõtete elektritarbimine on kasvanduja oodata on kasvu jätkumist.

Joonis 3.29. Elanike elektritarbimine läbi VKG Elektrivõrgud OÜ

Joonis 3.30. Asutuste elektritarbimine läbi VKG Elektrivõrgud OÜ

Elektritarbimise kasv võrreldes 2011. aastaga on tingitud peamiselt AS-i Sillamäe SEJ tarbimise kasvust.

Sillamäel toimib Eestis ainulaadse ilma konteineriteta olmejäätmete kogumise süsteem, mis omab harjumispärase jäätmekogumissüsteemi ees rida eeliseid: puhtus, vedeleva prügi puudumine, majanduslik kasu. Toimib ohtlike jäätmete kogumise süsteem ja eraldi kogutakse suuremõotmelised jäätmed. Tagatud on pandipakendi eraldi kogumine. Elanikel on võimalik anda tasuta pakendijäätmed, paber ja papp ning ehitusjäätmed. Olmejäätmed töödeldakse Uikala prügilas.

Transport on linnas oluliselt intensiivistunud. Jätkuva autostumise tulemusena on teravnenud parkimise probleem linnas. Ajavahemikul 2002-2012 on linlaste omanduses olevate sõiduautode arv kasvanud üle kolme korra, 1312-lt 4727-le (seisuga 31.01.2013). Suurenenud on ka mootorrataste, veoautode ja busside arv ning väikelaevade arv. Seoses liikluse intensiivistumisega tuleb lahendada parkimisprobleemid, linnatänavate ristumised Tallinn-Narva maanteega, samuti raudtee ja maantee ristumiskoht. AS Teede Tehnokeskuse 2013. aasta liiklusloenduse tulemuste järgi oli Tallinn-Narva maanteel Sillamäel keskmine aastane ööpäevane liiklussagedus 6320 sõidukit. Võrreldes 2006. aastaga (ööpäevane liiklussagedus oli 4570 sõidukit) kasvas keskmine liiklussagedus 2013. aastal ligikaudu 38,3%. Sinimäe püsiloenduspunktis suurenes liiklusintensiivsus 2013. aastal (ca 5100 sõidukit) 2012. aastaga võrreldes (5031 sõidukit) 4%, kuid kogu Kohtla-Järve-Narva teelõigul 5,8% (6774 autot ööpäevas 2013. aastal). Seega liiklusintensiivsus Sillamäed läbival maanteel pidevalt tõuseb ning sellel teelõigul on liiklusintensiivsus oluliselt kõrgem kui riigi põhimaanteedel keskmiselt (4388 autot ööpäevas 2013. aastal).

2013. aastal registreeris politsei Sillamäe linnas 22 liiklusõnnetust, neist 7 inimkannatanutega.

Sillamäe linnas teenindab elanikke üks linnabussiliin. Linna läbivad mööda Tallinna maanteed ka maakondlikud ja rahvusvahelised bussiliinid. Linna ühistranspordi liini teedevõrgu pikkus Sillamäel on 6 kilomeetrit. Kohaliku transpordi tihedus 2013. aastal oli 49,1 tuhat liinikilomeetrit. Reisijate arv 2013. aastal oli 44000 inimest (2010. aastal 59300, 2011. aastal 60700, 2012. aastal 51000). Reisijate arvuvähene mine on eeldatavasti seotud elanike arvu vähenemisega. Buss teeb liinil 746 reisi kuus. Linn doteerib linnaelanike teatud gruppide ühistranspordi kasutamist ja suvehooajal bussiliiklust linna ja aiandusühistu "Sillamäe Sputnik" vahel ning linna ja Sirgala ja Viivikonna vahel. Ühistransport täidab hetkel elanike vajadused. Ühistranspordi kasutajate arvus suurt muutust ei prognoosita. Seoses võimaliku turistide arvu kasvuga võib ette näha vajadust korraldada ühistransport sellisel, et see arvestaks ka turistide huve.

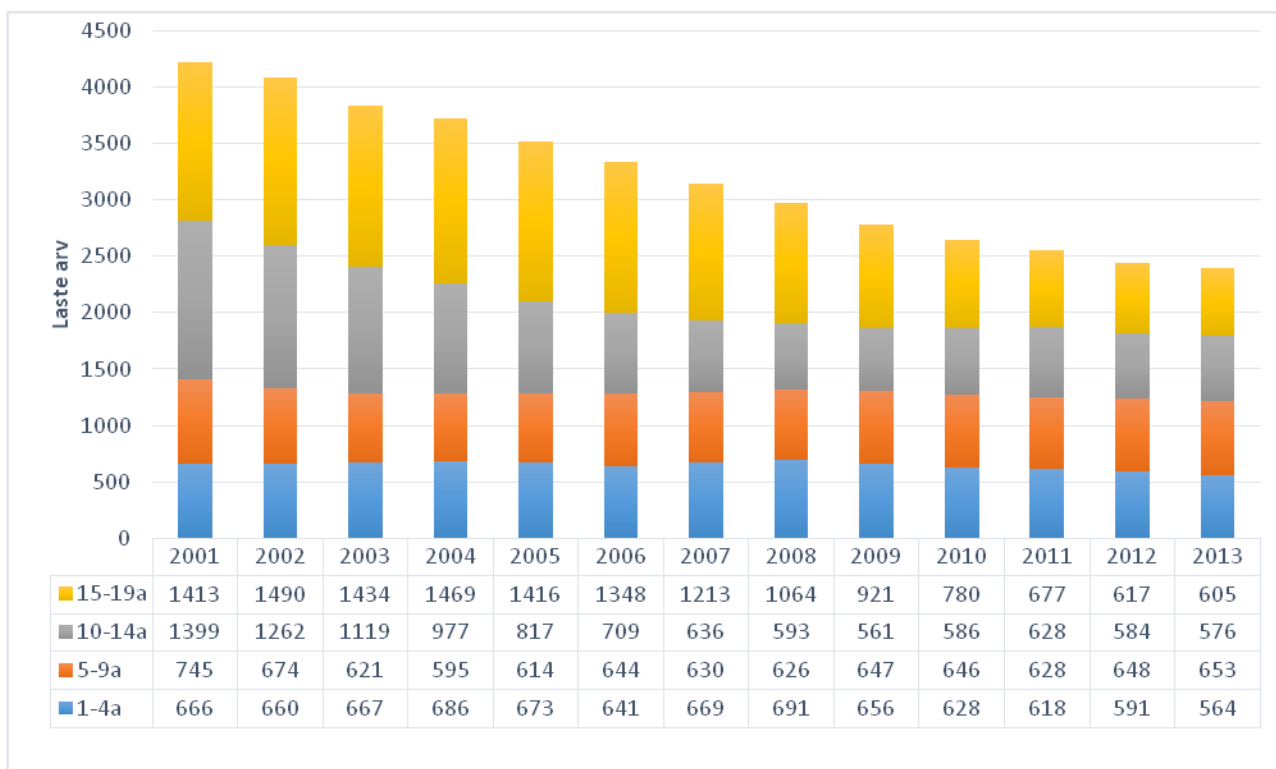
Järeldused. Ettevõtlusaktiivsus linnas on tõusnud ja ettevõtlus on muutunud mitmetahulisemaks, suurenenud on teeninduse osakaal. Selgelt on oodata muutusi majanduselusel. Linnavõimude jaoks seab see eesmärgiks majandusliku kasvu ergutamise, ettevõtjate ümberorienteerumise, ettevõtlusõppe ja töötajate ümberõppe soodustamise ning inimkapitali arendamise. Rahvusvaheliselt konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna loomiseks tuleb jätkuvalt keskenduda sadama ja tööstusrajooni projektide toetamisele transiidiga seotud ettevõtetele soodsa ettevõtluskeskkonna loomiseks. Selleks tuleb jätkata koostööd sadamaga ja sadama ettevõtetega ning mittetulundusühinguga Sillamäe Vabatsooni Arendus. Kohalik võim peab algatama ka oma projekte ettevõtluse- ja tööhõivekeskkonna elavdamiseks. Prioriteetseks on koostöö haridus- ja koolitusasutustega ümber- ja täiendõppe tagamiseks. Regiooni tööjõuressursi ärakasutamiseks tuleb panustada koostööle ühistranspordi korraldamisel. Tähelepanu väärrib teenindussfääri ja turismi arendamine. Teenindussfääri arenguks on vaja investeringud infrastruktuuri: ranna-ala kasutuselevõtt teenindus- ja puhkealana, kesklinna äri- ja teeninduskeskuse hoonestamine ning Tallinna maantee äärse teenindusala väljaehitamine. Tähelepanu tuleb pöörata ka teeninduse kvaliteedi tagamisele. Oluline on turismitoodete ja –teeninduse kvaliteedi tõstmine, uute toodete loomine ja tuurundamine. Jätkata tuleb maareformi, et tagada maa-aladele reaalsed omanikud ja maale efektiivne kasutus. Eriti on vaja intensiivistada linna kasutuses oleva reformimata maa munitsipaliseerimist. Maakasutuse tingimuste seadmisel tuleb eelkõige lähtuda üldplaneeringu tingimustest. Tähelepanu tuleb pöörata kesklinna miljööväärtuse säilitamisele ning rannaala ja parkide väljaarendamiseks puhke- ja kultuuritegevuseks. Üheks olulisemaks arengutsooniks peaks kujunema sadama-ala ja elamurajoonide vaheline ala, milleks on vaja sinna rajada aga kaasaegne infrastruktuur. Sadama ja elamualade arenguga paralleelselt tuleks tagada linnakeskuse ranna-ala kasutamine puhkealana suurendades selle atraktiivsust ning miljööväärtust. Elamuehituseks on nii linnas kui lähiümbruses võimalusi ja vajadus. Seoses kinnisvaraarenduse survega tuleb ka edaspidi pöörata suurt tähelepanu linna miljööväärtuse säilitamisele, seda nii uute hoonete püstitamisel kui olemasolevate renoveerimisel. Lähiaastatel ehitatavad suuremad objektid on seotud tööstusrajooni infrastruktuuriga, elamurajoonis on ette näha linna keskosa hoonestamine (äri- ja teeninduskeskuse ehitus), rannaalale puhke- ja teenindusala ehitus ning Tallinna maantee äärde jäävate ärihoonete ehitus. Üldkasutatavate hoonete puhul on lähiaastate suuremaks projektiks Sillamäe Gümnaasiumi ja Sillamäe Linna Keskraamatukogu hoone renoveerimine, Sillamäe Huvija Noortekeskuse Ulei, Muusikakooli, muuseumi ning koolieelsete lasteasutuste hoonete renoveerimine, samuti kultuurikeskuse ja spordikompleksi renoveerimise jätkamine. Üldkasutatavate hoonete puhul on

vaja läbi viia energiasäästualased tegevused. Jätkuvalt tuleb investeerida linna teedesse ja avaliku ruumi heakorda. Transpordi korraldamise probleeme tuleb käsitleda terviklikult. Sooja-, vee- ja kanalisatsiooni- ning gaasitrassid vajavad investeringuid, kõige olulisem on realiseerida ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemi renoveerimise projekt. Realiseerida tuleb linna jäätmekava, luua elanikele võimalusi jäätmete liigiti kogumiseks ja liigiti kogutud olmejäätmete tasuta äraandmiseks.

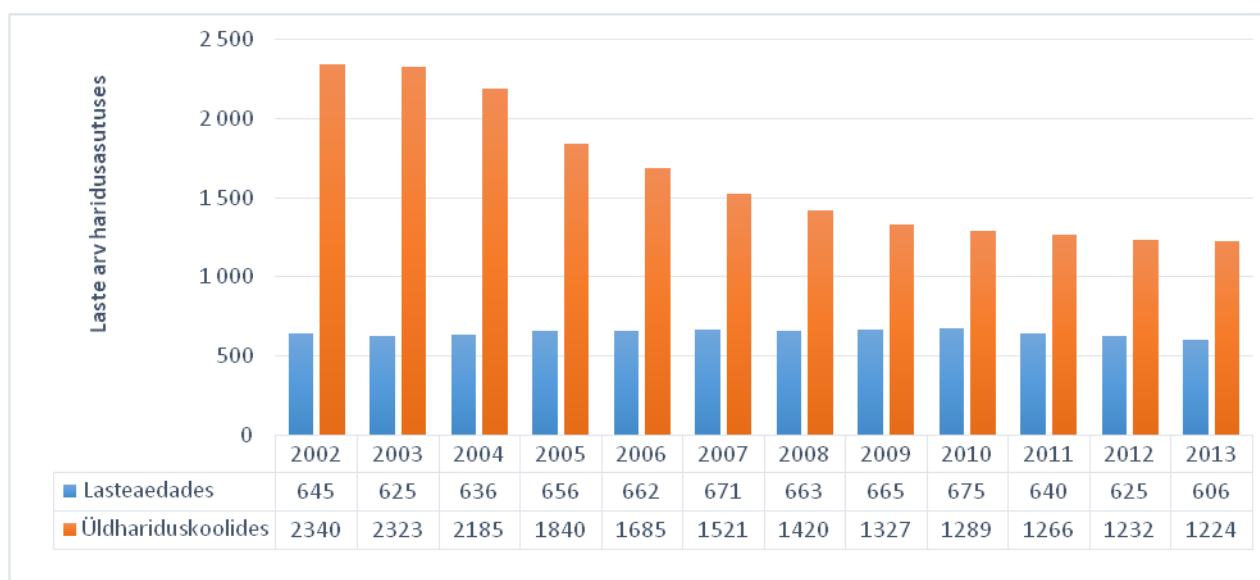
3.1.3. Sotsiaalelu

Ida-Virumaa on suurima rahvastikutihedusega regioon Eestis. Sillamäe rahvastikutihedus on Eesti mõistes suur. Viimastel aastatel on toimunud rahva arvu mõningane vähenemine. Tendentsideks on elanikkonna vananemine, sündivuse kerge tõus, tööelise elanikkonna osakaalu vähenemine ja negatiivne rändesaldo. Selle kõrval on toimunud suured muutused tööhõives, majanduslanguse tingimustes suurenenud tööpuuduse määr on tänaseks oluliselt vähenenud ja hõive struktuur on muutunud mitmekesisemaks. Majanduslanguse tingimustes vähenesid elanike sissetulekud ja vara väärtus, nüüd on sissetulekud hakanud kasvama.

Sillamäel töötab 5 lasteaeda (neist üks eesti õppekeelega), 3 põhikooli (neist üks eesti õppekeelega) ja üks gümnaasium, Sillamäe Muusikakool, Huvi- ja Noortekeskus Ulei, Sillamäe Kutsekool. Linn on avatud ka teistele kõrgkoolidele tegevuse arendamiseks. Haridusasutuste hoonete amortisatsioon on üldiselt suur ja need vajavad remonti. Et õpilaste arv langeb jätkuvalt, tuleb koolijuhtidel ka edaspidi analüüsida kooliruumide kasutusefektiivsust.

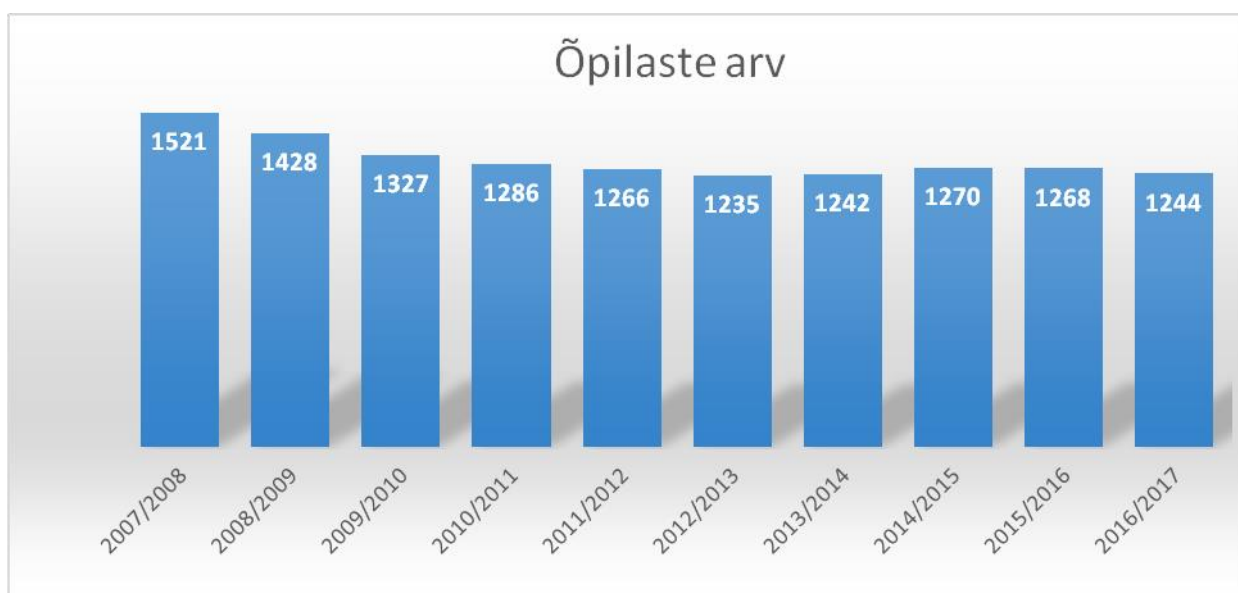

Joonis 3.31. Laste arv Sillamäel. Allikas: Statistikaamet

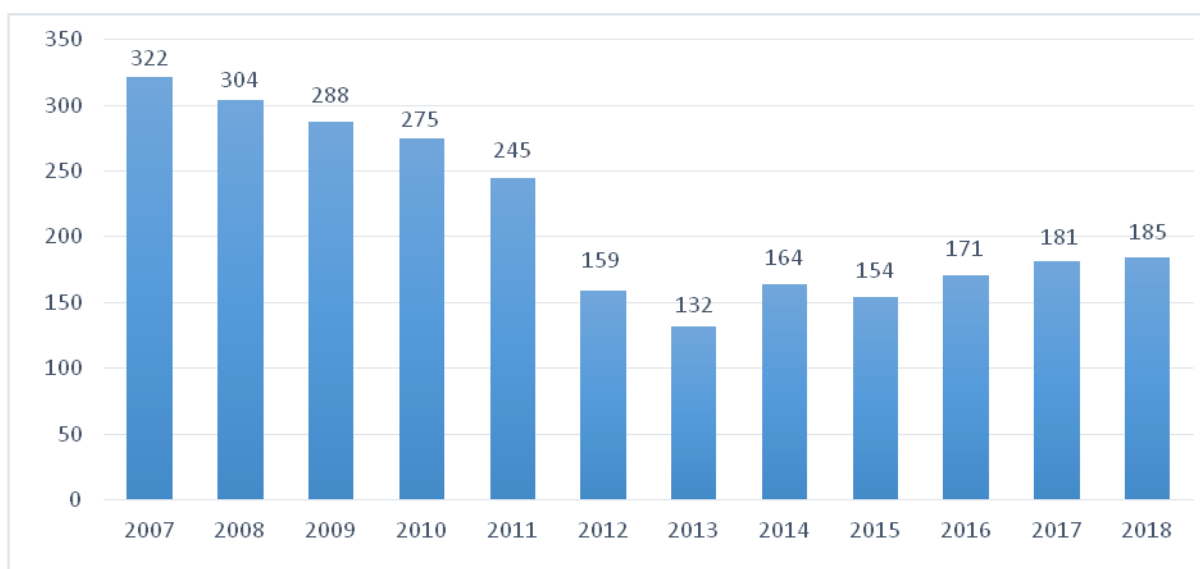

Joonis 3.32. Laste arv haridusasutustes. Sillamäe Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna andmetel

Lasteaedades käivate laste arv seisuga aprill 2014.a. ning eeldatav arv seisuga september 2014.a. väheneb, st lasteaedades on kokku vabu kohti 61. Samal ajal on linna finantsiline koorem lasteaedade ülalpidamiseks märkimisväärne.

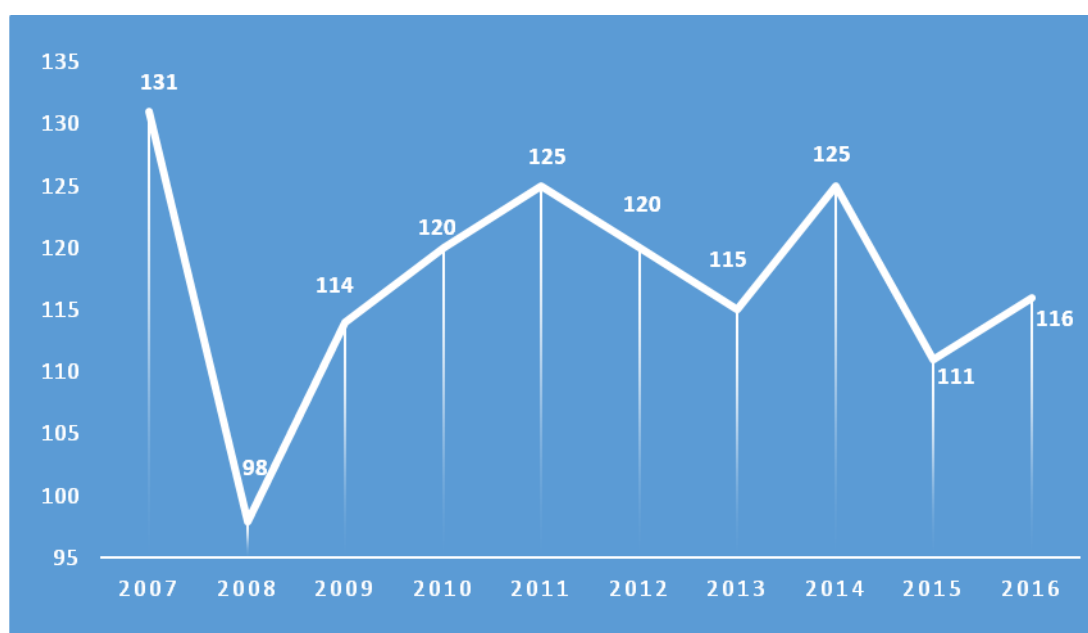

Joonis 3.33. Õpilaste arvu prognoos Sillamäe üldhariduskoolides 2008-2017 haridus- ja kultuuriosakonna andmetel

Joonis 3.34. Gümnaasiumiõpilaste arvu analüüs ja prognoos. Allikas: Sillamäe Gümnaasium

Alates 2012. aasta septembrist alustas tegevust nn. puhta gümnaasiumina Sillamäe Gümnaasium ning kolm kooli jätkavad tegevust põhikoolidena. Alates 2011. aastast saab esimesse klassi minejatest moodustada igal aastal vähemalt 5 klassi.

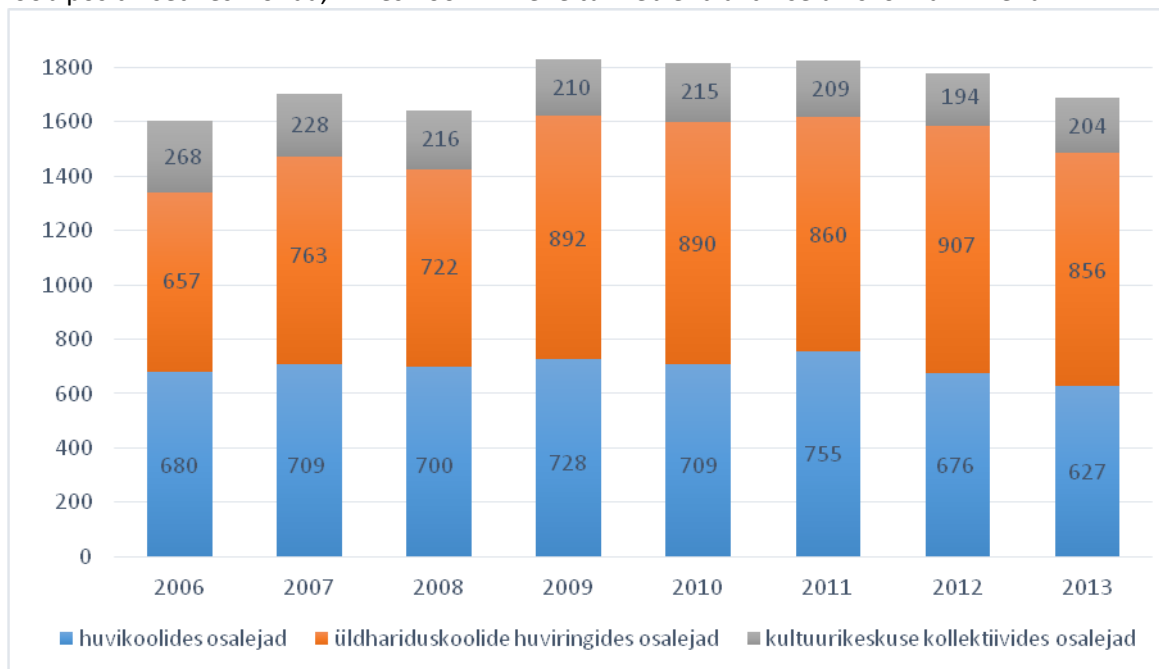

Joonis 3.35. Esimesse klassi minevate õpilaste arvu prognoos

Sillamäe linna iseloomustab kultuurielu mitmekesisus ja aktiivsus. Linna paljurahvuseline elanikkond, asukoht Euroopa Liidu ja Vene Föderatsioonil piiril, samuti Põhja- ja Kesk-Euroopa piiril, tekitavad kokkupuutepunkti erinevate kultuuride vahel. Tingimustes, kus linna arengus tuleb lahendada küsimus Sillamäe linna integreerumisest Eesti ja Euroopa Liiduga ning laiendada turismi kandepinda regioonis, on oluline kultuurisidemete lõimimine ja loometegevuse toetamine. Toimivad linna kultuuriasutused loovad selleks head eeldused. Kultuuriseltsid on väga aktiivsed, välja on kujunenud iga-aastased traditsioonilised kultuurisündmused. Oluline on jätkata kultuuriseltside tegevuse toetamist.

Huvi- ja noorsootegevus toimub erinevates linna hallatavates asutustes (Sillamäe Huvi-ja Noortekeskus Ulei, Sillamäe Kultuurikeskus, avatud noortekeskus, üldhariduskoolid, erinevad MTÜ-d jne) selle korraldamine vajab korrastamist. 2003. aastast alates tegutseb Sillamäel Avatud Noortekeskus, mis on Sillamäe Linnavalitsuse ja MTÜ Noorte Omaalgatuse Toetamise Organisatsiooni ESN ühisprojekt. Keskus on loodud linna noorte inimeste initsiatiivil ning tegutseb arvestades noorte huve. Põhitegevuseks on töö

noortega, arengukeskkonna loomine ning huvitegevuse tagamine. Noortekeskuse spetsialiseerumiseks on noorsootöö, mille eesmärgiks on pakkuda noortele võimalust vabatahtlikult ning iseseisvalt osaleda erinevates projektides, tegevustes ja ühiskondlikus elus ning algatada oma initsiatiivi. Avatud Noortekeskus loob positiivset keskkonda, milles noor inimene tunneb end aktiivse ühiskonnaliikmena.

Joonis 3.36. Huvitegevuses osalejate arv Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond

Sillamäe kultuurielus on tähtsal kohal Sillamäe Linna Keskraamatukogu tegevus. Raamatukogust on saanud kogukonna- ja infokeskus, kus lisaks raamatute hoiule ja laenutusele toimuvad mitmesugused üritused, näitused, kohtumised jm. Planeeritud on Sillamäe Linna Keskraamatukogu tegevuse ümberkorraldamine, lasteosakond viiakse üle Geoloogia 18, keskraamatukogu Viru pst. 26 ja haruraamatukogu Kalda 12. Ümberkorralduse tulemusel paranevad keskraamatukogu töötingimused, Kalda tn 12 asuv filiaali hoone vajab rekonstrueerimist. Keskraamatukogu hakkab täitma ka Sillamäe Gümnaasiumi kooliraamatukogu ülesandeid põhikogu osas. Vladimir Majakovski 7 lasteosakonna kasutuses olnud ruumid lähevad üle Sillamäe Muusikakoolile.

Tabel 3.4

Sillamäe Keskraamatukogu statistika

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013
Kogude arv	133 841	144 423	156 695	166 539	169 592	186 263	193 795
Lugejate arv	6 421	6 508	6 106	5 535	5 463	5 047	5146
Laenutuste arv aastas	193 268	217 662	201 311	185 723	193 730	198 977	204 772
Keskmine laenutuste arv päevas	743	837	774	714	587	652	671

Allikas Sillamäe Keskraamatukogu

Vaatamata linnaelanike arvu vähenemisele raamatukogu kasutamine 2013. kasvas, lugejate üldarv suurenes 2% võrra, külastuse arv 1,4% ja laenutuste arv 2,9% võrra.

Linna elanikud on harjunud, et raamatukogus toimuvad pidevalt erinevad avalikud üritused ning näitused. Lisaks traditsioonilistele "raamatukoguüritustele" toimusid meistrikassid käsitööhuvilistele, kunsti- ja fotonäitused, loengud, raamatulaadad. Projektide raames korraldati noortele ekskursioone.

Tabel 3.5

Sillamäe Keskraamatukogu sündmused 2013.aastal

	Näitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Sillamäe Linna Keskraamatukogu	70	328	7035

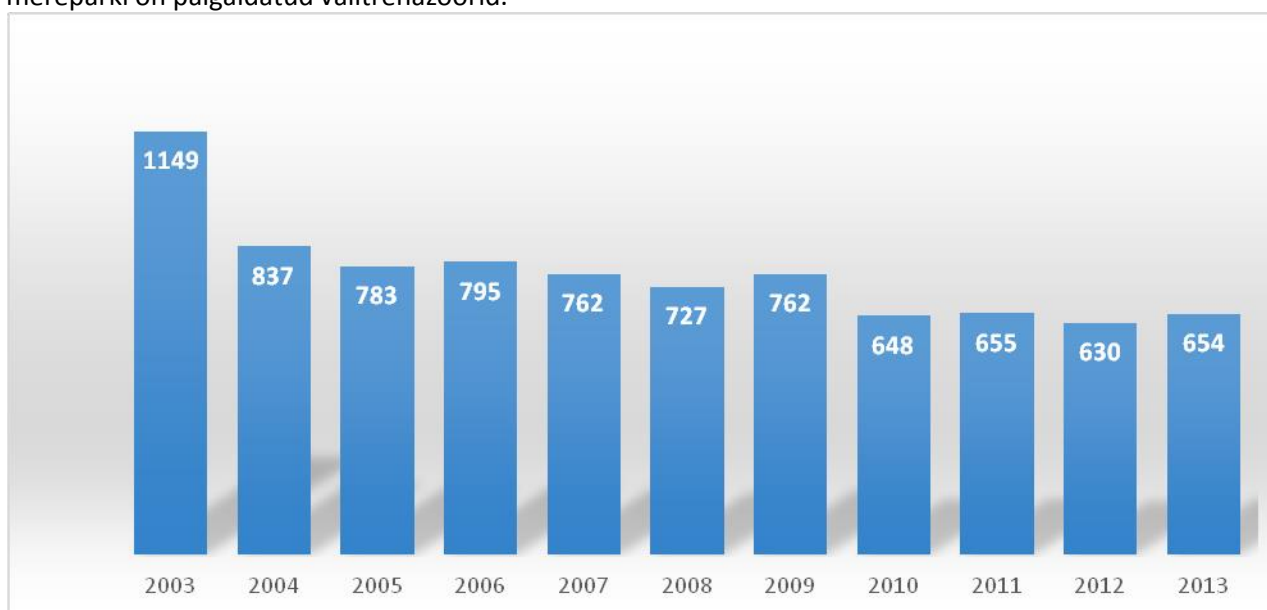
Raamatukogus on igapäev tagatud juurdepääs avalikustatud teabele, info leidmisel on vajadusel abiks raamatukoguhoidja. Internet on kättesaadav linna elanikele seitsmel päeval nädalas, seitse tundi päevas.

Kultuurikeskuse renoveerimine on toimunud etappidena ja linna rahaliste vahenditega, millele on alates 2010. aastast lisandunud toetus läbi kohalike avalike teenuste arendamise programmi. Linna kultuuriasutuste (Sillamäe Muuseum, Sillamäe Kultuurikeskus ja huvikoolid) tegevuses on oluliseks väljakutseks omatulude tõstmine ja olemasolevate kultuuritoodete müügistrateegia väljatöötamine, külastuste ja liikmelisuse kasv. Linna omanäolisuse säilitamiseks ja eksponeerimiseks on vajalik Sillamäe muuseumi arendamine (nišiks nõukogude periood ja tehase ajaloo eksponeerimine eraldi väljapanekuna).

Sillamäe on pööranud suurt tähelepanu spordi arendamisele. Tervise-, harrastus- ja tippspordi treeningute läbiviimise tagavad Sillamäe Spordikompleks Kalev ja teised sporti toetavad organisatsioonid. Linnas tegutsevad tervisegrupid igas vanuses ja erinevate huvidega inimestele, sealhulgas terviseprobleemidega inimestele. Spordikompleksis korraldatakse ka maakondlikke, vabariiklikke ja rahvusvahelisi spordi-, kultuuri- ja muid üritusi. Spordikompleksi kasutavad treeningute ja ürituste läbiviimiseks enamus spordiklubisid. Lisaks kohalikule sporditegevusele on tänu baaside kompleksusele ja võõrastemaja olemasolule võimalik vastu võtta treeningrühmi ka mujalt.

2013. aastal eraldati linnaeelarvest spordile 198 998 eurot (s.o 1,71% eelarve kuludest), kusjuures sporditegevuseks eraldati arvestuslikult 13,8 eurot elaniku kohta. Jätkunud on spordihoonete ja -rajatiste renoveerimine. Spordikompleksi kuuluv ujula on renoveeritud. Spordihoones, kus asuvad spordisaalid ja kergejõustikuhall, jätkub hoone etapiline kaasajastamine. 2011. aastal teostati spordisaalide ja riietusruumide remont. Eelnevalt on hoone soojustatud energiasäästu meetmete abil (aknad, ukSED, laed). 2009. aastal rajati Spordikompleksi juurde kunstmurukattega jalgpalliväljak.

Kohalikud omavalitsused Ida-Virumaal on toetanud spordirajatiste avamist ja kasutamist ning rajanud looduses erinevaid tervise- ja matkaradasid. Nende hulgas on ka Sillamäe-Sinimäe terviserada. Sillamäe mereparki on paigaldatud välitrenažöörid.

Joonis 3.37. Sillamäe spordiklubides tegutsevad alla 21-aastased. Allikas Sillamäe Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond

Õpilasüritused

Rahalised vahendid kultuuri-, spordi- ja noorteürituste korraldamiseks eraldatakse linna eelarvest. Samuti toetavad nende ürituste läbiviimist erinevad fondid, ministeeriumid ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit. Sillamäe Linnavalitsus eraldab raha üritusteks 1 kord kvartalis vastavalt linnavolikogu poolt kehtestatud korrale. Haridus- ja kultuuriosakond koordineerib taotluste esitamist, vajadusel lepingute sõlmimist ja kontrollib ürituste kohta esitatud aruandeid.

Tabel 3.6

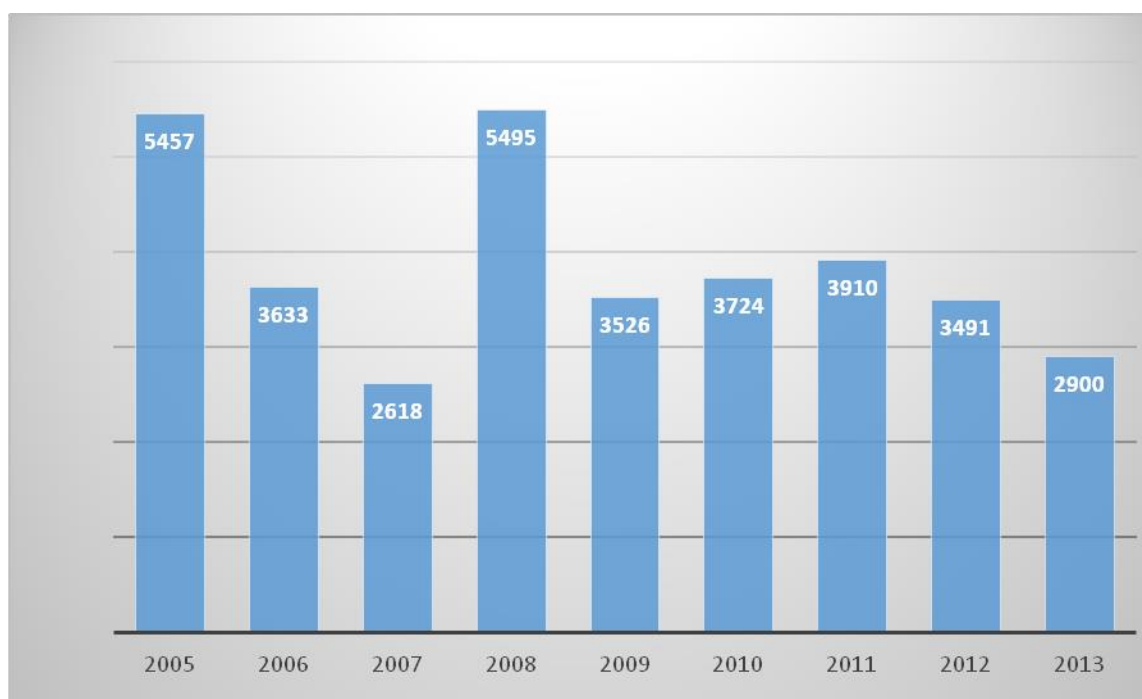
Laste ja noortega tegelevad asutused ja organisatsioonid

Asutuse või organisatsiooni nimetus	
Sillamäe koolieelsed lasteasutused (5)	Sillamäe Spordikompleks Kalev
Sillamäe üldhariduskoolid (4)	Spordiklubid ()
Sillamäe Muusikakool	Lastekaitseliidu esindus "Märka last"
Sillamäe Huvi- ja Noortekeskus Ulei	MTÜ Miloserdie
Sillamäe Kultuurikeskus	Rahvuskultuuriseltsid, kirikud
Sillamäe Linna Keskraamatukogu	Sillamäe Muuseum
MTÜ Noorte Omaalgatuse Toetamise Organisatsioon ESN	MTÜ Sillamäe Avatud Lastekeskus Kodusoojus

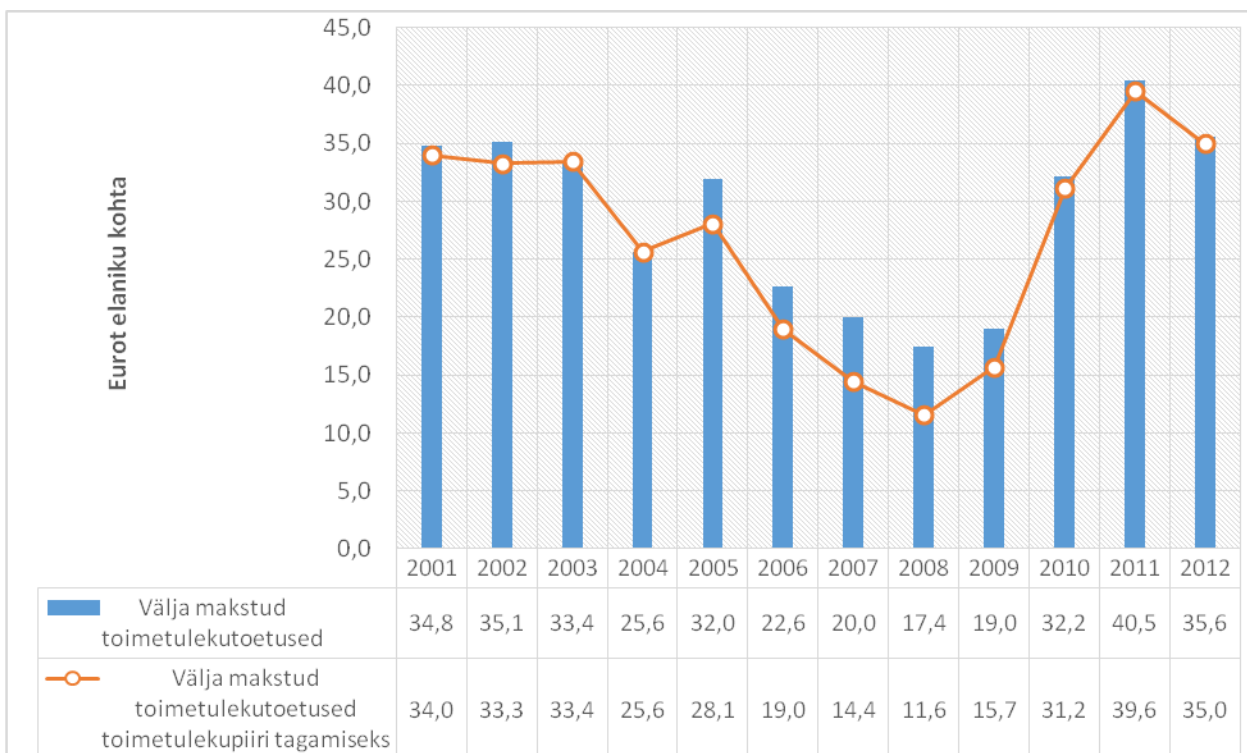
Allikas: Sillamäe Linnavalitsus

Sillamäe peamiseks sportimiskohaks Spordikompleks Kalev koos ujulaga, kahe jalgpallistaadioniga, skatepargiga, võrg- ja korvpalliväljakuga. Sellele lisanduvad üldhariduskoolide spordisaalid, lastemänguväljakud ning merepargis asuvad trenaažöörid ja terviserada.

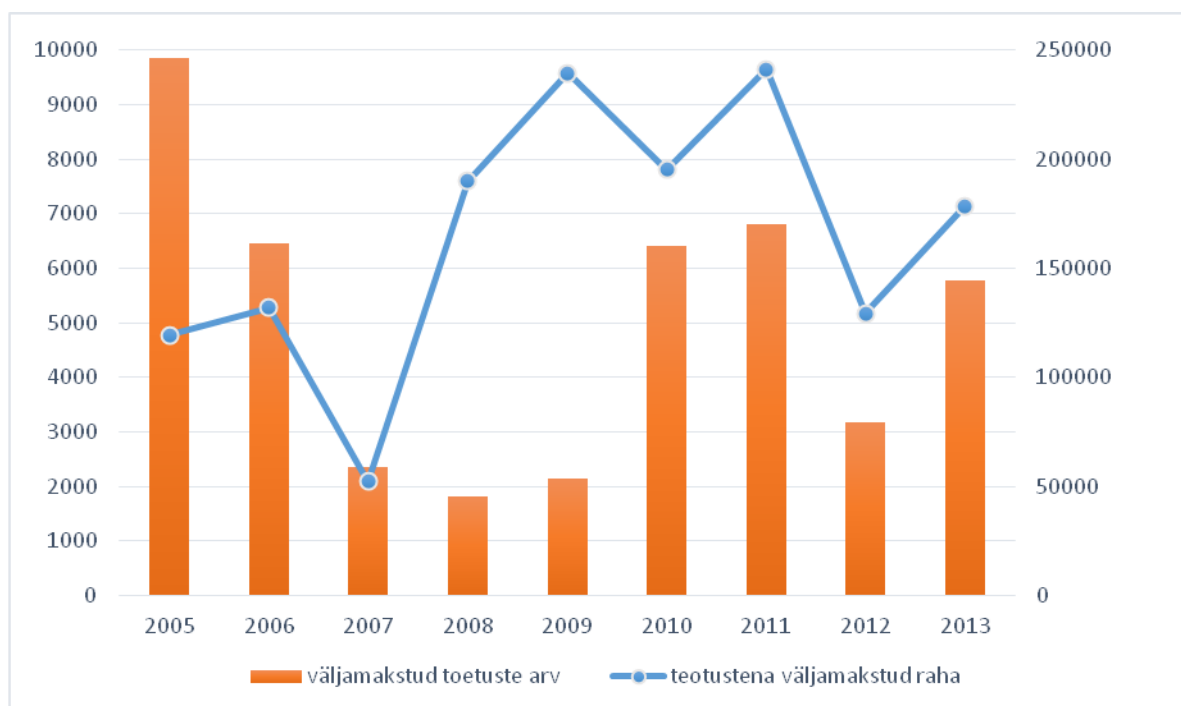
Sotsiaalhoolekannet iseloomustab teenuste mitmekesisus. Kuni 2008. aastani võib toetuste maksimi hinnata stabiilseks ja üldine tendents oli toimetulekutoetuse vajajate hulga vähenemine. Alates 2009. aastast on vajadus toetuse järele veidi kasvanud. Igakuiselt saab Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonna poolt toimetulekutoetust keskmiselt 326 peret. Ka linnaeelarvest toetuseks tehtud väljamaksete arv ja toetusena väljamakstud summad on suurenenud.

Joonis 3.38. Riiklike toimetulekutoetuste väljamaksete juhtude arv Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Joonis 3.39. Välja makstud toimetulekutoetused. Allikas: Statistikaamet

Joonis 3.40. Linnaelarvest makstud toetuste arv ja toetusena väljamakstud raha (eurodes). Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Toetus vähekindlustatud (madala sissetulekuga) isikutele ja peredele on:

- 1) vältimatu sotsiaalabi;
- 2) kohamaksu toetus lasteaias
- 3) haigestumisega seotud kulutuste osaliseks kompenseerimiseks;
- 4) lapse põhikooli või gümnaasiumi lõpetamise kulude osaliseks hüvitamiseks;
- 5) raske majandusliku olukorra leevendamiseks;
- 6) soodustoitlustamiseks;
- 7) riskigrupi perede probleemide lahendamiseks;

8) elluastumistoetus laste hoolekandeesutuste kasvandikele

Toetus isikutele ja peredele on:

- 1) lapse sünnitoetus;
- 2) koolimineku toetus;
- 3) kooli õppeaasta alguse toetus;
- 4) toetus gümnaasiumi medaliga lõpetanutele;
- 5) muud Sillamäe linna eelarvest finantseeritavad sotsiaaltoetused.

Toetus vähekindlustatud (madala sissetulekuga) puuetega isikutele, puudega lapse perele ja töövõime kaotusega isikutele:

- 1) ravimite ostmiseks puudega kaasneva haiguse korral, kui erakorraline kulu on dokumentaalselt tõestatud ja summa ületab puudega täiskasvanu toetuse suuruse; puudega lapse perele, kui perekonna sissetulek on ühe perekonna liikme kohta alla kehtiva palga alammäära;
- 2) elamiskulude osaliseks katmiseks.

Tabel 3.7

Lisatoetuste väljamaksed riigi ja Sillamäe linna eelarvest

Aasta	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Summa, €	39 736	67 693	54 052,5	86 060	83 021	79 061	52 234	34 288,5	122 300

Samuti osutatakse linnas hooldusteenust ja makstakse välja hooldustoetusi

Tabel 3.8

Hooldustoetuste väljamaksmine

Aasta	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Summa, €	44937	75781	72635	77401	73006	60477	57768	56905	
Hooldustoetuse saajate arv	232	247	252	241	220	219	217	332	
hoodatav	244	257	258	249	229	228	226	323	

Iga inimese jaoks on oluline tervisteenuste kättesaadavus ja kvaliteet. Efekttiivne meditsiini ja rahvatervisteenuste korraldus ning osutamine aitab palju kaasa tervisenäitajate paranemisele. Oluline on jõuda paikkondlike osapoolte vaheliste tervisevõrgustike tekkele, mille eesmärk on koordineerida tegevusi nende teostamiseks tervishoidlikul viisil. Selle valdkonna indikaatorid annavad infot osutatavate teenuste kvaliteedist ja kättesaadavusest kogukonnale.

Sillamäe linnas on SA Sillamäe Haigla, kus on 120 voodikohta ja osutatakse hooldusravi, millest haigekassa rahastab umbes 10 voodikohta, ülejäänud voodikohtade eest tasub klient või osaliselt lepingu alusel Sillamäe Linnavalitsus või mõni muu omavalitsus.

Lisaks on linnaelanikel võimalus saada hooldusravi lepingupartneritelt.

Tabel 3.9

Hooldusravi osutajad lepingupartneritena

Raviasutus		
SA Narva Haigla	SA Sillamäe Sadama Haigla	Tervisekeskus Ljumam OÜ
Tapa Haigla AS	SA Jõhvi Hooldekeskus	Kirde Kohalik Haigla SA
SA Kiviõli Tervisekeskus	Sõmeru Tervisekeskus OÜ	Sillamäe Haigla SA
Järvamaa Haigla AS	OÜ Koduõendus	Sihtasutus Sillamäe Hooldushaigla
Sihtasutus Jõhvi Hooldushaigla	Irina Issajeva	Riina Sinisoo
AS Rakvere Haigla	Corrigo OÜ	Tervisekeskus Valentina Vassiljeva
SA Ida-Viru Keskhaigla	SA IVEA Keskus	OÜ Kadriina Hambaravi
Sihtasutus Koeru Hooldekeskus	Aasa Kliinik OÜ	Koduõde Aili Roots

Eriarstiabi osutajad lepingupartneritena

Raviasutus		
SA Ida-Viru Keskhaigla	Tiina Rannala-Lille OÜ	SA IVEA Keskus
TÜ Kliinikum SA	OÜ VIP Kliinik	Corrigo OÜ
Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA	OÜ Silmaarst Marje Sepping	Jõgi Marika OÜ
SA Narva Haigla	Reetina OÜ	Almeda Kliinik OÜ
AS Rakvere Haigla	Tervisekeskus Valentina Vassiljeva	Mari Viik OÜ
Järvamaa Haigla AS	OÜ Kanni Vahvik-Heinsoo	OÜ Narva Kliinik
Ida-Tallinna Keskhaigla AS	LT Mitt OÜ	Tapa Haigla AS
SA Ahtme haigla	Otorinolarüngoloog Tiina Pruler-Ild	Tiina Mäeker OÜ
Tallinna Lastehaigla SA	Ruuta Tiimus	Ciconia OÜ
Lääne-Tallinna Keskhaigla AS	Tiina Kurg FIE	Tiiu Tandre OÜ
Tervisekeskus Ljumam OÜ	Kelli Tühis Eraarst	Kirde Kohalik Haigla SA
OÜ Sillamäe Tervisekeskus	Kõiva Maie eraarst	Aasa Kliinik OÜ
Promelauks OÜ	Hilja Köhler Eraarst	Tatjana šlõk
Maire Kuusk	Merike Enniko-Väljaots	OÜ Niina Neglason
Boriss Katšanovski	FIE Tatjana Volkova	EMK Gratsija OÜ
Sillamäe Haigla SA	SA Sillamäe Sadama Haigla	

Teenused psüühilise erivajadustega inimestele

- Ööpäevaringne hooldamine

Selliseid hooldekodusid on Ida-Virumaal üks – AS Hoolekandeteenused Sillamäe Hooldekodu 61 kohaga. Inimest juhendatakse ja abistatakse igapäevaelus vajalike toimingute sooritamisel, kaasatakse aktiveerivatesse tegevustesse, kindlustatakse inimesele enesele ja teistele turvalisus ööpäev läbi, tagatakse eriarsti määratud toetav ravi. Ei sisalda arstiabi diagnoosimist, ravi määramist ja aktiivravi.

Linnas tegutseb ka narkomaanide ja alkohoolikute rehabilitatsioonikeskus - SA Sillamäe Narkorehabilitatsioonikeskus. Metadooni asendusravi korraldab Sillamäel OÜ Aasa Kliinik.

Nõustamisteenused

Seni oli vanglast vabanenutele rehabilitatsiooniteenust Ida-Virumaal osutatud ainult Sillamäel. Seda finantseeriti osaliselt linna eelarvest ning Sotsiaalministeeriumi vastava projekti kaudu. Alates aastast 1999 kuni 2007 oli vabanenud vangidele SA Sillamäe rehabilitatsioonikeskuses olemas psühholoogi teenused (rühmatreeningud), dokumentide vormistamine, töö leidmine (v.a neile, kes on kriminaalhoolduse all), koolitused. Samuti oli võimalik saada eluaset kuni neljaks kuuks.

Alates 5. aprillist 2010.a. kuni novembrini 2012.a. toimus Sillamäel projekt „Riskirühma kuuluvate sotsiaalne rehabiliteerimine läbi töösuste omandamise ning keele- ja ametiõppe”. Projekti rahastati Euroopa Sotsiaalfondi “Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine” meetmest.

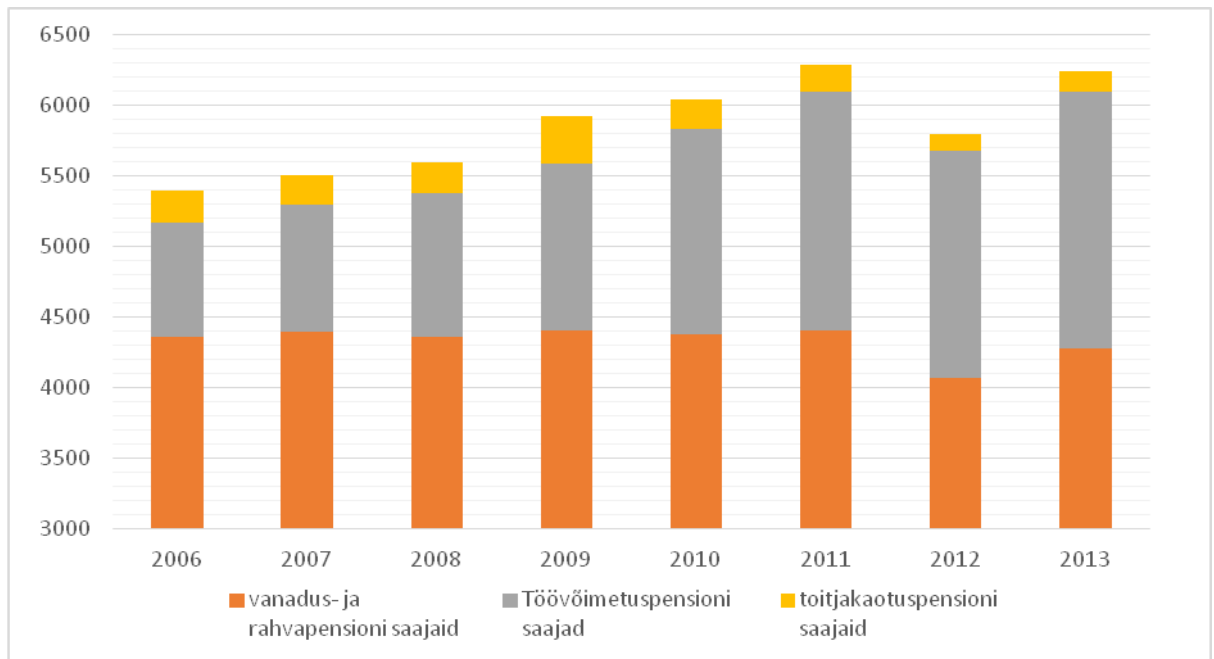
Projekti sihtgruppi kuulusid: mittetöötavad hoolduskoormusega inimesed, puuetega inimesed, töötud noored (16–24-aastased), vanglast vabanevad ja/või vabanenud inimesed, sõltuvusprobleemidega inimesed ning eesti keelt mittevaldavad inimesed. Projekti raames toimus psühholoogiline nõustamine, viidi läbi raamatupidaja abi- ja arvutikursus, õpetati välja tiserid ning osutati tugiisiku teenused.

Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalhoolekandeosakond tegeleb võlanõustamisega, kogudused tegelevad diakooniatööga, MTÜ Miloserdie nõustab puuetega inimesi, MTÜ Kodusoojus nõustab riskirühma kuuluvaid lapsi ja nende vanemaid, Sillamäe linn osaleb supiköögi doteerimisel.

Mitmeid sotsiaalsfääri teenuseid osutab linn läbi mittetulundusühingute. Seda praktikat tuleb jätkata läbi linnaeelarveliste tegevustoetuste ja sellekohaste lepingute. Linna sotsiaalhoolekande korraldamisega tegelevad üksused (volikogu komisjon, linnavalitsuse osakond, Hoolekandeadetus Sügis, Laste Hoolekandeadetus Lootus, SA Sillamäe Haigla, erahaiglad, erihooldekodu, mittetulundusühingud) on jäänud põhimõtteliselt samaks.

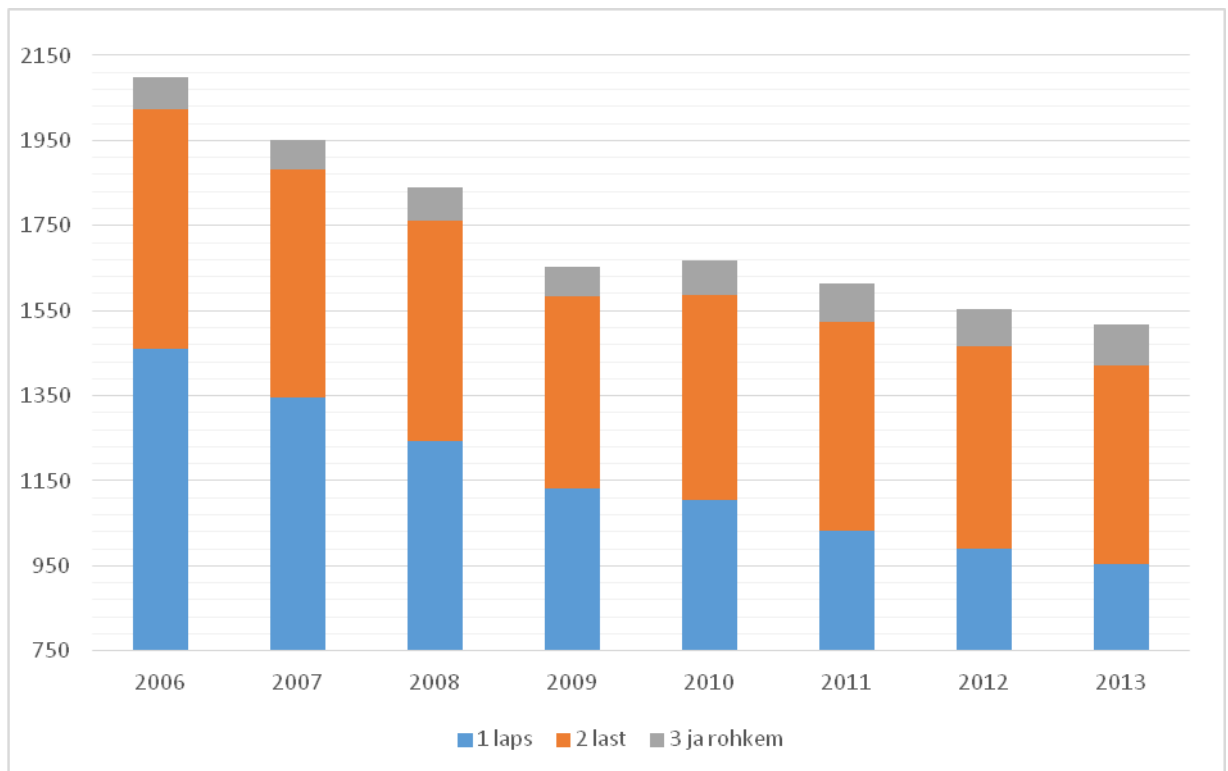
Linnas tegutses riiklik hoolekandeadetus Sillamäe Hooldekodu. Tulenevalt sotsiaalministeeriumi suundadest korraldati psüühiliste erivajadustega inimeste hoolekanne ümber ning Sillamäe Hooldekodu tegevus anti üle AS-ile Hoolekandeteenused. Hoolekannet osutav asutus kannab nime AS Hoolekandeteenused Sillamäe Hooldekodu. Linnavalitsus korraldab sotsiaalhoolekannet ka munitsipaalasutuste kaudu: Sillamäe hoolekandeadetus Sügis ja Sillamäe laste hoolekandeadetus Lootus. Linnas tegutseb ka erivajadustega inimeste päevakeskus.

Pensiooni saajate hulk Sillamäe linnas suureneb. Perioodil 2006-2013 on pensiooni saajate arv tõusnud peaaegu 1000 inimese võrra ehk 5392-st 6354-ni, mis moodustab 43,6% linna elanikkonnast. Seda tendentsi võib jälgida allpool toodud joonistel.

Joonis 3.41. Pensiooni saajate jaotus. Allikas: Sotsiaalkindlustusamet

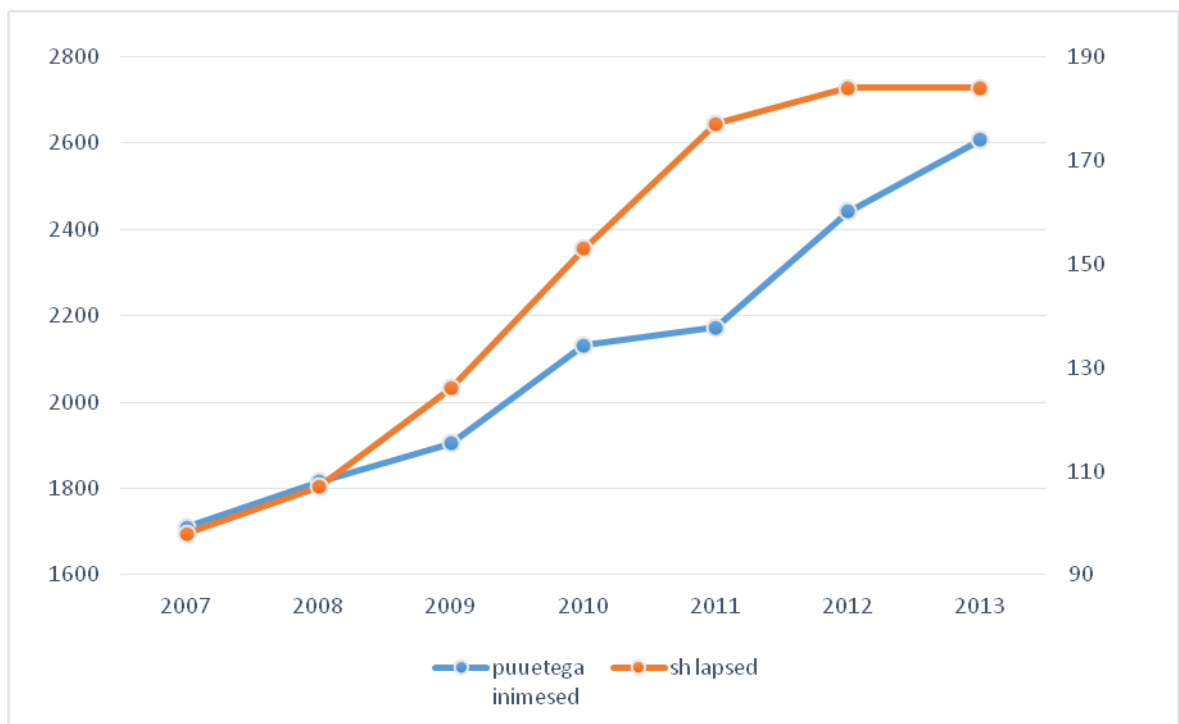
Kuigi vanadus- ja rahva pensiooni saajate arv on enam-vähem stabiilne, on suurenenud töövõimetuspensiooni saajate hulk. See tähendab, et inimeste võimekus oma eluga toime tulla on oluliselt piiratud, kuna üht või teist tööd nad enam teha ei saa.

Joonis 3.42. Peretoetuse saajate liigendus. Allikas: Sotsiaalkindlustusamet

Peretoetuse saajate arv on 2006 aastaga võrreldes vähenenud 26% võrra (2100-st – 1518-ni), mis võib tähendada nii perede toimetuleku paranemist kui taoliste perede lahkumist Sillamäelt.

Murettekitavaks tendentsiks on puuetega inimeste arvu püsiv tõus, eriti laste seas.

Joonis 3.43 Puuetega inimeste arvu muutus. Allikas: Sotsiaalkindlustusamet

Ümberkorraldused on toimunud tervishoiu valdkonnas, kus on tekkinud haiglaid uute juriidiliste isikutena. Tervishoiureformi tulemusel vähenes eriarstiabi teenuste kättesaadavus, kuid eriarstiabi kättesaadavus on viimase aasta jooksul paranenud. Arstiabi tagatakse vastavaid riiklikke litsentse omavate raviasutuste, pere- ja eraarstide poolt. Eriarstiabi kättesaadavus kohapeal on tagasihoidlik. Linnas puudub traumapunkt

erakorralise abi andmiseks. Hooldusraviks kohandatud linnale kuuluvad SA Sillamäe Haigla ruumid on alarakendatud, kuna haigekassa on andnud vahendid teistele juriidilistele isikutele. Jätkab oma tegevust SA Sillamäe Narkorehabilitatsiooni Keskus. Linn kuulub maakonna kiirabi ühendatud struktuuri ja on sihtasutuse Ida-Virumaa Kiirabi üks asutajaliikmetest. Tervishoiukulud linnaelarvest moodustavad erinevatel aastatel 0,8-1,9%.

Joonis 3.44. Ravikindlustusega kaetud. Allikas: Haigekassa

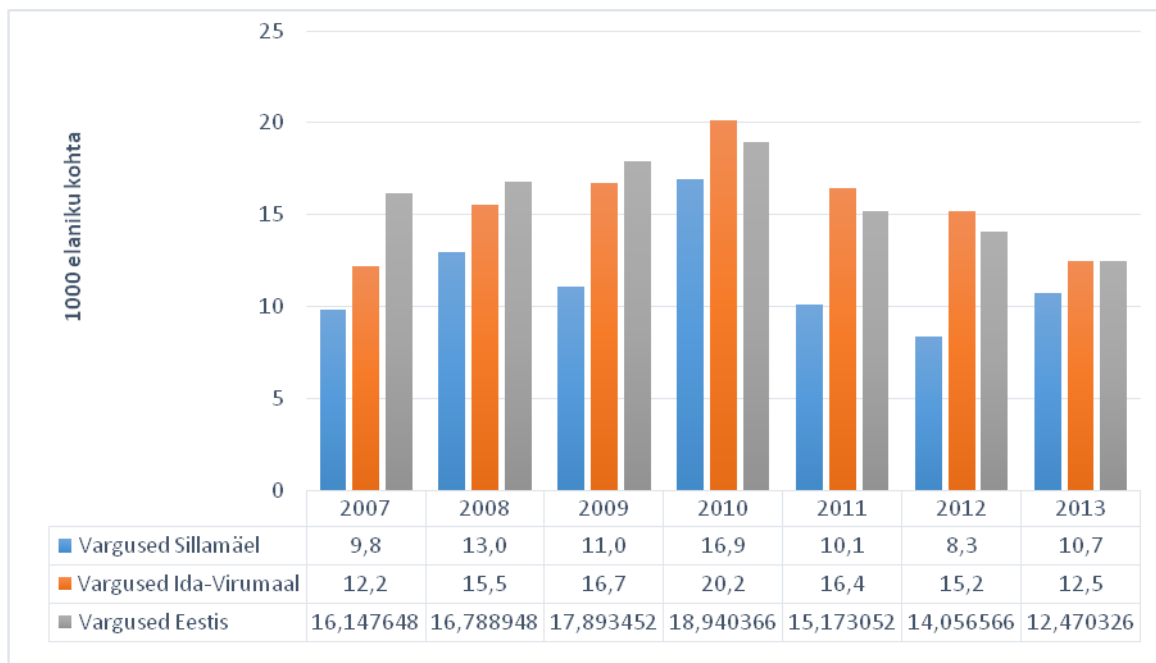
Linnarsti rahvatervise seaduse mõttes Sillamäel ei ole. Elanike hulgas on põhjustanud suurt rahulolematust riigiasutuste sulgemine Sillamäel. Likvideeritud on Kodakondsus- ja Migratsiooniameti esindus, pensioniameti esindus, perekonnaseisuosakond ja kohus, reformimisel on Politsei ja Päästeamet. Seni on suudetud säilitada Tööturuameti kohalik esindus ja koostöös Tarbijakaitseametiga korraldada kord kuus tarbijate vastuvõtt. Seega osa avalikest teenustest osutatakse linna elanikele Jõhvis või Narvas.

Majanduslikku aktiivsust 2013. aastal võib nimetada stabiilseks, tänu millele on alanenud ka töötuse määr linnas. Võttes arvesse, et on ette näha Sillamäe vabatsiooni uute ettevõtete tulekut ja ettevõtlusaktiivsuse mõningast üldist tõusu, tuleb suuremat tähelepanu pöörata spetsialistide ettevalmistusele ja ümberõppele kohapeal. Oodata on ka tööalase pendelrände intensiivsuse tõusu ning tööjõuvahetuse aktiivsemaks muutumist naaberomavalitsusüksustega.

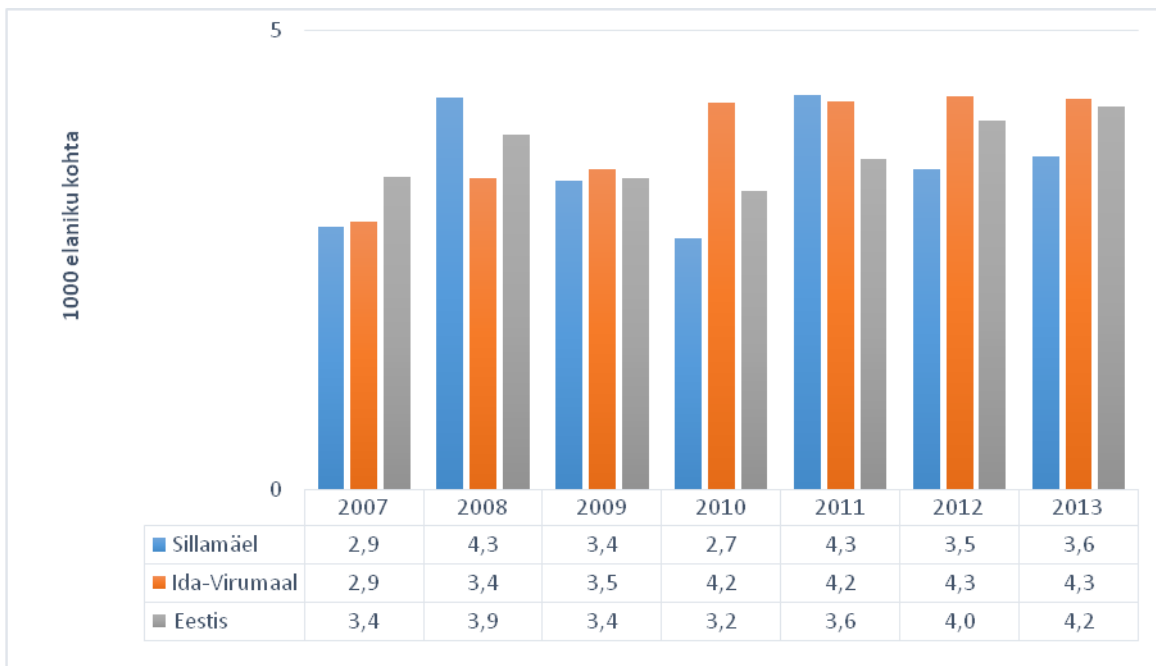
Statistika näitab rikkumiste, sh ka esimese astme kuritegude arvu stabiilsust. 2013. aastal sooritati Sillamäel 27,9 kuritegu 1000 elaniku kohta. Politsei andmetel on registreeritud kuritegude arv võrreldes 2012. aastaga kasvanud (2012.aastal 370, 2013. aastal 387). Registreeritustest 59 olid isikuvastased kuriteod (2012.a. 60 juhtumit) millest omakorda 54 olid tervisevastased kuriteod (2012.a. 59 juhtumit). Alaealiste kuritegevus on võrreldes 2006 aastaga oluliselt vähenenud (2006. aastal 65 kuritegu, 2013.a. - 23) Varavastaseid kuritegusid registreeriti 160, neist 148 olid vargused. Kuigi kuritegude avastamise protsent on vähenenud, on raskete kuritegude avastamise protsent kõrge.

Joonis 3.45. Kuritegude arv 1000 elaniku kohta. Allikas: Justiitsministeerium, Statistikaamet

Joonis 3.46. Varguste arv 1000 elaniku kohta. Allikas: Justiitsministeerium, Statistikaamet

Joonis 3.47. Kehalise väärkohtlemise juhtude arv 1000 elaniku kohta. Allikas: Justiitsministeerium, Statistikaamet

Tabel 3.11

Alaealiste komisjonis arutatud süüteod

Loetelu	2010	2011	2012	2013
Sillamäe Linnavalitsuse on alaealiste komisjonis õiguserikkumise asju (arvestusega, et üks taotlus on ühe asja arutamise alus) arutatud kokku, sh:	35	29	35	61
tüdrukute poolt toimepandud õigusrikkumiste arv	15	11	11	21
poiste poolt toimepandud õigusrikkumiste arv	20	18	24	40
Alaealiste vanus, kelle õigusrikkumist on arutatud alaealiste komisjonis:				
alla 14 aastased	15	23	19	15
14-18 aastased	20	6	10	15
Pöördumiste aluseks on järgmised teod:				
nooremata kui neljateistaastasena toime pandud karistusseadustikus ettenähtud kuriteokoosseisule vastav õigusvastane tegu	0	18	5	6
nooremata kui neljateistaastasena toime pandud karistusseadustikus või muus seaduses ettenähtud väärteokoosseisule vastav õigusvastane tegu	26	5	15	19
neljateist- kuni kaheksateistaastasena toime pannud karistusseadustikus ettenähtud kuritegu, kuid prokurör või kohus on leidnud, et isikut saab mõjutada karistust või karistusseadustiku §-s 87 ettenähtud mõjutusvahendit kohaldamata ja kriminaalmenetlus on tema suhtes lõpetatud	4	5	2	9
14 kuni 18-aastasena toime pandud karistusseadustikus või muus seaduses ettenähtud väärtegu, kuid kohtuväline menetleja on leidnud, et isikut saab mõjutada karistust kohaldamata, või kohus on leidnud, et isikut saab mõjutada karistust või karistusseadustiku §-s 87 ettenähtud mõjutusvahendit kohaldamata ja väärteomenetlus on tema suhtes lõpetatud	1	0	3	10

koolikohustuse mittetäitmine tulenevalt Eesti Vabariigi haridusseaduse § 8	4	1	4	9
Taotluse esitajad on olnud järgmiste institutsioonide esindajad: (institutsiooni esindaja ja pöördumiste arv)	2) politseiametnik 29 3) kooli esindaja direktori volikirja alusel 4 4) prokurör 1	2) politseiametnik 26 3) kooli esindaja direktori volikirja alusel 1 4) prokurör 2	2) politseiametnik 29 3) kooli esindaja direktori volikirja alusel 0 4) prokurör 0	LV volitatud esindaja 5 politseiametnik 44 sotsiaalametnik 4 prokurör 8
Mõjutusvahendeid (AMS §3 lg 1) on määratud järgmiselt: (mõjutusvahendi liik)	1.hoiatus 17 2.koolikorralduslikud mõjutusvahendid 0 3.vestlusele suunamine spetsialisti juurde 9 4.üldkasulik töö 16	1.hoiatus 4 2.koolikorralduslikud mõjutusvahendid 13 3.vestlusele suunamine spetsialisti juurde 0 4.üldkasulik töö 16	1.hoiatus 10 2.koolikorralduslikud mõjutusvahendid 2 3.vestlusele suunamine spetsialisti juurde 20 4.üldkasulik töö 20	hoiatus 6 koolikorralduslikud mõjutusvahendid 2 vestlusele suunamine spetsialisti juurde 13 üldkasulik töö 34
Eri-õppekasvatusasutusse on suunatud (AMS §6)	0	0	0	4
Mõjutusvahendi kohaldamisel ei ole alaealine täitnud talle pandud kohustusi ja on tulnud korraldada kordusarutelu (AMS §9 lg 2)	4	2	2	0
Sundtoomist (AMS §18) on kohaldamine		1	0	0
Komisjon on pidanud määrama esindaja (AMS §20 lg 5)	8	0	5	5

Järeldused. Lasteaiarühmade ja klassikomplektide komplekteerimisel linna lasteaedades ja koolides tuleb jälgida laste arvu (lähituleviku prognoosi), lastevanemate huve, tagada hariduse kvaliteet ning arvestada majanduslikku põhjendatust tagamaks muu hulgas ka ruumide efektiivne kasutus. Samuti on vaja analüüsida kultuuriasutuste ruumikasutust. Linna koolieelsetes lasteasutustes ja põhikooliastmes leida võimalusi eestikeelse hariduse andmiseks. Oluline on tagada eestikeelne aineõppe gümnaasiumis. Seoses sadama ja piirkonna arenguga on vajalik muuta kutsekooli ja instituudi õppekavasid, tööturu nõudlust jälgides arendada täiskasvanute täiend- ja ümberõpet, õpetada logistika erialasid, teha küsitlusi õhtu- ja kaugõppevormi vajadusest linnas. Et linna majandusstruktuur on muutunud mitmekesisemaks ja juurde on tulnud palju uusi ettevõtteid, tuleb suuremat tähelepanu pöörata Sillamäe Kutsekooli arendamisele ja koostööle ettevõtjatega, seda nii tööjõu ettevalmistamisel kui täiskasvanute ümberõppel, samuti haridusasutuste ja tööandjate vahelisele koostööle töötajate ettevalmistamisel. Huvihariduse ja huvitegevuse osas on esmatähtis vajalike ruumide, vahendite ja kvaliteedi tagamine. Kõikide haridustasandite korraldamisel on oluline õpilaste, õpetajate ja ringijuhtide motiveerimine.

Oluline on jätkata kultuuri- ja loometegevuse toetamist kultuurilise mitmekesisuse väärtustamiseks. Kultuuritegevuse korraldamisel tuleb arvestada nii erinevate rahvuste väärtushinnangutega kui põlvkondadevaheliste hoiakute erisusega. Seega on kultuuritegevuse korraldamisel vajalik leida erinevate ühiskonnagruppide vahelisi ühisosi ning pakkuda neile sobivaid üritusi ja isetegemisvõimalusi.

Turismi korraldamisel peab keskenduma linna eripäradele ja asukoha identiteedi esiletoomisele. Lähtudes sise- ja välituristide eelistustest ja Sillamäe turismiressursist, keskendub linn ajaloo- ja kultuuriturismile (sotsialismiperioodi kultuuripärand, arhitektuur jm erinevad kultuurisündmused ja traditsiooniline elulaad). Sillamäe turismikeskuses peab edukaks konkureerimiseks olema välja arendatud üksteist toetavate teenuste ja objektide kompleks, mis tugineksid valitud fookusele ning kannaks endast ühtset stiili ja lähenemist. Samuti on oluline ettevõtjate ja elanikkonna kaasamine turismitoote arendamise protsessi ning eriti turismiteenust pakkuvate ettevõtjate teavitamine teenuste osutamisel vajalikust stiilist.

Linnaelanike elukvaliteedi tõstmisel on oluline linna identiteedi tugevdamine läbi miljööväärtusliku hoonestusala säilitamise ja elanike kultuurilise eneseteadvuse. Kultuuriasutuste osas on tähtis kultuurikeskuse kui arhitektuurimälestise restaureerimine, raamatukogule sobilike ruumide ehitamine, muusikakooli ruumide laiendamine ning muuseumi ruumide rekonstrueerimine. Erinevate sotsiaalprobleemide ennetamiseks ja elukvaliteedi tagamiseks on tähtis jätkata sporditegevuse toetamist ja spordibaaside korrastamist, eelkõige realiseerida Spordikompleksi Kalev rekonstrueerimise projekt. Elanike vananemine loob vajaduse pöörata rohkem tähelepanu eakamate inimeste kultuuritegevuse korraldamisele, aga ka neile suunatud sotsiaalteenuste tagamisele. Tööhõive taseme säilitamiseks muutuvast majandusolukorras ning struktuurse tööpuuduse vähendamiseks ja sotsiaalsete probleemide ennetamiseks tuleb osaleda koostööprojektides haridusasutuste, ettevõtjate ja tööturuametiga, soodustada töötajate ümber- ja täiendõpet. Turvalisuse tagamisel tuleb jätkata koostööd Ida-Viru politseiprefektuuriga ning tagada linnaruumi heakord ja avalike kohtade hea jälgitavus.

3.1.4. Keskkond

Viimastel aastatel on suuremat tähendust saanud linna arhitektuuriline ilme, seda nii linnavõimude, elanike kui turistide seas. Väärtustatakse Sillamäe unikaalset ja terviklikku arhitektuuriansamblit ning rohelist. Sillamäe nn. stalinistlik osa on miljööväärtuslik, mis pakub huvi turistidele ja arhitektuurispetsialistidele. Asjaolu, et linn on läinud kaunimaks, on taganud elanikele ka paremad elamistingimused. Samuti on ilus linnapilt lisaargumendiks uute spetsialistide elamaasumisele linna, soodustanud linna külastavate turistide arvukuse kasvu ja andnud tõuke teenindussektori laiendamisele. Pargid ja puiesteed, jõe kallas ja mererand vajavad jätkuvalt korrastamist, et Sillamäe saaks kanda heakorrastatud ja rohelist linna nime. Põhja-Eestile omane radooniprobleem ei ole Sillamäel eriti aktuaalne. Kuigi mikrorajoonis ehitatud enamus hoonete puhul on radooniprobleemiga arvestatud, tuleb radooniprobleemi lahendada eelkõige 1940.-50. aastatel ehitatud elamute osas, kus keldrites puudub vajalik ventilatsioon ning isolatsioon.

Viimaste aastate suurimad arengud on toimunud tööstusrajoonis. Suurt keskkonnaohtu kujutanud radioaktiivsete jäätmete hoidla saneerimine on lõppenud. Projekt tagas jäätmeheidlagaga seotud

keskkonnariskide likvideerimise. Sadamas on välja ehitatud esimene ja teine kai, rajamisel on kolmas kai. Ehitamisel on konteineriterminalid. Sadama rajatistena on ehitatud raudteed, sadama territooriumi sõiduteed, üldkaupade ja suuremõõtmeliste veoste terminal, naftatoodete terminal, vedelkeemia terminal, väetiseterminal, ammoniaagiterminal ning reisiterminal. Sadamarajatistena on nii kaid, keemia-, väetise- ja naftaterminalid kui raudtee olulise keskkonnamõjuga objektid. A-kategooria ohtlikud ettevõtted on BCT AS, Alexela Sillamäe AS, Tankchem AS ja Molycorp Silmet AS. Seetõttu kaasnevad sadama tegevusega linnale ka erinevad riskid: keskkonnariskid (näidatud keskkonnamõjude hinnangutes), riskid inimestele ja varale ning sotsiaalsed riskid (eelkõige seoses reisisadamaga). Oluline on sihipärane tegevus riskide maandamiseks: keskkonnaseire programmi loomine, analüüside arvestamine otsuste tegemisel, elanike teavitamine ja valmisolek ohuolukordadeks. Tagada tuleb veoste käitlemisega kaasnev ohutus nii sadamas, raudteel kui Tallinna maanteel.

Vee osas teostatakse seiret ranna-alal ja puurkaevudest võetava joogivee osas. Ranna-ala veeproovid näitavad merevee sobivust supluseks. Puurkaevudest võetav vesi on peamiselt hea kvaliteediga, kuid probleem liigse rauasisaldusega vees on veel olemas. Joogivee kvaliteedi tagamiseks on vee-ettevõtja alustanud olulisi investeeringuid, kuid kogu vee- ja kanalisatsioonisüsteemi renoveerimine vee kvaliteedi tagamiseks ja lekete likvideerimiseks nõuab suuremahulisi investeeringuid, mis on võimalikud vaid Euroopa Liidu abirahade toel (projekti teostatakse). Käivitatud on 2 veepuhastus seadet, mis on oluliselt tõstnud joogivee kvaliteeti. Vee tarbimine on olnud stabiilne ning seoses vee hinna tõusuga täheldatakse vee tarbimise mõningast langust. Ka Sõtke jõe veekasutus tehniliseks tarbeks ja aiandusühistu poolt on olnud stabiilne. Linnale on Sõtke jõgi muu kõrval oluline ka esteetilisest aspektist, sest moodustab Eestis ainulaadse veehoidlate kaskaadi. Kõige intensiivsem veevõtt jõest toimub suvekuudel, siis langeb veetase tavalisega võrreldes ligikaudu 1,5 m.

Seoses tööstuse arenguga on tööstusettevõtete energiatarve suurenenud. Elanike elektritarbimine on suurenenud, gaasi ja soojuste tarbimine oleneb ilmast ja on olnud stabiilne. Linnas on moodustatud üks kaugküttepiirkond ning kaugküttesüsteemi efektiivsemaks muutmiseks on Norra ja EMP toetusrahade abil tehtud olulisi investeeringuid.

Jäätmetekke osas on loodud võimalused jäätmete liigiti kogumiseks. Saab öelda, et olmejäätmetena kogutakse valdavas osas sorteeritud jäätmeid ja jäätmetekke on tunduvalt vähenenud. Ehitusjäätmete hulk on stabiliseerinud. Kuigi olmejäätmete hulk üldises jäätmetekkes on väike osa, elanike käitumine olmejäätmete käitlemisel on oluliselt paranenud ning peegeldab positiivset keskkonnateadlikkust ja tarbimisharjumusi. Iga-aastase jäätmete sorteerimise- ning käitlemise juhendite väljaandmine on võimaldanud inimeste hoiakuid ja harjumusi muututa nii jäätmete käitlemisel kui tarbimisharjumustes, ressurside kasutamisel. Oluline on seejuures tagada võimalused keskkonnasõbralikult käituda. Heaks näitajaks võib pidada linna jäätmekava täitmist ning kaasaegsete tehnoloogiate rakendamist olmejäätmete ümbertöötamises, mis andis linnale võimaluse saada juhtpositsiooni Eestis jäätmekäitluse osas.

Merelinnana ei jää linn kõrvale mereohutuse ja meresaaste küsimustest. Läänemerd hinnatakse üheks saastatumaks mereks, kus veevahetus ja isepuhastusvõime on väike, kuid laevaliiklus suhteliselt suur. Seetõttu on järjest olulisem koostöö mereohutuse tegemisel ning meresaaste vältimisel ja likvideerimisel.

Järeldused. Sillamäe linna iseloomustab tugev identiteet ja rohelus, linna hoonestus ja haljastus on ühtses stiilis ja ansamblitena. Toetamist vajab elamute korrashoid, seda eriti miljööväärtuslikul hoonestusalal. Elukeskkonna kvaliteedi tõus tähendab prioriteedina korrastatud tänavaid, haljastust, spordi- ja mänguväljakuid, ühiskondlike hoonete renoveerimist. Linn peab vajalikuks Sillamäe sadama terminalide sujuva töö tagamiseks õhuseiret ja ohutusprogrammi väljatöötamist, arvestades keskkonna pidevseire tulemusi. Samuti tuleb ehitiste projekteerimisel ja tegevuste kavandamisel arvestada tööstusrajooni objektide riskianalüüsi. Esmatähtis on ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi renoveerimine. Linn peab vajalikuks osaleda partnerina ka gaasivarustusüsteemi ja kaugküttesüsteemi renoveerimisel. Võimalusel tuleb osaleda Sõtke jõe veestiku uurimises, et tagada jõe veetase. Ellu tuleb viia tegevusi elanike hoiakute ja väärtuste muutmiseks, oluline on väärtustada linnamiljööd, energiasäästlikku tarbimist ja keskkonnasõbralikku jäätmekäitlust. Realiseerida tuleb jäätmejaama ehitamine ning Sillamäe olmejäätmete prügila saneerimine. Linn peab partnerina osalema projektides, mis on suunatud Läänemere keskkonnaprobleemide ennetamisele ja lahendamisele.

3.2. SILLAMÄE SWOT- ANALÜÜS

Sillamäe arengueelduste hinnangu koondpildi pakub linna SWOT analüüs, milles avatakse linna tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud.

3.2.1. Linna tugevused

- Linna soodne transpordigeograafiline asend, EL piiri lähedus ja sadam Soome lahes
- Tööstusliku tootmise traditsioon ja oskusteave
- Ettevõtlike inimeste olemasolu, tugevad ettevõtted ja toetav tugistruktuur
- Avatud tööturg, teiste linnade (Narva, Kohtla-Järve, Jõhvi) lähedus
- Linna ettevõtluse kiire areng ja sadama areng
- Soodne elukeskkond (ökoloogiliselt puhas, heakorrastatud, inimsõbralik linnaruum)
- Suur rohealade võrgustik (umbes 15 % linna territooriumist on kaetud rohealadega)
- Miljöväärne linna keskosa ja heakord, viimastel aastatel toimunud elukeskkonna kvaliteedi tõus (avaliku linnaruumi heakorrastamine, avalike infrastruktuuriobjektide renoveerimine)
- Komplekselt lahendatud elamise, õppimise, vaba aja ja töövõimalused
- Linna infrastruktuuri suhteliselt hea seisund
- Vaba maa tööstuspiirkonnas
- Atraktiivsed investeerimisvõimalused ranna-ala ja jõeääre arendamiseks
- Mitmekesine kultuurielu
- Pingutused kutseõppe ja keeleõppe parandamiseks
- Aktiivne sotsiaaltöö ja riskigruppide kaetus teenustega
- Noorte aktiivsus ja osalus huvitegevuses
- Kohaliku võimu soosiv toetus sporditegevusele, spordiobjektide koondamine ühtse juhtimise alla ja suhteliselt lai valik viljeletavaid spordialasid ja head tingimused sportimiseks
- Head väljakutsed haritud juhtidele ja spetsialistidele
- Vene keelt valdavate inimeste suur osakaal suhtluseks Vene Föderatsiooni ettevõtetega ja erinevate asutustega.

3.2.2. Linna nõrkused

- Rahvastiku vananemine ja vähenemine, ja suur pensionäride osakaal
- Elanike vähene eesti keele oskus, ainult vene keelt rääkivate inimeste suur osakaal
- Struktuurne tööpuudus, kvalifitseeritud spetsialistide ja juhtide puudus
- Teeninduse kvaliteedi suhteliselt madal tase, eriarstiabi vähene kättesaadavus
- Sillamäe linna negatiivne üleriigiline kuvand
- Kohalike ettevõtlike inimeste vähesus, väikeettevõtete tagasihoidlik osakaal

- Vähe ettevalmistatud maid individuaalelamu ehituse ja teenindussektori arenguks
- Nõukogude perioodil ehitatud hoonete ja tehnovõrkude tehnilised puudujäägid
- Riigiasutuste teenuste kaugenemine
- Mõningad kultuuri-, huvitegevuse ja spordiehitised ei vasta kaasaegsetele nõuetele
- Suhteliselt madalad palgad võrreldes Eesti keskmisega
- Määratlemata kodakondsusega inimeste suur osakaal
- Vähesed võimalused vaba aja veetmiseks ja kõrghariduse omandamise võimaluse puudumine, langev huvi aktiivse eluviisi vastu
- Elektrooniliste teabesüsteemide kasutamisoskus ettevõtjate seas
- Kvaliteetsete kaupade piiratud kättesaadavus

3.2.3. Väliskeskonna võimalused

- Huvi uute tööstusinvesteeringute tegemiseks ja logistilistesse lahendustesse panustamiseks
- Head väljakutsed haritud juhtidele ja spetsialistidele
- Narva, Narva-Jõesuu, Jõhvi, Vaivara ja Toila valdade, Kotka piirkonna omavalitsuste soov arendada turismi ja logistika alast koostöövõrku
- Külaliste kasvav huvi Sillamäe ajaloo, arhitektuuri ja kultuurilise eripära vastu, nõudluse kasv isikuteenuste osutamiseks
- Uute tehnoloogiate arendamine tööstuses
- Vene keelt valdavate inimeste kasutamine äritegevuseks Venemaaga
- EL struktuurifondide rahastamisvõimaluste kasutamine
- Teiste kohalike omavalitsuste huvi koostööks infrastruktuuri arendamisel (teed, ühisveevärk- ja -kanalisatsioon, jäätmemajandus, turismimarsruudid)
- Merega seotud harrastuste populaarsuse kasv, mereturismi laienemine, jahisadama ja puhkemajanduse edendamine
- Suurenev huvi töötada Sillamäel, tööturu rahvusvahelistumine
- Uued elu- ja puhkekohad linnas tulenevalt linna ja sadama-ala arengust
- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalused

3.2.4. Ohud väliskeskonnast

- Tallinn, naaberlinnad ja välismaa tõmbavad linnast tööjõu, eriti noori
- Surve kiireks tootmissisendite hinnatõusuks, soojus- ja energiahindade kasv
- Transiidi- ja turismivoogude peatumine, Narva piiriületuskoha läbilaske piiratus
- Välispoliitika muutumine, suhete jähnenemine Vene Föderatsiooniga
- Majandusolude halvenemine, ettevõtete majanduslangus ja sotsiaalprobleemide võimendumine, tööpuuduse kasv.
- Merereostus, ökoloogilise olukorra halvenemine

- Naaberomavalitsuste vähene huvi koostöö vastu, ebapiisav regionaalne haldussuutlikkus
- Sotsiaal-majanduslike probleemide süvenemine (seaduste rikkumised, kuritegevuse kasv, vaesus)
- Suurenev liiklusintensiivsus, koormus linnatänavatele ja liiklusohutuse halvenemine
- Seaduste rikkumiste ja kuritegevuse kasv süveneva majanduskriisi tõttu
- Tööstusettevõtete kahjulik mõju keskkonnaseisundile.

3.3. OLUKORRA ANALÜÜSI KOKKUVÕTE

Sillamäe positsioon Ida-Virumaal ja Eestis tervikuna on tugevnev. Eelkõige on selle põhjuseks viimaste aastate hoogne majandusareng, sadama ehitamine ja avatud tööturg. Sillamäe soodne asukoht Euroopa Liidu idapiiril, vaba tootmismaa koos hästi toimiva ettevõtlust toetava tugistruktuuriga, linnavõimu soosiv suhtumine ettevõtlikkusse ja jõupingutused linna elukeskkonna parandamiseks, tihenevad koostöö- ja majandussidemed ning investeeringud inimkapitali arengusse loovad eeldused linna konkurentsivõime kasvuks. Linna arengu olulisteks märksõnadeks on sidususe suurenemine Eesti teiste piirkondadega ning rahvusvahelistumine majanduses. Eesti kodakondsust omavate inimeste arvu kasv, riigikeele oskuste omandamine, teenuste kvaliteedi parandamine ja mitmekesistamine ning turismi sihtkoha maine suurendamine ja selleks infrastruktuuri arendamine lubavad Sillamäel osaleda paremini piirkondlikus koostöös ja suurendada paindlikkust konkurentsivõime teiste piirkondadega.

Linnavõimul tuleb koostöös haridusasutustega teha jõupingutusi õpikeskkonna märgatavaks uuendamiseks, pedagoogilise kaadri tugevdamise ning haridusteenuse efektiivsuse ja kvaliteedi tõstmise suunas, et reageerida ühiskonnas toimuvatele muutustele. Jätkuvalt tuleb investeerida mereäärse puhkeala arendamisse, linna heakorda ja miljööväärtusse. Olulisel kohal arendustöös peavad olema investeeringud teedesse ja tänavatesse, mis arvestavad lisanduvate transiidivoogudega ja Tallinn-Narva liikluskoormuse kasvuga. Linna tasakaalustatud ja keskkonnasõbralik areng eeldab tulevikku suunatud avaliku-, era- ja mittetulundussektori koostööd, mille üheks osaks on koordineeritult projektide esitamine Euroopa Liidu tugifondidest ja riigieelarvest toetuste saamiseks.

4. SILLAMÄE LINNA VISIOON 2020

Sillamäe on Ida-Viru merevärv ja arengumootor, multikultuurne, mitmekesise majandusega sotsiaalselt turvaline kiiresti arenev loodust säästev tuntud linn Eestis ja Euroopas, kus on unikaalne miljöövärtuslik elukeskkond, konkurentsivõimelised tingimused ettevõtluseks ja soodsad võimalused elanikele eneseteostuseks ning täisväärtuslikuks eluks.

5. SILLAMÄE LINNA ARENGU STRATEEGILISED EESMÄRGID

Lähtudes Sillamäe linna visioonist aastaks 2020 ning võttes arvesse linna arengueeldusi, juhindutakse linna arendustegevuses aastatel 2013–2020 järgmiste strateegiliste arengueesmärkide täitmise vajadusest:

- Sillamäel on hinnatud õpi- ja elukeskkond, mis toetab linna elanike isiksuse arengut ja suurendab nende elukvaliteeti. Selleks on vajalik arendada õpikeskkonda ning panustada avaliku infrastruktuuri korrastamisse, eelkõige kultuuri- ja spordiasutuste hoonete renoveerimisse ja avaliku linnaruumi heakorda.
- Linna säilinud arhitektuuripärand ja uusehitiste kvaliteet tagavad linnamiljöö omapära ning kõrge miljöövärtuse ning on üheks linna identiteedi märgiks;
- Linna arengut toetab kaasaegne ja keskkonnasõbralik tehniline infrastruktuur, esmatähtis on nõuetekohase vee- ja kanalisatsiooniteenuse tagamine ning autostumise ja liikluse intensiivistumisega kaasnevate transpordiküsimuste lahendamine;
- Sillamäe linn on Ida-Viru logistiline keskus;
- Linnas on välja kujunenud rahvusvaheliselt atraktiivne ettevõtluskeskkond;
- Linnas tegutsevate ettevõtete, asutuste ja majapidamiste looduskasutus on jätkusuutlik, elanike tervist ja looduskeskkonda säästev;
- Linna elanikele on tagatud kvaliteetsed ja mitmekesised avalikud teenused;
- Sillamäe on Läänemere regioonis tuntud turismisihtkoht;
- Kohaliku omavalitsuse tegevus linna arengu huvides on jätkusuutlik ning põhineb avaliku, era- ja mittetulundussektori partnerlusel.

Nende strateegiliste eesmärkide suunas liikumisel on edu saavutamiseks kõige otstarbekam ennast efektiivselt Ida-Virumaa teiste linnade ja asulate seas positsioneerida, tuginedes seejuures oma arengueeldustele – soodsale logistilisele asendile, õppimisvõimelisele inimkapitalile, mitmekülgsel kõrgtehnoloogilisele ja keskkonnasõbralikule ettevõtlusele, mainekale ja miljöövärtuslikule linna elukeskkonnale ning multikultuursele ühistegevusele.

6. SILLAMÄE LINNA ARENDUSTEGEVUSE VALDKONNAD

Sillamäe linna konkreetsete arendustegevuste kavandamisel ja elluviimisel valdkondade kaupa on arvestatud kohaliku omavalitsuse kulude klassifikaatorist tegevusalade järgi¹ ((tööhõive ja ettevõtlus - 01 Üldised valitsussektori teenused, maakasutus ja linnaplaneerimine – 04 Majandus, transpordiühendused ja tehniline infrastruktuur – 04 Majandus, 05 Keskkonnakaitse, 09 Haridus, huviharidus ja noorsootöö - 08 Vaba aeg, kultuur ja religioon, sport ja terviseedendus -, sotsiaahoolekanne ja tervishoid - 10 Sotsiaalne kaitse, turvalisus - 02 Riigikaitse, koostöö ja välissidemed - 01 Üldised valitsussektori teenused).

6.1. TÖÖHÕIVE JA ETTEVÕTLUS

Eesmärgid:

- Kõrge töövõimega, konkurentsivõimelised ja hästi tasustatud töökohti pakkuvad ettevõtted
- Tööjõu väljaõppe vastavusse viimine kaasaegse tööturu vajadustega (sh kasutades paremini EL siseturu ja teiste poliitikate võimalusi) ning kutse- või kõrghariduse tasemel erialase haridusega inimeste osakaalu suurendamine.
- Tugev ettevõtluse tugistruktuur ja ettevõtjate hea informeeritus ning ettevõtlust toetav tehniline infrastruktuur
- Paindlik tööturg ja tööturu osapoolte motiveeritud koostöö
- Mitmekülgne ettevõtlus, keskendudes sadama ja transpordisfääri ettevõtetele

Indikaatorid: äriühingute arv 1000 elaniku kohta, tööhõive määr, Sillamäe sadama kaubakäive, Sillamäe elanike keskmine palk

Peamised tegevusvajadused:

1. **Koolitada tööjõudu vastavalt linna ja regiooni majandusarengu vajadustele, rõhutades täiendõppimise tähtsust.** Transiidi- ja logistika areng ning ettevõtete väärtusahelate arendamine rahvusvahelistumise tingimustes toovad kaasa väga olulised muutused piirkondlikus tööhõive struktuuris. Seoses sellega on vajalik teha uuringud ja sellest lähtuvad ümberkorraldused haridussüsteemis, mis aitaksid valmistada ette kohaliku õpikeskkonda paindlikult reageerima tööturul toimuvale. Selleks on vaja teha koostööd ettevõtjatega, riiklike, regionaalsete ja kohalike õppeasutustega (sh Sillamäe Gümnaasiumi, Sillamäe Kutsekooli), Haridus- ja Teadusministeeriumi, Töötukassa ja äriühingutega, võimaluse korral ka välispartneritega, et selgitada välja perspektiivsed erialad noorte ja täiskasvanute kutsettevalmistamisel, aga samuti viia läbi täiskasvanute täiend- ja ümberõpet ning üldhariduskoolides eelkutsesõpet. Pidada oluliseks õppeasutustes turumajanduslike elementide õpetamist, koolides äri-ideede konkursside korraldamist ja linna ettevõtetega tutvumist, jätkata osalemist projektis “Ettevõtlik Kool”. Lisaks luua võimalusi uute haridusasutuste tulekuks linna. Samuti algatada ja toetada tööhõive parandamisele ja majandustegevuse aktiveerimisele suunatud projekte. Teha koostööd õpilaste ja üliõpilaste praktika korraldamiseks, tutvustada õpilastele kohaliku ettevõtluse võimalusi.
2. **Arendada ettevõtluse tugistruktuure.** Ettevõtluse tugistruktuuride areng loob paremad eeldused uusettevõtluse ja investeringute meelitamiseks Sillamäele. Ettevõtlusinkubaatori suunatus alustavatele ettevõtjatele ning tugiteenused juba toimivale ettevõtlusele loovad eeldused töökohtade jätkusuutlikuks toimimiseks. Toetada inkubatsioonikeskust ja MTÜd Sillamäe

¹ Rahandusministri 11. 12. 2003 määruse nr 105 “Riigi raamatupidamise üldeeskiri” järgi

Vabatsooni Arendus projektipõhiselt, laiendada inkubatsiooniteenuseid Sillamäe vabatsoonis ning kujundada seal välja tehnoпарк. Koostöös MTÜga Sillamäe Vabatsooni Arendus ja Töötukassaga aidata kaasa ettevõtlusalase info levitamisele (seminarid, koolitused, infolistid, koostööprojektid). Otstarbekas on toetada Sillamäe ettevõtjate turu-uuringuid ja toote-alast arendustööd, seda nii kodumaisest kui rahvusvahelisest nõudlusest tulenevalt. Osaleda Sillamäe ettevõtluse arendamiseks vajalikes koostöövõrgustikes.

3. **Aidata kaasa tehnilise infrastruktuuri arengule tootmispiirkonnas.** Arendada Sillamäe kaubasadama ja ranna-ala tööstusinfrastruktuuri, reisisadama infrastruktuuri, sh sadama juurdepääsuteid. Optimeerida tööstusala infrastruktuuri lähtudes pakutavate teenuste maksumuse minimeerimise ja konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna loomise seisukohast. Toetada tööstusliku kinnisvara arendamist uute loodavate ettevõtete konkurentsivõime tagamiseks, üldplaneeringus analüüsida võimalusi maa-alade juhtfunktsioonide täpsustamiseks, leidmaks ettevõtluseks sobivaid maaüksusi. Seoses transiitvedude kasvuga Tallinn-Peterburi maanteel tuleb lahendada Tallinna maantee ja raudtee ristumisega seonduv liikluskorraldus. Lõpule tuleb viia Lev Tolstoi tänava ning Tolstoi tänava ja Kesk tänava ristmiku projekteerimine ning leida vahendeid selle projekti realiseerimiseks.
4. **Aktiivselt pakkuda potentsiaalsetele investoritele ettevõtluseks vaba maad vastavalt linna üldplaneeringus ettenähtud maakasutusplaanile.** On vajalik parandada juurdepääsu planeeringutele linna kodulehel, luua kasutajasõbralik kaardirakendus.
5. **Osaleda sadamaala ja vabamajandustsooni arendamise projektides.**
6. **Realiseerida linna turismiarengu strateegia** Linna tuleviku seisukohalt on oluline saavutada Sillamäe linna lülitamine Eesti turismimarsruutidesse. Rajada reisi-, jahi- ja paadisadamate tarvis infrastruktuur. Avada linnale parem väljapääs merele, mille tarvis toetada ranna-ala puhkemajanduslike funktsioonide arendamist, arvestades rohealade säilimist ja looduskasutuse säästvat majandamist. Sillamäe ranna-ala tuleb korrastada ning teenindus- ja puhkealad välja arendada. Tõsta olemasolevate turismitoodete ja –teeninduse kvaliteeti ning luua uusi tooteid, mõelda läbi nende turundus. Arendada teenuseid elamusturismi, turismi (sh nõukogude ajaloo eksponeerimine, pakkudes ajastule iseloomulikke miljööd, tooteid ja tegevusi) ja spordi valdkondades. Kaasata ettevõtjaid ja elanikkonda turismitootete arendamise protsessi. Tootearendust peab toetama linna tutvustavate materjalide, voldikute jm. väljaandmine. Keskne koht kultuuri- ja linnaturismile keskendumisel on Sillamäe kesklinna hoonete ja tänavapildi säilitamine ning nende tegevuste toetamine. Paralleelselt tuleb tagada linnakeskuse ranna-ala kasutamine puhkealana suurendades selle atraktiivsust ning miljööväärtust. Vastavalt tootearenduskavale “Sillamäe Süda” tuleb Sillamäe Kultuurikeskuses arendada temaatilise muuseumi tegevust, tuleb renoveerida keskväljaku arhitektuuriansambel, sealhulgas keskväljak ja Mere puiestee. Vastavalt tootearenduskavale “Sillamäe Süda” ning Sillamäe Muuseumi arengukavale tuleb muuseumihoone renoveerida ja territoorium heakorrastada, mis võimaldaks muuseumi baasil välja arendada linna kultuuri- ja vabahariduskeskuse ning külastus- ja vabaajakeskuse, mis pühenduks paikkonna kultuuri- ja ajalooainese kogumisele, säilitamisele, uurimisele, eksponeerimisele ning populariseerimisele, kasutades selleks uusi tehnoloogiaid ning võimaldaks kaasaegse tugiinfrastruktuuri väljaarendamisel ligipääsu kõigile külastajaile, aidates seeläbi kaasa ka turismi arengule.
7. **Toetada uute töökohtade loomist.** Algatada ja toetada uute töökohtade loomisele suunatud uuringute teostamist ja projektide elluviimist. Toetada puuetega inimestele töökohtade loomise projekte. Tunnustada ettevõtteid, kes loovad uusi töökohti ning keskenduvad töötaja heolule (töötajale lisaks palgale loodavad hüved tervise, pereelu ja kultuurielu osas), osaleda sellekohastes ühisprojektides.
8. Tähtsustada ettevõtluskultuuri ja -haridust läbi õppetoetuste ja stipendiumide ettevõtjate poolt ning parimate Sillamäe ettevõtete tunnustamise.

9. Toetada loovisikuid nende loomepotentsiaali ja intellektuaalse omandi efektiivsemaks rakendamiseks, tugevdada loomeettevõtluse konkurentsivõimet ning viia kultuurikeskse mõtlemise aspekt ka muudesse poliitikatesse.

6.2. MAAKASUTUS JA LINNAPLANEERIMINE

Eesmärgid:

- Korrastanud ja linna arengut toetavad maaomandi suhted.
- Elamu- ja tööstuskinnisvara ning teede ja tehniliste infrastruktuuride arendamine toimub vastavalt linna üldplaneeringule.
- Üldplaneeringu, detailplaneeringute ning linna ehitismäärusele tugineva ehitus- ja renoveerimistegevuse järelvalvega tagatakse miljöövärtuslike piirkondade hoonete ja muude miljöoelementide säilimine ja kvaliteetne renoveerimine.

Indikaatorid: reformitud maa osakaal

Peamised tegevusvajadused:

1. **Lahendada maareformi küsimused ja munitsipaliseerida vabad maad.** Linn munitsipaliseerib maatükid, mida ta vajab avalikest huvidest ja linna arengukava elluviimisest lähtuvalt. Linna munitsipaalmaa müügi asemel tuleb eelistada maa andmist pikaajalisse kasutusse. Linna kinnisvara võõrandamine on lubatud vaid ehitusõiguse olemasolul. Lisaks maade munitsipaliseerimisele tuleb lahendada küsimus maareformi käigus eraomanike omandisse läinud avalikult kasutatavate teede kasutusõiguse reguleerimiseks.
2. **Koostada linna digitaalkaart** (elektrooniline kohtteabesüsteem keskkonnakaitse ja sotsiaalmajandusliku infoga) linnaruumi analüüsimiseks ja planeerimiseks. Planeerimis- ja maakasutusinfo avalikustamine linna kodulehel.
3. **Mereäärseid alad tuleb ette näha puhke- ja kultuuriliseks sihtotstarbeks ning muuta need linna ökoloogiliseks tsooniks.** Mereranna ja Sõtke jõe äärsed ala planeerimisel on vaja silmas pidada pargi rajamist ja supelranna heakorrastamist, rannarajatiste ning rannakohviku ehitamist. Pikemas arenguperspektiivis tuleb planeerida jahisadamate ja -kaide, jahtklubi, paadisadamate ja veesportidobjektide ehitamist, rahvapidustuste ja massiürituste läbiviimiseks sobiva paiga rajamist alustades selleks maapealsete kommunikatsioonide rekonstrueerimist ja väheväärtuslike ehitiste lammutamist. Mereäärsete alade planeerimine, heakorrastusprojektid ja hoonestuse projekteerimine tuleb reeglina teostada konkursside alusel, kaasates hindamisse selle eriala spetsialiste. Merepargi heakorrastamiseks ja arendamiseks tuleb koostada kompleksne projekt.
4. **Säilitada ajalooliselt väljakujunenud linna ilme.** Vajalik on parandada linna üldist heakorda ja lahendada nn. vanalinna küsimused terviklikult. Selleks tuleb näha ette vajalikud piirangud ja nõuded linna üldplaneeringus. Linna rohevõrgustikus olulisi muutusi ei tohiks planeerida. Ka linna elamukvartalite hoonestusstruktuur säilitatakse kui miljöövärtuslik. Üldplaneeringu ja selle teemaplaneeringute alusel koostada detailplaneeringud ja heakorrastusprojektid kesklinna ja selle kontaktsoonide arendamiseks. Lisaks eraomanike ehitus- ja remonditegevust suunavate planeeringute ja ehitusjärelvalve kvaliteedi tõstmisele on vaja vanalinna korrastamiseks ja kultuurikeskusesse sotsialismimuseumi rajamiseks kaasata vahendeid linnaeelarvest ning taotleda ka linnaeelarvevälist raha
5. **Tootmisalade planeerimisel tuleb silmas pidada ühise infrastruktuuri loomise vajadust, olemasolevate ettevõtete ümberstruktureerimise ja uute ettevõtete rajamise vajadusi.** Koostada sadama ja sellega piirneva maa-ala ning rannaala detailplaneering, samuti detailplaneering tööstusrajooni uute ettevõtete rajamiseks, sh haarates maatükke väljaspool vabatsooni piire.
6. **Lua detailplaneeringute näol tingimused elamualade väljaarendamiseks vastavalt üldplaneeringule.** Seoses liikluse intensiivistumise ja autode arvu hüppelise kasvuga tuleb linna

üldplaneeringus lahendada transpordiküsimused. Koostada detailplaneeringud elamuehituse alustamiseks aiandusühistu "Sputnik" alal. Linna idaosa hoonestada vastavat planeeringutele madalakorruseliste hoonete ja eramutega. Detailplaneeringute koostamisel tuleb reeglina lähtuda põhimõttest, et planeeringu koostaja või koostamise tellija on linnavalitsus, kes planeeringu ise koostab või valib sobiva spetsialisti, kusjuures planeeringu koostamisest huvitatud isik kannab planeeringu koostamisega seotud kulud.

6.3. TRANSPORDIÜHENDUSED, TEHNILISED INFRASTRUKTUURID JA KOMMUNAALMAJANDUS

Eesmärgid:

- Linna hea kättesaadavus ja mitmeliigiline transpordiühendus teiste regioonidega.
- Ohutu ja sujuv linnaliiklus ning mugav ühistranspordisüsteem.
- Majandustegevuse muutuste ja elamuarendusega kaasas käiv tehnilise infrastruktuuri areng.
- Linnaelanikele ja linnas tegutsevatele ettevõtjatele on tagatud kommunaalteenuste hea kättesaadavus, varustuskindlus, kvaliteet ja ökonoomsus.

Indikaatorid: reisijate arv aastas linnaliini bussis, munitsipaalhoonete energiatarve, linna välisvalgustuse energia- ja hoolduskulu

Peamised tegevusvajadused:

1. **Linna soodsa asendi ärakasutamiseks on tähtis ehitada välja kaubavoogude liikumisteed.** Veoste mahu kasv sadamasse hakkab takistama liiklust Tallinna maanteel. Vajalik on leida lahendused Tallinna maantee ja tööstusrajooni suunduva raudtee ristumiskoha lahendamiseks ning reisisadama juurdepääsute lahendamiseks ning võimalused nende lahenduste realiseerimiseks.
2. **Tihendada ja laiendada linna tänavatevõrku.** Sillamäe linna põhitänavad väljuvad kõik Tallinna maanteele. Vajalik on ehitada nn. kogumistee, et vähendada maanteega ristumiste arvu ja sellega liiklusintensiivsuse tihenedes ohtu. Nimetatud abinõud võimaldavad kasutusele võtta maantee ja mikrorajooni vahelise ala äri- ja tootmistegevuse arendamiseks. Tööstusrajoonis tuleks ehitada uus teedevõrk ning turismi ja muu teenindussfääri arendamiseks ühendada omavahel sadam ja elamurajoon. Turismi arendamiseks ja kesklinna miljööväärtuse parandamiseks tuleb rekonstrueerida Mere puiestee ning keskväljak koos Kultuurikeskuse ümbrusega. Tänavatevõrgu täiustamiseks ja liikluse paremaks korraldamiseks tuleb transpordiküsimused lahendada linna üldplaneeringus, mis võimaldab kokku leppida komplekses lähenemise parkimis- ja liikluse korraldamise küsimuste lahendamisel.
3. **Rekonstrueerida linna teid ja tänavaid.** Rekonstrueerimist nõuavad Sillamäe sadamasse viivad avalikud teed (L.Tolstoi tänav, Sõtke tänav), Mere puiestee ja linna keskväljak, V.Majakovski, Ranna tänav, Kesk ja I.Pavlovi tänava ristmik, Tškalovi ja Rumjantsevi tänava ristmik, linna trepistikud (võimaluse korral ka Kesk 14, Kesk 16 ja I.Pavlovi tänavatel), I.Pavlovi tn kõnnitee rajamine klindi juures) jmt. Viru puiestee rekonstrueerimiseks on vajalik koostada tehniline projekt, mis peab silmas puiestee linnaehituslikku tähendust. Kompleksset rekonstrueerimist vajab Majakovski tänav, kus tuleb lahendada jalakäijate ohutu liiklemine ning lasteaia ning Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei juurdepääsud ja parkimine. Liiklus- ja parkimiskorralduse lahendamiseks tuleb koostada lokaalseid projekte, sh Ivan Pavlovi ja Kesk tänava ristmik, Kauba tee ja Viru puiestee lahendus Viru puiestee 28 elamu juures. Tänavate ehitusel ja rekonstrueerimisel tuleb lähtuda teeseadusest, st ehitus ja rekonstrueerimine, mis pole auguremont ega teekatte vahetus (uuendamine samasuguse kattega), tuleb teha tee-ehitusprojekti alusel. Tänavate rekonstrueerimisel prioriteetide määramisel tuleb arvestada üldplaneeringus määratud teede kategooriaid, st prioriteet on kõrgema kategooriaga ja suurema kasutusintensiivsusega teel ning arvestada tuleb väljatöötatud

- ehitusprojektide olemasolu (praeguseks on koostatud või koostamisel Mere pst rekonstrueerimisprojekt, Sillamäe Kultuurikeskuse ümbruse heakorrastusprojekt, Tolstoi tänava rekonstrueerimisprojekt, Majakovski tänava rekonstrueerimisprojekt, Viru pst 3 eskiisprojekt, Viru pst 28 sõidutee laienduse projekt, Kajaka tn treppide projekt ning Pavlovi tänava treppide projekt). Ülekäiguradade ohutumaks muutmisel tuleb viia läbi tegevusi liikluskiiruse piiramiseks ülekäiguradade lähedal, samuti ülekäigukohtade paremaks märgistamiseks ja valgustamiseks. Toetada tuleb kvartalisiseste teede remonti. Võimalusel panustada linna läheduses olevate teede rekonstrueerimisse koostöös naaberomavalitsustega.
4. **Lua paremaid võimalusi kergliikluse arenguks, projekteerida ja ehitada jalgrattateid.** Järk-järgult tuleb realiseerida Sillamäe-Sinimäe terviseraja idee, liites seda edaspidi Ranna tn. kergliiklusteega. Esmajärjekorras tuleb teha Sillamäe lõigul olemasoleva tee valgustamine ning teekatte uuendus.
 5. **Arendada Sillamäe sadama infrastruktuuri.** Peale sadama teise järgu valmimist on vajalik projekteerida paadi- ja jahisadam, et Sillamäest kujundada täisvääruslik merelinn.
 6. **Parandada teede märgistust ja viidamajandust.** Paigaldada täiendavalt liiklusmärke, turismiobjektide, ettevõtete, linnaasutuste juurde juhatavaid viitasid. Liikluse ohutumaks muutmiseks tuleb jalakäijate ülekäigud muuta hästi nähtavaks.
 7. **Jätkata ühistranspordi toetamist kohaliku eelarve vahenditest,** ning linnaelanike teatud gruppide ühistranspordi kasutamise doteerimist. Vajalik on ühistranspordisüsteemi täiustamine eesmärgiga vähendada autostumist ja autostumisega kaasnevaid kahjulikke mõjusid – selleks tuleb täiustada nii infrastruktuuri (bussipeatused, bussiootepaviljonid jmt) kui esitada kõrgendatud nõudeid vedajale, mis peavad tagama kõikide elanikegruppide teenindamise. Regiooni tööjõuressursi ärakasutamiseks tuleb panustada koostööle ühistranspordi korraldamisel.
 8. **Linna küttesüsteemid, puhastusseadmed ning ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitrassid vajavad rekonstrueerimist.** Realiseerida linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukava. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni renoveerimine peab tagama vee kvaliteedi, lekete likvideerimise ja kulude vähenemise, samuti mere saastuse vähenemise. Vee- ja kanalisatsiooniteenuse kvaliteedi ja hinna kujundamiseks säilitab linn kontrolli osaluse vee-ettevõttes. Esmatähtsaks on projekti “Sillamäe ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimine” (sh II ja III etapp) realiseerimine, mille peamine eesmärk on tagada kvaliteetne vesi ning vähendada veekadu ja lekkeid kanalisatsioonisüsteemis, renoveerida süsteemi amortiseerunud osad. Lähiaastatel on vaja realiseerida munitsipaalhoonete energiasäästualased tegevused (arvestada energiaauditite tulemusi, sh tegevuste tasuvusaega).
 9. **Lua tingimused linna avamiseks mere suunas.** Likvideerida vahetult kaldal olevad ehitised ja rajatised (kuurid), avada vaated sadamale. Rajada paadi- ja jahisadam ning linn ühendada merepromenaadiga. Vajalik on teede ehitamine ujumisalale juurdepääsuks, merepargi korrastamine ja suvestraadilava ehitamine.
 10. **Soodustada elamuehitust.** Sillamäel on elamuehituseks sobivaid maid vähe. Linn peab looma tingimusi elamute ehitamiseks (planeeringud ja infrastruktuur). Üldplaneeringus täpsustada elamuehituseks sobivad maa-alad.
 11. **Säilitada ja parendada linna elamufondi.** Linna eelarve vahenditest tuleb jätkata elamute remonditööde toetamist, sh arhitektuuriväärtuslike hoonete renoveerimise toetamist, sotsiaalkorterite ja munitsipaalelamufondi ostmist ning remondiabi osutamist materiaalselt vähekindlustatuile, kulude osalist katmist avariiolekordade likvideerimisel jm. Toetada korteriühistute tegevust, sh. seminaride, loengute, infopäevade läbiviimist, võimaldada konsultatsioone linnamajanduse küsimustes. Teha koostööd KredExiga korterielamute renoveerimise ja energiasäästule suunatud tööde kaasfinantseerimiseks.
 12. **Parandada kesklinna ja selle kontaktsooni heakorda, et tuua paremini välja selle miljöövärtus.** Vajalik on taastada vana linnaosa arhitektuurilised detailid (tänavavalgustuspostid, prügiurnid,

pingid, skulptuurid). Paigaldada teeviidad ja sildid. Linna keskpargi heakorrastamiseks on vajalik koostada kompleksne projekt.

13. **Panustada korterelamurajoonide õuealade heakorda.** Toetada vanade mänguväljakute taastamist ja uute rajamist ning väikevormide paigaldamist elumajade lähedusse. Sobivatesse kohtadesse rajada spetsiaalsed koerte jalutamise- ja dresseerimisplatsid. Toetada linna õuealade heakorrastamistöid. Realiseerida tuleb Mere pst rekonstrueerimisprojekt ning kultuurikeskuse ümbruse heakorrastusprojekt ja Kajaka tänava treppide rekonstrueerimisprojekt.
14. **Arendada linna välisvalgustust.** Välisvalgustuse rekonstrueerimine peab tagama avalikus ruumis normatiivse valgustuse ja energiaefektiivsuse. Seetõttu tuleb alustada projekteerimist, misjärel on võimalik vahetada kogu linnas amortiseerunud toed uute vastu, asendada kaabel ja asendada valgustid energiasäästlikumate vastu. Arendada välisvalgustuse automaatjuhtimise süsteemi. Linna olulisemate arhitektuurielementide esiletoomiseks ja linna atraktiivsemaks muutmiseks pimedal ajal tuleb lisaks tänavavalgustusele kasutada hoonete ja muude objektide eraldi valgustamist.

6.4. KESKKONNAKAITSE JA JÄÄTMEKÄITLUS

Eesmärgid:

- Säästva arengu idee pidev järgimine kõigis linnaelu valdkondades.
- Looduse iseregulatsiooni tagatus - saastamise piiramine keskkonna talumisvõimest lähtuvalt, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine.
- Kaasaja nõuetele vastav jäätmekäitlussüsteem.

Indikaatorid: munitsipaalhoonete energiatarve, linna välisvalgustuse energiatarve, olmejäätmete kogus elaniku kohta aastas

Peamised tegevusvajadused:

1. **Propageerida säästva ühiskonnakorralduse ideed ning rakendada seda praktikas.** Säästva ühiskonnakorralduse vahenditeks on eri haldustasanditel selliste otsuste vastuvõtmine, mis tagavad ühiskonnas eesmärgistatud ja pikaajalised muutused investeeringutes, ressursikasutuses, inimeste tarbimisharjumustes, uute tehnoloogiate ja sotsiaalsete lahenduste pakkumises. Selleks tuleb kehtestada nii halduslikke, majanduslikke kui ka kommunikatiivsed meetmeid. Koguda regulaarselt keskkonnainfot, koostada linna energiabilanss ja rakendada energia kokkuhoiumeetmeid. Kaasata elanikkond enam linna arengu kavandamisse ja planeerimisse. Tarbimisharjumuste muutmiseks edastada elanikele perioodiliselt säästvat arengut käsitlevat informatsiooni. Luua ergutus- ja tunnustustavad säästvale majapidamistele ja ettevõtetele. Arendada rahvusvahelist koostööd kõigis valdkondades, eriti keskkonnakaitse osas.
2. **Vähendada infrastruktuuri ja hoonete energiakadusid.** Sillamäel elamufondi, avaliku infrastruktuuri ja tootmisettevõtete kaasajastamine eeldab vananenud tehniliste süsteemide uuendamist. Küttesüsteemide efektiivsus ja soojuse säilitamine vanades hoonetes on väga madal. Linn on sunnitud toetama nende objektide funktsioneerimist, tasudes optimaalsest oluliselt rohkem soojuskulude eest. Sealjuures ei saa linn keelduda nende objektide kasutamisest, aga süsteemide renoveerimine ja nende viimine vastavusse tänapäeva nõuetega nõuavad suuri investeeringuid, mida linn ei suuda teostada oma eelarveliste vahenditega. Energiakadude vähendamine võimaldab paremini majandada, vähendada keskkonnasaastet ja hoida kokku taastumatute ressursside kasutamist. Lisaks energiakadude vähendamisele on oluline soojussüsteemide efektiivistamine ja stabiilsus.

3. **Tagada linna hõlmav terviklik rohevõrgustik.** Jätkata Langevoja jõe territooriumi heakorrastamist, valmistada ette matkamarsruudid nii kohalike elanike jaoks kui ka ökoturismi arendamiseks. Rajada Sõtke jõe paisjärvede kaskaadile rekreatsioonikompleks, selleks eelnevalt looduskaitse ja ehitustehnilisi abinõusid rakendades. Sõtke jõe tammidel tagada võimalused kalade liikumised vastavalt õigusaktidele ja veelubadele. Sõtke jõe põhja ja kallaste puhastamine. Teha dendrooloogilised uuringud linna parkides, misjärel koostada heakorraprojektid. Merepargi haljastuse osas on vajalik välja töötada kompleksne lahendus. Ka linna idapoolsem osa vajab haljastuse osas komplekset lahendust.
4. **Suurendada linnaelanike looduskaitsealast haritust.** Viia läbi looduskaitsepäevi- ja kuusid ja kaasata elanikke loodushoiu alastele üritustele. Luua lastele ja noortele mõeldud ökoloogiakeskus (looduskool) ja loodusradasid, eesmärgiga arendada laste ja noorte ökoloogilist mõtlemist.
5. **Osutada kaasabi ja kontrollida tähtsate ökoloogiliste probleemide lahendamist tööstusrajooni territooriumil** vastavalt väljatöötatud programmidele ja õigusaktidele, sealhulgas teostades seiret saneeritud Sillamäe radioaktiivsete jäätmete ja tuhahoidlas, juurutades tootmisjäätmete eurodirektiividele vastav uus käitlussüsteem, viies atmosfääriõhu, heitvete ja territooriumide saastetaseme normidega vastavusse. Jälgida säästva arengu ja keskkonnanõuetega nõudeid Sillamäe sadama objektide ehitusel ja töös. Taotleda pideva dispetšeri kontrolli rakendamist terminalide ohutu töö tagamiseks arvestades ilmastikutingimusi ning välisõhu puhtuse kindlustamiseks elamupiirkonnas.
6. **Kindlaks määrata abinõud rannaerosiooni tõkestamiseks,** rannariba ja kaitsetsoonides kalda kindlustamiseks ja saneerimiseks.
7. **Viia ellu ja kaasajastada linna jäätmekava.** Tegevuse peamised eesmärgid on vähendada ladestusse suunatavate jäätmete teket ja jäätmekäitluse kulusid, samuti kaasa aidata uute tehnoloogiate juurutamisele tööstusjäätmete töötlemises. Sillamäe tahkete olmejäätmete prügilasse ei ladustata jäätmeid alates 2008. aastast. 2014. aastaks tuleb Sillamäe olmejäätmete prügila sulgeda. Vajadusel tuleb etapiviisiliselt realiseerida Sillamäe jäätmejaama ehitusprojekti. Jäätmejaama ehitus peab tagama jäätmete liigiti kogumise ja töötlemise võimaluse, ohtlike, probleemsete ja suuremõõtmeliste jäätmete kogumise, elektroonikaromude kogumise, ehitusjäätmete kogumise, linna territooriumilt kogutud reostunud lume kogumise ja biolagunevate jäätmete kogumise. Jätkata projekti "Elanikkonnalt ohtlike jäätmete kogumine, vastuvõtt ja utiliseerimine" teostamist. Uuendada linna jäätmekäitluse reeglid. Uuendada linna jäätmete omanike registripidamise arvutiprogrammi.
8. **Töötada välja keskkonnaseire meetmed.** Seoses tööstusrajooni arenguga ja olulise keskkonnamõjuga Sillamäe sadama objektide ehitusega taotleda linnas riikliku välisõhu pidevseire punkti töö korraldamist, vajadusel osaleda välisõhu pidevseire projektis. Osaleda partnerina projektides, mis on suunatud Läänemere keskkonnaprobleemide ennetamisele ja lahendamisele. Teha seireküsimumustes koostööd riiklike struktuuridega, Keskkonnauuringute keskusega ja ettevõtjatega. Sõtke jõe hüdrooloogilise ja bioloogilise kompleksseire teostamismetoodika väljatöötamine.
9. Tagada järelevalve jäätmehoolduseeskirja täitmise üle.

6.5. HARIDUS

Eesmärgid:

- Optimaalne koolieelse hariduse süsteem ning korrastatud koolivõrk;
- Haridussüsteemi kvaliteedi parandamine ning kohandumine demograafiliste muutustega
- Kaasaegne õpikeskkond nii konkurentsivõimelise üldhariduse andmiseks kui ka kutse- ja kõrghariduse omandamiseks vastavalt õpilase võimetele ning ühiskonna huvidele ja ootustele;
- Kvalifitseeritud õpetajaskond, kes suudab täita kehtivate riiklike õppekavade nõudeid;
- Elanikele on loodud elukestva õppe võimalused;
- Tõsta laste ja noorte tervisealast teadlikkust vähendades sellega riskikäitumise

Indikaatorid: haridusasutuste majandamiskulud õpilase kohta, põhikoolist väljalangenute osakaal, gümnaasiumis haridusteed jätkavate õpilaste osakaal

Peamised tegevusvajadused:

1. **Soodustada laste ja noorte terviseetendust.** Rakendada koolieelsetes lasteasutustes ja koolides vastavad terviseetendus programme Tervist Edendav Kool ja Tervist Edendav Lasteaed. Soodustada koolivälisest tegevust.
2. **Kindlustada õpilastele ja pedagoogidele kaasaegsed õpitingimused.** Jätkata etapiviisiliselt haridusasutuste renoveerimist (katused, akende vahetus, õpperuumide ja elektrivarustusüsteemide remont, energiasäästu abinõude rakendamine jt.) Koolide rekonstrueerimisel pidada prioriteetseteks järelevalveasutuste ettekirjutuste täitmist ning energiatõhususmeetmeid. Jätkata koolide ja lasteaedade õpperuumide sisustuse ja tehnika uuendamist. Heakorrastada koolide ja lasteaedade territooriumid, sealhulgas ka kooli- ja õpiõued, spordiväljakud, mänguväljakud ja staadionid, lasteaedade varjualused. Jätkata koolieelsete lasteasutuste fassaadide soojustamist. Varustada õppeasutused infotehnoloogiavahenditega, tarkvaraprogrammide ja Wi-Fi -ga.
3. **Lua võimalused ja motivatsioon pedagoogide täiendõppeks, arvestades riikliku õppekava nõudeid.** Aidata kaasa õpetajate kvalifikatsiooni tõstmisele, arvestades õpetajate kvalifikatsiooni nõudeid. Arendada ja tugevdada sidemeid ning koostööd haridusala töötajate vahel nii Eestis kui välisriikides. Jätkata keelekümblusmetoodika rakendamist.
4. **Laiendada täiskasvanute ümber- ja täiendõppe võimalusi,** mis võimaldab paremini reageerida tööturu nõudlusele, kaasates sellesse ülikoole, õppekeskusi ja firmasid, mittetulundusühinguid ja rahvusvahelisi programme pakkuvaid institutsioone. Võimaldada gümnaasiumi hariduse omandamist täiskasvanud inimestele ning laiendada neile õppimisvõimalusi (nt statsionaarõpe, kaugõpe jm)
5. **Arendada kutse- ja kõrgharidusteenust vastavalt linna ettevõtete ja asutuste vajadustele.** Noorte kutse- ja kõrghariduse omandamise ja töö leidmise hõlbustamiseks ning enese teostamisele kaasaaitamiseks on oluline säilitada ja arendada linna kutsekooli ja teha koostööd kõrgkoolidega Sillamäel, teavitada noori regiooni õppimis- ja töövõimalustest ning kaasata noori linna tuleviku kujundamise otsustamisse. Toetada Sillamäe Kutsekooli arendamist võimekaks tänapäevase materiaalse ja intellektuaalse potentsiaaliga keskuseks, kus lisaks noorte kutseõppe toimub ka täiskasvanute ning erivajadustega inimeste kutseõppele ning kust on võimalik väikeettevõtjatel ja tööandjatel saada konsultatsiooni. Arvestades linna arenguperspektiivi, toetada kõrgharidust andvate õppeasutuste säilimist ja erialade valiku laiendamist linnas.

6. **Toetada eesti keele ja võõrkeelte õpetamise teenuseid osutavate organisatsioonide tööd.**
7. Töötada välja meetmed lasteaegade võrgu optimeerimiseks.

6.6. HUVIHARIDUS, HUVITEGEVUS JA NOORSOOTÖÖ

Eesmärgid:

- Mitmekesised huvihariduse ja huvitegevuse võimalused ning huviharidust omandavate õpilaste ja huvitegevuse osalejate, sh. ka täiskasvanute osakaalu kasv.
- Noorsootöö arendamine tagab noortele võimaluse positiivseks eneseteostuseks, viia ellu oma ideid ja tunnetada eneserealiseerimise perspektiive Sillamäe linnas.
- Narkomaania, HIV-i leviku ja kuritegevuse ennetaminoorte hulgas.
- Arendada laste ja noorte tervistedendavaid tegevusi
- Suurendada koolivaheaegadel juhendatud tegevusi noortele

Indikaatorid: huvihariduses ja huvitegevuses osalevate laste ja noorte arv, asutuste majanduskulu ühe õpilase kohta

Peamised tegevusvajadused:

1. **Lua lastele soodne elukeskkond ning noortele võimalused omandada huviharidust ja veeta vaba aega sisukalt.** Tegemist on meetmetega, mis hõlmavad investeeringud linna infrastruktuuri, haridus-, kultuuri- ja spordiasutustesse.
2. **Laiendada noorte vaba aja veetmise ja huvihariduse ning huvitegevuse võimalusi.** Otsida huvihariduse ja huvitegevuse võimaldamiseks uusi töövorme ja avada noortele uusi huviringe ja –klubisid. Toetada avatud laste ja noortekeskuste tegevust, korraldada ülelinnalisi noorteüritusi. Arendada ja toetada huvitegevus ja -haridusasutuste (Huvi- ja Noortekeskus Ulei, kultuurikeskus, spordiklubid, muusikakool) tegevust. Huvikoolide- ja ringide tegevus on Sillamäel traditsiooniliselt populaarne. Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei ja Sillamäe Muusikakooli ruumid (Vladimir Majakovski 7) on amortiseerunud ja õpikeskkond ja –vahendid on vananenud ning hoone vajab projekteerimist ja renoveerimist, ühtlasi tuleb korrastada hoone territoorium ja soetada vajalik mööbel ja muud õpivahendid. Huvihariduse andmiseks ja noorsootöö ja huvitegevuse korraldamiseks tuleb projekteerida ja renoveerida tervikuna Valeri Tškalovi 25 hoone, kus praegu tegutsevad Sillamäe Kultuurikeskuse taidluskollektiivid ja Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei kunsti- ja tantsuklassid. Huvitegevuse ja –hariduse osas on vaja analüüsida linna asutuste funktsioone ja rahastamise aluseid. Toetada laste töölaagrite ning spordi- ja huvilaagrite korraldust. Noortekeskustesse merendusega seotud tegevuste juurutamine (purjetamine, meremehesõlmed, mere- ja kalalaagrid).
3. **Lua noortele mitmekesisemaid võimalusi vaba aja veetmiseks ja kultuuritegevuseks** ning lisaks kultuuriasutuste infrastruktuuri arendamisele laiendada tegevusvalikut ning arendada kultuuri- ja vaba aja tegevusi muu hulgas ka koolivaheaegadel, eriti suvel. Laste ja noorte turvalise ning tervisliku arengu tagamiseks korraldada koolivaheaegadel juhendatud tegevusi
4. **Soodustada noorte initsiatiivi** ja korraldada selleks noorte vaba aja veetmise projektide konkursse. Toetada noorte algatust ja õpilasomavalitsuste tegevust.
5. **Soodustada linna laste ja noorte lõimumist ühiskonda.** Toetada õpilaste ja üliõpilaste linna arenguga seotud uurimuste ja tööde läbiviimist. Noorte lõimumiseks eesti ühiskonda luua sidemed noorteorganisatsioonidega. Eesti keele paremaks omandamiseks toetada noorte osalemist eesti keele laagrites, korraldada ekskursioone Eesti teistesse piirkondadesse, kohtumisõhtuid ja temaatilisi üritusi.

6. **Kuritegevuse, narkomaania, alkoholismi ja HIV-i leviku tõkestamiseks** korraldada neid probleeme käsitlevaid noorteüritusi, teha vajalik info kõigi noorte jaoks kättesaadavaks, kasutades selleks mitmesuguste organisatsioonide ja fondide kogemusi ning abi, levitada temaatilisi infomaterjale.

6.7. KULTUUR

Eesmärgid:

- Sillamäe on mitmekultuuriline linn, kus on esindatud erinevad rahvused, kultuurid ja traditsioonid. Kultuuritegevus toetub tolerantsusele, üldinimlikel väärtustel ja üksteise austusel.
- Kohaliku omaalgatuse aktiivsus ja arenenud seltsiliikumine on aluseks tugevale kodanikuühiskonnale.

Indikaatorid: linna kultuuriasutuste (muuseum, raamatukogu, kultuurikeskus) külastatavus,

Peamised tegevusvajadused:

1. **Toetada taidluskollektiivide ja rahvuskultuuriühingute tegevust.**
2. Tähtsustada kodukandi kultuuri ja ajaloo uurimist, Sillamäe Muuseumi ning muuseumi- ja kunstifondi kogude täiendamist. Toetada muuseumipedagoogika arendust kodukoha tundmaõppimisel ja muuseumitundide korraldamist koolieelsetele lasteasutustele ja üldhariduskoolidele.
3. **Arendada olemasolevat kultuuritegevuse infrastruktuuri.** Toetada Sillamäe Kultuurikeskuse, Sillamäe Linna Keskraamatukogu ning huvikoolide ja -keskuste tegevust ja arengut. Renoveerida Sillamäe Muusikakooli ja Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei hoone, korrastada territoorium ja kaasajastada õpikeskkond. Laiendada muusikakooli ruume. Renoveerida ja vatustada kaasage IT-tehnikaga Keskraamatukogu hoone (Viru pst. 26), samuti haruraamatukogu hoone (Kalda 12). Oma kultuuri säilitamiseks ja eksponeerimiseks on vaja välja arendada Sillamäe Muuseum. Renoveerida Sillamäe Muuseumi hoone ja heakorrastada territoorium, paigaldada ekspositsioonide tarvis kaasaegsed seadmed ja mööbel. Varustada kultuuriasutused WiFi-ga. Omandada linnamuuseumi kogude tarvis uusi eksponaate, suurendada nõukogude perioodi kajastavat ekspositsiooni, laiendada muuseumi ekspositsioonipinda. Prioriteetseks tegevuseks on Sillamäe Kultuurikeskuse hoone renoveerimine ja seal temaatilise muuseumi tegevuse arendamine. Vajalik on ka turistide liikumisteede väljaarendamine (viidastamine, sh interneti kasutamise võimalusele raamatukogus, infotahvlid, parkimis- ja puhkekohad, vaatekohad ja -platvormid jm). Keskenduda turismi korraldamisel linna eripäradele. Linna miljööväärtuse tõstmiseks tuleb rekonstrueerida Mere puiestee ja linna keskväljak koos Kultuurikeskuse ümbrusega.
4. **Lua uusi kultuuritegevuseks sobilikke paiku.** Renoveerida huvikoolide ja -keskuste hooned, heakorrastada territoorium ja kaasajastada õpikeskkond. Projekteerida rannaparki vabaõhulava.
5. **Kujundada linna traditsiooniliste festivalide, kontsertide ja kultuurisündmuste kultuurikalender,** mille raames korraldatakse linnas laste- ja noorte jazzmuusika festival "Jazz-time", Akordionimuusika festival, suvine kultuuri- ja kunstifestival "Suvehari", tantsufestival "Stiilivisioon", rahvakultuuripäevad "Läänemere kultuurisillad", Sillamäe romansi-salong, lasteaedade teatريفestival ning Lasteraamatu päev. Jätkatakse ühisprojekti Eesti Kontserdiga "7 linna muusikafestival".
6. **Süvendada kultuurialast koostööd,** osaledes rahvusvahelistes liikumistes, ühingutes, assotsiatsioonides ja projektides ning viies sõpruslinnadega ellu ühiseid projekte. Tugevdada sidemeid kunstikollektiivide vahel nii Eestis kui ka väljaspool. Toetada tegevusi, mis aitavad kaasa erinevate ühiskonnagruppide lõimumisele.

6.8. SPORT JA TERVISEEDENDUS

Eesmärgid:

- Sporti ja tervist väärtustav elanikkond, laialdane kaasatus tervise liikumisse.
- Linna spordibaasid ja tegutsevad spordiklubid pakuvad elanikele mitmekesiseid võimalusi spordiga tegemiseks.
- Suurendada tervislike eluviise järgivate inimeste arvu
- Parandada sportimisvõimaluste kättesaadavust
- Tõsta inimeste teadlikkust tervislikest eluviisidest

Indikaatorid: spordiklubides tegutsevate inimeste arv (osakaal elanikkonnast)

Peamised tegevusvajadused:

1. **Toetada sportlike eluviiside propageerimist linnas, tervise- ja harrastusspordi arendamist ja vaba aja veetmise võimaluste laiendamist.** Tervise- ja harrastusspordi arendamine linnas aitab kaasa linnaelanike vaba aja veetmise võimaluste laienemisele, aitab hoida linnaelanike tervist ja füüsilist vormi. Linna haridusasutustes tervisespordi arendamisel on esmatähtis äratada huvi sportliku tegevuse vastu ning propageerimida tervislike eluviise. Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja heal tasemel läbi viia ühiseid spordi- ja tervisepäevi, kaasates tuntud sportlasi. Spordikompleksi Kalev baasil luua tervisespordi rühmi. Luua puuetega inimestele võimalused sportmiseks.
2. **Toetada aktiivse spordi- ja tervise liikumise edasiseks arendamiseks olemasolevate spordiklubide tegevust.** Võttes arvesse Sillamäel olemasolevaid spordirajatisi, vastava kvalifikatsiooniga treenerite olemasolu, harrastajate arvu ja sportlike saavutusi, toetada järgmisi spordialasid: ujumine, kergejõustik, jalgpall, suusatamine, korvpall, käsipall, judo, poks, male, iluvõimlemine, tennis, lauatennis, karate. Täiendavalt toetada silmapaistvaid tulemusi saavutanud Sillamäe sportlasi ja spordiürituste läbiviimist.
3. **Kaasajastada spordirajatisi.** Jätkata spordikompleksi renoveerimist, korrastada haridusasutuste spordiväljakuid, arendada avalikke spordi- ja mänguväljakuid, rajada linna jalgratta- ja terviseradasid vastavalt linna spordiehitiste arengukavale. Prioriteetseks tegevuseks on Sillamäe Spordikompleksi Kalev renoveerimine, sh staadioni ja välirajatiste ehitus. Tuleb luua võimalusi sportimiseks vabas õhus ja iseseisvalt. Mitmekesisendada Sillamäe Spordikompleksi Kalev poolt pakutavaid teenuseid. Koos sihtasutusega Eesti Terviserajad ja Vaivara vallaga rajada Sillamäe-Sinimäe terviserada.
4. **Teha igakülgset spordi- ja tervise edenduslikku koostööd maakondlikul, üleriigilisel ja rahvusvahelisel tasemel.** Spordi arengu seisukohalt on tähtis koostöö teiste omavalitsustega ühiste ürituste läbiviimisel. Linn on huvitatud regionaalsete, üleriigiliste ja rahvusvaheliste ürituste läbiviimisest Sillamäe spordibaasides, sest need aitavad kaasa kohaliku spordielu elavdamisele ja Sillamäe linna tutvustamisele.
5. **Anda linnaelanikele rohkem informatsiooni tervislikust eluviisist.** Kasutada erinevaid veebilehti (linna koduleht, noorteportaalid jms) ja meediatjagamaks inimestele infot tervislikest eluviisidest.

6.9. SOTSIAALHOOLEKANNE JA TERVISHOID

Eesmärgid:

- Inimeste (sh laste) sotsiaalse toimetuleku ja arengu tagamine sotsiaalteenuste ja –toetuse osutamise kaudu
- Esmatasandi tervishoiuteenuste, kiirabi ja hooldusravi osutamine
- Arendada elukeskkonna, eriti sotsiaal-majandusliku keskkonna jätkusuutlikkuse tagamist kõigi elanikkonna rühmade vajadusi arvestades
- Arendada elukvaliteeti ja toimetulekut suurendavaid teenuseid ja meetmeid
- Tagada ja arendada asjakohaste ja kõrge kvaliteediga sotsiaalteenuste kättesaadavust erinevatele sihtrühmadele

Indikaatorid: toimetulekutoetust saavate isikute arv aastas, toimetulekutoetuse väljamaksete suurus aastas, töötuse määr, sotsiaaltoetuste ja –teenuste arv

Peamised tegevusvajadused:

1. **Luaa ennetusele ja rehabilitatsioonile suunatud sotsiaalhoolekandesüsteem.** Lähtuda põhimõttest, et toetustele tuleb eelistada ennetavaid tegevusi (toimetuleku toetamise asemel ettevõtluse alustamise või töötamise toetamine, võimaluste loomine osalemiseks täiend- ja ümberõppes, osalemiseks tööhõiveprojektides). Arendada riskigruppidega tehtavat ennetavat tööd. Osaleda töötute hõiveprogrammides ja teha aktiivset koostööd töötukassa, koolitajate ja tööandjatega pikaajalise töötuse minimeerimiseks ning pöörata tähelepanu tervise propageerimisele ja tervislike eluviiside soodustamisele.
2. **Arendada uusi teenuseid**, mis vastavad ühiskonna muutustele, nt võlanõustamisteenus, psühholoogiline nõustamine, sotsiaalnõustamine, perekeskne aitamistöö jne. Füüsilise ja sotsiaal-majandusliku infrastruktuuri, sh teenuste arendamine pensionäridele. Kasutada võimalusi struktuurifondidest toetuste saamiseks. Luaa Sihtasutuse Sillamäe Haigla baasil esmatasandi tervisekeskus, mis tagaks oma linna, elanikele lisaks perearstiabi ja –õe teenustele ka teised esmatasandi põhiteenused vajaliku regulaarsusega.
3. **Laiendada sotsiaalteenuste osutajate võrku.** Jätkata sotsiaalteenuste osutamist ja arendamist linna sotsiaalhoolekandeametite poolt ning soetada vajalikke teenuseid kõrvalt. Toetada SA Sillamäe Haigla tegevust hooldusteenuste osutamisel. Remontida Laste Hoolekande Asutust Lootus. Toetada eakate ja puudega inimeste päevakeskuse tegevust. Toetada riskigruppidega tegelevate mittetulundusühingute tegevust. Ühiskondlike ehitiste ehitamisel ja renoveerimisel tagada spetsiaalsed juurdepääsud puudega inimestele ning lastevankritega inimestele.
4. **Panustada pere ja laste sotsiaalkaitsele.** Toetada peresid seoses lapse sünniga ja kooli minekuga. Jätkata koolitoidu doteerimist linna üldhariduskoolides (sh tasuta koolilõunad gümnaasiumis). Toetada vähekindlustatud lastega peresid. Toetada lastekodu arendamisega seonduvaid projekte. Tagada laste õigused.
5. **Toetada puudega inimesi, pensionäre ja vähekindlustatud linnaelanikke.** Võimalusel leida vahendid sotsiaalkeskuste renoveerimiseks, sh puuetega inimeste ühingu (Miloserdie) ruumide rekonstrueerimiseks. Kaasata puuetega inimesi ja eakaid igapäevaellu, toetada nende iseseisvust ja huvitegevust. Luaa puuetega inimestele võimalusi igapäevase elu toimetulekuks, õppimiseks ja arendamiseks. Jätakuvalt doteerida linna ühistranspordi-, samuti saunateenust. Saavutada valmisolek sotsiaaltoetuste osutamiseks kriisiolukorda sattunud linlastele. Luaa erivajadustega õpilastele võimalused õppeks (liftid, pandused jmt).
6. **Jätakuvalt tegeleda narkomaania probleemi ennetuse ja tagajärgedega.** Osaleda narkomaania profülaktikaga tegeleva sihtasutuste töös ja narkorehabilitatsioonikeskuse tegevuses.

7. **Soodustada esmatasandi tervishoiuteenuste, kiirabi ja hooldusravi osutamist linnas.** Peame oluliseks ambulatoorse meditsiiniabi ning –taastusravi kättesaadavust, õdede koduhoolduse arengut ja laste päevastatsionaari töö jätkamist. Toetada Sihtasutuse Sillamäe Haigla renoveerimist ja kaasaegse meditsiinilise varustuse soetamist. Maakondliku kiirabi toetamine.
8. Tagada tervisega seonduva teabe kättesaadavus sotsiaalselt tundlikele gruppidele nende õiguste, neile suunatud hüvitiste ja teenuste kohta, kasutades selleks neile arusaadavaid suhtlusvorme.
9. **Toetada Narkorehabilitasioonikeskuse arendamist.** Arendada Tervise tn asuvaid asutusi eesmärgiga, et piirkond muutuks terviselinnakus st. terviseasutuste patsientide jaoks keskkonna väljaarendamine, mis toetab paranemist, puhkamist, vaba aja veetmist, pere ja lähedastega ühist aja veetmist ning vastavalt patsientide võimetele kohast sportlikku tegevust.

6.10. TURVALISUS

Eesmärgid:

- Vähenenud kuritegevus ja avaliku korra rikkumised.
- Keskkonnariskide maandatus ja valmisolek ohuolukordadeks.
- Teadvustada liikluskultuuri turvalisuse tagamiseks

Indikaatorid: süütegude arv, sh kuriteod, sh isikuvastased süüteod, liiklusõnnetuste arv

Peamised tegevusvajadused:

1. **Tõhustada üldsuse kaasamist kuritegude ennetamisse ning omandi kaitsmisse.** Arendada ja korraldada naabrivalve süsteemi.
2. **Tugevdada koostööd korrakaitseorganitega.** Vahetada õiguskorraalast informatsiooni Ida Politseiprefektuuriga ning tagada linnaruumi heakord ja avalike kohtade hea jälgitavus.
3. **Juurutada kriminaalpreventsiooni üldiseid põhimõtteid omavalitsuse tegevusse.** Analüüsida kuritegevusega seotud probleeme ja arvestada analüüsi tulemustega planeeringute tegemisel. Analüüsida suuremate massiürituste läbiviimisel turvalisuse ja parkimise jälgimisega seotud küsimusi ning arvestada nendega järgnevate ürituste läbiviimisel. Sõlmida turvafirmadega lepingud linnavara kaitseks.
4. **Suurendada turvalisust avalikes kohtades ja tänavatel.** Paigaldada linna tänavatele ning hallatavate asutuste õuedes turvakaamerad ja ühendada need ühtsesse videovalve süsteemi. Teha koostööda Politsei- ja Piirivalveametiga turvakaamerate paigaldamise osas.
5. **Parandada valmisolekut ohuolukordadega toimetulekuks.** Sadam, nafta-, keemia- ja gaasiterminalid ja ohtlike ainete käitlemine suurendavad oluliselt ohuriske. Turistide arvu märkimisväärne suurenemine ja reisisadama laienemine võivad põhjustavad ka kuritegevuse kasvu. Nimetatud riskide maandamiseks on vaja arendada asjaomaseid struktuure ja varustada need vajaliku tehnikaga.
6. **Suurendada liiklusohutust linna tänavatel ja maanteel.** Paigaldada täiendavalt liiklusmärke, rekonstrueerida teid ja ristmikke.
7. **Vähendada õnnetusjuhtumite riske.** Tagada esmased tuleohutusnõuded laste-, tervishoiu- ja ühiskondlikes asutustes. Elanikkonda pidevalt päästealaselt teavitada. Korraldada vastavasisulisi üritusi (helkurite kasutamine, liikluseeskirjade täitmine jne).
8. **Tõsta hädaolukordadeks valmisolekut.** Arvestada riskianalüüsi linna planeerimisel. Moodustada kriisireguleerimismeeskond ning koostada linna kriisireguleerimisplaan, millega tagada ka

hädaolukorraks vajalikud ressursid. Määratleda hädaolukorra plaani koostamise kohustusega ettevõtted ja asutused. Korraldada hädaolukordade vältimise ja kriisireguleerimisalase koolitust ning selgitustööd. Korraldada koolides ja ühiskondlikes asutustes regulaarselt evakuatsioonitreeninguid. Tellida suvehooajaks turva- ja päästeteenus veekogude randa.

6.11. JUHTIMINE, KOOSTÖÖ JA VÄLISSIDEMED

Eesmärgid:

- Tulemuslik koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega ja sõpruslinnadega.
- Regionaalne areng koostöös teiste omavalitsusüksustega, era- ja kolmanda sektoriga.

Peamised tegevusvajadused:

1. **Jätkata koostööd Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu, Eesti Linnade Liidu ja naaberomavalitsusüksustega oma ühiste huvide väljendamiseks, esindamiseks ja kaitsmiseks riigi ja Euroopa tasemel.** Koostöös Vaivara valla, Narva, Narva-Jõesuu ja Toila omavalitsustega vajavad lahendamist samuti mitmed linnastu sotsiaalmajandusliku arenguga seonduvad küsimused - ühistransport, arstiabi ja korrakaitse, samuti jäätmekäitluse korraldamine, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine, mereäärse ranna-ala korrastamine ja turismi-alaste marsruutide koostamine ning teenuste osutamine, kalmistu haldamine.
2. **Mittetulundusühingu Sillamäe Vabatsiooni Arendus asutajaliikmena jätkata organisatoorset tegevust vabatsiooni idee realiseerimisel.**
3. **Teha avalike teenuste parimaks osutamiseks koostööd eraettevõtete ja mittetulundusühingutega.** Tellida ka edaspidi mitmeid teenuseid - eriti sotsiaalteenuseid - mittetulundusühingutelt, ühendades nii linnakodanike initsiatiivi linna vajaduste rahuldamisega.
4. **Osaleda rahvusvahelises koostöös.** Sillamäe linn jätkab oma tegevust Balti Linnade Liidus (UBC). Linn võtab aktiivselt osa keskkonna- ja linnaplaneerimise komisjonide tööst. Üheks prioriteediks rahvusvahelises koostöös on transpordiühenduste areng Läänemere regioonis, samuti Via Hanseatica ja Vene Föderatsiooni suunal. Linna tutvustamiseks ja turundamiseks on kavas korraldada linna tutvustavaid sihtkampaaniad, mis on suunatud konkreetsetele sihtregioonidele ja sihtrühmadele. Sillamäe teadvustamiseks nii Eestis kui rahvusvaheliselt on tähtis välja töötada ja arendada tegevusvaldkond (näiteks keskkonnakaitse) ja linna omapära väljatoov tunnus (arhitektuur, sõjatööstus, nõukogude aja pärand). Tööstusalade ning sadama ja turismi, samuti nende valdkondadega seonduva (näiteks keskkonnakaitse) arendada Sillamäe koostööd Kotka linna ja Hamina regiooniga.
5. **Korraldada ettevõtlus- ja elukeskkonda tutvustava teabe levikut.** Luua linna ettevõtlusressursside kohta linna investeerimispass. Viia läbi ettevõtlus- ja arenguseminare. Vajalik on Sillamäe tutvustamine ja teabe edastamine erinevate kultuuri-, spordi- ja teiste ürituste kohta, anda välja ja levitada linna tutvustavaid trükiseid, viia läbi kokkusaamisi teiste linnade ettevõtjatega ning ettevõtluse arendamisega tegelevate organisatsioonidega.
6. **Muuta avalike teenuste informatsioon linnaelanike tarvis kättesaadavamaks ja vähendada bürokraatiat.** Täiustada linna ja linna asutuste interneti kodulehekülgi, parandada infolevi ja linnaametnike klienditeeninduse kvaliteeti.
7. **ISO 9001:2008** nõuetele toetuva kvaliteedisüsteemi juurutamine Sillamäe Linnavalitsuses, võimalusel taotleda sellekohast sertifikaati (edaspidi ISO 9004:2009). Edukaks olemiseks peab iga organisatsioon olema suunatud ja ohjatud süstemaatilisel ning läbipaistval moel. Kvaliteedisüsteem

peaks hõlmama kõiki tegevusi ja protsesse, mis võivad mõjutada omavalitsuse võimet rahuldada kodanike ja teiste osapoolte nõudeid.

8. **Tagada linna ametiasutuste ja hallatavate asutuste töötajatele konkurentsivõimelised töötingimused.** Avaliku teenuse kvaliteedi tagamiseks on oluline jälgida omavalitsuse teenistujate ja töötajate palgataset, et tagada kvalifitseeritud tööjõud.

9. **Jätkata koostööd sõpruslinnadega.** Sillamäe linn jätkab koostööd sõpruslinnadega nii Eestis kui ka väljaspool:

- Nokia (Soome) – koostöö hariduse, tervishoiu, kultuuri, spordi, ökoloogia, sotsiaalsfääri vallas vastavate valdkondade, kunstikollektiivide osavõtt pidustustest, juhtivate spetsialistide delegatsioonide vahetamine.
- Havre de Grace (USA Marylandi osariik) – kontaktid toimuvad linnavalitsuste kirjavahetuse ja mõlema linna metodisti kirikute tasemel, planeeritakse sõlmida noortevahelisi kontakte, linnade kunstikollektiivide, ametnike vahetust, ärikontaktide arendamist.
- Bützow (Saksamaa) – kutsehariduse, kultuuri, turismi, sotsiaalsfääri ja noorsooliikumise vallas.
- Jaroslavl oblasti Nekrassovi munitsipaalringkond (Venemaa) – kaubandus-majanduslik koostöö, kultuurialane koostöö, delegatsioonide vahetamine.
- Leningradi oblasti Kingissepa munitsipaalringkond (Venemaa) – ettevõtlusalane koostöö Sillamäe vabatsiooni võimalusi arvestades.
- Kärda – ühiste kultuuriürituste ja näituste korraldamine.
- Brovarõ linn (Ukraina Vabariik, Kiievi oblast) – majanduse, kultuuri ja ühiskondliku tegevuse valdkonnad.
- Mstislavl (Valgevene) - kultuurialane koostöö.

Lisaks sõpruslinnadele jätkata koostööd partneromavalitsustega:

-
- Kümenlaakso regioon (Soome) – teostatud projekt ettevõtlusega alustajate nõustamiseks ja Sillamäe ümbritseva keskkonna arendamiseks, edasine koostöö sadama ehitamisel ja teenindamisel ja Sillamäe ettevõtluses.
- Kotka (Soome) – kutsealane koostöö, võimalikud ka teised koostöövormid: logistika, sadamad, turism, teenindus, metalli- ja puidutöötlemine.

7. TERVISEPROFIIL

Tervis on inimese elukvaliteedi üks alustalasid ning määrab suuresti selle, kui hästi või halvasti inimene oma eluga toime tuleb. Inimeste kollektiivne tervis määrab selle, kui terve on linn ning veelgi kaugemale vaadates, kui terve on riik.

Sillamäe linna terviseprofiil on hetkeolukorda peegeldav ning teaduslikul alusel põhinev linna terviseülevaade, mis võib suurendada avalikkuse huvi ja poliitilist toetust ning aidata määrata tulevikueesmäärke ja kontrollida liikumist nende poole. Valminud dokumendiga reastatakse linna terviseprofiili eesmärgid ja vajalikud tegevused.

Linna terviseprofiil ei ole eesmärk omaette, vaid see võib olla sisendiks teiste oluliste paikkonna strateegiliste plaanide ja muude dokumentide kavandamisel. Terviseprofiil ei ole ka lõplikult fikseeritud dokument, vaid vajab teatud aja tagant ülevaatamist ning täiendamist värskemate andmete ja tegevussuundadega.

Terviseprofiili koostamisel on aluseks võetud Tervise Arengu Instituudi poolt koostatud juhised “Kohaliku omavalitsuse ja maakonna terviseprofiili koostamine” ning “Kohaliku omavalitsuse terviseprofiili indikaatorid”. Indikaatorite põhiline eesmärk on aidata tervisepiirkondadel jälgida, kui edukad on nad rahva tervise säilitamisel ja parendamisel ning kui hästi toimib tervisesüsteem. Sillamäe linna terviseprofiil sisaldab terviseprobleemide ja vajaduste kirjeldust järgmiste peatükkide lõikes:

3.1.1. Sillamäe linna üldandmed

Peatükis antakse ülevaade linna tutvustavatest üldandmetest. Rahvastikust, sündidest ja surmadest, sisse- ja väljarändest, abortidest ja esmashaigestumistest. Linna andmeid võrreldakse ja analüüsitakse Eesti andmetega.

3.1.2. Majandusareng

Peatükis arutatakse tööturu situatsiooni, sh võrreldakse linna keskmist brutopalka, hõivatuid, töötust, tööjõu osakaalu jms. Analüüsitakse linna inimeste toimetulekut, tuuakse välja puuetega inimeste osakaal linna rahvastikust. Vaadeldakse sotsiaaltoetusi saanute arvu ning kogu linna kaasatust kogukonna tegevustesse.

3.1.3. Sotsiaalelu

Peatükis on välja toodud linna õpilaste ja haridusasutuste arv, koolispordi areng ja võimalused ning peredele suunatud tegevuste toetamine, SK Kalevi baasil tegutsevad spordiklubid, tervist edendavad sportlikud alad ja linna terviserajad, alaealiste asjade komisjoni mõjutusvahendite võimalused, on võrreldud noorte süütegusid aastate lõikes.

Peatükis loetletakse tervist edendavate töökohtade, lasteaedade ja koolide arvandmeid. On välja toodud linna üldkasutatavamad spordirajatised ja asutused (sh SK Kalevi), spordimängud Ida-Virumaa tasandil, suusarajad, on vaadeldud linna transporti ja teedevõrku ning kirjeldatud keskkonnategureid ja nende mõjusid. On välja toodud statistika, mis iseloomustab linna kuritegude arvu linnas.

Peatükk sisaldab tervislike eluviiside loetelu ja annab ülevaate tervist kahjustavatest harjumustest.

Peatükis antakse ülevaade suurematest tervishoiuteenuste osutajatest: haiglad, perearstid, apteegid, nõustamisteenused, kiirabi teenus. Tuuakse välja linna meditsiinipersonali näitajad, ambulatoorsed vastuvõttud.

Terviseprofiili koostamine on omavalitsuse elanike tervise ja seda mõjutavate tegurite kaardistamine. Terviseprofiili sisendiks on nii indikaatorite alusel kogutud andmed kui ka kogukonnaliikmetelt, otsusetegijatelt ning tervise- ja muude valdkondade spetsialistidelt kogutud arvamused ja info. Protsessi väljund on otsusetegijaile ja kogukonnale esitatav profiil, milles kirjeldatakse nii teksti kujul kui ka graafiliselt lisaks kogukonna tervises seisundile terviseprobleeme ja -vajadusi ning nende võimalikke lahendusi. Profiil on aluseks tervise arendamise tegevuskava koostamisele, milles püstitatakse konkreetset eesmärgid tervisetulemite parandamiseks ning määratletakse nende saavutamiseks vajalikud tegevused, ressursid ja vastutajad. Arengukava tegevuskavas on näidatud tervisetulemite parandamiseks vajalikud tegevused koos vajalike ressursside ja vastutajatega. Terviseprofiili sisendiks olevad andmed on toodud arengukava 3. peatükis.

Tabel 7.1

Terviseprofiili indikaatorid

Indikaator	Kirjeldus
1. Subjektiivne tervise enesehinnang	Täiskasvanud elanike subjektiivne hinnang oma tervisele
2. Füüsiline aktiivsus	Inimeste osakaal täiskasvanud rahvastikust, kes vähemalt kaks korda nädalas vabal ajal harrastavad tervisesporti.
3. Toitumine	Tervisliku toitumise peamisteks näitajateks on: - vähemalt kuuel päeval nädalas värsket juurvilja söönute osakaal, - vähemalt kuuel päeval nädalas värsked puuvilju või marju söönute osakaal. Inimeste osakaal, kes enamasti söövad hommikust.
4. Ülekaalulised/rasvunud	Ülekaaluliste ja/või rasvunud inimeste osakaal täiskasvanud (vanuses 16-64 aastat) elanikkonnas. Ülekaaluliste inimeste kehamassiindeks (KMI) on 25-30 ja rasvunutel üle 30.
5. Alkoholi tarbimine	Alkoholi erineva sagedusega tarbivate inimeste osakaal. Näiteks: - vähemalt mõned korrad nädalas alkoholi tarbinute osakaal, - vähemalt 1 kord kuus korraga kuus või rohkem alkoholiannust tarbinute osakaal, Üks alkoholiannus on kas pudel õlut (0,5 l) või klaas veini (100 g) või pits kanget alkoholi (30 g).
6. Suitsetamine	Igapäevasuitsetajate osakaal kogu elanikkonnast.
7. Helkuri kasutamine	Peaaegu alati helkurit kasutajate osakaal.
8. Turvavöö kasutamine	Turvavöö kasutamine paikkonna elanike seas. - peaaegu alati autot juhtides turvavööd kasutanute osakaal, - peaaegu alati kaassõitjana esiistmel istudes turvavööd kasutanute osakaal, - peaaegu alati tagaistmel istudes turvavööd kasutanute osakaal.
	Viisid, milliste kanalite kaudu levitatakse tervisealast infot. Tervisealane teave kättesaadavus ka eesti keelt mittekönelevatele elanikele.
10. Tervislikku eluviisi toetavad üritused paikkonnas	Ürituste ja kampaaniate ning nendel osalejate arv.

Indikaatorite andmete kogumiseks ja analüüsimiseks on vaja läbi viia uuring (nt küsitluse vormis koolides, lasteaedades, linnavalitsuses).

8. SILLAMÄE LINNA EELARVESTRATEEGIA

Eelarvestrateegia on koostatud arengukava osana arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist. Eelarvestrateegia on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel ja investeeringuprojektide kavandamisel.

Linna eelarvestrateegia koostamise peamiseks eesmärgiks on tagada keskpikas perspektiivis eelarvepoliitika jätkusuutlikkus, mis tagaks linna tervikliku ja tasakaaluka arengu. Eelarvestrateegia hõlmab nelja eelseisvat eelarveaastat. Keskpika planeerimishorisoni juurutamise üldiseks eesmärgiks on suurendada eelarveprotsessi stabiilsust, tagada vahendite sihipärasem arenguprojektidesse suunamine, vahendite parem likviidsus ja rahastatavate tegevuste jätkusuutlikkus ning eelarveprotsessi läbipaistvus.

Linna eelarvepoliitika põhieesmärgid on tasakaalustatud eelarve ja eelarve ülejäägis hoidmine. Prioriteetideks on linnale seadustega pandud kohustuste täitmine ja sõlmitud lepingute järgi linnale võetud kohustuste täitmine, Euroopa Liidu struktuurifondide toetuse ning teiste toetuste kaasamine investeeringuteks ja muudeks projektideks.

Sillamäe eelarvestrateegia koostamise lähtealuseks on Sillamäe arengukavas toodud prioriteedid, valdkondlikud ja linna asutuste arengukavad ning majandusarengu prognoosid aastani 2018.

8.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks

Kohaliku omavalitsuse üksuse majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks on toodud arengukava peatükis 3. Peamised näitajad, millest eelarvestrateegia koostamisel on lähtutud:

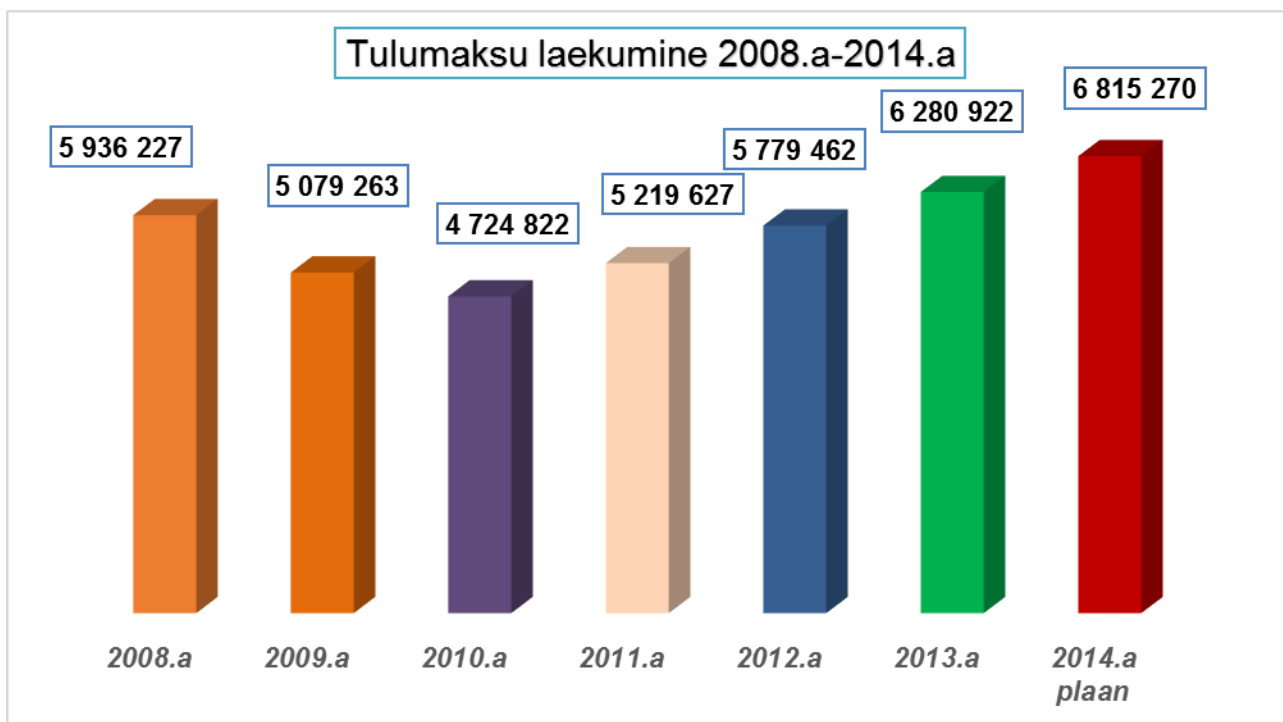
- 1) Rahandusministeeriumi 2014. aasta suvise majandusprognoosi kohaselt kasvab Eesti SKP 2014. aastal 0,5% ja 2015. aastal 2,5%. Aastaks 2016 on oodata majanduskasvu kiirenemist 3,5 protsendini. Et linnaeelarve tulud sõltuvad suuresti üksikisiku tulumaksu laekumisest ja riiklikust tasandusfondist, kuid üldjoontes, kui nendest üks osa suureneb, siis teine samas proportsioonis väheneb (osad on teineteisest sõltuvad) ning arvestades eelarvestrateegia prognoosi täpsusastet, ei ole tehtud eraldi analüüsi üksikisiku tulumaksu suurenemisele. Tulude osas on aluseks võetud sisemajanduse kogutoodangu kasv, millesse on majandusprognoosi kohaselt on 2014. aastal oodata ekspordi kasvu kiirenemist seoses välisnõudluse suurenemisega, kuid kasvu toetab ka sisenõudlus. Eksport kasvab impordist kiiremini, mille tagajärjel netoekspordi panus osutub positiivseks. Muudatused transiidimahtudes mõjutavad Sillamäe ettevõtete majandust oluliselt ning kuigi Eesti üldine ekspordi kasvuväljavaade on nõrk, on Sillamäe osas ekspordikasv eeldatavalt suurem, see omakorda tähendab ettevõtete tegevuse jätkumist ja kasvu, tööhõive seisukohalt on väljavaateid tööhõive suurenemisele.
- 2) Rahandusministeeriumi 2014. aasta suvise majandusprognoosi kohaselt tõusevad tarbijahinnad 2014 aastal 0,3% seejärel kiireneb 2015. aastal 1,9 protsendini ning 2016. aastal 2,5 protsendini.. Need arvud on vajalik aluseks võtta palgakulu arvestamisel, st palgafondi kasv on minimaalne, kui tagab tarbijahinnaindeksi muutusest tuleneva elukalliduse tõusu.
- 3) Prognoosida on ettevõtlusaktiivsuse mõningast tõusu ja töötuse vähenemist. Vaatamata elanike arvu jätkuval vähenemisele kasvab linnaeelarve maht, sh üksikisiku tulumaks. Töötuse vähenemise tõttu väheneb toimetulekutoetuse maht.
- 4) Et Euroopa Liidu uus rahastamisperioodi programmid avanevad valdavalt 2015. aastast alates, võib suuremate projektide teostamist oodata mitte varem kui 2016. aastal.
- 5) Majanduskulude osas väärib tähelepanu 1. jaanuarist 2013 avanenud elektriturg ning investeeringud kaugküttesüsteemi ning ühisveevärki ja –kanalisatsiooni. Seetõttu ei planeerita elektrienergia kulude tõusu 2014-2017. Soojusenergia ning vee ja kanalisatsiooni hind tõuseb.

- 6) Eelarvestrateegia perioodil on eeldada nii ehitustööde kallinemist kui muude teenuste ja ka kaupade kallinemist. See tähendab kulude suurenemist. Siiski on vajalik säilitada investeeringute tase, et tagada linnavara säilimine, korrasolek ja vastavus normatiividele – seetõttu seab eelarvestrateegia eesmärgiks tagada linnaeelarve investeerimistegevuse mahud vähemalt olemasolevas proportsioonis (arvestatud ilma lisanduvate toetuste ja laenuvahata).
- 7) Statistikaameti andmete järgi oli 2013. aastal Sillamäe keskmine brutotulu 771,22 eurot, mis ületab Ida-Viru maakonna keskmisest (765,76 eurot). Tulutaseme vahe põhjuseks võib olla tööealise elanikkonna väiksem osakaal. Arvestada tuleb ka elanike arvu vähenemise, töötuse suurenemise ja linnaeelarvesse eraldatava osa vähenemisega. Saadud toetused sõltuvad riigi poliitikast ja rahastamisvõimalustest. Kaupade ja teenuste müügi ning muude tegevustulude osas tuleb seada eesmärgiks kultuuriasutuste omatulu kasv ning õpilaskohtade maksumuse korrigeerimine vastavalt tegelikele majanduskuludele, üüri- ja rendihindade korrigeerimine vastavalt sõlmitud lepingutele – seega arvestatakse selle tulu osas kasvu proportsionaalselt prognoositava majanduskasvuga.
- 8) Üha prioriteetsemaks muutub omatulude tõstmisele suunatud abinõude rakendamine, et leevendada survet linnaeelarvele.

Linna strateegilistest eesmärkidest lähtudes on koostatud linna eelarve tulude prognoos ja määratletud kavandatavate kulude ja investeeringute mahud ning linna laenustrateegia. Arvestades linna majandustegevuse suurt sõltuvust väliskeskonna mõjudest, uuendatakse strateegiat iga-aastaselt, et viia prognoosid kooskõlla üldiste muutustega Eesti majanduskeskkonnas.

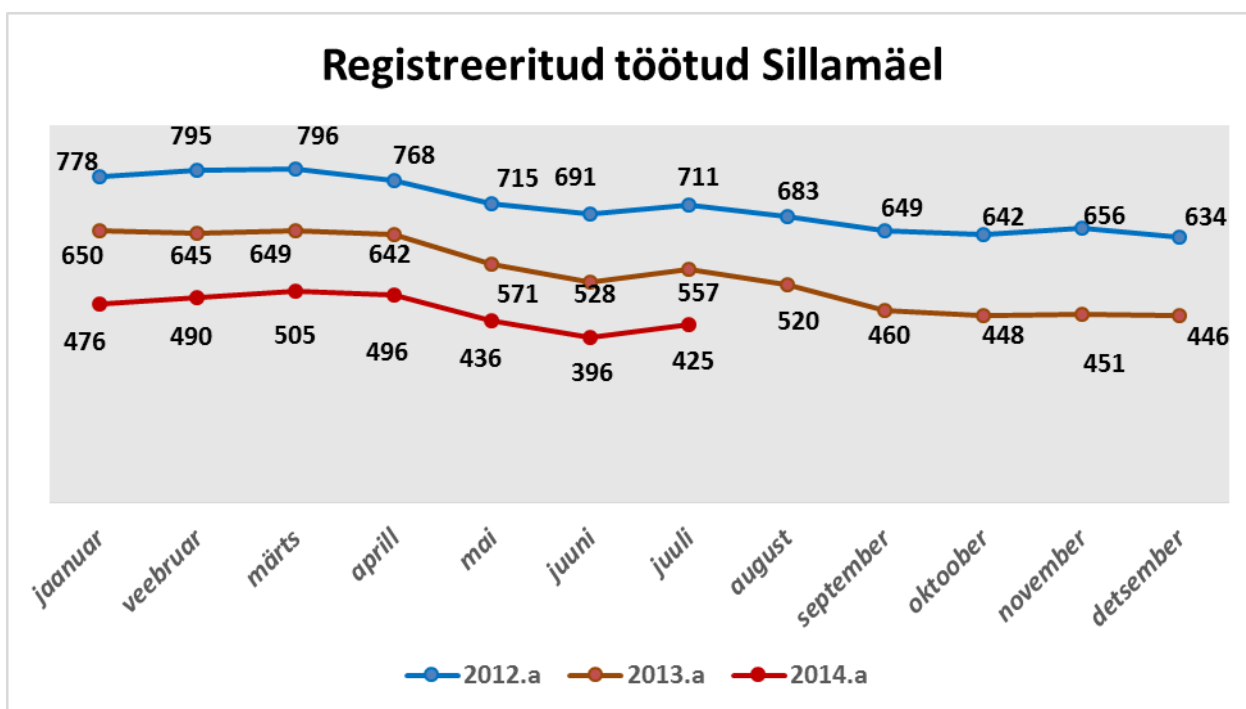
8.2. Eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud aasta tegelikud, jooksvaks aastaks kavandatud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud

2005-2008 majandustõusu ajal, kui tõusid palgad ja suurenes tööhõive, suurenes pidevalt ka Sillamäe linnaeelarve tulude maht keskmiselt 13,5% aastas, kusjuures kõige suurem oli kasv 2007. ja 2008. aastal, protsentuaalselt vastavalt 16,4% ja 12,7%. 2009. – 2010. aastal eelarve tulud vähenesid järsult. See oli seotud järgmiste asjaoludega: majanduslangus, mis teravnes 2008. aasta teisel poolel ja oli seotud maailmamajanduse üldise langusega; algas järsk töötuse suurenemine; 2009. aasta mais vähendas riik kohalikele omavalitsusüksustele laekuva tulumaksuosa määra (2009. aasta jaanuaris oli see 11,9% brutotulust, märtsis, aprillis 11,93% ja edasi 11,4%). 2013. ja 2014. aastal suureneb KOV-idele ülekantav tulumaksuosa seoses maamaksuvabastuse rakendamise mõjude tasandamisega 11,57 % -ni ning 2014. aastal 11,6% -ni. Selle taustal vähenes järsult linnaeelarve tulude põhiallikas - laekumine füüsilise isiku tulumaksust.

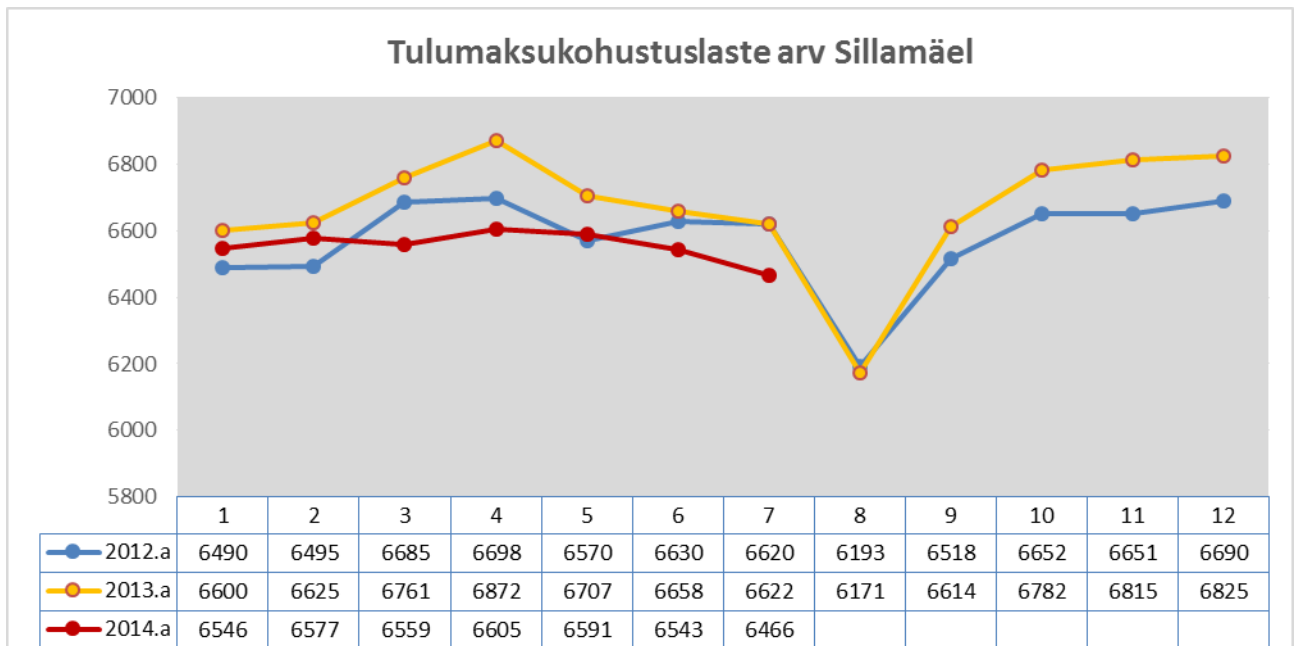

Joonis 8.1. Tulumaksu laekumine 2008-2014. Allikas: Rahandusministeerium ja Sillamäe Linnavalitsuse rahandusosakond.

Tulumaksu laekumine on 2013. aastal ületanud kriisieelset taset ning moodustas 379,9 eurot elaniku kohta. 2012. aastaga võrreldes kasvas laekumine 8,7 protsenti.

Joonis 8.2. Registreeritud töötud Sillamäel (allikas: Töötukassa)

Joonis 8.3. Tulumaskohustuslaste arv Sillamäel 2012-2013. aastal (allikas Maksu- ja Tolliamet)

Sillamäe linna tulubaasi olemasolev olukord ja kasvu prognoos

Tabel 8.1

KOV põhitegevuse tulud 2008-2013, €

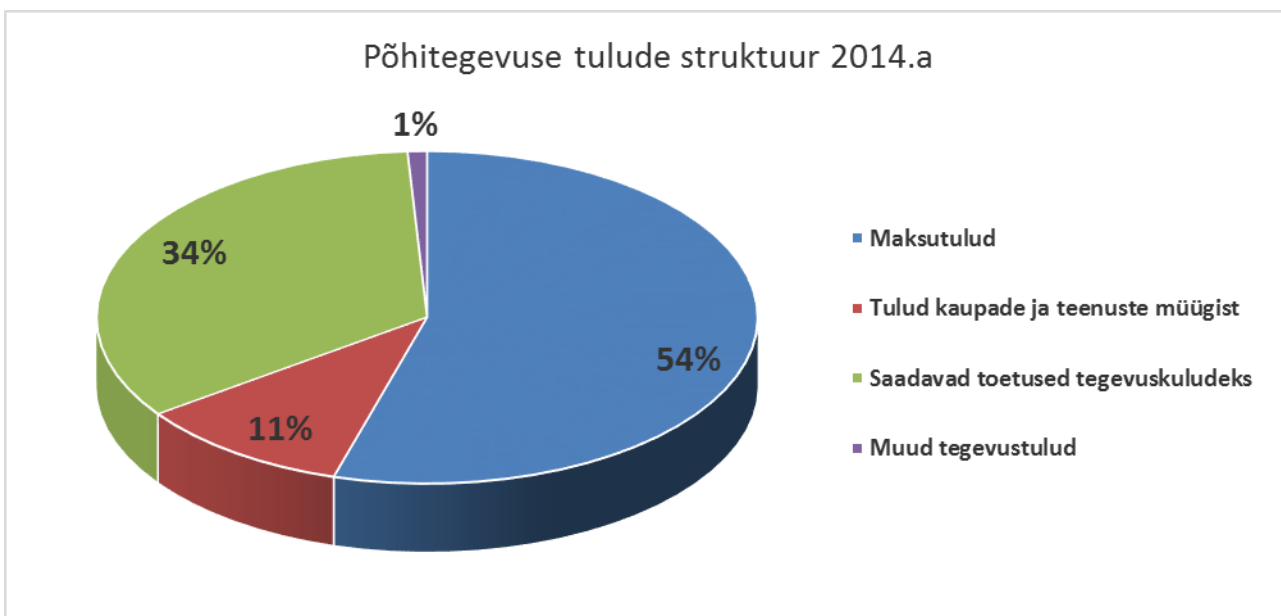
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
* Kaupade ja teenuste müük	698 152	750 961	1 008 158	972 757	1 015 697	1 207 494
* Maksutulud	5 959 769	5 071 804	4 821 051	5 330 361	5 936 220	6 420 972
* Saadud toetused	5 431 960	4 657 456	4 642 256	4 648 798	4 621 180	4 321 748
* Muud tegevustulud	48 182	41 827	36 388	55 314	58 076	59 186
Kokku	12 138 063	10 522 048	10 507 852	11 007 229	11 631 173	12 009 399

Tabel 8.2

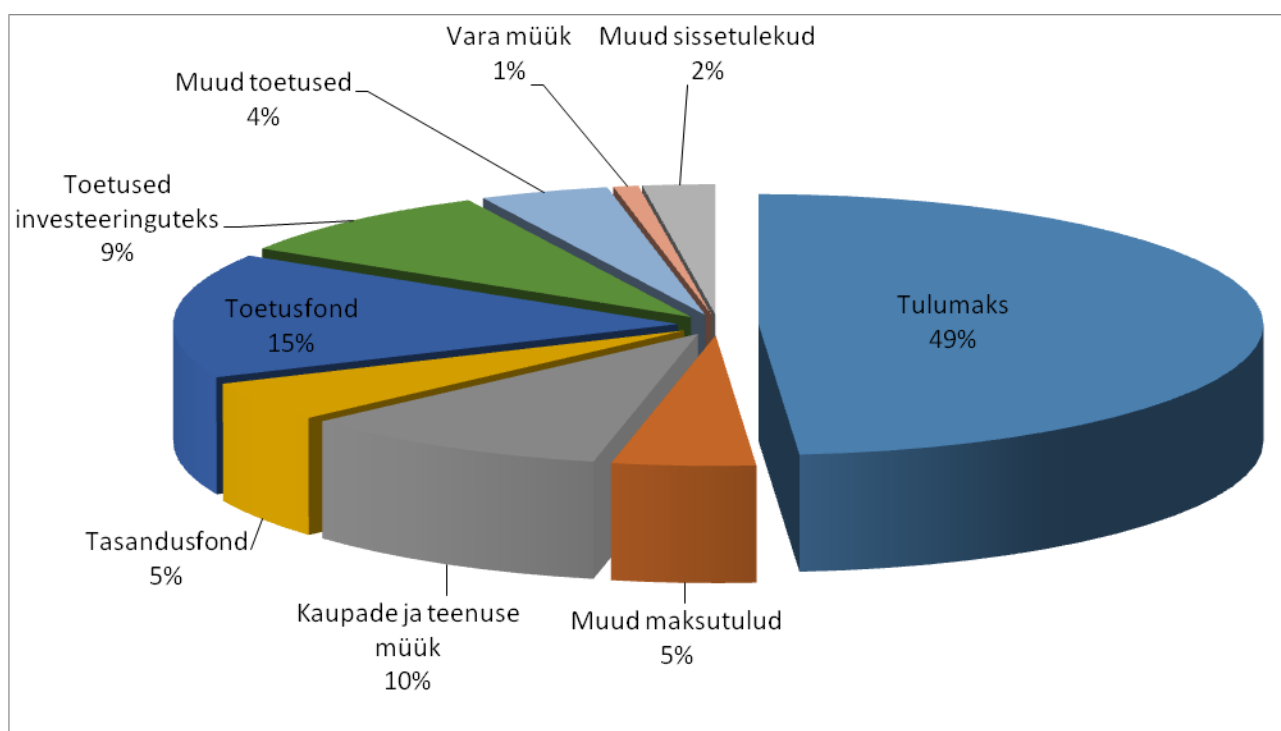
KOV konsolideerimisgrupi põhitegevuse tulud 2008-2013, €

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
* Kaupade ja teenuste müük	3 392 334	3 458 713	3 635 074	3 847 902	4 131 863	4 508 752
* Maksutulud	5 959 769	5 071 804	4 821 051	5 330 361	5 936 220	6 420 972
* Saadud toetused	5 436 523	4 657 456	4 643 609	4 648 860	4 687 658	4 418 402
* Muud tegevustulud	107 047	204 726	158 597	163 932	173 118	168 893
Kokku	14 895 672	13 392 699	13 258 332	13 991 055	14 928 858	15 517 019

Tööhõive olukord paraneb ja see lubab eelarvestrateegia perioodiks planeerida tulubaasi suurenemist.

Joonis 8.4. Põhitegevuse tulude struktuur 2014. aastal. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Joonis 8.5. KOV üksuste sissetulekute struktuur 2013. aastal. Allikas: Rahandusministeerium

Tabel 8.3

Põhitegevuse tulude prognoos

Sillamäe linn	2013 täitmise	2014 eeldatav täitmise	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 996 184	12 660 212	13 270 552	13 796 658	14 444 696	15 014 180
<i>Maksutulud</i>	6 368 821	6 906 270	7 251 033	7 608 835	8 094 696	8 494 180
<i>Tulud kaupade ja teenuste müügist</i>	1 220 170	1 336 530	1 470 183	1 545 400	1 600 000	1 650 000
<i>Saadavad toetused tegevuskuludeks</i>	4 323 391	4 297 112	4 419 336	4 522 423	4 630 000	4 750 000
<i>Muud tegevustulud</i>	83 802	120 300	130 000	120 000	120 000	120 000

- **Füüsilise isiku tulumaks** on linnaeelarve tulude peamiseks allikaks. Viimastel aastatel on laekumised füüsilise isiku tulumaksust ligikaudu 50% linnaeelarve tuludest. Ka aastatel 2015-2018 kavandatakse tulumaksulaekumisi samas osakaalus. Seejuures kavandatakse füüsilise isiku tulumaksu laekumiste suurenemist igal aastal 5-6%. Kasvutempo on põhjendatud tööhõive suurenemise ning palgatõusuga.

Tabel 8.3.1.

	2013.a	2014.a	2015.a	2016.a	2017.a	2018.a
Tulumaksu laekumine (eurodes)	6 280 922	6 901 800	7 246 890	7 609 235	7 989 696	8 389 180
%	109	109	105	105	105	105

- **Maamaksu** kavandatakse järgnevatel aastatel samas mahus.
- **Reklaamimaks** ei ole linnaeelarve jaoks oluline tuluallikas ja moodustab tuludest 0,5-1%.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud, mis saadakse linna asutuste majandustegevusest, on järgmised:

- Lapsevanemate poolt makstav laste toidukulu ja kohatasu koolieelses lasteasutuses;
- Lapsevanemate poolt makstav tasu laste õppimise eest Vanalinna Kooli ja Kannuka Kooli inglise keele süvaõppeklassides;
- Lapsevanemate poolt makstav tasu laste õppimise eest Sillamäe Muusikakoolis;
- Ringitasud Sillamäe Kultuurikeskuses ja Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuses Ulei;
- Üüri- ja renditasu linnavara, sh linna asutuse ruumide kasutusse andmisest;
- Tasu Spordikompleksi Kalev teenuste eest;
- Lapsevanemate osalus laste ja noorte suvelaagrite organiseerimisel;
- Toimetuse "Sillamäeski Vestnik" majandustegevuse tulu;
- Teistelt valdadelt ja linnadelt laekuv tasu õppeasutuse tegevuskulude eest, kui teiste valdade ja linnade lapsed õpivad Sillamäel.

Alljärgnevatel tululiikide osas prognoositakse 2014 ja 2015. aastal kasvu kuni 10%.

- Vastavalt Sillamäe Linnavalikogu 20. 12. 2007 määrusele nr 73 "Koolieelsete lasteasutuste kulude vanemate poolt kaetava osa määra kinnitamine" (et osa on määratud kui % palga alammäärast, siis seoses palga alammäära tõusuga tõuseb ka lapsevanemate poolt makstav summa),
- Kooskõlas Sillamäe Linnavalitsuse 13.12.2007 korraldusega nr 612-k suureneb lastevanemate tasu laste õppe eest Sillamäe Muusikakoolis (et tasu on määratud kui % palga alammäärast, siis seoses palga alammäära tõusuga tõuseb ka lapsevanemate poolt makstav summa),
- Vastavalt Sillamäe Linnavalitsuse 13.12.2007 korraldusele nr 611-k suureneb tasu laste õppimise eest Huvi- ja Noortekeskuse Ulei ringides ja õpperühmades (et osa on määratud kui % palga alammäärast, siis seoses palga alammäära tõusuga tõuseb ka lapsevanemate poolt makstav summa).

Saadavad toetused tegevuskuludeks

Riigi poolt eraldatavad rahalised vahendid on sihtotstarbelised ja suunatakse konkreetseteks kuludeks linnaeelarves:

- tasandusfond 2014. aastal on summas **1 518 340 eurot**. See tase on kavandatud säilitada ka järgmistel aastatel. Tasandusfond moodustab 9% linnaeelarve tuludest.

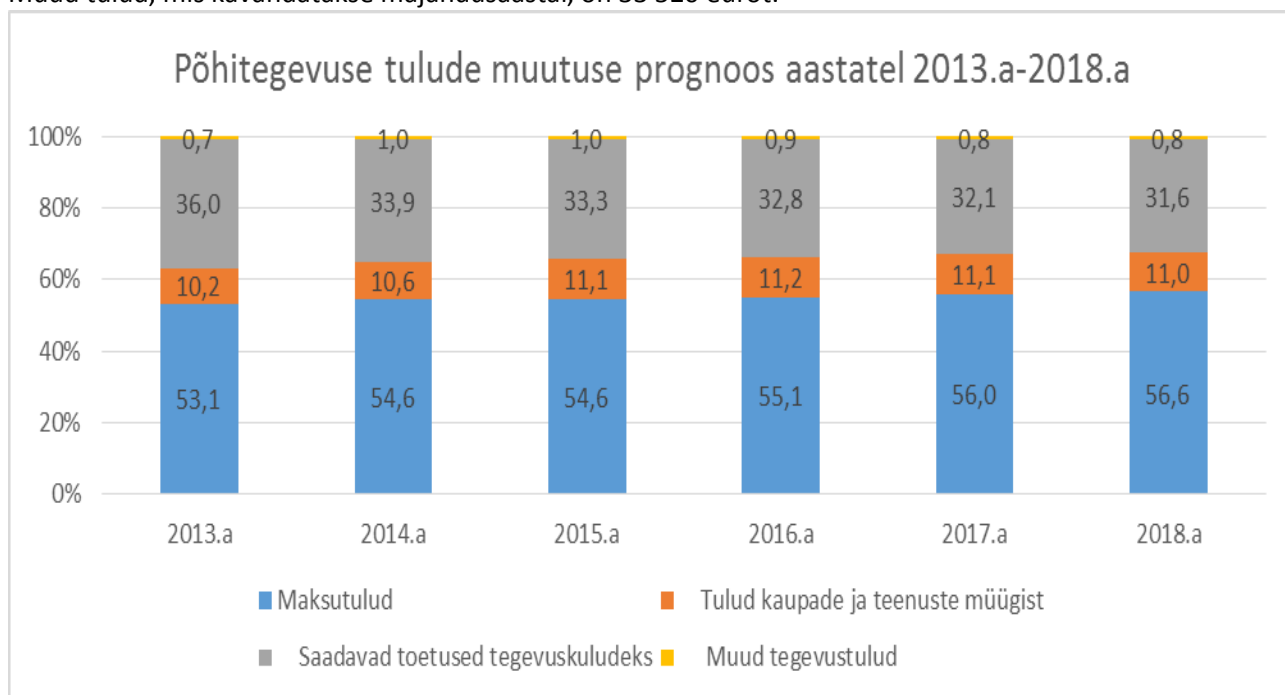
- 2014. aastal ei plaani riik eraldisi haridus- ja kultuuriasutuste investeeringuteks, välja arvatud Euroopa Liidu struktuuritoetuste vahenditest tehtavad projektid. Erandiks võib olla koolide investeeringuteks eraldatav summa.
- Riigi poolt hariduskuludeks eraldatud vahendid on sihtotstarbelised ja need vahendid suunatakse kooliõpetajate palga, õpetajate täiendõppe, õpikute ostu ning 1.-9. klassi õpilaste toidukulude katteks. 2014. aastal kavandab riik kooliõpetajate palgatõusu. Hariduskulud võivad muutuda, arvestades õpilaste arvu vähenemist.
- Toimetulekutoetuse maksmiseks eraldatavad vahendid jäävad järgnevatel aastatel samale tasemele.
- Vahendid sotsiaaltoetuste ja –teenuste arendamise ja korraldamise kuludeks.
- Vahendid linna keskraamatukogus teavikute fondi.
- Põllumajandusministeeriumi toetus on kavandatud koolides piima ning puu- ja juurviljade ostuks.
- Linna asutustes töötab 8 inimest, kellel riigi poolt tasutakse õppelaenu tagastamiseks laenu põhiosa, selleks saab linn riigi poolt vahendeid.

Muud tegevustulud

Linnaeelarves kavandatakse ressursitasu summas 46 000 eurot, see on 0,3% linnaeelarve tuludest. Vee erikasutuse eest maksavad tasu : Sillamäe Veevõrk AS, Sillamäe SEJ AS, Sillamäe Sputnik AÜ.

Saastetasu Uikala prügilast planeeritakse summas ligikaudu 17 000 eurot.

Muud tulud, mis kavandatakse majandusaastal, on 33 520 eurot.

Joonis 8.6. Põhitegevuse tulude prognoos 2013-2018 (miljonit eurot)

Tabel 8.4

SKP ja hindade prognoos (protsenti)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SKP reaalkasv	0,8	0,5	2,5	3,5	3,4	3,2
SKP nominaalkasv	5,9	3,0	5,8	6,6	6,4	6,1
Tarbijahinnaindeks	2,8	0,3	1,9	2,5	3,0	3,0

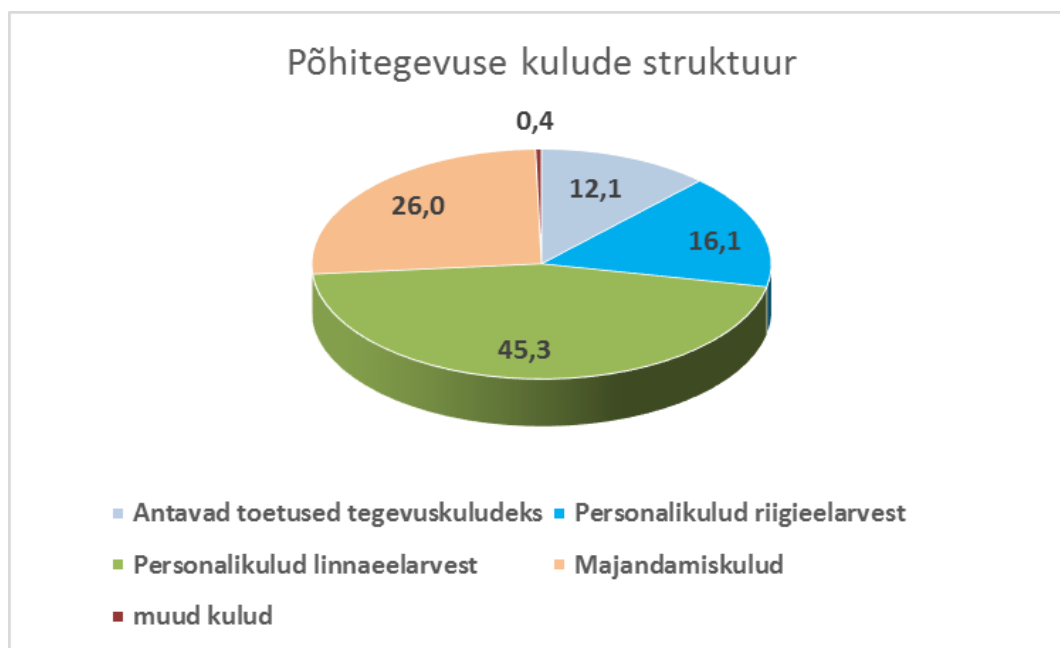
Allikas: Rahandusministeeriumi 2014. aasta suvine majandusprognoos

Tabel 8.5

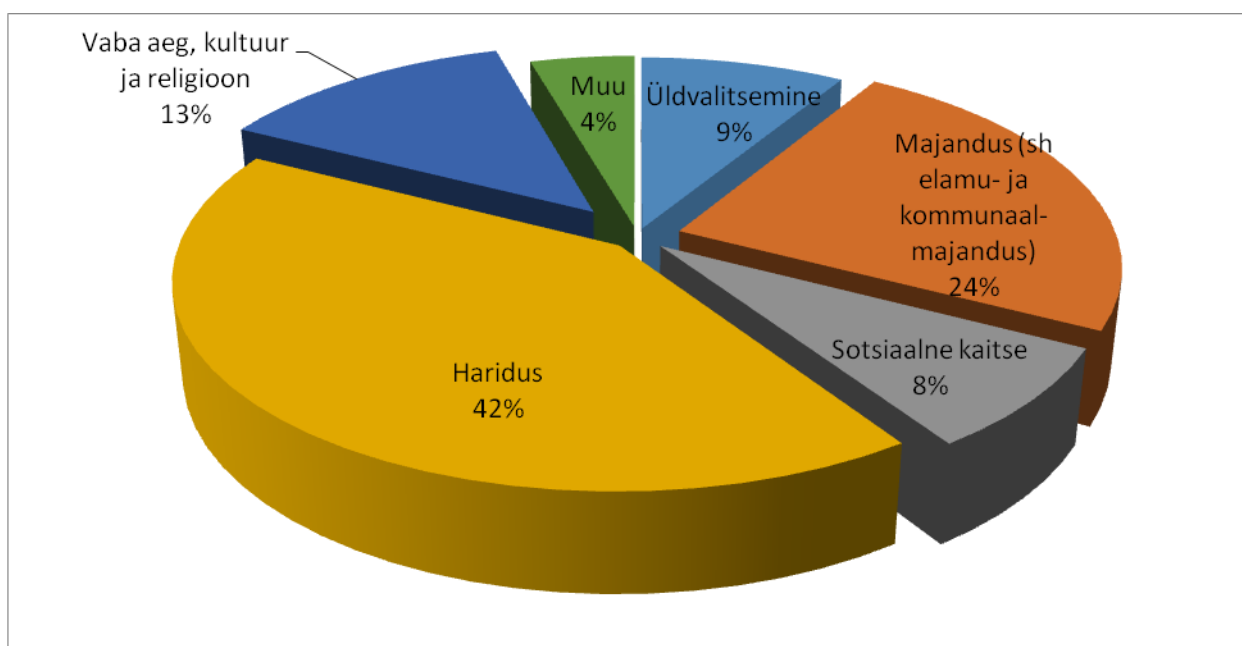
KOV põhitegevuse kulud, €

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
* Tööjõu- ja majandamiskulud	-8 813 022	-8 233 219	-7 949 371	-8 183 371	-9 057 851	-9 984 436
* Antud toetused	-1 027 705	-883 348	-1 222 036	-1 215 162	-1 177 060	-1 214 650
* Muud tegevuskulud	-648 004	-361 043	-354 788	-406 149	-500 425	-551 297
Kokku	-10 488 731	-9 477 609	-9 526 194	-9 804 682	-10 735 335	-11 750 382
Investeerimistegevus	-924 292	-485 809	-720 551	-2 598 043	-1 989 444	-2 508 478
* Põhivara soetus	-1 309 013	-713 997	-792 030	-1 927 132	-1 972 601	-2 157 990
* Põhivara müük	19 461	5 177	5 241	13 120	4 240	0
* Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	358 725	183 433	261 305	1 050 861	1 171 932	817 430
* Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	0	-12 332	-192 605	-1 712 513	-1 151 843	-1 123 678
* Finantstulud ja finantskulud	6 536	51 909	-2 462	-22 379	0	0
<i>sh intressikulud</i>	-91 678	-28 763	-18 592	-28 080	79	0
Ülejääk / puudujääk	725 040	558 630	261 107	-1 395 496	-1 093 607	-2 249 460

Põhitegevuse kulud jaotuvad KOFS-i reeglite kohaselt tegevuskulude katteks linna poolt antavateks toetusteks ja muudeks linna tegevuskuludeks. Eelarvestrateegia perioodi jooksul planeeritakse mõõdukat tegevuskulude kasvu.

Joonis 8.7. Eelarve põhitegevuse kulude struktuur 2014. aastal. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

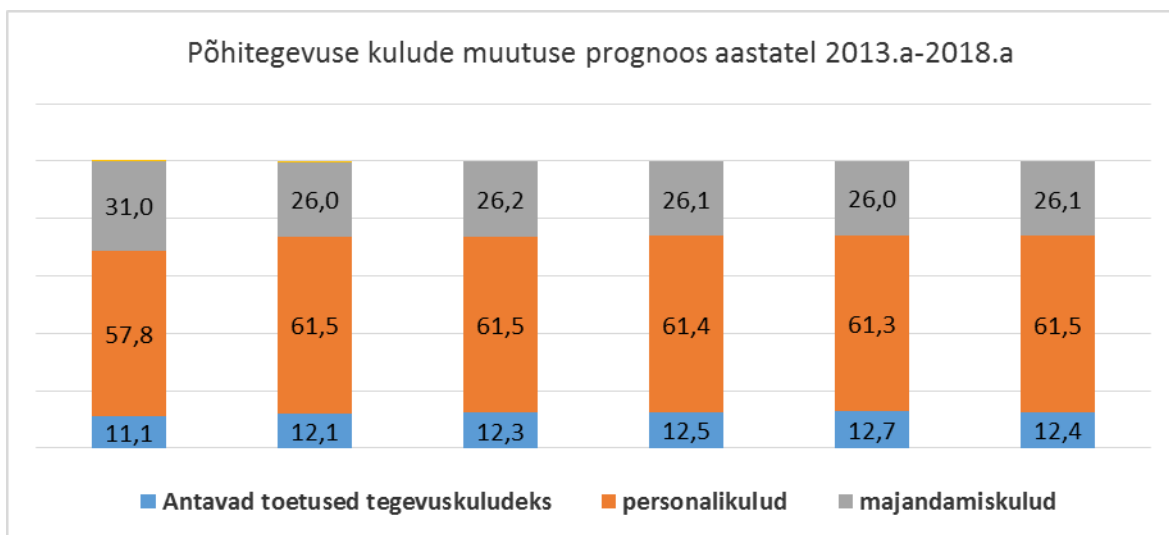
Joonis 8.8. Kohaliku omavalitsuse üksuste Põhitegevuse kulude ja investeerimistegevuse väljaminekute struktuur tegevusalati 2013. Allikas: Rahandusministeerium

Haridus-, kultuuri- ja sotsiaalse kaitse, aga ka juhtimiskulude osa linnaeelarves oli 2013. aastal teiste KOVide keskmisest kõrgem. Samas on KOVide majanduskulude keskmine tase kaks korda suurem kui Sillamäel.

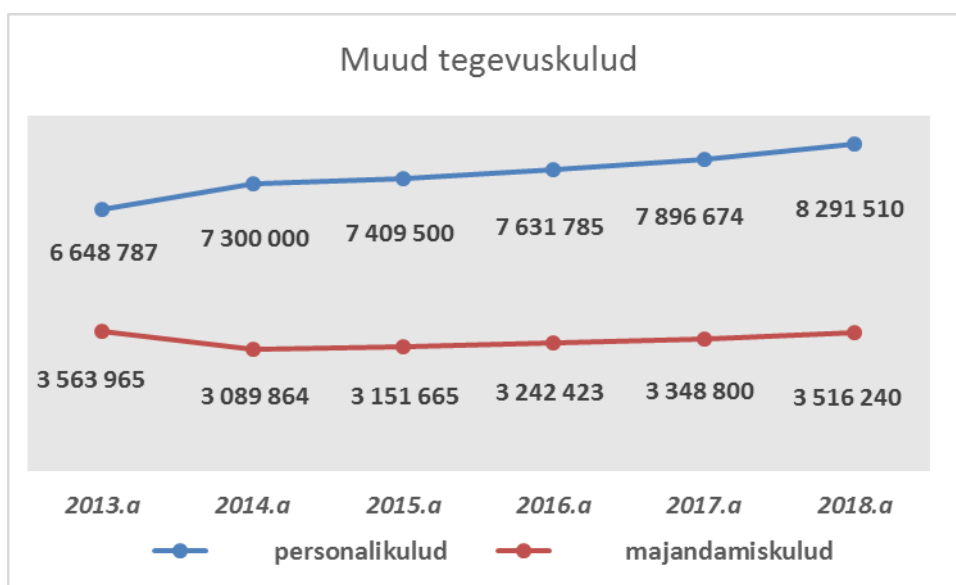
Tabel 8.6

Põhitegevuse kulude jaotus 2013-2018

Sillamäe linn	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	11 495 266	11 878 462	12 040 484	12 424 208	12 888 474	13 472 750
<i>Antavad toetused tegevuskuludeks</i>	1 278 785	1 439 027	1 479 319	1 550 000	1 643 000	1 665 000
<i>Muud tegevuskulud</i>	10 216 481	10 439 435	10 561 165	10 874 208	11 245 474	11 807 750
sh personalikulud	6 648 787	7 300 000	7 409 500	7 631 785	7 896 674	8 291 510
sh majandamiskulud	3 563 965	3 089 864	3 151 665	3 242 423	3 348 800	3 516 240
sh muud kulud	3 729	49 571				

Joonis 8.9. Põhitegevuse kulude muutuse prognoos aastatel 2013-2018:

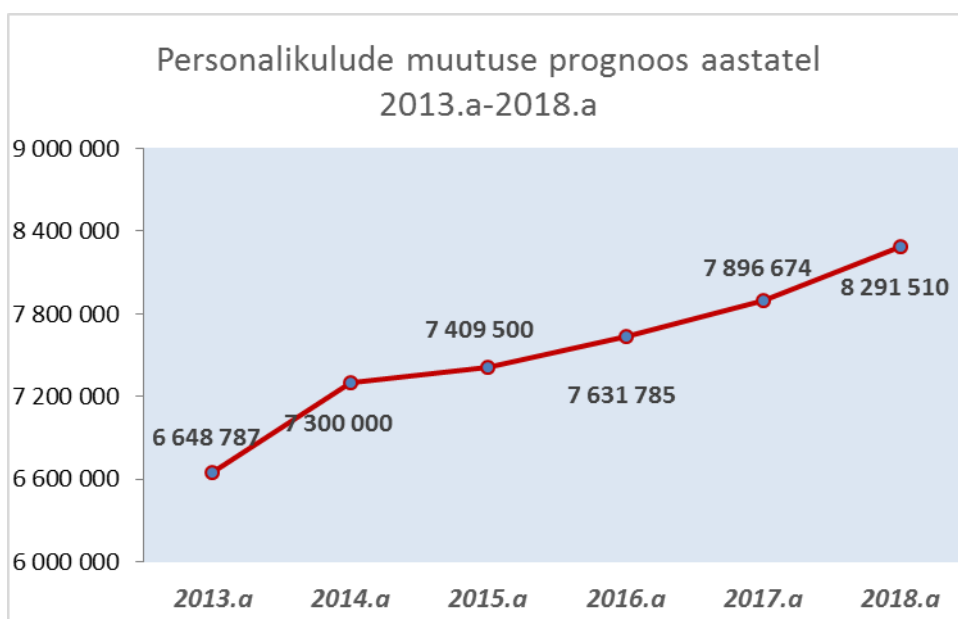
Joonis 8.10. Muude tegevuskulude, sh personali-, majandamis- ja muude kulude muutus 2013-2018

Linnaelarve kavandamiseks tegevusalade järgi on vajalik määrata peamised sisendid kõikide asutuste kohta, nendeks on iga asutuse personalikulu ja majanduskulu. Personalikulu on kuni 48% linnaelarve kuludest. 2008. aastast 2013. aastani töötasid ei tõstetud (va lasteaineda pedagoogid). Linnavalikogu ja linnavalitsus kavandavad järgmistel perioodidel suurendada linna asutuste palgafondi vähemalt 3-5% aastas.

Tabel 8.7

Personalikulude prognoos 2014-2018

	2013.a	2014.a	2015.a	2016.a	2017.a	2018.a
personalikulud	6 648 787	7 300 000	7 409 500	7 631 785	7 896 674	8 291 510
%		109,8	101,5	103	103,5	105

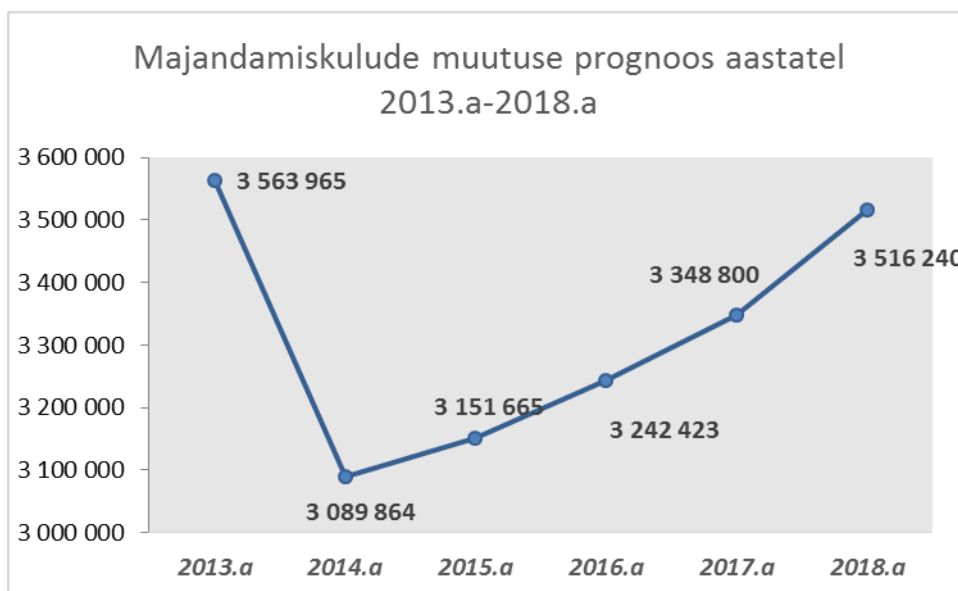
Joonis 8.11. Personalikulude prognoos 2013-2018

2014. aastast kavandatakse majanduskulude kasvu kõikides valdkondades vähemalt 3-5% igal aastal.

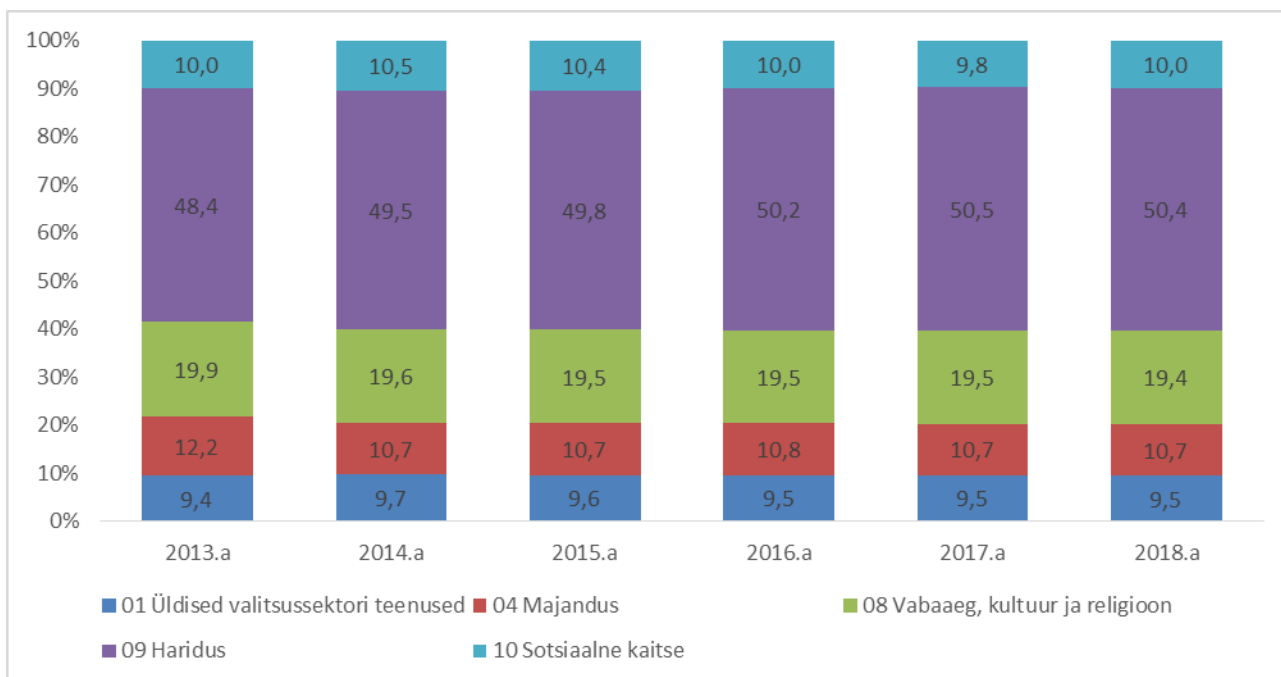
Tabel 8.8

Majandamiskulude prognoos 2013-2018

	2013.a	2014.a	2015.a	2016.a	2017.a	2018.a
majandamiskulud	3 563 965	3 089 864	3 151 665	3 242 423	3 348 800	3 516 240
%		86,7	102	102,9	103,3	105

Joonis 8.12. Majandamiskulude prognoos 2013-2018

Joonis 8.13. Põhitegevuse kulud 2013-2018, miljonit €

Põhitegevuse kulud on prognoositud arvestades järgmist:

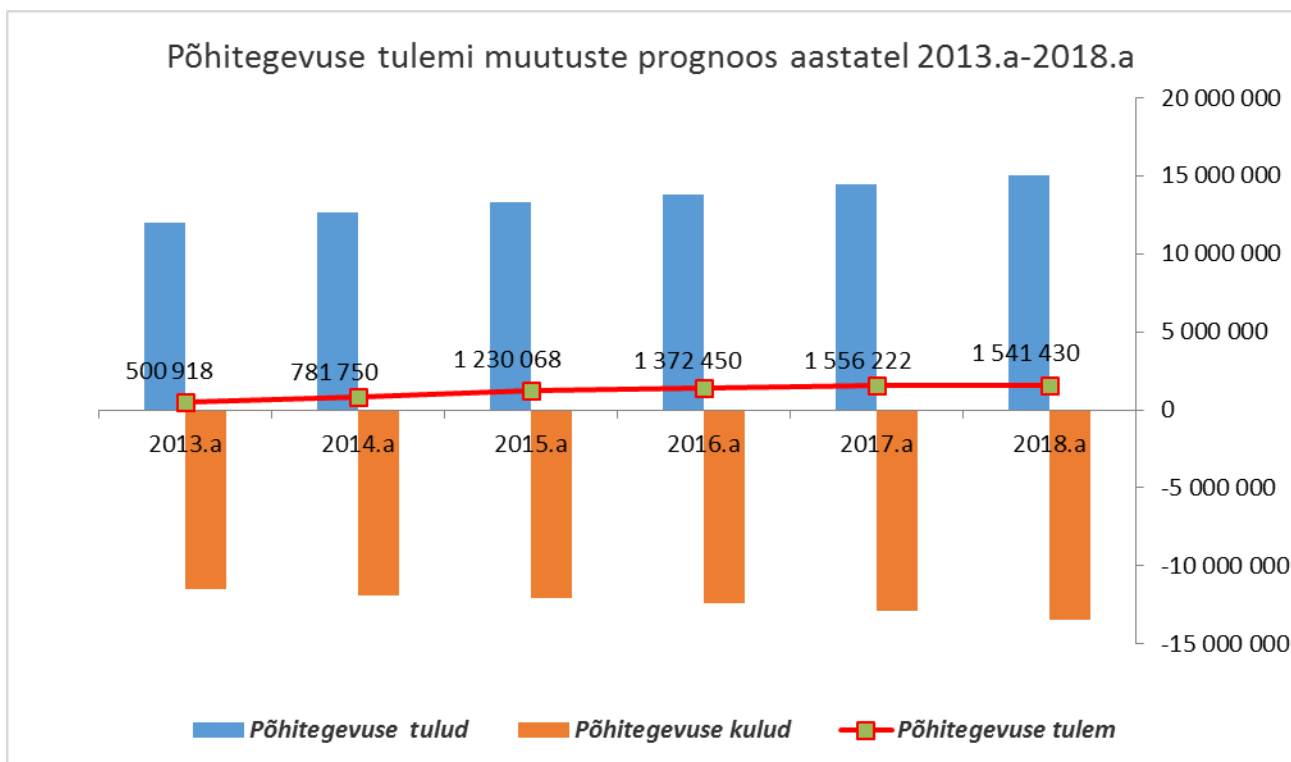
- 1) Palga tõus vastavalt tarbijahinnaindeksi tõusule, majanduskulude tõus vastavalt SKP konservatiivsele kasvule (arvestades kommunaalkulude suurenemist, teenuste ja ehitustööde maksumuse suurenemist).
- 2) Õppelaenu osas on kavandatud vähenemine, sest uutele laenuvõtjatele ei kustuta riik õppelaenu.
- 3) Jätkatakse omavalitsuste liikmemaksude ja ühistegevuse kulude tasumist.
- 4) Radoonivastase kaitse kulusid on kavandatud veel kaheks eelarveaastaks, misjärel seda kulu edaspidi pole kavandatud.
- 5) Korterühistute asutamise ja tegevusega seotud kulud on jäetud 2013. aasta tasemele.
- 6) Eraldised linnaeelarvetest finantseeritavatele mittetulundusühingutele on jäetud 2013. aasta tasemele.
- 7) Eraldised linnaeelarvetest finantseeritavatele mittetulundusühingutele on jäetud 2013. aasta tasemele.
- 8) Toimetulekutoetus on jäetud 2013. aasta tasemele (arvestades, et väljamaksete arv väheneb, kuid kommunaalkulud ja elatusmiinimum tõuseb).
- 9) Sotsiaalteenuste korraldamise toetus on jäetud 2013. aasta tasemele.
- 10) Puuetega laste hooldajatoetust on suurendatud 2% aastas.
- 11) Lapsehoiuteenuse ja asenduskoduteenuse vahendite ülejääk on kavandatud 67% 2013. aasta eelarves kavandatud.
- 12) Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse on jäetud 2013. aasta tasemele.
- 13) Toetust linna sotsiaalhoolekande üritusteks on suurendatud 2% aastas.
- 14) SA Sillamäe haigla toetus on jäetud 2013. aasta tasemele.

Põhitegevuse kulude arvelt (millele vastavalt võimalustele tuleb leida kaasrahastusi ja toetusi) tuleb leida võimalused järgmiste tegevuste elluviimiseks:

Tabel 8.9

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud valdkonniti	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	1 125 865	1 224 099	1 241 000	1 276 160	1 323 406	1 372 542
Põhitegevuse kulud	1 083 168	1 156 099	1 158 000	1 181 160	1 228 406	1 277 542
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	1 083 168	1 156 099	1 158 000	1 181 160	1 228 406	1 277 542
Investeerimistegevuse kulud	42 697	68 000	83 000	95 000	95 000	95 000
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	42 697	68 000	83 000	95 000	95 000	95 000
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
03 Avalik kord ja julgeolek	31 379	11 200	12 000	15 000	16 000	18 000
Põhitegevuse kulud	31 379	11 200	12 000	15 000	16 000	18 000
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	31 379	11 200	12 000	15 000	16 000	18 000
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
04 Majandus	1 172 978	1 626 106	1 314 000	2 622 670	1 091 355	3 718 769
Põhitegevuse kulud	712 020	635 950	645 000	670 208	685 355	712 769
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	712 020	635 950	645 000	670 208	685 355	712 769
Investeerimistegevuse kulud	460 958	990 156	669 000	1 952 462	406 000	3 006 000
sh saadud toetuste arvelt	85 163	680 237	95 000	1 452 000	105 000	2 305 000
sh muude vahendite arvelt	375 795	309 919	574 000	500 462	301 000	701 000
05 Keskkonnakaitse	213 133	1 399 983	165 000	168 580	175 323	1 232 335
Põhitegevuse kulud	213 133	160 605	165 000	168 580	175 323	182 335
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	213 133	160 605	165 000	168 580	175 323	182 335
Investeerimistegevuse kulud	0	1 239 378	0	0	0	1 050 000
sh saadud toetuste arvelt		1 127 494				850 000
sh muude vahendite arvelt		111 884				200 000
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	1 712 013	1 094 261	589 020	505 611	519 120	545 076
Põhitegevuse kulud	476 300	470 534	480 000	505 611	519 120	545 076
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	476 300	470 534	480 000	505 611	519 120	545 076
Investeerimistegevuse kulud	1 235 713	623 727	109 020	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						

sh muude vahendite arvelt	1 235 713	623 727	109 020			
07 Tervishoid	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
08 Vaba aeg, kultuur ja religioon	3 412 871	2 421 364	2 430 906	2 714 098	4 010 660	2 670 892
Põhitegevuse kulud	2 281 840	2 328 074	2 343 785	2 414 098	2 510 660	2 611 085
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	2 281 840	2 328 074	2 343 785	2 414 098	2 510 660	2 611 085
Investeeringustegevuse kulud	1 131 031	93 290	87 121	300 000	1 500 000	59 807
sh saadud toetuste arvelt	449 624	23 932	31 956	200 000	1 000 000	
sh muude vahendite arvelt	681 407	69 358	55 165	100 000	500 000	59 807
09 Haridus	6 286 098	7 645 805	6 215 498	6 526 636	6 806 135	6 781 127
Põhitegevuse kulud	5 550 261	5 873 004	5 987 142	6 226 636	6 497 901	6 781 127
sh saadud toetuste arvelt	1 906 950	1 971 164	2 047 712	2 220 000	2 331 000	2 447 550
sh muude vahendite arvelt	3 643 311	3 901 840	3 939 430	4 006 636	4 166 901	4 333 577
Investeeringustegevuse kulud	735 837	1 772 801	228 356	300 000	308 234	0
sh saadud toetuste arvelt	301 006	1 185 270	31 956	170 000	205 000	
sh muude vahendite arvelt	434 831	587 531	196 400	130 000	103 234	
10 Sotsiaalne kaitse	1 147 165	1 242 996	1 249 557	1 242 915	1 255 709	1 344 816
Põhitegevuse kulud	1 147 165	1 242 996	1 249 557	1 242 915	1 255 709	1 344 816
sh saadud toetuste arvelt	502 403	460 350	469 557	447 315	436 309	500 916
sh muude vahendite arvelt	644 762	782 646	780 000	795 600	819 400	843 900
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
KOKKU	15 101 502	16 665 814	13 216 981	15 071 670	15 197 708	17 683 557
Põhitegevuse kulud	11 495 266	11 878 462	12 040 484	12 424 208	12 888 474	13 472 750
sh saadud toetuste arvelt	2 409 353	2 431 514	2 517 269	2 667 315	2 767 309	2 948 466
sh muude vahendite arvelt	9 085 913	9 446 948	9 523 215	9 756 893	10 121 165	10 524 284
Investeeringustegevuse kulud	3 606 236	4 787 352	1 176 497	2 647 462	2 309 234	4 210 807
sh saadud toetuste arvelt	835 793	3 016 933	158 912	1 822 000	1 310 000	3 155 000
sh muude vahendite arvelt	2 770 443	1 770 419	1 017 585	825 462	999 234	1 055 807

Joonis 8.14. Põhitegevuse tulem 2013-2018, eurot

Põhitegevuse tulemi leitakse põhitegevuse tulude kogusumma ja põhitegevuse kulude kogusumma vahena. Sellest on näha, et põhitegevuse tulemi väärtus on prognoosi perioodiks positiivne, mis võimaldab linnal panustada investeerimistegevusse omafinantseerimise võimekuse arvelt.

8.3. Investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega

Tabel 8.10

Olulisemad investeeringud varasematel perioodidel

Projekti nimetus	Aasta	Linna osalus, eurot
Sillamäe kultuurikeskuse restaureerimise projekt	2002-2004	14 117,83
Sillamäe linna viidamajandus	2003-2004	14 439,24
Sillamäe lasteaedade Rukkilill, Jaaniussike, Päikseke ja Laste Hoolekande Asutuse Lootus renoveerimine	2005	67 023,31
Kalevi regionaalse spordikompleksi hoone jaoks energiakasutuse tõhustamise tõstmise ja küttekulude alandamise projekt	2005-2006	20 451,73
Sillamäe skatepargi rajamine	2005-2006	12 890,98
Sillamäe spordi- ja mänguväljakute rajamine	2006	11 504,1
Kino tuleb tagasi	2007-2008	22 321,65
Sillamäe lasteaia Helepunased Purjed ujula renoveerimine	2008	58 428,03
Sillamäe rannapargi parkla rajamine	2008	13 508,62
Sillamäe jäätmejaama projekteerimine	2008	11 402,86
Munitsipaal üürielarumufondi renoveerimine (Kajaka 16)	2009	87 966,97
Sillamäe Linna Keskraamatukogu hoone fassaadi	2009	18 154,17

renoveerimine		
Kunstmurukattega jalgpalliväljaku ehitus	2009	237 240
Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei akende vahetamine	2010	21 202,1
Sillamäe Spordikompleksi Kalev hoone renoveerimine	2011	316 507,29
Sillamäe Lasteaia Jaaniussike hoone renoveerimine	2011	225 215,57
Sillamäe Kultuurikeskuse hoone renoveerimine	2010-2013	816 546
CO2 projektid	2011-2012	
Sillamäe Vanalinnakooli aula renoveerimine	2012-2013	105 381,61
Sillamäe Avatud Noortekeskuse hoone fassaadi renoveerimine	2013	9 166

Allpool toodud investeeringud konkretiseerivad arengukavas püstitatud strateegilisi eesmärke ja arengukavas esitatud lahendamist vajavaid väljakutseid. Konkreetsete investeeringute nimekiri ja maht kinnitatakse igal aastal koos aastaelarvega ja vastavalt käesoleva eelarvestrateegiaga. Toodud meetmete üldmaksumused on valdavalt hinnangulised ning nende elluviimise kulud vajavad täpsustamist.

Tabel 8.11

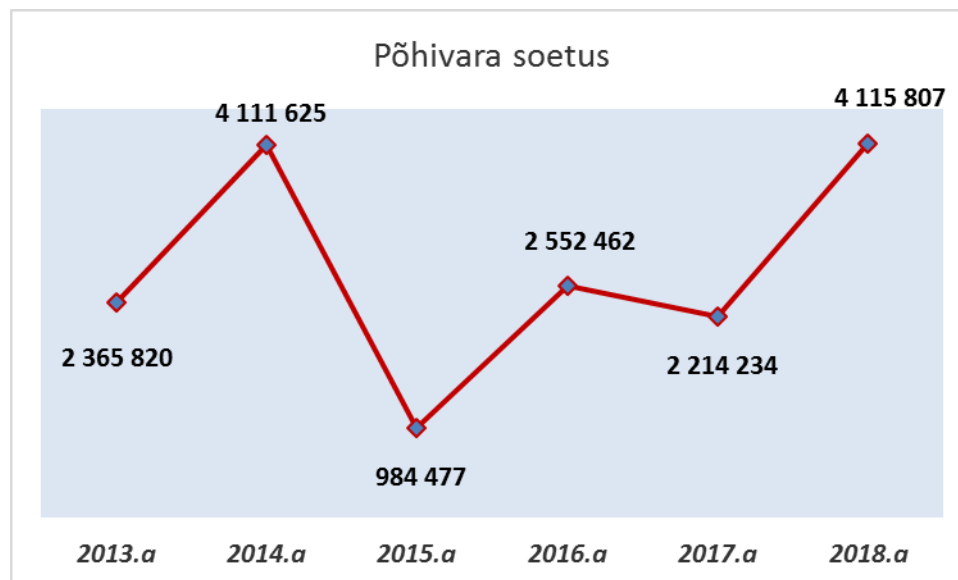
Planeeritavad linna suuremad ja tähtsamad investeeringuprojektid 2014-2018

Investeeringuprojektid	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Sillamäe Prügila sulgemine	1 239 378				
sh toetuse arvelt	1 127 494				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	111 884				
Kannuka Kooli söökla renoveerimine	391 328	134 356			
sh toetuse arvelt	31 956				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	359 372	134 356			
Teede remont	358 200	347 000	452 462	406 000	406 000
sh toetuse arvelt	80 237	95 000	102 000	105 000	105 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	277 963	252 000	350 462	301 000	301 000
Lev Tolstoi tn remondi I etapi läbiviimiseks	600 000				
sh toetuse arvelt	600 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
Lastemänguväljakute renoveerimine linna lasteaedades			50 000	20 000	20 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			50 000	20 000	20 000
Sillamäe Gümnaasiumi hoone ümberehitamine	1 356 840				
sh toetuse arvelt	1 153 314				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	203 526				
Linna tänaval ülekäiguraja valgustamine		12 000			
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		12 000			

Lasteaia Päikseke hoone tagapoolsed treppide remont			24 000			
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			24 000			
Sillamäe Spordikompleksi Kalev skatepargi kaasajastamine		28 155				
sh toetuse arvelt		23 932				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		4 223				
Vanalinna kool spordisaali projekteerimine ja renoveerimine			15 000	200 000		
sh toetuse arvelt				170 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			15 000	30 000		
Sillamäe Kannuka Kooli koolihoone välisuste vahetamine		24 633				
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		24 633				
Sillamäe Muuseumihoone 2.korruse saali remont		20 386				
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		20 386				
Spordikompleks "Kalev" maanezi põrandakatte vahetamine		34 420				
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		34 420				
Sillamäe Kultuurikeskuse tiibklaveri soetamine		10 329	5 165			
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		10 329	5 165			
Uue mänguväljaku ehitamine		31 956				
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		31 956				
Kesk tänaval asuva 4 ülekäiguraja valgustamine		16 000				
sh toetuse arvelt						

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		16 000			
Terviserada			100 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			100 000		
Lasteaia Helepunased purjed sokli ja sillutisriba renoveerimine			55 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			31 956		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			23 044		
Tškalovi 25 hoone fassadi ja välisseinete remont				300 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				200 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				100 000	
Tškalovi 25 hoone sokli ja sillutisriba renoveerimine			81 956		
<i>sh toetuse arvelt</i>			31 956		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			50 000		
Kannuka Kooli õppe-ja üldkasutusruumides põrandate remont				255 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				205 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				50 000	
Mere pst rekonstrueerimine				1 500 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				1 350 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				150 000	
Kajaka tn treppide rekonstrueerimine			210 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			210 000		
V.Majakovski 7 hoone kapitaaliremont				1 300 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				1 000 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				300 000	
Merepromenaadi rajamine					2 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					1 700 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					300 000

Keskraamatukogu (Kalda 12) hoone rekonstrueerimine					200 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					200 000	
Sillamäe-Sinimäe terviserada ehitamine						600 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						500 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						100 000
Koolide mööbli soetamine				44 000	27 234	29 807
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				44 000	27 234	29 807
Eelpool nimetamata muud projektid kokku				6 000	6 000	10 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				6 000	6 000	10 000
Jäätmejaama ehitamine						1 050 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						850 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						200 000
KÕIK KOKKU		4 111 625	984 477	2 552 462	2 214 234	4 115 807
<i>sh toetuse arvelt</i>		3 016 933	158 912	1 822 000	1 310 000	3 155 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		1 094 692	825 565	730 462	904 234	960 807

Joonis 8.15. Põhivara soetus 2013-2018, eurot

Investeeringustegevuse kulude hulka kuuluvad ka sihtfinantseerimise kulud. 2010. aastal alustas Sillamäe linn projekti "Ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimine" realiseerimist. Projekti toetatakse Ühtekuuluvusfondist, aga omafinantseeringu osa kaetakse laenuvahenditega.. 2013. aastaks on kavandatud linna poolt eraldada ASle Sillamäe Veevõrk projekti realiseerimiseks 1 200 162 eurot , 2014. aastal 176 175 eurot ja 2015.a 176 175 eurot.

Tabel 8.12

Investeeringustegevus	2013tegelik	2014eelarve	2015 kava	2016 kava	2017 kava	2018 kava
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-), €	-2 365 620	-1 4 111 625	-1 051 435	-2 608 462	- 2 214 234	- 4 115 807

Finantstulud investeeringustegevuseks kaetakse vahenditest, mis on kavandatud vabade vahendite deposiiti paigutamisest. Finantskulud investeeringustegevusest koosnevad summadest, mis linn tagastab laenulepingu alusel.

Tabel 8.13

Investeeringustegevus	2013tegelik	2014 eelarve	2015 kava	2016 kava	2017 kava	2018 kava
Finantstulud (+), €	3 612	7 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Finantskulud (-), €	-42 697	-70 000	-83 000	-89 000	-95 000	-95 000

Arvestatud on linna poolt investeeringustegevusse suunatud vahendeid (ilma toetuste, sihtfinantseerimiste ja laenuvahenditega). Investeeringustegevuse eesmärk on tagada linnavara säilimine, korrashoid ja vastavus normatiividele, samuti võimalusel parendused. Seetõttu tuleb tagada investeeringustegevuse osakaal vähemalt praegusel tasemel.

Investeeringustegevuses tuleb eelistada töösolevate projektide lõpetamist

Tabel 8.14

Olulisemad käimasolevad investeeringuprojektid, linna osalus nendes

Projekti nimetus	Sillamäe linna osalus aastate kaupa, eurot			
	2013	2014	2015	2016
Sillamäe linna veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine	1 165 719	607 727	109 020	
Sillamäe prügilala sulgemine		111 884		
Gümnaasiumi hoone ümberehitamine		203 526		

Ülejäänud investeeringutest tuleb eelistada linna arengukavas toodud investeeringuid, teisi investeeringuid, mis võimaldavad kulude kokkuhoidu, avaliku teenuse paremat kättesaadavust ja kvaliteeti ning ohutust, sh järelevalveorganite ettekirjutuste täitmist.

8.4. Eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus

Viimast korda võttis Sillamäe linn pangalaenu 2006. aastal – sihtotstarbeline laen investeerimiskava realiseerimiseks. Aastatel 2007-2011 linn on tätnud võlakohustusi ning 2011. aastal oli tehtud viimane väljamakse. Seega Sillamäe linn on vähendanud oma finantskohustusi selleks, et asuda suure projekti realiseerimisele. 2013. aastal võtab linn laenu kuni kuni 643 274 eurot.

2008. aastal Sillamäe linn ja tema tütaretevõtte AS Sillamäe-Veevõrk esitasid SA-le Keskkonnainvesteeringute Keskus taotluse projekti «Sillamäe linna veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine» realiseerimiseks. Taotlus sai toetuse. Projekti realiseerimise periood on aastatel 2009-2014. Ühtekuuluvusfondi (ÜF) toetus on 11 640 136 eurot, Sillamäe linna omafinantseerimise osa - 4 372 817 eurot. Projekti realiseerimise kogumaht on 16 012 953 eurot.

Sillamäe Linnavalikogu 23.03.2010.a otsusega nr 21 Sillamäe Linnavalitsusele oli antud luba SA-ga Keskkonnainvesteeringute Keskus laenulepingu sõlmimiseks. Laenulepingu tingimused: laenusumma 4 192 604 eurot, laenu tähtaeg – 10 aastat pärast projekti realiseerimist, intressimäär - 1% + EURIBOR.

7. aprillil 2010. a Sillamäe linn sai Rahandusministeeriumilt laenuvõtmiseks loa.

27. augustil 2010. a SA-ga Keskkonnainvesteeringute Keskus oli allkirjastatud laenuleping summas 2 620 378 eurot projekti esimese etappi realiseerimiseks. Seega linnal tekkisid laenufinantskohustused 2023. a augustini. 2011-2013. a jooksul linn maksab vaid intresse kasutatud laenusummast, ning 2014. aastast (projekti lõpetamisest) lisanduvad laenu põhiosa kustutamise seotud väljamaksed.

Tabel 8.15

	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Finantseerimistegevus	1 796 274	454 227	-462 768	-561 988	-561 988	-490 623
Kohustuste võtmine (+)	1 796 274	596 955	99 220			
Kohustuste tasumine (-)	0	-142 728	-561 988	-561 988	- 561 988	- 490 623
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	70 161	- 1 092 805	- 296 405	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 389 211	296 406				
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	2 620 378	3 074 605	2 611 837	2 049 849	1 487 861	997 238

8.5. Ülevaade kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuvate üksuste majandusolukorrast, sealhulgas arvnäitajad, mis on vajalikud põhitegevuse tulemi ja netovõlakooormuse määra arvutamiseks

Sillamäe linna konsolideerimisgruppi kuuluvad järgmised äriühingud, sihtasutused ja mittetulundusühingud: AS Meke Sillamäe, AS Sillamäe Veevärk, SA Sillamäe Haigla ja SA Vaivara Kalmistud.

Aktsiaseltsi MEKE Sillamäe põhitegevuseks on elumajade ja kõrvaliste organisatsioonide tehniliste süsteemide (s.h. avariiline) ja ehituskonstruksioonide teenindamine, linna- ja elumajasiseste territooriumide sanitaarpuhastus. Elanikele ja kõrvalistele organisatsioonidele osutatud teenuste realiseerimisest saadud tulu moodustas 2013.aastal 1,31 miljonit eurot. Sellest: 60,4 % - eluruumide teenustasu; 3,4 % - tasu kommunaalteenuste osutamisest (soojus- ja elektrienergia, olmeprügi väljavedu, lift); 36,2 % - muud elanikele ja organisatsioonidele osutatud teenused, s.h. ruumide rent.

AS Sillamäe Veevärk põhitegevusalad on:

- veevarustuse ja heitvee ärajuhtimise teenuste osutamine Sillamäe linna elanikkonnale, ettevõtetele ja organisatsioonidele (tulu müügist 62,8%);
- maagaasi müük ja maagaasi jaotamise teenuste osutamine Sillamäe linna elanikkonnale, ettevõtetele ja organisatsioonidele (tulu müügist 22,7%);
- ülejäänud tegevus – 14,5%

Võrreldes 2012.aastaga müügitulud langesid 1,3%. Tulude vähenemine toimus müüdüd ja jaotatud maagaasi ning vastuvõetud heitvee mahtude vähenemise tõttu. 2013.aastal suurenesid AS Sillamäe Veevärk kulud ostetud kaupadele, toorainetele, materjalidele ja teenustele 1,7%. Nimetatud kulude suurenemine on seotud puhastusseadmetel tehnoloogilise protsessi läbiviimiseks kasutatavate regentide koguse kasvuga ning sanitaarlinnakese soojustrassi remonditööde teostamisega. Samal ajal langesid ettevõtte poolt ostetava elektrienergia ja maagaasi mahud, vähenesid keskkonnakaitse maksude summad. Tunduvalt suurenesid kulud, mis on seotud projekti „Sillamäe linna veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine“ sihtfinantseerimise tulemusel soetatud põhivara amortisatsiooniga.

2013.aastal kasum ettevõtte tegevusest moodustas 9 411 eurot. 2012.aastal AS Sillamäe Veevärk töötas kasumiga summas 714 eurot. 2013.aastal ettevõtte töö tulemustele tunduvat mõju osutasid järgmised asjaolud:

- projekti „Sillamäe linna veevarustuse- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine“ realiseerimine;
- joogivee müügi teenuste mahtude suurenemine;
- heitvee ärajuhtimise ja puhastuse, maagaasi müügi ja jaotuse teenuste mahtude vähenemine;
- ostetava elektrienergia mahtude vähenemine ja rakendatav kulude kokkuhoid;
- puhastatud heitvees ainete sisaldusnormide muutused ning tulemusena regentide kulu suurenemine;
- ettevõtte tegevuse valdkonda mittekuuluvate soojusvõrkude remont;
- ühe suure teenuste tarbija MTÜ Ecomen tegevuse lõpetamine.

SA Sillamäe Haigla lülitab endasse polikliiniku, mis asub aadressil Kajaka tn 9 ja statsionaari koos abihoonetega aadressil Tervise 2. Haigla eesmärgiks on oma vara kasutamise ja haldamise läbi osutada meditsiinilist abi ja tervishoiuteenuseid, rehabilitatsiooniteenuseid, inimeste tervise kaitse ja tugevdamine, haiguste, vigastuste, mürgituste ennetamine, nende diagnostika ja ravi. Oma eesmärgi saavutamiseks haigla osutab statsionaarset ja ambulatoorset abi ja sellega seotud teisi tervishoiuteenuseid. 2013. aastal elanikele oli müüdüd meditsiinilisi teenuseid summale 288 tuh. eurot, sotsiaalalialaseid teenuseid 531 tuh. eurot, millest 211,6 tuh eurot oli saadud lepingu alusel Eesti Haigekassast.

SA Vaivara Kalmistud on Sillamäe linna olulise mõju all olev üksus. 2008.aasta veebruaris moodustati sihtasutus Vaivara Kalmistud. Sihtasutuse asukoht on Vaivara vald, Eesti Vabariik. Sihtasutuse eesmärgiks on: Vaivara valla haldusterritooriumil asuvate kalmistute haldamine, elanikkonnale matuseteenuste osutamine, kalmistute maa-ala aastaringne korrashoid ja kalmistute elektroonilise arhiivi loomine ja pidamine, arvestades iga kalmistu omapära, võimalusi ja eesmärgi.

SA-sse Vaivara Kalmistud võrdsete osadega (33,3%) kuuluvad Vaivara vald, Narva linn ja Sillamäe linn.

Tabel 8.16

Sillamäe linna konsolideerimisgrupi näitajad (1)

nr	Üksuse nimetus	Sillamäe LV osaluse määr (%)	Töötajate keskmine arv majandusaastal (taandatud täistööajale)	Töötasude kogusumma majandusaastal (tuhandetes eurodes)
1.	AS MEKE Sillamäe	100	78,0	519
2.	AS Sillamäe Veevärk	100	57,41	514
3.	SA Sillamäe Haigla	100	55,05	405

Tabel 8.17

Sillamäe linna konsolideerimisgrupi näitajad, € (2)

	Aktiva (31.12.2013)	Netovara (31.12.2013)	Müügitulu (2013)	Puhaskasum (2013)
AS Meke Sillamäe	925 374	309 430	1 309 818	- 13 475
AS Sillamäe Veevärk	17 186 373	16 036 943	1 162 686	3 699 408
SA Sillamäe Haigla	575 838	449 024	884 046	6 613

Tabel 8.18

KOV konsolideerimisgrupi põhitegevuse kulud, €

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
* Tööjõu- ja majandamiskulud	-11 423 814	-10 950 293	-10 500 420	-10 835 628	-11 996 863	-13 143 291
* Antud toetused	-898 881	-796 479	-1 024 109	-1 144 095	-1 180 145	-1 217 725
* Muud tegevuskulud	-828 490	-541 955	-568 090	-619 600	-689 488	-761 737
Kokku	-13 151 185	-12 288 727	-12 092 618	-12 599 322	-13 866 496	-15 122 753
Investeeringustegevus	-1 083 130	-510 080	-1 096 347	-2 310 520	-2 320 997	-2 408 728
* Põhivara soetus	-1 567 915	-856 820	-1 873 051	-7 936 169	-6 522 525	-6 047 169
* Põhivara müük	30 708	6 641	5 855	38 120	4 241	0
* Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	439 904	282 569	774 005	5 609 452	5 389 902	4 807 020
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	0	0	0	0	-1 151 843	-1 123 678
* Finantstulud ja finantskulud	14 173	57 530	-3 155	-21 922	-40 852	-44 900
<i>sh intressikulud</i>	-95 330	-31 784	-20 275	-28 835	-48 356	-46 863
Ülejääk / puudujääk	661 358	593 892	69 367	-918 786	-1 258 635	-2 014 462

Tabel 8.19

KOV konsolideerimisgrupi netovõlakoormus (% , €)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	8,0%	20,0%
Netovõlakoormus	0	0	0	0	1 187 846	3 097 002
* Võlakohustused	1 553 159	849 087	568 456	1 859 480	3 283 736	5 287 833
<i>sh laenukohustused</i>	1 551 311	849 087	496 285	1 470 731	2 620 378	4 416 652
<i>sh muud kohustused</i>	1 849	0	72 171	388 749	663 358	871 181
* Likviidne vara	1 991 317	2 020 793	1 692 712	1 963 336	2 095 890	2 190 831
<i>sh raha ja pangakontod</i>	1 991 317	2 020 793	1 692 712	1 963 336	2 095 890	2 190 831

8.6. Kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tuleml eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodi igaks aastaks prognoositav põhitegevuse tuleml

Tabel 8.20

Sillamäe linna põhitegevuse tuleml prognoos

Sillamäe linn	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 996 184	12 660 212	13 270 552	13 796 658	14 444 696	15 014 180
Maksutulud	6 368 821	6 906 270	7 251 033	7 608 835	8 094 696	8 494 180
sh tulumaks	6 280 922	6 815 270	7 156 033	7 513 835	7 989 696	8 389 180
sh maamaks	80 104	84 000	85 000	85 000	95 000	95 000
sh muud maksutulud	7 795	7 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 220 170	1 336 530	1 470 183	1 545 400	1 600 000	1 650 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 323 391	4 297 112	4 419 336	4 522 423	4 630 000	4 750 000
sh tasandusfond (lg 1)	1 626 740	1 518 340	1 518 340	1 500 000	1 500 000	1 500 000
sh toetusfond (lg 2)	2 448 502	2 455 670	2 550 996	2 622 423	2 680 000	2 750 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	248 149	323 102	350 000	400 000	450 000	500 000
Muud tegevustulud	83 802	120 300	130 000	120 000	120 000	120 000
Põhitegevuse kulud kokku	11 495 266	11 878 462	12 040 484	12 424 208	12 888 474	13 472 750
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 278 785	1 439 027	1 479 319	1 550 000	1 643 000	1 665 000
Muud tegevuskulud	10 216 481	10 439 435	10 561 165	10 874 208	11 245 474	11 807 750
sh personalikulud	6 648 787	7 300 000	7 409 500	7 631 785	7 896 674	8 291 510
sh majandamiskulud	3 563 965	3 089 864	3 151 665	3 242 423	3 348 800	3 516 240
sh muud kulud	3 729	49 571				
Põhitegevuse tuleml	500 918	781 750	1 230 068	1 372 450	1 556 222	1 541 430

Tabel 8.21

SA Sillamäe Haigla põhitegevuse tulemi prognoos

	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Sõltuv üksus 1 Sillamäe Haigla SA						
Põhitegevuse tulud kokku (+)	902 087	795 205	831 562	834 449	825 309	828 401
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	20 699	21 569	21 885	22 003	22 231	22 353
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	845 072	784 314	800 409	816 648	817 563	821 563
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega						
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega	10 514	10 514	10 514	10 514	10 514	10 514
<i>sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)</i>	2 724	3 007	3 042	3 076	2 937	0
Põhitegevustulem	57 015	10 891	31 153	17 801	7 746	6 838

Tabel 8.22

AS Sillamäe Veevärk põhitegevuse tulemi prognoos

	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Sõltuv üksus 2 AS Sillamäe Veevärk						
Põhitegevuse tulud kokku (+)	1 522 593	1 523 672	1 528 570	1 510 560	1 510 560	1 510 560
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	132 863	60 000	61 000	60 000	6 000	6 000
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt	13 516	13 516	13 516	13 516	13 516	13 516
Põhitegevuse kulud kokku (+)	1 407 889	1 494 470	1 484 900	1 500 860	1 507 469	1 503 087
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	315	400	500	500	500	500
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega	5 956	5 956	5 956	5 956	5 956	5 956
Põhitegevustulem	114 704	29 202	43 670	9 700	3 091	7 473

Tabel 8.23

AS MEKE põhitegevuse tulemi prognoos

	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Sõltuv üksus 3 AS MEKE Sillamäe						
Põhitegevuse tulud kokku (+)	1 394 152	1 533 567	1 686 924	1 855 616	2 041 178	2 245 295
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	189 531	190 000	189 001	195 420	189 531	189 531
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	5 477	5 551	5 551	5 551	5 551	5 551
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt	7 343	7 343	7 343	7 343	7 343	7 343
Põhitegevuse kulud kokku (+)	1 391 194	1 520 099	1 672 626	1 840 405	2 024 963	2 227 976
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	1 193	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega	4 389	4 389	4 389	4 389	4 389	4 389
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	32 997	31 944	4 471	4 500	4 500	4 500
Põhitegevustulem	2 958	13 468	14 298	15 211	16 215	17 319

Tabel 8.24

Sõltuvate üksuste konsolideeritud põhitegevuse tulemi prognoos

	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)						
Põhitegevuse tulud kokku (+)	3 797 973	3 831 585	4 026 197	4 179 766	4 356 188	4 563 397
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	343 093	271 569	271 886	277 423	217 762	217 884
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	5 477	5 551	5 551	5 551	5 551	5 551
Põhitegevuse kulud kokku (+)	3 623 296	3 778 024	3 937 076	4 137 054	4 329 136	4 531 767
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	1 508	1 600	1 700	1 700	1 700	1 700
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	35 721	34 951	7 513	7 576	7 437	4 500
Põhitegevustulem	174 677	53 561	89 121	42 712	27 052	31 630

8.7. Kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse tegelik netovõlakoormus eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus

Eelarvestrateegias tuleb planeerida põhitegevuse tuleml (mis peab olema 0 või suurem) ja netovõlakoormus.

Tabel 8.25

Sillamäe linna arvestusüksuse eelarvestrateegia koondtabel

Arvestusüksus : Sillamäe linn	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	15 449 556	16 218 628	17 023 163	17 697 301	18 581 422	19 357 993
Põhitegevuse kulud kokku	14 773 961	15 383 317	15 703 974	16 282 139	16 998 148	17 784 933
Põhitegevustuleml	675 595	835 311	1 319 189	1 415 162	1 583 274	1 573 060
Investeermistegevus kokku	-2 380 007	-2 437 260	-1 105 065	-841 512	-1 022 121	-1 076 197
Eelarve tuleml	-1 704 412	-1 601 949	214 124	573 650	561 153	496 863
Finantseermistegevus	1 796 274	454 227	-462 768	-561 988	-561 988	-490 623
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	91 862	-1 147 722	-248 644	11 662	-835	6 240
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 120 753	973 031	724 387	736 049	735 214	741 454
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	2 631 418	3 092 170	2 617 837	2 055 849	1 493 861	1 003 238
sh sildfinantseering (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	510 665	2 119 139	1 893 450	1 319 800	758 647	261 784
Netovõlakoormus (%)	3,3%	13,1%	11,1%	7,5%	4,1%	1,4%
Netovõlakoormuse ülemäär (eurodes)	9 269 734	9 731 177	10 213 898	10 618 381	11 148 853	11 614 796
Netovõlakoormuse ülemäär (%)	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	8 759 069	7 612 038	8 320 448	9 298 581	10 390 206	11 353 012

Tabel 8.26

Sillamäe linna netovõlakoormus (% , €)

Sillamäe linn	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	2 631 418	3 092 170	2 617 837	2 055 849	1 493 861	1 003 238
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses	11 040	17 565	6 000	6 000	6 000	6 000
Netovõlakoormus (eurodes)	1 242 207	2 795 764	2 562 716	2 000 728	1 438 740	948 117
Netovõlakoormus (%)	10,4%	22,1%	19,3%	14,5%	10,0%	6,3%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 197 710	7 596 127	7 962 331	8 277 995	9 337 332	9 248 580
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	64,6%	61,6%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	5 955 503	4 800 363	5 399 615	6 277 267	7 898 592	8 300 463

Sillamäe linna veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimise projektid tulenevad laenukohustused ulatuvad 2023 aastani.

Tabel 8.27

Sillamäe Haigla SA netovõlakoormus (% , €)

Sõltuv üksus 1 Sillamäe Haigla SA	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
sh sildfinantseering (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabel 8.28

AS Sillamäe Veevärk netovõlakoormus (% , €)

	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Sõltuv üksus 2 AS Sillamäe Veevärk						
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga						
sh sildfinantseering (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabel 8.29

AS MEKE netovõlakoormus (% , €)

	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Sõltuv üksus 3 AS MEKE Sillamäe						
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	25 000	20 000	15 000	10 000
sh sildfinantseering (arvestusüksuse väline)			25 000	20 000	15 000	10 000
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	20 341	14 930	12 931	7 729
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	1,5%	1,0%	0,8%	0,4%

8.8. Muu kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon

8.8.1. Sillamäe linna poolt Rahandusministeeriumile esitatavad eelarvestrateegia vormid

Tabel 8.30

Sillamäe linna eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad majandusnäitajad

Sillamäe linn	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	11 996 184	12 660 212	13 270 552	13 796 658	14 444 696	15 014 180
Maksutulud	6 368 821	6 906 270	7 251 033	7 608 835	8 094 696	8 494 180
sh tulumaks	6 280 922	6 815 270	7 156 033	7 513 835	7 989 696	8 389 180
sh maamaks	80 104	84 000	85 000	85 000	95 000	95 000
sh muud maksutulud	7 795	7 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 220 170	1 336 530	1 470 183	1 545 400	1 600 000	1 650 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 323 391	4 297 112	4 419 336	4 522 423	4 630 000	4 750 000
sh tasandusfond (lg 1)	1 626 740	1 518 340	1 518 340	1 500 000	1 500 000	1 500 000
sh toetusfond (lg 2)	2 448 502	2 455 670	2 550 996	2 622 423	2 680 000	2 750 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	248 149	323 102	350 000	400 000	450 000	500 000
Muud tegevustulud	83 802	120 300	130 000	120 000	120 000	120 000
Põhitegevuse kulud kokku	11 495 266	11 878 462	12 040 484	12 424 208	12 888 474	13 472 750
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 278 785	1 439 027	1 479 319	1 550 000	1 643 000	1 665 000
Muud tegevuskulud	10 216 481	10 439 435	10 561 165	10 874 208	11 245 474	11 807 750
sh personalikulud	6 648 787	7 300 000	7 409 500	7 631 785	7 896 674	8 291 510
sh majandamiskulud	3 563 965	3 089 864	3 151 665	3 242 423	3 348 800	3 516 240
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>						
sh muud kulud	3 729	49 571				
Põhitegevuse tulem	500 918	781 750	1 230 068	1 372 450	1 556 222	1 541 430
Investeeringitegevus kokku	-2 227 031	-2 328 782	-1 008 585	-810 462	-994 234	-1 050 807

Põhivara müük (+)	0	4 000	4 000	10 000		
Põhivara soetus (-)	-2 365 820	-4 111 625	-984 477	-2 552 462	-2 214 234	-4 115 807
<i>sh projektide omaosalus</i>		-1 094 692	-825 565	-730 462	-904 234	-960 807
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 375 593	2 448 889	158 912	1 822 000	1 310 000	3 155 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-1 197 719	-607 727	-109 020			
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	681				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	3 612	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Finantskulud (-)	-42 697	-68 000	-83 000	-95 000	-95 000	-95 000
Eelarve tulem	-1 726 113	-1 547 032	221 483	561 988	561 988	490 623
Finantseerimistegevus	1 796 274	454 227	-462 768	-561 988	-561 988	-490 623
Kohustuste võtmine (+)	1 796 274	596 955	99 220			
Kohustuste tasumine (-)	0	-142 728	-561 988	-561 988	-561 988	-490 623
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	70 161	-1 092 805	-241 285			
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	0	0				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 389 211	296 406	55 121	55 121	55 121	55 121
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	2 631 418	3 092 170	2 617 837	2 055 849	1 493 861	1 003 238
<i>sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses</i>	11 040	17 565	6 000	6 000	6 000	6 000
Netovõlakoormus (eurodes)	1 242 207	2 795 764	2 562 716	2 000 728	1 438 740	948 117
Netovõlakoormus (%)	10,4%	22,1%	19,3%	14,5%	10,0%	6,3%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 197 710	7 596 127	7 962 331	8 277 995	9 337 332	9 248 580
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	64,6%	61,6%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	5 955 503	4 800 363	5 399 615	6 277 267	7 898 592	8 300 463
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0

Põhitegevuse tulude muutus	-	6%	5%	4%	5%	4%
Põhitegevuse kulude muutus	-	3%	1%	3%	4%	5%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,04	1,07	1,10	1,11	1,12	1,11

Tabel 8.31

		2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Investeeringuprojektid						
Sillamäe Prügila sulgemine		1 239 378				
sh toetuse arvelt		1 127 494				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		111 884				
Kannuka Kooli söökla renoveerimine		391 328	134 356			
sh toetuse arvelt		31 956				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		359 372	134 356			
Teede remont		358 200	347 000	452 462	406 000	406 000
sh toetuse arvelt		80 237	95 000	102 000	105 000	105 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		277 963	252 000	350 462	301 000	301 000
Lev Tolstoi tn remondi I etapi läbiviimiseks		600 000				
sh toetuse arvelt		600 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
Lastemänguväljakute renoveerimine linna lasteaedades				50 000	20 000	20 000
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				50 000	20 000	20 000
Sillamäe Gümnaasiumi hoone ümberehitamine		1 356 840				

<i>sh toetuse arvelt</i>		1 153 314				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		203 526				
Linna tänaval ülekäiguraja valgustamine			12 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			12 000			
Lasteaia Pääkseke hoone tagapoolsed treppide remont			24 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			24 000			
Sillamäe Spordikompleksi Kalev skatepargi kaasajastamine		28 155				
<i>sh toetuse arvelt</i>		23 932				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		4 223				
Vanalinna kool spordisaali projekteerimine ja renoveerimine			15 000	200 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>				170 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			15 000	30 000		
Sillamäe Kannuka Kooli koolihoone välisuste vahetamine		24 633				
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		24 633				
Sillamäe Muuseumihoone 2.korruse saali remont		20 386				
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		20 386				
Spordikompleks "Kalev" maanezi põrandakatte vahetamine		34 420				
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		34 420				
Sillamäe Kultuurikeskuse tiibklaveri soetamine		10 329	5 165			

<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		10 329	5 165		
Uue mänguväljaku ehitamine		31 956			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		31 956			
Kesk tänaval asuva 4 ülekäiguraja valgustamine		16 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		16 000			
Terviserada			100 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			100 000		
Lasteaia Helepunased purjed sokli ja sillutisriba renoveerimine			55 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			31 956		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			23 044		
Tškalovi 25 hoone fassadi ja välisseinete remont				300 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				200 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				100 000	
Tškalovi 25 hoone sokli ja sillutisriba renoveerimine			81 956		
<i>sh toetuse arvelt</i>			31 956		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			50 000		
Kannuka Kooli õppe-ja üldkasutusruumides põrandate remont					255 000
<i>sh toetuse arvelt</i>				205 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				50 000	
Mere pst rekonstrueerimine				1 500 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				1 350 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				150 000	

Kajaka tn treppide rekonstrueerimine			210 000			
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			210 000			
V.Majakovski 7 hoone kapitaaliremont					1 300 000	
sh toetuse arvelt					1 000 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					300 000	
Merepromenaadi rajamine						2 000 000
sh toetuse arvelt						1 700 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						300 000
Keskraamatukogu (Kalda 12) hoone rekonstrueerimine					200 000	
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					200 000	
Sillamäe-Sinimäe terviserada ehitamine						600 000
sh toetuse arvelt						500 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						100 000
Koolide mööbli soetamine				44 000	27 234	29 807
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				44 000	27 234	29 807
Eelpool nimetamata muud projektid kokku				6 000	6 000	10 000
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				6 000	6 000	10 000
Jäätmejaama ehitamine						1 050 000
sh toetuse arvelt						850 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						200 000
KÕIK KOKKU		4 111 625	984 477	2 552 462	2 214 234	4 115 807
sh toetuse arvelt		3 016 933	158 912	1 822 000	1 310 000	3 155 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		1 094 692	825 565	730 462	904 234	960 807

Tabel 8.32

Sillamäe linna eelarvestrateegia valdkonniti

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud valdkonniti	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	1 125 865	1 224 099	1 241 000	1 276 160	1 323 406	1 372 542
Põhitegevuse kulud	1 083 168	1 156 099	1 158 000	1 181 160	1 228 406	1 277 542
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	1 083 168	1 156 099	1 158 000	1 181 160	1 228 406	1 277 542
Investeerimistegevuse kulud	42 697	68 000	83 000	95 000	95 000	95 000
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	42 697	68 000	83 000	95 000	95 000	95 000
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
03 Avalik kord ja julgeolek	31 379	11 200	12 000	15 000	16 000	18 000
Põhitegevuse kulud	31 379	11 200	12 000	15 000	16 000	18 000
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	31 379	11 200	12 000	15 000	16 000	18 000
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
04 Majandus	1 172 978	1 626 106	1 314 000	2 622 670	1 091 355	3 718 769
Põhitegevuse kulud	712 020	635 950	645 000	670 208	685 355	712 769

sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	712 020	635 950	645 000	670 208	685 355	712 769
Investeeringustegevuse kulud	460 958	990 156	669 000	1 952 462	406 000	3 006 000
sh saadud toetuste arvelt	85 163	680 237	95 000	1 452 000	105 000	2 305 000
sh muude vahendite arvelt	375 795	309 919	574 000	500 462	301 000	701 000
05 Keskkonnakaitse	213 133	1 399 983	165 000	168 580	175 323	1 232 335
Põhitegevuse kulud	213 133	160 605	165 000	168 580	175 323	182 335
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	213 133	160 605	165 000	168 580	175 323	182 335
Investeeringustegevuse kulud	0	1 239 378	0	0	0	1 050 000
sh saadud toetuste arvelt		1 127 494				850 000
sh muude vahendite arvelt		111 884				200 000
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	1 712 013	1 094 261	589 020	505 611	519 120	545 076
Põhitegevuse kulud	476 300	470 534	480 000	505 611	519 120	545 076
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	476 300	470 534	480 000	505 611	519 120	545 076
Investeeringustegevuse kulud	1 235 713	623 727	109 020	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	1 235 713	623 727	109 020			
07 Tervishoid	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
08 Vaba-aeg, kultuur ja religioon	3 412 871	2 421 364	2 430 906	2 714 098	4 010 660	2 670 892
Põhitegevuse kulud	2 281 840	2 328 074	2 343 785	2 414 098	2 510 660	2 611 085
sh saadud toetuste arvelt						

sh muude vahendite arvelt	2 281 840	2 328 074	2 343 785	2 414 098	2 510 660	2 611 085
Investeeringustegevuse kulud	1 131 031	93 290	87 121	300 000	1 500 000	59 807
sh saadud toetuste arvelt	449 624	23 932	31 956	200 000	1 000 000	
sh muude vahendite arvelt	681 407	69 358	55 165	100 000	500 000	59 807
09 Haridus	6 286 098	7 645 805	6 215 498	6 526 636	6 806 135	6 781 127
Põhitegevuse kulud	5 550 261	5 873 004	5 987 142	6 226 636	6 497 901	6 781 127
sh saadud toetuste arvelt	1 906 950	1 971 164	2 047 712	2 220 000	2 331 000	2 447 550
sh muude vahendite arvelt	3 643 311	3 901 840	3 939 430	4 006 636	4 166 901	4 333 577
Investeeringustegevuse kulud	735 837	1 772 801	228 356	300 000	308 234	0
sh saadud toetuste arvelt	301 006	1 185 270	31 956	170 000	205 000	
sh muude vahendite arvelt	434 831	587 531	196 400	130 000	103 234	
10 Sotsiaalne kaitse	1 147 165	1 242 996	1 249 557	1 242 915	1 255 709	1 344 816
Põhitegevuse kulud	1 147 165	1 242 996	1 249 557	1 242 915	1 255 709	1 344 816
sh saadud toetuste arvelt	502 403	460 350	469 557	447 315	436 309	500 916
sh muude vahendite arvelt	644 762	782 646	780 000	795 600	819 400	843 900
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
KOKKU	15 101 502	16 665 814	13 216 981	15 071 670	15 197 708	17 683 557
Põhitegevuse kulud	11 495 266	11 878 462	12 040 484	12 424 208	12 888 474	13 472 750
sh saadud toetuste arvelt	2 409 353	2 431 514	2 517 269	2 667 315	2 767 309	2 948 466
sh muude vahendite arvelt	9 085 913	9 446 948	9 523 215	9 756 893	10 121 165	10 524 284
Investeeringustegevuse kulud	3 606 236	4 787 352	1 176 497	2 647 462	2 309 234	4 210 807
sh saadud toetuste arvelt	835 793	3 016 933	158 912	1 822 000	1 310 000	3 155 000
sh muude vahendite arvelt	2 770 443	1 770 419	1 017 585	825 462	999 234	1 055 807

Tabel 8.33

Muude vahendite arvelt tehtud väljaminekud

Muude vahendite arvelt tehtud väljaminekud	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Üldised valitsussektori teenused	1 125 865	1 224 099	1 241 000	1 276 160	1 323 406	1 372 542
Põhitegevuse kulud	1 083 168	1 156 099	1 158 000	1 181 160	1 228 406	1 277 542
Investeermistegevuse kulud	42 697	68 000	83 000	95 000	95 000	95 000
Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
Avalik kord ja julgeolek	31 379	11 200	12 000	15 000	16 000	18 000
Põhitegevuse kulud	31 379	11 200	12 000	15 000	16 000	18 000
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
Majandus	1 087 815	945 869	1 219 000	1 170 670	986 355	1 413 769
Põhitegevuse kulud	712 020	635 950	645 000	670 208	685 355	712 769
Investeermistegevuse kulud	375 795	309 919	574 000	500 462	301 000	701 000
Keskkonnakaitse	213 133	272 489	165 000	168 580	175 323	382 335
Põhitegevuse kulud	213 133	160 605	165 000	168 580	175 323	182 335
Investeermistegevuse kulud	0	111 884	0	0	0	200 000
Elamu- ja kommunaalmajandus	1 712 013	1 094 261	589 020	505 611	519 120	545 076
Põhitegevuse kulud	476 300	470 534	480 000	505 611	519 120	545 076
Investeermistegevuse kulud	1 235 713	623 727	109 020	0	0	0
Tervishoid	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
Vabaaeg, kultuur ja religioon	2 963 247	2 397 432	2 398 950	2 514 098	3 010 660	2 670 892
Põhitegevuse kulud	2 281 840	2 328 074	2 343 785	2 414 098	2 510 660	2 611 085
Investeermistegevuse kulud	681 407	69 358	55 165	100 000	500 000	59 807
Haridus	4 078 142	4 489 371	4 135 830	4 136 636	4 270 135	4 333 577

Põhitegevuse kulud	3 643 311	3 901 840	3 939 430	4 006 636	4 166 901	4 333 577
Investeermistegevuse kulud	434 831	587 531	196 400	130 000	103 234	0
Sotsiaalne kaitse	644 762	782 646	780 000	795 600	819 400	843 900
Põhitegevuse kulud	644 762	782 646	780 000	795 600	819 400	843 900
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
KOKKU	11 856 356	11 217 367	10 540 800	10 582 355	11 120 399	11 580 091
Põhitegevuse kulud	9 085 913	9 446 948	9 523 215	9 756 893	10 121 165	10 524 284
Investeermistegevuse kulud	2 770 443	1 770 419	1 017 585	825 462	999 234	1 055 807

Tabel 8.34

Sõltuva üksuse eelarvestrateegia (Sillamäe Haigla SA)

Sõltuv üksus 1 Sillamäe Haigla SA	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	902 087	795 205	831 562	834 449	825 309	828 401
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	20 699	21 569	21 885	22 003	22 231	22 353
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	845 072	784 314	800 409	816 648	817 563	821 563
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega						
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega	10 514	10 514	10 514	10 514	10 514	10 514
<i>sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)</i>	2 724	3 007	3 042	3 076	2 937	0
Põhitegevustulem	57 015	10 891	31 153	17 801	7 746	6 838
Investeermistegevus kokku (+/-)	152	-8 650	-7 480	-10 550	-4 580	200
Eelarve tulem	57 167	2 241	23 673	7 251	3 166	7 038
Finantseerimistegevus (-/+)						
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	57 167	-18 241	23 673	12 251	3 166	7 038
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	219 984	201 743	225 416	237 667	240 833	247 871
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
sh sildfinantseering (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabel 8.35

Sõltuva üksuse eelarvestrateegia (Sillamäe Veevärk AS)

Sõltuv üksus 2 AS Sillamäe Veevärk	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	1 522 593	1 523 672	1 528 570	1 510 560	1 510 560	1 510 560
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	132 863	60 000	61 000	60 000	6 000	6 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt	13 516	13 516	13 516	13 516	13 516	13 516
Põhitegevuse kulud kokku (+)	1 407 889	1 494 470	1 484 900	1 500 860	1 507 469	1 503 087
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	315	400	500	500	500	500
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega	5 956	5 956	5 956	5 956	5 956	5 956
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)						
Põhitegevustulem	114 704	29 202	43 670	9 700	3 091	7 473
Investeermistegevus kokku (+/-)	-148 963	-43 828	-39 000	-20 000	-20 000	-20 000
Eelarve tulem	-34 259	-14 626	4 670	-10 300	-16 909	-12 527
Finantseerimistegevus (-/+)						
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-39 395	-35 450	-30 000	-1 000	-1 000	-1 000
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	500 712	465 262	435 262	434 262	433 262	432 262
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
sh sildfinantseering (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabel 8.36

Sõltuva üksuse eelarvestrateegia (AS MEKE Sillamäe)

Sõltuv üksus 3 AS MEKE Sillamäe	2013 täitmine	2014 eedatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	1 394 152	1 533 567	1 686 924	1 855 616	2 041 178	2 245 295
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	189 531	190 000	189 001	195 420	189 531	189 531
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	5 477	5 551	5 551	5 551	5 551	5 551
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt	7 343	7 343	7 343	7 343	7 343	7 343
Põhitegevuse kulud kokku (+)	1 391 194	1 520 099	1 672 626	1 840 405	2 024 963	2 227 976
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	1 193	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega	4 389	4 389	4 389	4 389	4 389	4 389
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	32 997	31 944	4 471	4 500	4 500	4 500
Põhitegevustulem	2 958	13 468	14 298	15 211	16 215	17 319
Investeermistegevus kokku (+/-)	-4 165	-56 000	-50 000	-500	-3 307	-5 590
Eelarve tulem	-1 207	-42 532	-35 702	14 711	12 908	11 729
Finantseerimistegevus (-/+)	0					
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	3 929	-1 226	-1 032	411	-3 001	202
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	10 846	9 620	8 588	8 999	5 998	6 200
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
sh sildfinantseering (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabel 8.37

Sillamäe linna sõltuvate üksuste eelarvestrateegia koondtabel

Sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	3 797 973	3 831 585	4 026 197	4 179 766	4 356 188	4 563 397
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	343 093	271 569	271 886	277 423	217 762	217 884
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	5 477	5 551	5 551	5 551	5 551	5 551
Põhitegevuse kulud kokku (+)	3 623 296	3 778 024	3 937 076	4 137 054	4 329 136	4 531 767
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	1 508	1 600	1 700	1 700	1 700	1 700
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	35 721	34 951	7 513	7 576	7 437	4 500
Põhitegevustulem	174 677	53 561	89 121	42 712	27 052	31 630
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-152 976	-108 478	-96 480	-31 050	-27 887	-25 390
Eelarve tulem	21 701	-54 917	-7 359	11 662	-835	6 240
Finantseerimistegevus (-/+)	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	21 701	-54 917	-7 359	11 662	-835	6 240
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	731 542	676 625	669 266	680 928	680 093	686 333
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	0	0	0	0	0	0
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

8.8.2. Sillamäe linna investeerimisvajadused

Tabel 8.38

Objekti nimi ja tegevuste kirjeldus	Vajalikkuse põhjendus (ja püsikulude muutus)	Eeldatav maksumus, eurot	Aasta	2014	2015	2016	2017	2018
Lasteaed Rukkilill (Vladimir Majakovski 8)			Investeeringu summa, €					
Laste mööbli väljavahetus (kapid, toolid, laudad)		10 000		x	x	x	x	x
Liiklusväljaku renoveerimine		3000		x				
Katuse remont		2000				x		
Köögi- ja muusikasaali ventilatsioonisüsteemi renoveerimine		20000					x	x
Mänguväljaku inventar (ohtlike eemaldamine ja uue soetus)		20 000		x	x	x	x	x
Mänguvahendite all turvaala paigaldus		x						x
Kuivatuskapide väljavahetus sõimerühmades		4 000				x		
Lasteaed Jaaniussike (Juri Gagarini 7a)			Investeeringu summa, €					
Lasteaia piirdeaia uuendamine		32 400,00						
Koridori remont, põranda vahetamine vastavalt maja plaanile - plokk B		16 800,00						
Remont WC 10 rühmades (ühe rühma remonditasu 15000 €)		150 000,00						
Mänguväljakutel mänguvahendite uuendamine		2000						
Lasteaed Päikseke (Juri Gagarini 25)			Investeeringu summa, €					
Lasteaia varjualuste renoveerimise jätkamine III etapp	ettekirjutus	27 000			27 000			
Küttesüsteemi renoveerimine	energiaaudit	9 267						9 267
turvapiirded tuletõrjeredelitel ja välistreppidel keldrisse NB!	ettekirjutus	5 000					5 000	
telliskivist sissepääsud keldrisse	ettekirjutus	5 846					5 846	
fasaadi remont								

hoone tagapoolsed treppide remont	ettekirjutus	24 120			24 120		
Lasteaia teekatte remont (teedeehituse ja teederemonditööd)	ettekirjutus	72 576		25 000	25 000	25 000	
Elektripaigalduse renoveerimine keldris		7 398		7 398			
mänguväljaku inventar uue soetus)		30 000		7 500	7 500	7 500	7 500
Lasteaed Pääsupesa (Valeri Tškalovi 23)			Investeeringu				
			summa, €				
Rühmaruumide valgustuse vahetamine		5 120				x	
Korralikud, kaasaegsed WC-d		22 000			x		
Juurviljakeldri remont		6 400				x	
Territooriumi piirdeaia uuendamine		2 600					x
Varikatuste renoveerimine		3 200					
Katuse soojustamine	energiaaudit	33 600				x	
Fassaadi seinte soojustamine +projekt	energiaaudit	78 000			x		
Sokli soojustamine +projekt	energiaaudit	14 400			x		
Soojussõlm, küte	energiaaudit	24 000					x
Kahe rühma soojustagasustega ventilatsioon	energiaaudit						
Päikesekatted	ettekirjutus	4 500					
Mänguväljaku inventar	ettekirjutus	4 000				x	
Linoleumi vahetamine kõikides rühmades		16 000		10 714			
Väikeehitus (kuuri ehitus) laoruumide jaoks.		25 315			x		
Köögi ventilatsiooni rekonstrueerimine		3480					
Lasteaed Helepunased Purjed (Geoloogia 18)			Investeeringu				
Vundament, sokkel +projekt	energiaaudit	17 895	summa, €	40 000			
Ventilatsiooni remont	ettekirjutus	7 000			x		
Rühmade (4) tualettruumid	ettekirjutus	20 000			x		
Lepatriinude rühma remont	ettekirjutus	13 000			x		
Fuajee ja koridori remont	ettekirjutus	20 000				x	
Välitrepid	ekspert hinnang	40 000			x		
Mänguväljakul murust kate	ekspert hinnang	9 910			x		

Piirdeaed	ekspert hinnang	19 262			x			
Kõnniteeplaat lasteaiahoone ümber	ekspert hinnang	60 000				x		
Parkla lasteaia juurde					x			
Eesti Põhikool (Valeri Tškalovi 23)			Investeeringu					
Valgustusposti eemaldamine			summa, €		x			
Kooli territooriumil parkla laiendamine						x		
Spordisaali päikese kaitsevari ja aknakaitsevõrk		5 150			x			
Kannuka kool (Geoloogia 13)			Investeeringu					
Võimlas valgustite renoveerimine	kulum	10 000,00	summa, €			x		
Õppe- ja üldkasutusruumides põrandate remont	kulum	255 646,59		x	x			
Õpperuumides uste renoveerimine	kulum	19 173,49						
Vundament, sokkel +projekt	energiaaudit	11 888				x		
Välisseinad +projekt	energiaaudit	136 841					x	
Soojustamata katus	energiaaudit	19 634				x		
söökla renoveerimine	ettekirjutus	800 000		x	x			
Vanalinna kool (Valeri Tškalovi 6)			Investeeringu					
Tuletõrjeuste paigaldamine ning ühendamine ATS-iga	ettekirjutus		summa, €					
Tulekahjuhäire kaablite vahetus		5 017,06						
Teise korruse väikse tiiva kabinettide remont (projekti alusel)		41 542,57						x
Suure tiiba ruumide remont (projekti alusel)		255 646,59						x
Kooli territooriumi heakorrastus (staadiooni, auto ja jalgrattaparkla, mänguväljaku planeerimine, kooli territooriumi piiritlemine)		447 381,54						
Spordisaali projekteerimine ja remont; otsseina soojustamine		191 734,95			x			
Valgustuse ja pistikute vahetus kabinettides ja koridoris 2, 1 soklikorruusel		24 000,00			x	x		
Kaldpõranda korraldamine, vundamendi kahjustatud osade taastamine ja nende hüdroisalatsioon	energiaaudit	sellest tuleks alustada			x			
A- korpus välisseina soojustamine	energiaaudit	98 871						

B - korpus välisseinade soojustamine	energiaaudit	23 929						
5 kooli välisukse väljavahetamine ja soojustamine; peaukse väljavahetamine ja soojustamine ning suurendamine	energiaaudit	10 226					x	
Kõikide akende vahetus (aknad paigaldatud 1997 a. akende tööaeg on 13 aastat)	energiaaudit						x	
Soojustamata katus	energiaaudit	72 859					x	
Gümnaasium ja Keskraamatukogu (Viru pst 26)								
			Investeeringu					
Katuslagi (osad A, B ja C)	energiaaudit	166 800	summa, €	500 000				
Küttesüsteemi säästumeetmed	energiaaudit	70 000						
Ventilatsiooni süsteem köögis	energiaaudit	70 000						
Siseruumide ümberplaneerimine ja sisustamine								
Raamatukogu viimistlus						216 732		
Raamatukogu sisustus							218 000	
Söökla/puhvet (vastavalt projektile)								
Võimlemissaal, pesuruumid (vastavalt projektile)								
Spordiväljakud- palliväljak, staadion (vastavalt projektile)								
Ulei, Muusikakool (Vladimir Majakovski 7) +projekt								
			Investeeringu					
			summa, €					
Sokli ja sillutisriba remont	energiaaudit	22 816						
Esitrepi-, panduse- ja piirdestuse remont		7 989			8 146			
Elektri valgustusseadiste vahetus		9 586,75						
Fuajee remont		24 618,77						
Ventilatsiooni renoveerimine	energiaaudit	111 638						
Pööningu soojustamine	energiaaudit	12 079						
Välisuste vahetamine	energiaaudit	2 876						
Küttesüsteemi renoveerimine	energiaaudit	32 707						
Tuletõrjeukse paigaldamine Ulei ja Muusikakooli vahel (II korrus)	ettekirjutus	määramata						
Põrandakatte vahetamine II korruse koridoris	ettekirjutus	määramata						

Elektripaigaldise renoveerimine	ektripaigaldise korriline tehniline kontroll	8239,20						
Tuletõkkeuste paigaldamine (I korrus) 2 tk	ettekirjutis	määramata						
Turvavalgustuse paigaldamine	ettekirjutis	määramata						
Tagauste vahetamine (I korrus) 2 tk	ettekirjutis	määramata						
Tuletõrje-veevõrgu demonteerimine	ettekirjutis	määramata						
Avatud Noortekeskus ESN (Kalda 14) +projekt			Investeeringu					
I korruse põrandate soojustus	energiaaudit	63 273	summa, €					
Küttesüsteemi renoveerimine	energiaaudit	57 840						
Ventilatsiooni rekonstrueerimine	energiaaudit	47 934						
katuse ja pööningu soojustus	energiaaudit							
fassaadi remont								
Noorte spordiväljaku ehitamine								
Raamatukogu (Kalda 12) +projekt			Investeeringu					
Hoone renoveerimisprojekt			summa, €			32 000		
Kultuurikeskuse abihoone (Valeri Tškalovi 25)			Investeeringu					
Pööninguga katus	energiaaudit	78 000	summa, €					
Vundament, sokkel, sillutisriba								
Fassaad, välisseinad	energiaaudit	228 000						
Kelder	energiaaudit	80 400						
Ventilatsioon	energiaaudit	19 920						
akende vahetus	energiaaudit							
kõikide uste vahetus (kabinetid, klassid, saal)								
II korruse saali remont					x	x		
klassides remont					x	x	x	x
muusikaklassi remont (heliisolatsioon - lae, seinte ja põranda vooderdus)					x	x		
Kultuurikeskus (Kesk 24)			Investeeringu					
Sotsialismimuseumi rajamine			summa, €					

Ümbritseva territooriumi heakorrastus					X	X	X		
Täiendava sisustuse ostmine					X	X	X	X	
rekonstrueerimine				544 587					
mööbli soetamine					X	X	X	X	
nõude soetamine					X	X	X	X	
teise komplekti "lava riietuse" soetamine					X	X	X		
kardinate soetamine					X				
Lootus (Juri Gagarini 7)				Investeeringu					
Katuse soojustamine + vahetus	energiaaudit	12 600		summa, €					
fassaad ja ventilatsioon	energiaaudit								
Katuse vahetus hoone korpuse B parem osa				X					
trepri remont		6500			X				
pesumaja remont		5500				X			
auto soetamine				X					
hoone korpuse B teisel korrusel söökla, mänguruumi ja toa remont					X				
piirdeaed		20754						X	
hoone korpuse A parem osa remont (sauna demonteerimine; ruumide remont)						X			
Muuseum (Kajaka 17a) +projekt				Investeeringu					
Hoone renoveerimine				summa, €					
Ümbritseva territooriumi heakorrastus								315 055	315 055
Siseruumide remont					19 786	20 000	20 000	20 000	20 000
Katuse soojustamine	energiaaudit								
Ventilatsioonisüsteem	energiaaudit								
Küttesüsteem	energiaaudit								
terepi remont									
Spordikompleks Kalev (Kesk 30) +projekt				Investeeringu					
Kunstmurukattega jalgpalliväljaku valgustus				summa, €	X				

Taastuskeskuse rekonstrueerimine									X
Staadioni rekonstrueerimine				X					
Universaalse suvise mänguväljaku rajamine									
Maneeži renoveerimine						X			
Skatepargi kaasajastamine		28154							
Kahekorruselise 80-100 kohalise hosteli rekonstrueerimine								X	
Uute spordisaalide rajamine (praegustel väljarenditud pindadel)								X	
Treenerite ruumid								X	
fassaadi uuendamine ja soojustamine								X	
Veepuhkekeskuse rajamine				X					
Ujula (Kesk 28)				Investeeringu					
Sisepääsu varikatuse remont				summa, €					
Soojusvahetusseadme vahetus									
Õhuliinide soojustamine									
Veevarustuse ja küttesüsteemi torustiku vahetus									
Hoolekandeaustus Sügis (Valeri Tškalovi 1, Mere pst 2)									
	Vilets ja vana ruumide seisukord			Investeeringu					
Tööruumide remont (Tškalovi 1) - WC, üldkoridor		27 356		summa, €					
Päevakeskuse „Fööniks“ WC (Geoloogia tn. 18)		10 802							
Päevakeskuse „Fööniks“ muusikasaal (Geoloogia tn. 18)		7 548							
Päevakeskuse „Fööniks“ riietusruum (Geoloogia tn. 18)		4 872							
Sisepääsu kaitsekatus aadressil Mere pst.2									
Linnavalitsuse hoone (Kesk 27)				Investeeringu					
kabinettide remont		27 000		summa, €		7000	5000	5000	5000
teise korruse koridori põrand		8 000				8000			
ventilatsiooni projekteerimine		3 000				3000			
ventilatsiooni paigaldus		30 000					30000		
volikogu saali remont		6 000							6000

II korruse WCde remont		8 000				8000	
Kabinettide uste vahetamine, ühtne lukustusüsteem		16 000			8000	8000	
valgustuse projekteerimine		2 000			2000		
valgustuse vahetus		10 000				5000	5000
printeriruumi remont		3 000				3000	
kabinettide remont		27 000		7000	5000	5000	5000
Raamatupidamine (Valeri Tškalovi 1a)			Investeeringu				
Sillamäeski Vestnik - akende vahetamine			summa, €				
Jäätmejaam (Tööstuse 12)			Investeeringu				
ehitus			summa, €				
Münguväljakud			Investeeringu				
			summa, €				
				50 000			
Teed			Investeeringu				
Välisvalgustuse projekti koostamine			summa, €				
Välisvalgustuse rekonstrueerimine	energiaaudit						
Parkimisplatside loomine							
Teede remont							
Bussiootepaviljonid							
Treppide ja sildade rekonstrueerimine							
Mere pst rekonstrueerimine							
linnatrepi remont							
Mere promenaadi rajamine							
Kajaka tn treppide rekonstrueerimine				100 000			
Pavlovi tn trepi remont							
Purskkaevu rajamine							
Linnakaart							

Pargid, haljasalad			Investeeringu					
Merepargi võrkpalli platsi(de) rajamine			summa, €					
Merepargi lastemänguplatsi(de) rajamine								
Merepargi riietuskabiinide paigaldamine								
Mereparki uute pinkide ja prügiurnide paigaldamine								
Mereparki kergliiklusteede rajamine rulluiskudega sõiduks								
Mereparki terviseraja rajamine								
Mereparki välisvalgustuse paigaldamine								
Mereparki infostendide paigaldamine								
Merepargi parkla laiendamine ja asfalteerimine								
Mereparki suveestradilava ehitamine								
Linnapargi territooriumi projekteerimine ja heakorrastus								
Linnapargi välisvalgustuse rekonstrueerimine								
Kasesalus jalgteede rajamine, linnamööbli paigaldamine								
Kasesalus supelranna ala kujundamine								
Kasesalus lastemänguplatsi rajamine								
Kasesalus toitlusettevõtte ette nägemine								
Kasesalus teede rajamine rulluiskudega sõiduks								
Alajaama hooned			Investeeringu					
			summa, €					
Sõtke jõe tammid			Investeeringu					
			summa, €					
Ranna 1a pommivarjend			Investeeringu					
			summa, €					
Uued soetused			Investeeringu					
			summa, €					
Intellektuaalne omand			Investeeringu					
			summa, €					
Kinnisvarainvesteeringud			Investeeringu					

			summa, €					
--	--	--	----------	--	--	--	--	--